

Indžil

Tuzla 2014

Indžil

Izvorno djelo:

NOVI ZAVJET - Knjige Novoga saveza, prijevod na bosanskom jeziku (ISO 639-2 bos) s grčkih izvornika, Krstjanska zajednica u Bosni i Hercegovini 2009.

Priredivač i urednik: Antti Tepponen

Lektor za adaptaciju: Husein Bajrektarević

Izdavač: Krstjanska zajednica u Bosni i Hercegovini, Tuzla, 2014.

Dizajn korica: Esther Häfeli

Za izdavača: Antti Tepponen

Tisk: PrintCom, Tuzla, 2014.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

27-247.4/.8

INDŽIL / [priredivač i urednik Antti Tepponen]. - Tuzla : Krstjanska zajednica u Bosni i Hercegovini, 2014. - 209 str. ; 20 cm

Izv. stv. nasl. na gr. jeziku.

ISBN 978-9958-9565-3-9

COBISS.BH-ID 20914950

Predgovor

Književno djelo naslovljeno „Indžil“, predstavlja adaptaciju četiri evanđelja Novog zavjeta, odnosno prilagodbu Isusove biografije bosanskohercegovačkom govornom području i terminologiji. Evanđelja koja su prilagođena bosanskom jeziku, izvorno su napisana na aramejskom (srodnom hebrejskom), i grčkom jeziku. Indžil se temelji na djelu "Novi zavjet - Knjige Novoga saveza", prijevod na bosanskom jeziku s grčkog izvornika, Krstjanska zajednica u Bosni i Hercegovini, Tuzla 2009. godine, čiji su urednici: Antti Tepponen, Goran Koncoš, Hasnija Muratagić-Tuna, Safet Sijarić, Igor Divković.

Prevoditelji sa izvornika su: G. Koncoš i A. Tepponen. Koncoš je diplomirao teologiju na Evanđeoskom teološkom fakultetu u Osijeku 1995. godine. Tepponen je kršćanin rođen i školovan u Finskoj. Prijevod su, jezično i stilski dotjerali dr. Hasnija Muratagić-Tuna, profesorica morfologije i lingvističke stilistike na odsjeku za bosanski jezik Filozofskog fakulteta u Sarajevu i Safet Sijarić, književnik koji piše umjetničku prozu i živi u Sarajevu.

Projekat adaptacije izvornog biblijskog teksta, nastao je u želji da se muslimanskom etnosu približi štivo koje pripovijeda o misionarskom putu Isusa Nazarećanina, sina Marijina, a koji se u kanonima Islama spominje kao Isa, sin Merjemin. Biblijski termini, poput naziva vjerovjesnika i Isusovih sljedbenika, prilagođeni su islamskoj terminologiji u skladu sa prijevodom kur'anskog teksta Besima Korkuta. Lektor za adaptaciju je Husein Bajrektarević.

U zaključnim napomenama na kraju knjige iznijeli smo pojašnjenja pojedinih sekti koje se susreću u novozavjetnim tekstovima.

Husein Bajrektarević

Indžil po Mateju

Isaovo rođenje i djetinjstvo 1 – 2

1

Isaovi preci

Genealogija Mesiha Isaa, potomka Davudovog, potomka Ibrahimova.² Ibrahimu se rodio Ishak. Ishaku se rodio Jakub. Jakubu su se rodili Juda i njegova braća.³ Judi je Tamara rodila Peresa i Zeraha. Peresu se rodio Hesron, a Hesronu Ram.⁴ Ramu se rodio Aminadab. Aminadabu se rodio Nahšon, a Nahšonu Salma.⁵ Salmi je Rahaba rodila Boaza. Boazu je Ruta rodila Obeda. Obedu se rodio Jišaj.

⁶ Jišaju se rodio car Davud. Davudu je bivša Urijina žena rodila Sulejmana.⁷ Sulejmanu se rodio Roboam. Roboamu se rodio Abija. Abiji se rodio Asa.⁸ Asi se rodio Jozafat. Jozafatu se rodio Joram, a Joramuhazja.⁹ Ahazji se rodio Jotam, Jotamu Ahaz, a Ahazu Ezekija.¹⁰ Ezekiji se rodio Manasije, Manasiju Amon. Amonu se rodio Jošija.¹¹ Jošiji su se, u vrijeme progona u Babilon, rodili Jehonija i njegova braća.¹² Poslije progona u Babilon, Jehoniji se rodio Šealtiel. Šealtielu se rodio Zerubabel.¹³ Zerubabelu se rodio Elijakim, a Elijakimu Azor.¹⁴ Azoru se rodio Sadok. Sadoku se rodio Akim, Akimu Elijud.¹⁵ Elijudu se rodio Eleazar, Eleazaru Matan, a Matanu Jakov.¹⁶ Jakovu se rodio Josip, muž Merjemin, koja je rodila Isaa, koji se zove Mesih¹ – Pomazanik.

¹⁷ To je, dakle, ukupno četrnaest koljena od Ibrahima do cara Davuda, četrnaest koljena od cara Davuda do progona u Babilon i četrnaest koljena od progona do Mesiha.

Isaovo rođenje

¹⁸ Evo kako se zbilo rođenje Mesiha Isaa: Njegova majka Merjema bila je zaručena s Josipom. Ali prije nego što će biti zajedno, začela je od Svetoga Duha. ¹⁹ Kako je njezin muž Josip bio pravedan čovjek, te je nije htio osramotiti, naumi je potajno otpustiti. ²⁰ Razmišljajući o tome, u snu mu se ukaže melek Božiji. „Josipe, sine Davudov“, reče mu on, „ne boj se uzeti Merjemu za ženu! Jer dijete koje nosi začeo je Sveti Duh. ²¹ Ona će roditi sina i nazvat ćeš ga Isa. On će spasiti svoj narod od grijeha njegovih.“ ²² Sve se to dogodilo da bi se ispunilo što je Gospod rekao po vjerovjesniku²:

²³ *Evo! Djevica će zanijeti! Rodit će sina i zvat će ga Emanuel, što znači: Bog je s nama.* ²⁴ Kad se Josip probudi, učini kako mu je melek zapovjedio – uzeo je Merjemu da mu bude žena. ²⁵ Nije joj se približavao sve dok nije rodila sina, kome on nadjenu ime Isa.

2

Isa se rodio u Betlehemu, u Judeji, a u doba cara Heroda. U to vrijeme neki mudraci s istoka stignu u Jerusalem i stanu se raspitivati: ² „Gdje je novorođeni car Jevreja? Vidjeli smo njegovu zvijezdu na istoku, pa smo mu se došli pokloniti.“ ³ Kad to ču, uznemiri se car Herod, a i sav Jerusalem. ⁴ Car sazove svećeničke poglavare i pismoznance da ih pita gdje se Mesih trebao roditi. ⁵ „U Betlehemu, u Judeji“, odgovore mu, „jer je vjerovjesnik napisao: ⁶ Betleheme, zemljo Judina, ti nipošto nisi najmanji među judejskim kneževinama, jer će iz tebe poteći vladar koji će voditi Moj narod, Izrael.“

⁷ Tada Herod tajno prizove mudrace, te od njih dozna za vrijeme pojavljivanja zvijezde. ⁸ Zatim ih uputi u Betlehem: „Podite i dobro se raspitajte o djetetu. Kad ga pronađete, javite mi da mu se i ja pođem pokloniti.“ ⁹ Poslušali su cara i pošli. I gle! Zvijezda koju su vidjeli na istoku išla je pred njima sve dok se nije zaustavila iznad mjesta gdje se nalazilo dijete. ¹⁰ Kad su to primijetili, mnogo su se

Indžil po Mateju

obradovali. ¹¹ Uđu u kuću i vide dijete s njegovom majkom Merjemom, te padnu ničice i poklone mu se. Zatim otvore škrinje s blagom i daruju ga zlatom, tamjanom i smirnom. ¹² U snu su dobili upute da se ne vraćaju Herodu, te se u svoju zemlju vratiše drugim putem.

Bijeg u Egipat

¹³ Kad su otišli, melek se Božiji ukaže u snu Josipu. „Ustani i bježi u Egipat s djetetom i s njegovom majkom”, reče melek, „i ostani tamo sve dok ti ne kažem da se vratиш, jer će Herod tražiti dijete da ga ubije.” ¹⁴ Josip ustane i još iste noći se uputi u Egipat s Merjemom i djetetom.

¹⁵ Ostao je tamo sve do Herodove smrti. Time se ispunilo što je Gospod rekao kroz vjerovjesnika: *Pozvao sam Svojega sina iz Egipta.*

Ubijanje djece u Betlehemu

¹⁶ Kad uvidi da su ga mudraci izigrali, Herod se silno razgnjevi i pošalje vojnike da u Betlehemu i u svoj okolici pobiju svu mušku djecu od dvije godine i mlađu, prema vremenu za koje se raspitao kod mudraca. ¹⁷ Tako se ispunilo predskazanje vjerovjesnika Jeremije: ¹⁸ *U Rami se čuje glas, gorak plač i zapomaganje; to Rahela oplakuje svoju djecu i ne dade se utješiti, jer ih više nema.*

Povratak iz Egipta

¹⁹ Kad je Herod umro, u Egiptu se melek Božiji ukaže Josipu u snu i reče mu: ²⁰ „Ustani i vrati dječaka i njegovu majku natrag u izraelsku zemlju, jer mrtvi su oni koji su ga htjeli ubiti.” ²¹ On ustane, pokupi dječaka i njegovu majku i vrati se u Izrael.

²² Kad je doznao da je novi car Judeje Arhelaj, Herodov sin, prestraši se. Tada u snu dobije naredbu da ode u Galileju ²³ i nastani se u Nazaretu. Time se ispunilo što je rečeno po vjerovjesnicima: „Zvat će se Nazarećanin.”

Početak Isaove službe 3 – 4

3

Jahja Potapatelj

U to vrijeme Jahja Potapatelj³ počne objavljivati u judejskoj pustinji: „Obratite se, jer je Nebesko carstvo blizu!”

³ Vjerovjesnik Jesajia govorio je o njemu: *Glas viče u pustinji: Pripremite put za Gospodnji dolazak! Poravnajte za Njega staze!*

⁴ Jahja je nosio odjeću od devine dlake, i kožni pojas oko struka; hranio se skakavcima i divljim medom. ⁵ Ljudi su k njemu dolazili iz Jerusalema i Judeje, i iz cijele jordanske okoline. ⁶ Priznavali su svoje grijeha, a on ih je potapao u rijeci Jordanu.

⁷ Ali kad ugleda mnoge farizeje i saduceje da se dolaze potopiti, reče im: „Zmijski rode! Ko li vas je upozorio da pobegnete gnjevu koji stiže? ⁸ Donesite roda dostoјna obraćenja! ⁹ Ne pomišljajte da kažete: Naš je otac Ibrahim!, jer vam tvrdim da Bog može i od ovoga kamenja podići Ibrahimu djecu! ¹⁰ Sjekira je već položena na korijen drveta. Svako stablo koje ne daje dobrog roda siječe se i baca u vatru. ¹¹ Ja vas u vodu potapam⁴ za obraćenje; no dolazi neko jači od mene, kome ja nisam dostojan ni sandale odvezati. On će vas potapati u Svetoga Duha i u vatru. ¹² Sa vilama u ruci očistit će svoje gumno i odvojiti pljevu od pšenice; pšenicu će spremiti u svoju žitnicu, a pljevu sažeći neugasivim ognjem.”

Isaovo potapanje

¹³ Tada Isa dođe iz Galileje na Jordan da ga Jahja potopi. ¹⁴ Jahja ga je odvraćao. „Zar da ti dođeš meni”, reče mu, „a ti bi mene trebao potopiti!” ¹⁵ Ali Isa mu odgovori: „Pusti to, jer valja nam ispuniti svu pravednost.” Tada ga Jahja potopi.

¹⁶ Poslije potapanja Isa odmah izađe iz vode. I gle! Nebesa se otvore i on ugleda Božijega Duha kako slijeće u vidu goluba i

Indžil po Mateju

spušta se na njega. ¹⁷ I glas s neba reče: „*Ovo je Moj voljeni Sin. On je Moja radost.*”

4

Iblis kuša Isaa

Zatim Duh odvede Isaa u pustinju da ga tamo kuša Iblis. ² Postio je četrdeset dana i četrdeset noći, pa je nakon toga ogladnio. ³ Tada mu pristupi napasnik i reče: „Ako si Božiji sin, reci ovom kamenju da postane hleb.” ⁴ Ali Isa mu odgovori: „Pisano je: *Ne živi čovjek samo o hlebu, već i o svakoj riječi što izlazi iz Božijih ustava.*”

⁵ Tada ga Iblis odvede u Sveti grad, izvede ga navrh hrama ⁶ i reče: „Ako si Božiji sin, baci se dolje! Jer je pisano: *On zapovijeda svojim melecima da te čuvaju. Oni će te na rukama nositi da ni nogom o kamen ne udariš.*” ⁷ Isa mu odgovori: „Pisano je također: *Ne iskušavaj Gospoda Boga svojega!*”

⁸ Iblis ga zatim povede navrh veoma visoke gore, te mu pokaže sva carstva svijeta i svu njihovu slavu. ⁹ „Sve ču ti ovo dati”, reče mu, „ako mi se ničice pokloniš!” ¹⁰ „Odlazi, Đavole!”, reče mu Isa. „Pisano je: *Klanjam se samo Bogu i Njemu jedinome služi!*”

¹¹ Tada Iblis ode, a dođu mu meleci služiti.

Isa odlazi u Galileju

¹² Kad je Isa čuo da su Jahju zatvorili, povuče se u Galileju. ¹³ Ode iz Nazareta, te se nastani u Kafarnaumu na obali, na Zebulunovu i Naftalijevu području. ¹⁴ Tako se ispuni ono što je rečeno po Jesajiji vjerovjesniku:

¹⁵ *U zemlji Zebulunovoj i Naftalijevoj, uz more, s one strane Jordana, u paganskoj Galileji,* ¹⁶ *narod koji je u tmini boravio ugleda veliku svjetlost; među onima što su prebivali u mračnom predjelu smrti zasjalo je svjetlo.*

¹⁷ Otada Isa počne objavljivati: „Obratite se, jer je Nebesko carstvo blizu!”

Indžil po Mateju

Prvi učenici

¹⁸ Prolazeći obalom Galilejskog jezera, on opazi dvojicu braće, Simona, zvanoga Kefa⁵, i Andriju, kako bacaju mrežu u vodu. Bili su, naime, ribari. ¹⁹ Reče im: „Pođite za mnom i ja ћu vas učiniti ribarima ljudi!“ ²⁰ Oni smjesta ostave svoje mreže, te pođu za njim.

²¹ Producivši dalje, ugleda drugu dvojicu, Jakova Zebedejeva i Ivana, brata njegova, kako sjede u lađici sa svojim ocem Zebedejem i krpe mreže. Pozove i njih. ²² Oni odmah ostave lađicu i oca, te pođu za njim.

Vijest o Isau se širi

²³ Isa prođe cijelom Galilejom, poučavajući u tamošnjim sinagogama i objavljujući Radosnu vijest o Carstvu, te liječeći svaku vrstu bolesti i nemoći u narodu. ²⁴ Glas o njemu pronese se po čitavoj Siriji, pa su mu dovodili sve koje je mučila kakva bolest i patnja: opsjednute, padavičare i uzete, a on ih je liječio. ²⁵ Za njim je nagrnulo puno svijeta iz Galileje, Dekapolisa, Jerusalema i cijele Judeje, te s druge strane Jordana.

Govor na gori 5 – 7

5

Blagoslovi

Kad Isa ugleda narod, popne se na goru i sjedne. Tada mu priđu njegovi učenici. ² On otvori usta svoja i počne ih poučavati:

³ „Blago siromašnima u duhu, jer je njihovo Nebesko carstvo.

⁴ Blago onima koji tuguju, jer će biti utješeni!

⁵ Blago krotkim, jer će baštiniti zemlju.

⁶ Blago onima koji su pravednosti gladni i žedni, jer će je se nasititi.

⁷ Blago milosrdnima, jer će se i njima iskazati milosrđe.

⁸ Blago čistima u srcu, jer će vidjeti Boga.

Indžil po Mateju

⁹ Blago mirotvorcima, jer će se nazivati Božijim sinovima!

¹⁰ Blago onima koje progone zbog pravednosti, jer je njihovo Nebesko carstvo!

¹¹ Blago vama kad vas zbog mene budu grdili i progonili i lažno vam pripisivali kojekakva zla! ¹² Radujte se zbog toga, silno se radujte! Jer velika je vaša nagrada na Nebesima. Tako su progonili i vjerovjesnike prije vas!"

So i svjetlo u svijetu

¹³ „Vi ste so zemlje. Ali ako so obljudtavti, kako će se opet osoliti? Više nije nizašta, osim da se izbaciti van, da je ljudi pogaze.

¹⁴ Vi ste svjetlo svijeta – grad na gori se ne može sakriti.

¹⁵ Svjetlijka se ne pali da bi se stavila pod posudu, nego na postolje, tako da svijetli svima u kući. ¹⁶ Neka vaša svjetlost svijetli pred ljudima tako da vide vaša dobra djela i da slave vašega nebeskog Oca.“

Isa i Zakon

¹⁷ „Nemojte misliti da sam došao ukinuti Zakon i Vjerovjesnike. Nisam ih došao ukinuti, nego ispuniti. ¹⁸ Zaista vam kažem: Sve dok postoji nebo i zemlja, nijedno slovce, nijedna crtica u Zakonu neće nestati, dok se sve ne ostvari. ¹⁹ Dokine li zato ko i najmanju od ovih zapovijedi i druge tome pouči, bit će najmanji u Nebeskom carstvu. Ali oni koji ih vrše i poučavaju bit će veliki u Nebeskom carstvu.

²⁰ Kažem vam, ne bude li vaša pravednost veća od pravednosti pismoznanaca i farizeja, nipošto nećete ući u Nebesko carstvo!"

O srdžbi

²¹ „Čuli ste da je starima rečeno: Ne ubij! Ko ubije, odgovarat će sudu. ²² Ali ja vam kažem: Ko se rasrdi na svojega brata, odgovarat će pred sudom! Nazove li ga glupanom, odgovarat će pred Velikim vijećem. A nazove li ga luđakom, ispaštat će za to u ognju paklenome!

Indžil po Mateju

²³ Ako doneseš, dakle, svoju sadaku na žrtvenik, pa se tamo sjetiš da tvoj brat ima šta protiv tebe, ²⁴ ostavi dar pred žrtvenikom, te se najprije idi izmiri sa bratom svojim, a onda dođi i prinesi svoju sadaku.

²⁵ Brzo se nagodi s protivnikom, dok si još s njim na putu, da te ne preda sudiji, a sudija tamničaru, pa te bace u tamnicu. ²⁶ Zaista ti kažem, otuda nećeš izići sve dok ne isplatiš i posljednji novčić."

O preljubi

²⁷ „Čuli ste da je starima rečeno: Ne čini preljube! ²⁸ Ali ja vam kažem: Ko samo i pogleda ženu s požudom, već je u svojem srcu počinio s njom preljubu.

²⁹ Ako te tvoje desno oko navodi na grijeh, iskopaj ga i baci. Bolje ti je da samo jedan ud propadne nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao. ³⁰ Ako te tvoja desna ruka navodi na grijeh, odsijeci je i baci od sebe. Bolje je da izgubiš jedan od svojih udova nego da ti cijelo tijelo ode u pakao.”

³¹ „Također ste čuli: Ko otpusti svoju ženu, neka joj dade otpusnicu. ³² Ali ja vam kažem: Ko god se razvede od svoje žene, osim zbog njezina bluda, navodi je na preljubu. I ko god se oženi otpuštenicom, preljubu čini.”

O zakletvi

³³ „Čuli ste još da je starima rečeno: Ne krši zakletvu, nego izvrši ono na što si se Gospodu Bogu zakleo. ³⁴ Ali ja vam kažem: Ne kunite se nikako! Ni Nebom, jer je ono Božije prijestolje, ³⁵ ni Zemljom, jer je ona podnožje Njegovim nogama, ni Jerusalemom, jer je to grad Velikoga cara. ³⁶ Ne kunite se ni svojom glavom, jer ni jednu vlas niste kadri učiniti bijelom ili crnom. ³⁷ Neka vaše da bude da, a ne – ne; sve što je drugačije, od zloga je.”

Ljubite neprijatelje

³⁸ „Čuli ste da je rečeno: Oko za oko, zab za zab! ³⁹ A ja vam kažem: Ne opirite se zlotvoru! Udari li te, naprotiv, ko po jednom obrazu, okreni mu i drugi! ⁴⁰ Ako bi se ko htio s tobom parničiti da

Indžil po Mateju

ti otme košulju, daj mu i svoj ogrtač. ⁴¹ Primora li te neko da podješ s njim na jednu milju, pođi na dvije. ⁴² Zatraži li ko nešto od tebe, daj mu, i nemoj okrenuti leđa onome ko te zamoli da mu posudiš.”

⁴³ „Čuli ste da je rečeno: Voli bližnjega svoga, a mrzi neprijatelja!

⁴⁴ Ali ja vam kažem: Volite i svoje neprijatelje i molite se za one koji vas progone, ⁴⁵ da biste postali djeca svojega nebeskog Oca, Koji daje da Njegovo sunce izlazi i nad zlima i nad dobrima, te da kiša pada i pravednima i nepravednima. ⁴⁶ Ako volite samo one koji vas vole, kakvu nagradu možete očekivati? Ne postupaju li tako i ubirači poreza? ⁴⁷ Ako ste ljubazni samo prema svojoj braći, šta posebno činite? Ne rade li isto čak i pagani? ⁴⁸ Budite, dakle, savršeni kao što je savršen vaš Otac nebeski.”

6

Sadaka, molitva i post

Ali, pazite! Nemojte svoju pravednost isticati da vas ljudi vide, jer onda nemate nagradu kod svojega Oca nebeskoga.

² Zato kada daješ sadaku, ne trubi uokolo kao što to u sinagogama i na ulicama čine licemjeri da ih ljudi hvale. Zaista vam kažem, primili su svoju nagradu. ³ Naprotiv, kada daješ sadaku, neka tvoja ljevica ne zna šta radi desnica. ⁴ Udijeli svoj dar potajno, pa će te tvoj Otac, Koji vidi i skriveno, nagraditi.”

⁵ „I kada se molite, nemojte poput licemjera koji se vole stojeći moliti u sinagogama i po uličnim raskršćima da ih ljudi vide. Zaista vam kažem, već su dobili svoju nagradu. ⁶ Ti, naprotiv, kada se moliš, uđi u svoju sobu i zatvori za sobom vrata te se pomoli Ocu u tajnosti, a tvoj će te Otac, Koji vidi i skriveno, nagraditi.

⁷ Kad se molite, ne nabrajajte mnoštvo riječi kao pagani, koji misle da će biti uslišeni zbog svojega nabranja. ⁸ Ne budite kao oni, jer vaš Otac dobro zna šta vam je potrebno i prije nego što Ga zamolite. ⁹ Zato se vi molite ovako:

Oče naš na Nebu, neka se poštuje Tvoje sveto ime. ¹⁰ Neka dođe Carstvo Tvoje. Neka Tvoja volja bude na Zemlji kao i na Nebu.

Indžil po Mateju

¹¹ Naš svakodnevni hleb daj nam danas ¹² i oprosti nam dugove naše kao što smo mi oprostili našim dužnicima. ¹³ I ne uvedi nas u kušnju, nego nas izbavi od zloga.

¹⁴ Ako vi oprostite drugima njihove grijeha, i vaš će nebeski Otac vama oprostiti. ¹⁵ Ali ne oprostite li vi drugima, ni vaš Otac neće oprostiti vama.

¹⁶ Kad postite, ne mrštite se kao licemjeri, koji izobliče lice kako bi ljudi primijetili da poste. Zaista vam kažem, već su dobili nagradu.

¹⁷ Ali ti, kada postiš, namaži glavu i operi lice ¹⁸ da tvoj post ne zapaze ljudi, nego samo tvoj Otac, Koji je u tajnosti. I tvoj će ti Otac, Koji vidi i skriveno, uzvratiti."

Bog i bogatstvo

¹⁹ „Ne skupljajte sebi blago ovdje na zemlji, gdje će ga gristi hrđa i moljci, gdje lopovi provaljuju i kradu. ²⁰ Stječite sebi blago na Nebu, gdje ga ne mogu uništiti ni moljci ni hrđa, gdje lopovi ne provaljuju i ne kradu. ²¹ Jer gdje ti je blago, tu će ti biti i srce.

²² Oko je svjetlo tijelu. Ako je oko zdravo, sve tijelo će ti sjati, ²³ ali ako je oko zlo, čitavo će ti tijelo biti tama. Ako je tvoje svjetlo tama, koliko je tek dubok mrak?

²⁴ Niko ne može služiti dvojicu gospodara, jer će jednoga mrziti a drugoga voljeti, ili će jednome biti odan a drugoga će prezirati. Tako ne možete služiti i Bogu i bogatstvu.

Božija briga

²⁵ Zato vam kažem: Ne strahujte za svoj život, šta ćete jesti ili piti, i za svoje tijelo, u šta ćete se obući. Nije li život bitniji od hrane, a tijelo od odjeće?

²⁶ Pogledajte ptice nebeske! Niti siju, niti žanju, niti sakupljaju u hambare, jer ih hrani vaš nebeski Otac. A niste li vi mnogo vredniji od njih? ²⁷ Može li ko od vas brigama produžiti sebi život barem za lakat? ²⁸ Zašto biti u strahu za odjeću?

Pogledajte samo cyjetove na livadi! Niti se muče niti predu. ²⁹ A kažem vam da se ni car Sulejman u svojoj raskoši nije

Indžil po Mateju

odjenuo kao jedan od njih. ³⁰ Pa ako Bog tako odijeva poljsku travu koja danas jeste a već se sutra baca u peć, zar se neće još i više brinuti za vas, malovjerni. ³¹ Zato ne strahujte i ne govorite: šta ćemo jesti? šta ćemo pitи? ili šta ćemo obući? ³² – jer sve to traže pagani. Vaš nebeski Otac zna da vam je sve to potrebno. ³³ Tražite najprije Božije carstvo i Njegovu pravednost, pa će vam se sve ovo pridodati. ³⁴ Ne strahujte za sutra, jer će se sutra samo brinuti za se. Svakom je danu dosta njegove muke.”

7

Savjeti i obećanja

Ne osuđujte, da ne budete osuđeni. ² Jer kakvim sudom sudite, takvim će se i vama suditi. Kakvom mjerom mjerite, takvom će se i vama mjeriti. ³ Šta imaći gledati trun u oku svojega brata kad u vlastitom oku brvna ne opažaš? ⁴ Kako možeš reći bratu: Daj da ti izvadim trun iz oka, kad sâm imaći u oku brvno. ⁵ Licemjeru! Izvadi najprije brvno iz vlastitoga oka pa ćeš onda dobro vidjeti kako da bratu izvadiš iz oka trun.

⁶ Ne dajte svetinje psima! Ne bacajte biserje pred svinje! Jer svinje će ga pogaziti svojim nogama i okrenuti se te vas rastrgnuti. ⁷ Molite, i dat će vam se! Tražite, i naći ćete! Kucajte, i otvorit će vam se! ⁸ Jer ko god moli, dobija. Ko god traži, nalazi. Ko kuca, otvara mu se.

⁹ Bi li iko od vas svojem sinu, kad zatraži hljeba, dao kamen? ¹⁰ I bi li mu dao zmiju kad bi zatražio ribu? ¹¹ Pa ako vi, nek ste i zli, znate davati dobre darove svojoj djeci, koliko će tek vaš nebeski Otac darovati dobra onima koji Ga mole.”

¹² „Dakle, činite drugima ono što biste htjeli da drugi čine vama. Jer ovo su Zakon i Vjerovjesnici.”

¹³ „Uđite na uska vrata! Jer široka vrata i prostran put vode u propast i mnogi tuda idu. ¹⁴ Kako su uska vrata i težak put koji vodi u Život! Malo ih je koji ga nalaze.”

Lažni vjerovjesnici

¹⁵ „Čuvajte se lažnih vjerovjesnika što dolaze u ovčijem runu, a zapravo su grabežljivi vuci. ¹⁶ Prepoznat ćete ih po njihovim rodoma. Bere li se s trnja grožđe i s bodljkike smokva? ¹⁷ Tako svako dobro stablo rađa dobre, a loše stablo loše plodove. ¹⁸ Niti dobro stablo može dati loš rod, niti pokvareno stablo dobar rod. ¹⁹ Svako stablo koje ne daje dobar rod siječe se i baca u oganj. ²⁰ Poznat ćete ih, dakle, po rodu.”

²¹ „U Nebesko carstvo neće ući svako ko mi govori Gospode, Gospode, već samo oni koji vrše volju mojega nebeskog Oca. ²² Mnogi će mi toga dana reći: Gospode, Gospode! Nismo li u tvoje ime predskazivali? Nismo li u tvoje ime izgonili zle duhove i u tvoje ime činili mnoga čudesa? ²³ Ali odgovorit ću im: Nikad vas nisam poznavao. Odlazite od mene, bezakonici!

Dva graditelja

²⁴ Ko god sluša ove moje riječi i tako čini, poput mudrog čovjeka je koji gradi kuću na stijeni. ²⁵ Pljusne kiša, navale bujice, puhnu vjetrovi i stanu šibati kuću, ali se ona ne sruši, jer je sagrađena na stijeni. ²⁶ Ali onaj ko čuje ove moje riječi, a ne čini tako, sličan je ludom čovjeku koji sebi gradi kuću na pijesku. ²⁷ Pljusne kiša, navale bujice, puhnu vjetrovi i stanu šibati kuću, i ona se sruši. I velika bude njezina ruševina.”

Zaključak govora na gori

²⁸ Kad je Isa završio govor, narod je bio zanesen njegovim učenjem, ²⁹ jer je učio kao onaj koji ima vlast, a ne kao pismoznanci.

Moćna Isaova djela 8 – 9

8

Isa liječi gubavca

Veliki je narod pohrlio za Isaom kad je sišao s gore.
² Odjednom mu priđe neki gubavac, pokloni mu se do zemlje i zamoli ga: „Gospode, ako hoćeš, možeš me očistiti.” ³ Isa ispruži ruku i dotakne čovjeka. „Hoću! Budi čist!”, reče mu. I guba odmah nestade. ⁴ A Isa mu veli: „Nikome o ovom ne govori, već idi pravo svećeniku i prinesi dar koji je Musa propisao, njima za svjedočanstvo.”

Isa i kapetan iz Kafarnauma

⁵ Kad Isa dođe u Kafarnaum, priđe mu neki kapetan ⁶ i reče: „Gospode, sluga mi kod kuće leži uzet i u teškim je mukama.” ⁷ „Doći će ga izlječiti”, odgovori mu Isa. ⁸ A kapetan mu veli: „Gospode, nisam dostojan da zakoračiš pod moj krov. Samo izgovori riječ i moj sluga će ozdraviti! ⁹ I ja sam čovjek pod vlašću, ali pod sobom imam vojnike, pa jednomo kažem: Idi! i on ode, a drugome: Dodi! i on dođe; sluzi kažem: Učini to! i on učini.” ¹⁰ Kad je to čuo, Isa se zadivi. Okrenu se mnoštvu pa reče: „Zaista vam kažem, ovakvevjere nisam našao ni u koga u Izraelu. ¹¹ Kažem vam da će mnogi s istoka i zapada sjesti u Nebeskom carstvu za sto s Ibrahimom, Ishakom i Jakubom, ¹² a mnogi će sinovi Carstva biti izbačeni u mrklu tamu gdje će vladati plač i škripa zuba.” ¹³ Zatim reče kapetanu: „Idi! Neka ti bude kako si vjerovao!” I sluga mu istoga trena ozdravi.

Isa iscijeljuje Kefinu punicu i mnoge druge

¹⁴ Kad je Isa došao u Kefinu kuću, domaćinova punica je ležala sva u groznici. ¹⁵ Isa joj dotakne ruku i groznicu nestane. Žena ustane i počne ga posluživati. ¹⁶ Kad dođe večer, dovedu mu mnoge opsjednute. Istjerao je zloduhe riječu, a svi bolesnici su ozdravili. ¹⁷ Tako se ispunilo što je rečeno po vjerovjesniku Jesajiji: *On slabosti naše uze i ponese naše bolesti.*

Slijedi me

¹⁸ Kad je Isa vidio koliki se narod okuplja, naredi učenicima da otplove na drugu obalu. ¹⁹ Tada mu priđe neki pismoznanac i reče: „Učitelju, slijediti će te kud god ti pošao.” ²⁰ Isa mu odgovori: „Lisice imaju lame i ptice nebeske imaju gnijezda, a Sin Čovječiji nema gdje ni glavu nasloniti.” ²¹ Drugi od učenika mu reče: „Gospode, dopusti mi da najprije odem i ukopam svojeg oca.” ²² Ali Isa mu odgovori: „Pođi za mnom i pusti da mrtvi pokopavaju svoje mrtvace!”

Isa smiruje oluju

²³ Isa se ukrca u lađu, a za njim uđu i njegovi učenici. ²⁴ Odjednom nastane tako snažna oluja da su valovi prelijevali preko lađice. Isa bježe zaspao. ²⁵ Učenici mu dođu i probude ga: „Gospode, spasi nas! Izginut ćemo!” ²⁶ Isa im reče: „Malovjerni! Šta se plašite?” Ustane zatim i zaprijeti vjetru i valovima, a oluja se smiri i nastane velika tišina. ²⁷ Ljudi su se u čudu pitali: „Pa ko je on da mu se čak vjetar i more pokoravaju?”

Isa u Gadarskom kraju

²⁸ Kad se stiglo na drugu obalu, u Gadarski kraj, susretnu ga dvojica opsjednutih koji su dolazili iz grobnica i bili tako opasni da od njih niko nije mogao proći tim putem. ²⁹ I oni odjednom poviju: „Šta hoćeš od nas, Sine Božiji? Došao si mučiti nas prije vremena?” ³⁰ Nedaleko je paslo veliko krdo svinja. ³¹ Zli duhovi zamole Isaa: „Ako nas istjeraš, pošalji nas u ono krdo svinja.” ³² „Idite!” –

Indžil po Mateju

reče im Isa. Oni izađu iz opsjednutih i uđu u svinje. Najednom cijelo krdo jurne sa strmine u more i podavi se u vodi.³³ Svinjari pobjegnu u grad te razglase šta se dogodilo s opsjednutima.³⁴ Tada sav grad izađe ususret Isau. Kad su ga ugledali, zamoliše ga da ode iz njihovog kraja.

9

Isa liječi uzetog čovjeka

Tako Isa uđe u lađicu i prepolovi do svojega grada.² Tu mu donesu uzetog čovjeka na nosilima. Kad Isa vidje njihovu vjeru, reče uzetome: „Hrabro, sinko, oprošteni su ti grijesi!”

³ Neki od pismoznanaca su međusobno govorili: „Ovaj huli!”

⁴ Isa prozre šta misle, pa ih upita: „Zašto mislite zlo u svojim srcima?⁵ Šta je lakše reći uzetom čovjeku: Grijesi su ti oprošteni ili Ustani i hodaj.⁶ Ali znajte da Sin Čovječiji ima vlast da na zemlji opršta grijehu...” Tada reče uzetome: „Ustani, uzmi nosila i idi kući!”⁷ Ovaj ustane i ode svojoj kući.

⁸ Kad je narod to video, zaprepasti se i počne slaviti Boga što je ljudima dao takvu moć.

Isa poziva Mateja

⁹ Odlazeći odatle, ugleda Isa čovjeka po imenu Matej kako sjedi u carinarnici. „Pođi za mnom!”, reče mu. Matej ustane i pođe za njim.¹⁰ Dok je Isa poslije u kući jeo za stolom, došli su mnogi ubirači poreza i grešnici i pridružili se njemu i njegovim učenicima.¹¹ Vidjevši to, farizeji upitaju njegove učenike: „Zašto vaš učitelj jede s poreznicima i grešnicima?”¹² Isa je čuo i rekao: „Ne treba liječnik zdravima, nego bolesnima!¹³ Prozrite šta znači: *Ja želim milosrđe, a ne žrtve.* Jer nisam došao zvati pravednike, već grešnike.”

Gosti na svadbenoj gozbi ne poste

¹⁴ Dođu Isau jednom Jahjini učenici pa ga upitaju: „Zašto tvoji učenici ne poste kao što postimo mi i farizeji?”

Indžil po Mateju

¹⁵ Isa im odgovori: „Mogu li svati tugovati dok je mladoženja s njima? Ali doći će dan kada će im ugrabiti mladoženju. Tada će postiti. ¹⁶ Niko ne krpi rupe na staroj odjeći zakrpom od još nesmočena platna. Zakrpa bi se skupila i napravila još veću rupu. ¹⁷ Ne toči se novo vino u stare mjehove, jer bi se raspuknuli. Vino bi se prolilo, a mjehovi uništili. Novo se vino sipa u nove mjehove. Tako se sačuva oboje.”

Isa oživljava Jairovu kćer i liječi ženu koja boluje od krvarenja

¹⁸ Još je to govorio, kad mu pristupi neki poglavari i padne pred njega ničice. „Kćerka mi je umrla”, reče. „Dođi, te stavi ruku na nju i oživjet će.” ¹⁹ Isa podje, a učenici njegovu su ga slijedili.

²⁰ Neka žena što je već dvanaest godina bolovala od krvarenja priđe mu otraga i dotakne skut njegova ogrtača, ²¹ jer je pomislila: „Dodirnem li samo njegovu odjeću, ozdravit će!” ²² Isa se okrenu i reče joj: „Samo hrabro, kćeri! Tvoja te vjera izliječila.” I žena istoga trena ozdravi.

²³ Kad je Isa stigao do poglavarovog doma, ugleda bučan narod i svirače. ²⁴ „Odstupite! Djevojčica nije umrla, nego samo spava!” A oni ga počnu ismijavati. ²⁵ Kad ih je istjerao, Isa uđe k djevojčici i uzme je za ruku, a ona ustane.

²⁶ Glas o tome proširio se cijelim krajem.

Isa liječi slijepce i nijemog

²⁷ Kad je Isa odlazio odatle, dva slijepca pođu za njime vičući: „Smiluj nam se, Sine Davudov!” ²⁸ Kad je stigao u kuću, slijepci mu pristupe, a Isa ih upita: „Vjerujete li da to mogu učiniti?” „Vjerujemo, Gospode”, odgovore mu. ²⁹ Tada im dotače oči i reče: „Neka vam bude prema vašoj vjeri!” ³⁰ I oči im se otvore. Isa ih strogo upozori: „Pazite da ovo нико не dozna!”

Indžil po Mateju

³¹ Ali oni, kad izađu, razglasile to po cijelome kraju.

³² Tek što su ovi izašli, dovedu mu nijemog i opsjednutoga čovjeka. ³³ Isa istjera zlog duha, a nijemi progovori. Narod se divio i govorio: „Ovo u Izraelu dosad nije viđeno!”

³⁴ Ali farizeji su govorili: „On istjeruje zle duhove pomoću poglavice zlih duhova.”

Isa saosjeća sa narodom

³⁵ Putovao je Isa po svim gradovima i selima, poučavao u tamošnjim sinagogama, objavljivao Radosnu vijest o Carstvu, te liječio ljude od svake bolesti i nemoći.

³⁶ Sažalio se na narod, jer bijaše jadan i zapušten poput stada bez pastira. ³⁷ „Žetva je veoma obimna, a radnika je malo”, reče on svojim učenicima. ³⁸ „Zato molite gospodara žetve da izvede radnike na svoju žetvu.”

Slanje učenika 10

10

Dvanaest poslanika

Isa pozove Dvanaestericu učenika te ih ovlasti da istjeruju zle duhove i da liječe sve bolesti i slabosti.

² Evo imena Dvanaesterice poslanika: Simon, zvani Kefa, i Andrija, njegov brat, Jakov Zebedejev i Ivan, Jakovljev brat,

³ Filip i Bartolomej, Toma i Matej (ubirač poreza), Jakov, Alfejev sin, i Tadej, ⁴ Simon Kananaj i Juda Iskariotski, koji je izdao Isaa.

⁵ Posla Isa ovu Dvanaestericu upozorivši ih: „Ne idite paganima ni Samarićanima, ⁶ već samo izgubljenim ovcama Doma Izraelova. ⁷ Idite i objavljujte da je blizu Nebesko carstvo. ⁸ Liječite bolesne, čistite gubavce, podižite mrtve i istjerujte zloduhe. Besplatno ste primili, besplatno i dajte.

Idite na put

⁹ Ne uzimajte u pojase ni zlata, ni srebra, ni bakra. ¹⁰ Ni torbu za put, ni duplu odjeću, ni sandale, ni štap, jer radnik zaslužuje svoje izdržavanje. ¹¹ Kad god uđete u grad ili selo, potražite dostojnog čovjeka, pa ostanite kod njega sve dokraja. ¹² Kad uđete u neku kuću, poželite joj mir. ¹³ Bude li kuća toga dostojna, neka se na nju spusti vaš mir. Ne pokaže li se dostoјnom, neka mir ostane u vama. ¹⁴ Gdje vas ne prihvate i ne poslušaju šta im gorovite, prašinu s nogu otresite kad budete odlazili iz te kuće, ili iz toga mjesta. ¹⁵ Zaista vam kažem, na Sudnjem će danu Sodom i Gomori biti lakše nego tome mjestu.

Isa ohrabruje u trpljenju i progonstvima

¹⁶ Šaljem vas, evo, kao ovce među vukove. Stoga budite mudri kao zmije, a bezazleni kao golubovi. ¹⁷ Čuvajte se ljudi, jer će vas predavati vijećima i bičevati po sinagogama. ¹⁸ Zbog mene će vas izvoditi pred vladare i careve, za svjedočanstvo njima i paganim. ¹⁹ Ne brinite se šta ćete i kako goroviti kad vas predaju, jer će vam tada biti dato šta da kažete. ²⁰ Nećete goroviti vi nego Duh vašega Oca u vama.

²¹ Brat će brata i otac dijete predavati na smrt. Djeca će se dizati protiv roditelja i ubijati ih. ²² Svi će vas zamrziti zbog mene, ali ko istraje do kraja, bit će spašen. ²³ Kad vas počnu progoniti u jednom gradu, bježite u drugi! Zaista vam kažem, nećete obići sve izraelske gradove prije no Sin Čovečiji dođe.

²⁴ Nije učenik iznad svojega učitelja, niti je sluga iznad svojega gospodara. ²⁵ Dosta je da učenik bude poput učitelja, a sluga poput gospodara. Ako su domaćina nazvali Beelzebulom, kako li će tek njegove ukućane?

Indžil po Mateju

²⁶ Ali ne bojte ih se. Jer nema toga što je skriveno da neće biti otkriveno; sve što je tajno doznat će se. ²⁷ Šta vam sad govorim u tami, govorite na svjetlosti. Šta vam šapćem na uho, objavite s krovova! ²⁸ Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo a dušu ne mogu ubiti. Bojte se onoga koji i dušu i tijelo može uništiti u paklu.

²⁹ Ne prodaju li se vrapci po dva za novčić? Ipak nijedan ne padne na zemlju bez dopuštenja vašega Oca. ³⁰ Vama su izbrojene i vlasti na glavi. ³¹ Stoga se ne bojte! Vi ste vredniji i od mnoštva vrabaca.

Priznanje Mesija

³² Ko god me prizna pred ljudima i ja ću priznati njega pred svojim Ocem na Nebu. ³³ Ali ko se mene odrekne pred ljudima, i ja ću se njega odreći pred svojim Ocem na Nebu.

³⁴ Nemojte misliti da sam na Zemlju došao donijeti mir! Nisam došao donijeti mir, nego mač. ³⁵ Došao sam *rastaviti sina od oca, kćerku od majke i snahu od svekrve.* ³⁶ Čovjeku će vlastiti ukućani biti neprijatelji.

³⁷ Ko svojega oca ili svoju majku voli više nego mene, nije me dostojan. Ko sina ili kćerku voli više nego mene, nije me dostojan. ³⁸ Ko ne uzme svoj krst i ne pôđe za mnom, nije me dostojan.

³⁹ Ko sačuva svoj život, izgubit će ga, a ko izgubi život mene radi, naći će ga. ⁴⁰ Ko prihvati vas, prihvatio je mene. A ko prihvati mene, prihvatio je Onoga Koji me je poslao. ⁴¹ Ko prihvati vjerovjesnika zato što je vjerovjesnik, dobit će vjerovjesničku plaću; ko prihvati pravednika zato što je pravednik, dobit će pravedničku plaću. ⁴² Dadnete li samo čašu hladne vode jednome od ovih malenih zato što je moj učenik, zaista vam kažem, sigurno nećete izgubiti plaću.”

Ko je Isa? 11 – 12

11

Isa i Jahja Potapatelj

Kad je završio s uputama Dvanaesterici učenika, Isa ode poučavati i objavljivati po gradovima.

² Kad je Jahja u tamnici čuo o Mesihovim djelima, pošalje svoje učenike da upitaju Isaa: ³ „Jesi li ti zaista onaj koji treba doći, ili da čekamo drugoga?”

⁴ Isa im nato odgovori: „Idite Jahji i ispričajte šta ste čuli i vidjeli:

⁵ *slijepcima se vraća vid, hromi hodaju, gubavci se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju i Radosna vijest se objavljuje siromasima.*

⁶ Blago onome ko se zbog mene ne sablazni!”

⁷ I dok su ovi odlazili, počne Isa okupljenom narodu govoriti o Jahji. „Kad ste išli u pustinju, šta ste išli gledati? Trsku kako se povija na vjetru? ⁸ Ili ste išli vidjeti čovjeka odjevena u mehku odjeću? Ljudi koji se u mehku odjeću odijevaju žive u carskim palačama. ⁹ Ili ste išli vidjeti vjerovjesnika? Da, kažem vam, i više od vjerovjesnika. ¹⁰ Jer on je taj o kojem je pisano: *Evo, šaljem pred licem tvojim Svojega glasnika da pred tobom pripremi tvoj put.*

¹¹ Zaista vam kažem, od svih ljudi koji su ikada rođeni nije bilo većega od Jahje Potapatelja. Pa ipak, i najmanji u Carstvu nebeskome veći je od njega! ¹² A od vremena Jahje Potapatelja sve do sada, navala je na Carstvo nebesko i siloviti ga prisvajaju.

¹³ Svi su Vjerovjesnici i Zakon predskazivali o Jahji. ¹⁴ I, ako to možete prihvativi: on je Il'jas koji treba doći. ¹⁵ Ko ima uši, neka čuje!

¹⁶ S kime da uporedim ovaj naraštaj? On je poput dječaka koji sjede na pijacama i jedni drugima dovikuju: ¹⁷ Zasvirali smo vam u frulu, ali niste zaigrali. Zapjevali smo vam tužbalice, ali ni plakali niste.

Indžil po Mateju

¹⁸ Došao je Jahja. Niti je jeo niti pio, i pričalo se: Zloduh je u njemu. ¹⁹ Onda dođe Sin Čovječiji. Jede i pije, pa sada govore: Izjelica je i pijanac, prijatelj je grešnicima i ubiračima poreza! Ali mudrost se opravda djelima.”

Isa kori galilejske gradove

²⁰ Tada počne koriti gradove u kojima se zbilo najviše njegovih čудesa, zato što se nisu obratili.

²¹ „Teško tebi, Horozaine! Teško tebi, Betsaido! Jer da su se čudesa koja su se kod vas dogodila zbila u Tiru i Sidonu, oni bi se već odavno, odjeveni u kostrijet i posuti pepelom, obratili. ²² Kažem vam da će Tiru i Sidonu na Sudnjem danu biti lakše nego vama! ²³ A ti, Kafarnaume, hoćeš li se do Neba uzdignuti? Propast ćeš u podzemlje! Da su se čudesa koja su se u tebi zbila dogodila u Sodomi, ona bi ostala do danas. ²⁴ Kažem ti da će Sodomi biti lakše na Sudnjem danu nego tebi.”

Poznavanje Božije tajne

²⁵ Tada Isa reče: „Oče, gospodaru Neba i Zemlje, slavim Te što si ovo skrio od mudrih i umnih, a objavio malehnima. ²⁶ Da, Oče, Tvoja je volja bila tako učiniti. ²⁷ Sve mi je moj Otac predao. Niko ne poznaje Sina osim Oca i нико не poznaje Oca do Sin i oni kojima se Sin bude htio objaviti.

²⁸ Dođite meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas rasteretiti. ²⁹ Uzmite na sebe moj jaram i učite od mene, jer sam ja krotka i ponizna srca. Tako ćete naći mir svojim dušama. ³⁰ Moj je jaram sladak, a moje breme lahko.”

12

Gospodar subote

Prolazio u ono vrijeme, jedne subote, Isa s učenicima kroz žitna polja. Kada su učenici ogladjnjeli, počnu trgati klasje i jesti. ² Kad su to vidjeli farizeji, rekli su: „Tvoji učenici čine ono što nije

Indžil po Mateju

dopušteno činiti subotom.”³ Ali Isa im uzvrati: „Niste li čitali šta je učinio Davud kad su on i njegovi pratioci ogladnjeli.⁴ Ušli su u Dom Božiji te pojeli prineseni hljeb, koji ni njemu ni njegovim pratiocima nije bilo dopušteno jesti, nego samo svećenicima.⁵ Niste li u Zakonu pročitali da svećenici služeći se subotom u Hramu krše Zakon, a ipak su nedužni.⁶ Kažem vam da je ovdje nešto veće od Hrama!⁷ Kad biste zaista razumjeli šta znači riječ: *Draže mi je milosrđe nego žrtva*, ne biste osuđivali ove nedužne.⁸ Sin Čovječiji gospodar je i subote.”

Da li je dopušteno liječiti subotom?

⁹ Zatim ode u sinagogu¹⁰ i tu spazi čovjeka osušene ruke. Da bi ga mogli optužiti, upitaju: „Je li dopušteno subotom liječiti?”¹¹ On im veli: „Ko to od vas ne bi svoju jedinu ovcu izvadio iz jame kad bi u nju upala u subotu.¹² A koliko je čovjek vredniji od ovce! Zato je i subotom slobodno činiti dobro.”¹³ Onome čovjeku zatim reče: „Ispruži ruku!” On je ispruži, a ruka mu postane zdrava kao i ona druga.¹⁴ A farizeji se, čim su izašli iz sinagoge, okupe na vijećanje protiv Isaa kako bi ga smakli.

Božiji sluga

¹⁵ Ali on je to znao, pa je otišao odatle sa mnogima koji su išli za njim. Sve ih je izlijeo,¹⁶ ali ih je upozorio da ne šire glas o njemu.¹⁷ Time se ispunilo ono što je rečeno po vjerovjesniku Jesajiji:¹⁸ *Ovo je Moj ljubljeni Sluga kojega sam izabrao. On je radost Moje duše. Duh Svoj spustit će na Njega. On će objavljivati pravdu ljudima.*¹⁹ *Neće se prepirati ni vikati, na ulicama Mu se neće čuti glas.*²⁰ *Zgažene trske neće slomiti, ni ugasiti žiška što tek tinja, sve dok ne ostvari pobjedu pravde.*²¹ *U Njegovo će se ime uzdati narodi.*

Isa i Beelzebul

²² Tada Isau dovedu zloduhom opsjednuta, slijepa i nijema čovjeka. On ga izlijevi, te čovjek progovori i progleda.²³ Svijet je zbumjeno pitao: „Da ovo nije Sin Davudov?”

Indžil po Mateju

²⁴ Kad su za to čuli farizeji, rekoše: „Taj zloduhe izgoni uz pomoć Beelzebula, vladara zloduha.”

²⁵ Znajući šta misle, Isa im reče: „Svako podijeljeno carstvo propada. Grad ili dom ne može opstati ako je iznutra razjedinjen.

²⁶ Ako stvarno Iblis izgoni šejtana, njegovo je carstvo razjedinjeno. Kako će se onda održati? ²⁷ Ako ja zaista izgonim zle duhove uz pomoć Beelzebula, čijom ih pomoći istjeruju vaši sinovi. Zato će vam oni suditi. ²⁸ Ali ako ja izgonim zloduhe pomoću Božijega Duha, onda je vama stiglo Božije carstvo.

²⁹ Kako bi ko mogao ući u kuću snažnog čovjeka i opljačkati ga, a da ga najprije ne sveže? Tek tada ga može orobiti. ³⁰ Ko nije sa mnom, protiv mene je; i svako ko sa mnom ne skuplja, rasipa.

³¹ Zato će se, kažem vam, ljudima oprostiti svaki grijeh i bogohuljenje, ali huljenje na Svetoga Duha neće se oprostiti.

³² Kaže li ko šta protiv Sina Čovječijega, to će mu se oprostiti, ali kaže li šta protiv Svetoga Duha, neće mu se nikad i nigdje oprostiti.

Stablo i rod

³³ Činite li stablo dobrim i rod će mu biti dobar; činite li ga lošim i rod će mu biti truhlo. Pa, drvo se poznaje po rodu! ³⁴ Zmijski rode! Kako biste i mogli govoriti dobro kad ste zli, jer usta izgovaraju ono čega je srce prepuno. ³⁵ Dobar čovjek iz dobre riznice iznosi dobro, a zao čovjek zlo. ³⁶ A ja vam kažem da će ljudi za svaku bezrazložnu riječ koju izgovore polagati račun na Sudnjem danu. ³⁷ Vlastite će te riječi ili opravdati ili osuditi.”

Junuzov znak

³⁸ Zatim mu neki pismoznanci i farizeji rekoše: „Učitelju, htjeli bismo od tebe vidjeti neki znak.” ³⁹ On im odgovori: „Zao i nevjeren naraštaj traži znak, ali neće mu se dati drugoga osim znaka vjerovjesnika Junuza. ⁴⁰ Kao što je Junuz *tri dana i tri noći proveo u utrobi morske nemani*, tako će i Sin Čovječiji tri dana i tri noći provesti u srcu zemlje. ⁴¹ Stanovnici Ninive će na Sudu ustati

Indžil po Mateju

protiv ovoga naraštaja i osuditi ga, jer su se oni obratili na Junuzovu riječ. A evo, ovdje je mnogo veći od Junuza.

42 Carica Juga će na Sudu ustati protiv ovoga naraštaja i osuditi ga, jer ona sa kraja zemlje dođe čuti Sulejmanovu mudrost, a ovdje je mnogo veći od Sulejmana.

Povratak nečistoga duha

43 Kad nečisti duh izade iz čovjeka, on luta po bezvodnim mjestima tražeći odmora, ali ga ne nalazi. **44** Tada kaže: Vratit ću se u kuću iz koje sam izašao. Vrati se i svoj stari dom zatekne prazan, pometen i uredan. **45** Zatim ode i dovede drugih sedam duhova, još gorih od sebe, te svi oni uđu u čovjeka i u njemu se nastane. Na kraju čovjeku bude i gore nego prije. Tako će biti i ovome zlom naraštaju.”

Prava Isaova porodica

46 Dok je Isa još govorio okupljenima, vani su stajali njegova majka i braća. Željeli su s njime razgovarati. **47** Neko mu je rekao: „Evo, tu su ti majka i braća. Žele s tobom razgovarati.” **48** On odgovori: „Ko mi je majka? Ko su mi braća?” **49** Pokaže zatim rukom prema svojim učenicima. „Evo”, reče, „to su mi majka i braća. **50** Zaista, ko god vrši volju mojega nebeskog Oca, taj mi je i brat, i sestra, i majka!”

Poređenja o Božijem carstvu 13:1 – 52

13

Sijač

Istoga dana Isa izade iz kuće te sjedne pored mora. **2** K njemu nagrne puno svijeta, tako da je morao ući u lađicu. Sjeo je u nju, a narod je stajao na obali. **3** Mnogo je govorio i upoređivao:

„Neki je ratar sijao sjeme. **4** Dok je sijao, dio sjemena padne na stazu, pa dođu ptice i pozobaju ga. **5** Dio sjemena padne na kamenito tlo, gdje je zemlja plitka, pa zbog toga odmah nikne,

Indžil po Mateju

⁶ ali kad je granulo sunce, izgori i osuši se, jer nije imalo duboka korijena. ⁷ Dio sjemena padne u trnje, a ono poraste i uguši ga. ⁸ Preostalo sjeme, napokon, padne na dobru zemlju i donese rod: jedno stostruk, drugo šezdeseterostruk, treće trideseterostruk. ⁹ Ko ima uši, neka čuje!”

Svrha upoređivanja

¹⁰ Priđu mu učenici i upitaju ga: „Zašto drugima uvijek govoriš upoređujući?” ¹¹ On im odgovori: „Zato što je vama dato da razumijete tajne Nebeskoga carstva, a drugima nije. ¹² Onome ko ima, dat će se još više, i imat će u izobilju. A onome ko nema, oduzet će se i ono što ima. ¹³ Govorim upoređujući zato što gledaju a ne vide, što slušaju a ne čuju, niti razumiju. ¹⁴ Tako se na njima ispunjava Jesajino predskazanje⁶ koje glasi:

Slušat ćete, ali nećete razumjeti; gledat ćete, ali nećete vidjeti. ¹⁵ Jer su se srca ovih ljudi kamenila, uši njihove ogluhnule, a oči su zatvorili – tako njihove oči ne vide i njihove uši ne čuju, a srca im ne mogu razumjeti. Zato se ne mogu obratiti da ih izlijeci.

¹⁶ Blago vašim očima zato što vide i blago vašim ušima zato što čuju. ¹⁷ Zaista vam kažem, mnogi su vjerovjesnici i pravednici željeli vidjeti to što vi gledate, ali nisu vidjeli; željeli su čuti to što vi slušate, ali nisu čuli.

Objašnjenje poredbe o sijaču

¹⁸ Stoga poslušajte poredbu o sijaču. ¹⁹ Svakome ko čuje riječ o Carstvu a ne razumije je, dođe Zli i otme mu ono što mu je u srcu posijano. To je sjeme prosuto oko puta. ²⁰ Kamenito tlo su oni koji čuju Riječ i odmah je radosno prihvate, ²¹ ali nemaju duboka korijena i nestalni su. Čim ih zbog Riječi snađe nevolja ili progonstvo, odaljuju se od vjere. ²² U trnje bačeno sjeme su oni koji čuju Riječ ali je životne brige i zavodljivost bogatstva uguše, te ona ne doneše roda. ²³ Sjeme zasijano u dobro tlo je onaj koji čuje Riječ i prima je, te ona doneše rod – stostruk, šezdeseterostruk ili trideseterostruk.”

Žito i kukolj

²⁴ Iznese im još jednu poredbu: „S Nebeskim je carstvom kao s čovjekom koji je u svoju njivu zasijao dobro sjeme. ²⁵ Ali dok se spavalо, došao je neprijatelj, te posijao među žito kukolj i otisao. ²⁶ Kad je usjev porastao i urođio klasom, pokazao se i kukolj. ²⁷ Domaćinu tada dođu njegove sluge i upitaju ga: Gospodaru, nisi li ti na svojoj njivi posijao dobro sjeme? Odakle kukolj? ²⁸ Neprijatelj je to učinio, odgovori on. Hoćemo li počupati kukolj?, upitaju sluge. ²⁹ Nemojte, reče im. Čupajući kukolj, mogli biste počupati i pšenicu. ³⁰ Pustite neka oboje raste do žetve. U vrijeme žetve reći će ţeteocima: Pokupite najprije kukolj i svežite ga u snopove da se spali, a žito mi spremite u žitnicu.”

Gorušicino sjeme i kvasac

³¹ Iznese im još jednu poredbu: „Sa Carstvom nebeskim je kao s gorušicinim sjemenom koje neko posije na svojoj njivi. ³² Ono je zaista sitnije od svakog sjemenja, ali izraste više od svake druge biljke u vrtu, razvije se u stablo, te se ptice nebeske dolaze gnijezditi u njegovim granama.” ³³ Zatim im iznese slijedeću poredbu: „Nebesko je carstvo poput kvasca. Žena ga pomiješa sa tri mjere brašna, a on ipak sve ukvasi.” ³⁴ Sve je ovo Isa govorio narodu upoređujući. Zapravo, bez poređenja ništa i nije govorio, ³⁵ da se ispuni ono što je rečeno po vjerovjesniku: *Progovorit će u poredbama; otkrit će ono što je skriveno još od stvaranja svijeta.*

Isa objašnjava poredbu o žitu i kukolju

³⁶ Isa otpusti narod i uđe u kuću. Učenici dođu njemu i zamole ga: „Objasni nam poredbu s kukoljem na njivi.” ³⁷ On na to odgovori: „Sijač dobrog sjemena je Sin Čovječiji. ³⁸ Njiva je svijet, a dobro sjeme su djeca Carstva. Kukolj su djeca zloga. ³⁹ Neprijatelj koji ga je posijao jeste Iblis; žetva je svršetak svijeta, a ţeteoci su meleci. ⁴⁰ Kao što se kukolj skuplja i spaljuje, tako će biti i na svršetku svijeta. ⁴¹ Sin Čovječiji će poslati svoje meleke da iz Carstva izdvoje

Indžil po Mateju

one koji navode na grijeh i sve bezakonike ⁴² te će ih oni baciti u ognjenu peć. Tamo će biti plača i škripe zuba. ⁴³ Tada će pravednici u Carstvu svojega Oca zasjati poput sunca. Ko ima uši, neka čuje!”

Blago, biser i mreža

⁴⁴ „S Nebeskim je carstvom kao s blagom skrivenim u polju. Kad ga pronađe, čovjek ga prikrije, pa sav radostan ode prodati sve što ima samo da kupi to polje.” ⁴⁵ „Isto tako, s Nebeskim je carstvom kao s trgovcem koji traga za lijepim biserima. ⁴⁶ Kad pronađe dragocjeni biser, ode prodati sve što ima i kupi ga.”

⁴⁷ „Nadalje, s Nebeskim je carstvom kao s mrežom koja, bačena u more, zahvati svakovrsne ribe. ⁴⁸ Kad se napuni, ribari je izvuku pa sjednu i pokupe dobru ribu u posude, a lošu izbace. ⁴⁹ Tako će biti i na svršetku svijeta. Izaći će meleci, odvojiti će zle od pravednika ⁵⁰ i baciti ih u ognjenu peć, gdje će biti plača i škripe zuba.

Učenik Nebeskoga carstva

⁵¹ Jeste li razumjeli?”, upita ih. „Jesmo”, odgovore. ⁵² On na to reče: „Zato je svaki pismoznanac koji postane učenikom Nebeskoga carstva poput domaćina što iz svoje riznice iznosi i novo i staro.”

Isa u Galileji i okolici 13:53 – 17:27

⁵³ Budući da je iznio sve te poredbe, Isa pođe odatle. ⁵⁴ Došao je u svoj zavičaj, pa je u tamošnjoj sinagogi tako poučavao da su ljudi zadivljeni pitali: ⁵⁵ „Odakle ovome tolika mudrost i takva čudesna moć? Zar on nije tesarov sin? Nije li mu majka Merjema, a braća: Jakov, Josip, Simon i Juda? ⁵⁶ Nisu li mu i sve sestre ovdje među nama? Odakle mu onda sve to?” ⁵⁷ I sablaznili su se zbog njega. Tada im Isa reče: „Vjerovjesniku jedino u njegovu zavičaju i u domu njegovu ne ukazuju čast.” ⁵⁸ Zbog njihove nevjere tu nije učinio mnogo čudesa.

14

Smrt Jahje Potapatelja

Kad je Herod tetrarh čuo za Isaa,² reče svojim slugama: „To je Jahja Potapatelj! Oživio⁷ je, pa kroz njega djeluju čudesne sile.”

³ Herod je, naime, Jahju dao uhvatiti, svezati i baciti u tamnicu zbog Herodijade, žene svojega brata Filipa,⁴ jer mu je Jahja govorio: „Nije ti dopušteno biti s njom.”⁵ Htio je ubiti Jahju, ali se bojao naroda, jer su ga smatrali vjerovjesnikom.

⁶ Međutim, na proslavi Herodova rođendana pred gostima je plesala Herodijadina kćerka i toliko se svijjela Herodu⁷ da joj se zakleo dati sve što zatraži.⁸ Ona na majčin nagovor reče: „Daj mi na pladnju glavu Jahje Potapatelja!”⁹ Car se ožalosti, ali zbog zakletve i zbog gostiju naredi da joj učine po volji.¹⁰ Pošalje ljude da Jahji u tamnici odrube glavu.¹¹ Donesu djevojci glavu na pladnju, a ona je odnese majci.¹² Potom dođu Jahjini učenici, uzmu njegovo tijelo i ukopaju ga, te odu javiti Isau.

Isa hrani pet hiljada ljudi

¹³ Kad je Isa to čuo, otplovi odatle lađicom na pusto mjesto, u osamu. Ali ljudi su to doznali, pa su pješice krenuli iz gradova za njim. ¹⁴ Kad je izašao iz lađice, vidi silan narod, pa se sažali nad njim i izljeiči bolesne. ¹⁵ Uvečer mu priđu učenici. „Pust je ovo kraj”, rekoše, „a već je i kasno. Pusti ljude da mogu otići u sela kupiti hrane!”¹⁶ Ali Isa odgovori: „Nije potrebno da idu; vi ih nahranite!”¹⁷ „Pa ovdje imamo samo pet hljebova i dvije ribe!”, kažu mu oni. ¹⁸ „Donesite to menil!”, reče.¹⁹ Naredi zatim narodu da posjeda na travu. Uzme pet hljebova i dvije ribe, pogleda u nebo, pa blagoslovi hranu. Razlomi hljeb i dade ga učenicima, a učenici su ga dijelili narodu.²⁰ I svi su jeli dok se nisu nasitili. Zatim pokupe ostatke. Bilo je preteklo dvanaest punih košara!²¹ A jelo je pet hiljada muškaraca, pored žena i djece.

Isa hada po vodi

²² Odmah zatim nagna Isa učenike da uđu lađicu i da otplove na drugu obalu, dok on otpriati narod. ²³ Kad je otpratio ljude, popne se na goru da se pomoli u osami. Kasno navečer još je gore bio sâm. ²⁴ U međuvremenu je lađica već bila daleko od obale. Puhnuo je jak vjetar suprotnog smjera, pa su je zapljuškivali valovi. ²⁵ Oko četvrte noćne straže Isa dođe učenicima hodajući po vodi. ²⁶ Kad su ga vidjeli, kako se prestraše i počnu od straha vikati misleći da je sablast. ²⁷ Ali Isa im odmah reče: „Ne bojte se; ja sam! Samo hrabro!“ ²⁸ Nato mu Kefa reče: „Gospode, ako si ti, naredi da dođem tebi po vodi!“ ²⁹ „Dodi!“, odgovori Isa. Kefa izade iz lađice, te hodajući po vodi podje prema Isau. ³⁰ Ali kad je osjetio snagu vjetra, prestraši se i počne tonuti. „Spasi me, Gospode!“, poviče. ³¹ Isa mu odmah pruži ruku i uhvati ga. „O, malovjerni!“, reče mu. „Zašto si posumnjao?“ ³² Kad su ušli u lađu, vjetar utihne. ³³ Učenici u lađi padnu ničice i uzviknu: „Ti si zaista Božiji sin!“

Izlječenje bolesnih

³⁴ Preplove jezero i pristanu u Genezaretu. ³⁵ Tamošnji stanovnici ga prepoznaju i po svoj okolini razglase da je došao, pa mu svi počnu donositi bolesne. ³⁶ Molili su ga da im dopusti dotaknuti barem skut njegove haljine. I svi koji ga dotakoše – ozdraviše.

15

Božije zapovijedi i ljudska predanja

Pristupe Isau neki farizeji i pismoznaci iz Jerusalema te ga upitaju: ² „Zašto tvoji učenici krše stara predanja? Oni ne peru ruke kada jedu.“ ³ On im odgovori: „A zašto vi zbog svoga predanja kršite Božije zapovijedi? ⁴ Bog je rekao: Poštuj oca i majku! i Ko prokune oca ili majku, neka se kazni smrću! ⁵ Ali vi velite: Kaže li ko ocu ili majci: ono čim bih ti mogao pomoći, dar je

Indžil po Mateju

posvetni,⁶ ne mora više iskazivati poštovanje roditelju. Tako kršite Božiju zapovijed zbog svoga predanja.⁷ Licemjeri! Dobro je o vama predskazao Jesaja:⁸ *Ovaj Me narod poštuje samo usnama, a srce mu je daleko od Mene.*⁹ *Uzalud Me poštuju, jer poučavaju kao Moje učenje zapovijedi ljudske.*"

Šta prlja čovjeka

¹⁰ Dozva tada narod k sebi pa mu reče: „Slušajte i shvatite! ¹¹ Ne prlja čovjeka ono što na usta ulazi, nego ono što izlazi iz njih! To prlja čovjeka!“ ¹² Tada mu priđu učenici i kažu mu: „Znaš li da su se farizeji sablaznili na to što si rekao?“ ¹³ „Svaka biljka koju nije posadio moj nebeski Otac iščupat će se s korijenom. ¹⁴ Pustite ih! To su slijepci koji vode slijepce! A kad slijepac vodi slijepca, obojica padaju u jamu“, odgovori Isa. ¹⁵ Kefa ga zamoli: „Protumači nam tu poredbu!“ ¹⁶ „Zar još ne razumijete?“, reče Isa. ¹⁷ „Ne shvaćate li da sve što uđe na usta ode u trbuš i izbacuje se u zahod? ¹⁸ A ono što izlazi na usta, dolazi iz srca i to prlja čovjeka. ¹⁹ Upravo iz srca izviru zle misli, ubistva, preljube, blud, krađe, klevete, laži i kletve. ²⁰ To prlja čovjeka! Neće čovjek biti nečist ako jede neopranim rukama.“

Vjera paganke

²¹ Isa zatim ode odатле u tirski i sidonski kraj. ²² Neka žena, Hanaanka, koja je živjela u tom kraju, dođe njemu i poviče: „Smiluj mi se, Gospode, Sine Davudov! Kćerka mi je teško opsjednuta!“ ²³ Isa joj ne odgovori ni rijeći. Na to dođu učenici i zamole ga: „Udovolji joj, jer više za nama!“ ²⁴ On reče: „Poslan sam samo izgubljenim ovcama Doma Izraelova.“ ²⁵ Ali žena priđe, pade ničice i reče: „Gospode, pomozi mi!“ ²⁶ „Nije pravo oduzeti hljeb djeci i baciti ga psima“, reče joj. ²⁷ „Nije, Gospode“, odgovori ona. „Ali i psi jedu komadiće koji padnu s gospodarova stola.“ ²⁸ „Velika je twoja vjera, ženo!“, reče joj Isa. „Neka ti bude kako želiš!“ I njezina kćerka odmah ozdravi.

Isa liječi bolesne na gori

²⁹ Isa ode odatle do Galilejskog jezera, pa se popne na goru i sjedne. ³⁰ K njemu nagrne puno svijeta vodeći sa sobom hrome, kljaste, slijepi, nijeme i svakojake bolesne, te mu ih spuste do nogu. A on ih sve iscijeli. ³¹ Zadivljen time što nijemi govore, kljasti ozdravljaju, hromi hodaju a slijepi vide, narod je slavio Izraelova Boga.

Isa hrani četiri hiljade ljudi

³² Isa pozva učenike i reče: „Žao mi je ovih ljudi. Već su tri dana sa mnom, a nemaju šta jesti. Neću ih pustiti gladne, jer će putem klonuti.” ³³ Učenici odgovore: „Odakle da u pustinji nabavimo dovoljno hrane za toliki svijet?” ³⁴ „Koliko hljeba imate?”, upita Isa. „Sedam hljebova i nekoliko ribica”, rekoše. ³⁵ Isa zapovjedi narodu da posjeda na zemlju ³⁶ te uzme sedam hljebova i ribe, zahvali, pa razlomi to i dade učenicima, a oni razdijele narodu. ³⁷ Svi su jeli i nasitili se, i još su ostacima napunili sedam košara! ³⁸ A jelo je četiri hiljade muškaraca, pored žena i djece. ³⁹ Isa otprati narod, uđe u lađicu i ode u magadanski kraj.

16

Znakovi vremena

Dođu Isau farizeji i saduceji. Da bi ga iskušali, zatraže da im pokaže kakav znak s neba. ² On odgovori: „Vi znate uvečer reći: Bit će lijepo vrijeme, jer je nebo crveno. ³ A ujutro kažete: Nebo je mutno i crveno – danas će nevrijeme! Izgled neba možete protumačiti, a znake vremena ne možete! ⁴ Znak traži pokvaren i nevjeran naraštaj, ali neće dobiti drugoga znaka osim Junuzova.” Zatim ih ostavi i ode.

Farizejsko i saducejsko učenje

⁵ Prelazeći na drugu stranu jezera, učenici zaborave ponijeti hljeba. ⁶ „Budite oprezni!”, upozorio ih je Isa. „Čuvajte se farizejskog i saducejskog kvasca.” ⁷ Oni su međusobno govorili: „Nismo ponijeli hljeba.” ⁸ Isa je to opazio pa im reče: „Malovjerni! Zabrinuli ste se zato što nemate hljeba.” ⁹ Zar još ne razumijete? Zar ste zaboravili onih pet hljebova na pet hiljada ljudi i koliko ste još košara skupili? ¹⁰ I onih sedam hljebova na četiri hiljade ljudi i košare koje ste napunili? ¹¹ Kako još ne shvaćate da vam ne govorim o hljebu kad kažem: Čuvajte se kvasca farizejskoga i saducejskoga?” ¹² Oni tada shvate da im nije govorio o hljebnome kvascu, već o farizejskome i saducejskome učenju.

Kefa priznaje Mesihu

¹³ Kad je Isa došao u krajeve Filipove Cezareje, upita učenike: „Šta kažu ljudi o tome ko je Sin Čovječiji?” ¹⁴ „Jedni vele da je Jahja Potapatelj”, odgovore oni, „drugi da je Il'jas, a treći opet da je Jeremija ili jedan od vjerovjesnika.” ¹⁵ Tada ih upita: „A vi šta mislite, ko sam ja?” ¹⁶ Simon Kefa odgovori: „Ti si Mesih – Pomazanik, Sin živoga Boga.” ¹⁷ „Blago tebi, Simone, sine Junuzov”, reče mu Isa, „jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego moj Otac nebeski. ¹⁸ A ja tebi kažem: ti si Kefa i na ovoj stijeni izgradit će Svoju Zajednicu i ni vrata podzemlja neće je nadvladati. ¹⁹ I dat će ti ključeve Nebeskog carstva; šta god svežeš na Zemlji, bit će svezano na Nebesima, i šta god odriješiš na Zemlji, bit će odriješeno na Nebesima.” ²⁰ Tada strogo zapovjedi učenicima da nikome ne kazuju da je on Mesih.

Isa najavljuje svoju smrt

²¹ Otada Isa počne učenicima otvoreno govoriti o tome kako mora otići u Jerusalem i tamo mnogo pretrpjeti od starješina, svećeničkih poglavara i pismoznanaca, te kako će ga ubiti i kako će on treći dan oživjeti. ²² Kefa ga nato povede nastranu i počne

Indžil po Mateju

ga od toga odvraćati: „Bože sačuvaj, Gospode! Ne smije ti se tako nešto dogoditi!”²³ Isa se okrenu prema Kefi i reče: „Odlazi od mene, šejtane! Ti si mi sablazan, jer tvoje misli nisu Božije, nego ljudske.”

Slijediti Isaa

²⁴ Tada Isa reče svojim učenicima: „Želi li ko biti mojim sljedbenikom, neka se odrekne samoga sebe, uzme svoj krst i pođe za mnom.²⁵ Jer svako ko želi sačuvati svoj život, izgubit će ga; a ko izgubi svoj život zbog mene, naći će ga.²⁶ Kakva ti je korist ako imaš sav svijet, a život svoj izgubiš? Šta može dati čovjek u zamjenu za svoj život?²⁷ Jer Sin Čovječiji će zaista doći u slavi Svojega Oca s melecima i tada će se dati svakome prema njegovim djelima.²⁸ Zaista vam kažem, ima među vama onih koji neće umrijeti dok ne vide Sina Čovječijega kako dolazi sa svojim Carstvom.”

17

Preobražaj

Poslije šest dana povede Isa sa sobom Kefu, te Jakova i njegovog brata Ivana visoko u goru, u osamu.² Tu se pred njima preobrazi: lice mu zablista poput sunca, a haljine mu postadoše poput svjetlosti.³ I gle: pojave se Musa i Il'jas i počnu razgovarati s Isaom.⁴ Kefa reče: „Gospode, dobro je što smo ovdje. Ako hoćeš, podići ću ovdje tri sjenice: jednu za tebe, jednu za Muse i jednu za Il'jasu.”⁵ Dok je on još govorio, prekrije ih svijetao oblak, a iz njega se začuje glas: „*Ovo je Moj voljeni Sin. On je Moja radost. Njega slušajte!*”⁶ Jako prestrašeni, učenici, kad to čuše, popadaju licem prema zemlji.⁷ Isa im priđe, dotače ih i reče: „Ustanite! Ne bojte se!”⁸ Oni podignu pogled, ali nisu vidjeli nikoga osim Isaa.⁹ Dok su silazili s gore, Isa im zapovjedi da nikome ne govore šta su vidjeli sve dok Sin Čovječiji ne ustane iz mrtvih.

Pitanje o Ilijii

¹⁰ Učenici ga upitaju: „Zašto pismoznaci tvrde da prvo mora doći Il'jas?” ¹¹ Isa odgovori: „Il'jas zaista mora doći prvi i sve dovesti u red.” ¹² Ali vam kažem da je Il'jas već došao, samo ga nisu prepoznali, pa su s njim postupili kako im se prohtjelo. Tako će i Sin Čovječiji trpjeti od njih.” ¹³ Učenici tada shvate da im je to govorio o Jahji Potapatelju.

Isa istjeruje zloduha

¹⁴ Kad su stigli do naroda, Isau priđe neki čovjek, padne pred njim na koljena ¹⁵ i veli: „Gospode, smiluj se mojemu sinu, jer je padavičar i puno pati. Često padne u vatru ili u vodu.” ¹⁶ Doveo sam ga tvojim učenicima, ali ga oni nisu mogli izliječiti.” ¹⁷ Isa reče: „Bezvjerni i pokvareni rode! Koliko dugo još moram biti s vama? Koliko ću vas još trpjeti? Dovedite mi dijete!” ¹⁸ Onda zaprijeti zloduhu, te on izađe iz dječaka koji istoga časa ozdravi.

¹⁹ Zatim učenici nasamo upitaju Isa: „Zašto ga mi nismo mogli istjerati?” ²⁰ „Zbog vaše slabe vjere”, reče im on. „Zaista vam kažem, da imate vjere koliko je gorušicino zrno i da kažete ovoj gori: Premjesti se tam! – ona bi se premjestila. Ništa vam ne bi bilo nemoguće.” ²¹ Ali ovakav se zloduh ne izgoni, osim postom i molitvom.”

Isa ponovo predskazuje svoju smrt

²² Kad su se okupili u Galileji, Isa im reče: „Sina Čovječijega će predati ljudima u ruke.” ²³ Njega će ubiti, ali on će treći dan oživjeti.” A učenici se jako ožaloste.

Isa plača hramski porez

²⁴ Kad su stigli u Kafarnaum, pristupe Kefi ubirači hramskoga poreza i upitaju ga: „Zar vaš učitelj ne plača porez?” ²⁵ „Plaća!”, odgovori Kefa. Zatim uđe u kuću, a Isa ga dočeka pitanjem: „Šta misliš, Simone, ubiru li zemaljski carevi porez ili carinu od svojih

Indžil po Mateju

ili od tuđih sinova?”²⁶ Kad on odgovori: „Od tuđih”, Isa mu reče: „Sinovi su, dakle, oslobođeni.”²⁷ Ali da ih ne sablaznimo, pođi na more i baci udicu. Prvoj ribi koju uhvatiš otvorи usta, unutra ćeš naći novčić. Uzmi ga, pa im njime plati za sebe i za mene.”

Red u Carstvu 18

18

Ko je najveći

U taj čas dođu Isau učenici i zapitaju ga: „Ko je najveći u Nebeskom carstvu?”² Isa pozove malo dijete i postavi ga među njih.³ Pa reče: „Zaista vam kažem, ako se ne obratite i ne postanete poput ovoga djeteta, nikada nećete ući u Nebesko carstvo.”⁴ U Nebeskome je carstvu, dakle, najveći onaj ko se ponizi kao ovo malo dijete.⁵ Ko u moje ime primi ovakvo dijete, mene prima.⁶ Ali ko jednoga od ovih malehnih što vjeruju u mene navede da posrne u vjeri, bilo bi mu bolje da mu o vrat objese mlinski kamen kojeg okreće magarac i da potone u morsku dubinu.⁷ Teško svijetu, jer navodi na grijeh! Sablazni moraju doći, ali teško čovjeku kroz kojega dolaze.⁸ Navodi li te na grijeh vlastita ruka ili noga, odsijeci je i baci. Bolje da u Život odeš kljast ili hrrom nego da s objema rukama i s objema nogama budeš bačen u vječni ognjan.⁹ Navodi li te na grijeh vlastito oko, iskopaj ga i baci. Bolje da jednook odeš u Život nego da s oba oka budeš bačen u ognjeni pakao.¹⁰

¹⁰ Pazite da ne prezrete nijednoga od ovih malehnih. Jer kažem vam da njihovi meleci na Nebu neprestano gledaju lice mojega nebeskoga Oca.¹¹ A Sin Čovječiji došao je spasiti izgubljene.”

Poredba o izgubljenoj ovci

¹² „Šta mislite, da neko ima sto ovaca i da jedna od njih zaluta, neće li ostaviti onih devedeset devet u gori i poći potražiti zalatalu?¹³ Zaista vam kažem, ako je uspije naći, više će se radovati što je pronašao tu jednu ovcu nego zbog onih devedeset

Indžil po Mateju

devet koje nisu zалutale. ¹⁴ Tako ni vaš nebeski Otac ne želi da propadne ijedan od ovih malehnih.”

Brat koji grijesi i Zajednica

¹⁵ „Ako ti brat zgriješi, ukori ga nasamo. Posluša li te, pridobio si brata. ¹⁶ Ako te ne posluša, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da se *svaka tvrdnja temelji na iskazu dvojice ili trojice svjedoka*. ¹⁷ Ne posluša li ni njih, reci Zajednici. Ako ne posluša ni Zajednice, neka ti bude kao paganin i ubirač poreza.

¹⁸ Zaista vam kažem, šta god svežete na Zemlji, bit će svezano na Nebu, i šta god odriješite na Zemlji, bit će odriješeno na Nebu. ¹⁹ Također vam kažem: ako dvojica od vas na zemlji jednodušno zamole za bilo šta, moj će im nebeski Otac to dati. ²⁰ Jer gdje se dvojica ili trojica sastanu u moje ime, tu sam i ja s njima.”

Poredba o okrutnom dužniku

²¹ Tada mu priđe Kefa i upita: „Gospode, koliko puta da oprostim bratu koji je zgriješio protiv mene? Sedam puta?” ²² „Ne sedam puta”, odgovori mu Isa, „već sedamdeset puta sedam!

²³ Nebesko je carstvo kao kad gospodar odluči izravnati račune sa slugama. ²⁴ Kad su počeli obračunavati, dovedu mu jednoga koji mu je dugovao deset hiljada talenata. ²⁵ Kako nije mogao vratiti, gospodar naredi da se prodaju on, žena, djeca i sve što imaju, te da se tako podmiri dug. ²⁶ Sluga padne ničice pred njim i zamoli: Imaj strpljenja sa mnom i sve ču ti vratiti! ²⁷ Gospodar se sažali nad njim, osloboди ga i oprosti mu dug. ²⁸ Ali kad taj sluga izade, susretne prijatelja koji je njemu dugovao sto denara. Ščepa ga za vrat i počne ga daviti govoreći: Vrati što si dužan! ²⁹ Prijatelj klekne pred njega i zamoli: Strpi se sa mnom i vratit ču ti! ³⁰ Ali sluga nije htio pričekati, nego ga povede i baci u tamnicu dok ne vrati dug. ³¹ Kad su drugi njegovi prijatelji vidjeli šta se dogodilo, mnogo se ozaloste te odu i sve ispričaju njegovom gospodaru. ³² Nato ga gospodar pozove i reče: Zli slugo! Ja sam tebi oprostio sav dug, jer si me zamolio! ³³ Nisi li se i ti mogao smilovati svojem

Indžil po Mateju

prijatelju kao što sam se ja tebi smilovao?³⁴ I gnjevni ga gospodar pred mučiteljima dok ne vrati sav dug.³⁵ Tako će i moj nebeski Otac postupiti s vama ne oprostite li svojem bratu od svega srca.”

Isaovo putovanje u Jerusalem 19 – 20

19

O braku i rastavi

Kad je Isa završio s govorom, ode iz Galileje preko Jordana u Judeju.² Za njim je pošlo puno bolesnih, te ih je on tamo liječio.³ Priđu mu neki farizeji pa upitaju iskušavajući ga: „Smije li se muž razvesti od žene iz bilo kojeg razloga?”⁴ On odgovori: „Niste li čitali da je Stvoritelj na početku stvorio muško i žensko⁵ i da je rekao: Čovjek će ostaviti oca i majku da bi se sjedinio sa svojom ženom, i njih će dvoje biti jedno tijelo.⁶ Njih dvoje, prema tome, nisu više dva, nego jedno tijelo. Neka, dakle, čovjek ne rastavlja ono što je Bog sastavio.”⁷ „Zašto je onda Musa rekao da se ženi dade otpusnica da se može razvesti?”, upitaju.⁸ Isa im odgovori: „Musa vam je dao da možete otpustiti svoju ženu zbog vašega tvrdog srca, ali u početku nije bilo tako.⁹ Ja vam zato kažem: svako ko se razvede od žene – osim zbog bluda – pa se oženi drugom, čini preljubu.”¹⁰ Nato će Isaovi učenici: „Ako je između muža i žene tako, onda je bolje i ne ženiti se!”¹¹ „Ne mogu to razumjeti svi, nego samo oni kojima je dato”, reče im Isa.¹² „Ima onih koji su od majčine utrobe nesposobni za ženidbu, ima ih koje su drugi za to onesposobili, a neki se dragovoljno odriču ženidbe radi Nebeskoga carstva. Ko može shvatiti, neka shvati.”

Isa blagoslovio djecu

¹³ Tada mu donesu djecu da na njih stavi ruke i da se pomoli. Učenici su im branili.¹⁴ Isa nato reče: „Ne tjerajte dječicu, pustite ih meni, jer takvima pripada Carstvo nebesko!”¹⁵ Položi na njih ruke, a zatim ode.

Indžil po Mateju

Može li bogataš biti spašen

¹⁶ Priđe mu neki mladić i upita: „Učitelju, koje dobro moram učiniti da bih imao Vječni život?” ¹⁷ Isa mu reče: „Zašto me pitaš o dobru? Samo jedan je Dobar! Ali ako želiš ući u život, vrši zapovijedi!” ¹⁸ „Koje?”, upita on. Isa odgovori: „Ne ubij, ne čini preljubu, ne kradi, ne svjedoči lažno.” ¹⁹ Poštuj oca i majku i voli bližnjega svoga kao samoga sebe!” ²⁰ „Sve to činim”, reče mu mladić. „Šta mi još nedostaje?” ²¹ „Želiš li biti savršen”, odgovori Isa, „idi i prodaj sve što imaš, te podijeli novac sirotinji, pa ćeš imati blago na Nebu. Dođi i slijedi me.” ²² Kad je mladić to čuo, veoma se ozalosti i ode, jer je bio jako bogat. ²³ Isa nato reče učenicima: „Zaista vam kažem, teško je bogatašu ući u Nebesko carstvo.” ²⁴ I također vam kažem: Lakše će se deva provući kroz iglene uši nego što će bogataš ući u Božije carstvo.” ²⁵ Učenici se zaprepaste. „Pa ko se onda uopće može spasiti?”, upitaju. ²⁶ Isa ih pažljivo pogleda pa reče: „Ljudima je to nemoguće. Ali Bogu je sve moguće.”

Buduća plaća učenika

²⁷ Tada mu Kefa reče: „Evo, mi smo sve ostavili da bismo te slijedili. Šta ćemo za to dobiti?” ²⁸ Isa odgovori: „Zaista vam kažem, vi koji ste pošli za mnom, u novom ćete svijetu, kada Sin Čovječiji sjedne na svoje slavno prijestolje, sjesti na dvanaest prijestolja i suditi nad dvanaest Izraelovih plemena. ²⁹ A svako ko radi moga imena ostavi kuću, braću ili sestre, oca ili majku, ženu ili djecu, ili njive, dobit će stostruko i baštiniti Vječni život. ³⁰ I mnogi prvi će biti zadnji, a mnogi zadnji će biti prvi.”

20

Poredba sa radnicima u vinogradu

Jer s Nebeskim je carstvom kao s domaćinom koji rano ujutro izade unajmiti radnike za svoj vinograd. ² Pogodi se s

Indžil po Mateju

radnicima po denar dnevno i pošalje ih u vinograd.³ Trećeg sata ponovo nađe trgom i ugleda druge da stoje besposleni⁴ te i njima kaže: Idite i vi u moj vinograd i radite pa će vam platiti koliko bude pravedno. I oni odoše.⁵ Šestog i devetog sata učini isto.⁶ A kad je opet izašao na trg jedanaestog sata, tamo nađe još radnika. Zašto stojite i besposličarite?, upita ih.⁷ Jer nas niko nije unajmio, odgovore mu. Idite onda i vi u moj vinograd, reče im.⁸ Uvečer veli upravitelju: Pozovi radnike i plati im: najprije onima koji su zadnji došli, a onda onima koji su prvi počeli raditi.⁹ Radnici unajmljeni u jedanaesti sat dobili su po denar.¹⁰ Nato oni koji su prvi došli raditi pomisle da će dobiti više, ali i oni prime isto po denar.¹¹ Odmah počnu prigovarati vinogradaru:¹² Ovi zadnji radili su samo jedan sat, a ti si ih izjednačio s nama koji smo cijeli dan teško radili i podnosili žegu!¹³ Jednome od njih on odgovori: Prijatelju, ja tebe ne varam. Nisi li se pogodio sa mnom za denar?¹⁴ Podigni svoje i odlazi. A ja želim ovome zadnjem dati koliko i tebi.¹⁵ Nemam li pravo s vlastitim novcem činiti šta hoću? Ili je tvoje oko zavidno što sam dobar?¹⁶ Tako će zadnji biti prvi, a prvi zadnji.”

Isa ponovo najavljuje svoju smrt

¹⁷ Putujući prema Jerusalemu, Isa uze Dvanaestericu nasamo pa im reče:¹⁸ „Evo, idemo u Jerusalem. Tu će Sina Čovječijega predati svećeničkim glavarima i pismoznancima. Oni će ga osuditi na smrt¹⁹ i predati paganim da mu se izruguju, da ga bičuju i da ga razapnu. Ali treći dan će oživjeti.”

Isa i Zebedejevi sinovi

²⁰ Tada dođe majka Zebedejevih sinova, zajedno sa sinovima, te mu se ničice pokloni da ga nešto zamoli.²¹ „Šta želiš?”, upita je Isa. Ona reče: „Učini da moji sinovi u tvojem Carstvu sjednu pokraj tebe, jedan zdesna a drugi slijeva.”²² Isa odgovori: „Ne znate šta tražite. Možete li vi ispititi čašu iz koje će ja pitи?” „Možemo!”, odgovore ovi.²³ A on reče: „Zaista ćete piti iz moje

Indžil po Mateju

čaše, ali nije na meni da odredim ko će mi sjediti slijeva ili zdesna. Ta su mjesta za one kojima ih je namijenio moj Otac.”²⁴ Kad su ostala deseterica učenika sve to čuli, razgnjeve se na braću.²⁵ Isa ih tada pozove i reče: „Vi znate da vladari svijeta gospodare nad narodom i da moćnici vladaju nad njim.²⁶ Ali neka među vama ne bude tako. Naprotiv, ko želi biti najveći među vama, neka vam bude sluga.²⁷ Ko želi biti prvi, neka bude ostalima rob.²⁸ Jer ni Sin Čovječiji nije došao da mu služe, već da on služi drugima i dade svoj život kao otkupninu za mnoge.”

Isa liječi slijepce

²⁹ Kad su izlazili iz Jerihona, za njim je pošlo mnogo svijeta.³⁰ Kraj puta su sjedila dvojica slijepaca. Kad su čuli da Isa prolazi, povikali su: „Isae, Sine Davudov, smiluj nam se!”³¹ Ljudi su ih umirivali, ali oni poviču još glasnije: „Gospode, Sine Davudov, smiluj nam se!”³² Isa zastane, pa ih pozva i upita: „Šta hoćete da učinim?”³³ „Da progledamo, Gospodel!”, rekoše.³⁴ Isa se sažali i dotakne im oči. Oni odmah progledaju i krenu za Isom.

Isaovo djelovanje u Jerusalemu 21 – 22

21

Mesijanski ulazak u Jerusalem

Kad su se približili Jerusalemu, te stigli pred Betfagu na Maslinskoj gori, Isa pošalje naprijed dvojicu učenika. „Idite u selo što je pred vama”, reče im, „i čim u njega uđete, spazit ćete vezanu magaricu s magarem. Odvežite je i dovedite meni.² Prigovori li vam ko zbog toga, recite: Gospodu trebaju, pa će vas odmah pustiti.”⁴ To se dogodilo da se ispuni što je rečeno po vjerovjesniku:⁵ *Recite kćeri Sionskoj: Evo, car tvoj dolazi, ponizan jaše na magarcu, na magaretu, mladunčetu magaricinu.*⁶ Učenici odu i učine kako ih je Isa uputio.⁷ Dovedu magaricu i magare, prekriju ih svojim ogrtačima, pa Isa sjedne na njih.⁸ Mnogo je naroda prostiralo svoje ogrtače po putu, a neki su

Indžil po Mateju

lomili grane s drveća i postavljali ih duž puta.⁹ Ljudi koji su išli pred njim i za njim klicali su: „*Hosana Sinu Davudovom! Blagoslovjen koji dolazi u Božije ime! Hosana na visini!*”

¹⁰ Kad je ušao u Jerusalem, cijeli se grad uskomešao. „Ko je taj?”, pitali su.¹¹ Narod je odgovarao: „Ovo je Isa, vjerovjesnik iz Nazareta u Galileji.”

Očišćenje Hrama

¹² Isa uđe u Hram i počne iz njega tjerati sve trgovce i njihove kupce, prevrne stolove mjenjačima novca i klupe prodavcima golubova.¹³ „Pisano je: *Moj dom će se zvati Dom molitve*, a vi ste ga pretvorili u *razbojničku pećinu*.¹⁴ U Hramu mu priđu slijepi i hromi te ih on izlijeći.¹⁵ Kad su svećenički poglavari i pismoznanci vidjeli čudesna koja je učinio i čuli djecu u Hramu kako kliču: „*Hosana Sinu Davudovom!*”, razgnjeve se¹⁶ i upitaju ga: „Čuješ li ti šta govore?” „Čujem”, odgovori im Isa. „A niste li nikad pročitali: *Načinio si sebi hvalu iz usta djece i dojenčadi.*”

¹⁷ On ih ostavi i vrati se u Betaniju da tu prespava.

Isa proklinje smokvu

¹⁸ Vraćajući se ujutro u Jerusalem, Isa ogladni.¹⁹ Spazi kraj puta smokvu i pride joj, ali na njoj ne nađe ništa osim lišća. Potom joj reče: „Ne bilo više nikada na tebi roda!” I smokva se odmah osuši.²⁰ Učenici se zaprepaste. „Kako se smokva odmah sasušila?”, pitali su.²¹ „Zaista vam kažem”, odgovori im Isa, „budete li imali vjere i ne budete li sumnjali, činit ćete ne samo ovo sa smokvom nego kažete li ovoj planini: Digni se i baci se u more! – i to će se dogoditi.²² Šta god u molitvi zatražite s vjerom, dobit ćete.”

O Isaovoj vlasti

²³ Ode Isa u Hram. Dok je тамо poučавао, приђу му свећенички poglavари и народне старјешине па га упитају: „S којом влашћу то радиš? Ко те је овластио за то?”²⁴ Isa им одговори: „Речи ћу вам с којом влашћу чиним све ово, ако најprije ви мени одговорите на

Indžil po Mateju

pitanje: ²⁵ Je li Jahjino potapanje bilo s Neba ili od ljudi?"

Oni počnu razmišljati i međusobno raspravljati: „Ako kažemo da je s Neba, pitat će nas zašto mu onda nismo vjerovali. ²⁶ A od svijeta ne smijemo reći da je bilo od ljudi, jer Jahju svi smatraju vjerovjesnikom.”

²⁷ Zato Isi odgovore: „Ne znamo.” A Isa im reče: „Onda ni ja vama neću reći otkuda mi vlast da sve ovo činim!”

Poredba sa dvojicom sinova

²⁸ „Šta mislite o ovome: Jedan je čovjek imao dva sina. Reče prvom: Sine, idi danas radi u vinogradu! ²⁹ Neću!, odgovori ovaj, ali se poslije predomisli i ode. ³⁰ Otac i drugom sinu reče isto. Idem, oče!, odgovori sin, ali ne ode. ³¹ Koji je od njih dvojice ispunio očevu volju?” „Onaj prvi”, odgovore. Isa im nato reče: „Zaista vam kažem, bludnice i poreznici će prije vas ući u Božije carstvo! ³² Jer Jahja vam je došao pokazati put pravednosti, ali mu niste povjerivali, a bludnice i poreznici jesu. Pa čak ni kad ste to vidjeli, niste se obratili i niste mu vjerovali.”

Poredba s vinogradarima

³³ „Poslušajte još jednu priču. Neki čovjek zasadi vinograd i ogradi ga, iskopa tjesak za grožđe i izgradi kulu. Zatim vinograd iznajmi vinogradarima i otputuje. ³⁴ Kad dođe vrijeme berbe, pošalje sluge da uzmu njegov dio. ³⁵ Ali vinogradari ih uhvate, te jednoga pretuku, drugoga ubiju, a trećega kamenuju. ³⁶ On zatim pošalje više sluga nego prvi put, ali vinogradari i s njima postupe isto. ³⁷ Naposljetku pošalje im svoga sina, misleći: Poštovat će moga sina. ³⁸ Ali kad vinogradari ugledaju sina, poviču: Ovaj će naslijediti imanje! Ubijmo ga, pa ćemo se domoći imanja umjesto njega! ³⁹ Uhvate ga, izbace iz vinograda i ubiju. ⁴⁰ „Šta mislite”, upita Isa, „kako će gospodar imanja postupiti s tim vinogradarima kada se vrati?” ⁴¹ „Te će zlikovce bez milosti pogubiti, a vinograd iznajmiti onima koji će mu davati urod kad za to dođe vrijeme.” ⁴² Isa ih upita: „Zar nikada

Indžil po Mateju

niste čitali u Pismu: *Kamen koji su graditelji odbacili postane ugaonim kamenom. To je Božje djelo, čudesno našim očima.*

⁴³ Zato vam kažem, oduzet će vam se Božije carstvo i dat će se narodu koji će davati njegov rod. ⁴⁴ Padne li ko na taj kamen, smrskat će se, i padne li kamen na koga, smrvit će ga.”

⁴⁵ Kad su svećenički poglavari i farizeji čuli te riječi i shvatili da govori o njima, ⁴⁶ htjeli su ga uhvatiti, ali bojali su se naroda, koji ga je smatrao vjerovjesnikom.

22

Svadba carevog sina

Isa im opet počne govoriti upoređujući.² „S Nebeskim je carstvom kao kad neki car pripremi svadbu svome sinu.³ Pošalje sluge da pozovu goste na svadbu, ali ljudi odbiju poziv.⁴ Pošalje druge sluge i kaže: Recite pozvanima: Pripremljena vam je gozba, junci i ugojena telad. Sve je spremno. Dođite na svadbu!⁵ Ali ovi ne mare za to, već odu – jedni na svoju njivu, drugi svome poslu.⁶ Ostali uhvate sluge, premlate ih i poubijaju.⁷ Nato se car razbjesni, pošalje vojsku i smakne ubice, te im zapali grad.⁸ A slugama kaže: Svadbena je gozba, eto, spremna, ali pozvani je nisu bili dostojni.⁹ Idite zato na puteve i raskršća i pozovite na svadbu koga god nađete.¹⁰ Sluge izađu na puteve i dovedu sve koje su mogli naći: i zle i dobre. I svadbena se dvorana napuni gostima.¹¹ Ali kad car uđe, spazi tamo čovjeka koji nije bio odjeven u svadbeno ruho.¹² Prijatelju, upita ga, kako si ušao ovamo bez svadbenog ruha? Čovjek je samo šutio.¹³ Tada car naredi slugama: Svežite mu ruke i noge i bacite ga van u tamu, gdje će biti plača i škrguta zuba.¹⁴ Jer mnogi su pozvani, ali je malo izabranih.”

O plaćanju poreza cezaru

¹⁵ Tada se farizeji sastanu radi dogovora kako da Isaa uhvate u riječi. ¹⁶ Odluče mu poslati neke svoje učenike skupa s herodovcima da ga upitaju: „Učitelju, znamo da govorиш istinu i

Indžil po Mateju

da si nepristrasan, jer ne gledaš ko je ko, nego prema istini poučavaš putu Božjem. ¹⁷ Reci nam je li dopušteno plaćati porez cezaru ili nije.” ¹⁸ Isa prozre njihovo zlo pa reče: „Zašto me kušate, licemjeri? ¹⁹ Pokažite mi denar pa ču vam reći.” Ovi mu donesu denar, ²⁰ a on upita: „Čiji je ovo lik i natpis?” ²¹ „Cezarev”, odgovore. „Onda dajte cezaru cezarevo, a Bogu Božije”, reče im. ²² Kad su to čuli, zadive se pa ga ostave i odu.

O oživljenju

²³ Toga dana dođu njemu saduceji, koji tvrde da nema oživljenja, i upitaju ga: ²⁴ „Gospode, Musa nam je rekao: *Ako neko umre ne imavši djece, njegov brat se mora oženiti njegovom udovicom i podići potomstvo svome bratu.*” ²⁵ Bila su tako u nas sedmerica braće. Najstariji se oženio i umro a da nije imao djece, pa je njegova udovica postala ženom drugoga brata. ²⁶ Drugi i treći također su umrli, i tako sva sedmerica. ²⁷ Poslije svih umrla je i žena. ²⁸ Čija će onda ona biti žena po oživljenju kad je bila udata za svu sedmericu?” ²⁹ Isa im odgovori: „U zabludi ste, jer ne razumijete Pismo ni Božiju силу! ³⁰ Jer po oživljenju se neće ni ženiti ni udavati, već će biti kao meleci na Nebu. ³¹ A što se tiče oživljenja, niste li pročitali da je Bog rekao: *Ja sam Bog Ibrahimov, Ishakov i Jakubljev.* ³² A On nije Bog mrtvih, već živih!” ³³ Kad je narod to čuo, ostao je zadivljen njegovim učenjem.

Najveća zapovijed

³⁴ Kad su farizeji čuli kako je Isa ušutkao saduceje, pođu skupa njemu ³⁵ te ga jedan od njih, zakonoznanac, upita da ga iskuša: ³⁶ „Učitelju, koja je najveća zapovijed u Zakonu?” ³⁷ „Voli Gospoda Boga svojega svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom pameti svojom!” ³⁸ To je prva i najveća zapovijed. ³⁹ Druga, jednako važna, glasi: *Voli svojega bližnjega kao samoga sebe!* ⁴⁰ O tim dvjema zapovijedima ovise sav Zakon i Vjerovjesnici.”

Davudov sin i Davudov Gospod

⁴¹ Kad su se farizeji okupili, Isa ih upita: ⁴² „Šta mislite o Mesihu? Čiji je on sin?” „Davudov”, odgovore. ⁴³ „A zašto Ga onda Davud u Duhu naziva Gospodom kad kaže: ⁴⁴ Gospod je rekao Mojem Gospodu: *Sjedi Mi s desne strane dok Ti ne podmetnem pod noge Tvoje neprijatelje?* ⁴⁵ Ako Ga dakle Davud naziva svojim Gospodom, kako mu onda On može biti sin?” ⁴⁶ Niko mu nije znao odgovoriti ni riječi. Od toga dana niko ga više nije ništa smio pitati.

Govor protiv pismoznanaca i farizeja 23

23

O uzdizanju sebe

Tada Isa reče narodu i svojim učenicima: ² „Pismoznaci i farizeji su zasjeli na Musauvu stolicu. ³ Zato slušajte i činite sve što vam kažu, ali se nemojte ugledati na njih, jer oni sami ne rade ono što govore. ⁴ Ljudima na ramena stavljaju težak teret, a sami ni prstom ne žele maknuti da ga ponesu. ⁵ Sve što čine, čine zato da ih ljudi vide. Razastiru svoje zapise i produžuju rese. ⁶ Na gozbama vole sjediti na pročelju stola, a u sinagogama na počasnome mjestu. ⁷ Godi im kad ih ljudi pozdravljaju na javnim mjestima i kad ih zovu Rabbi.

⁸ Vi nikoga ne nazivajte učiteljem, jer imate samo jednoga učitelja, a svi ste vi braća. ⁹ I nikoga ovdje na Zemlji ne zovite Ocem, jer imate samo jednoga Oca – onoga na Nebesima. ¹⁰ I ne dajte da vas ko naziva vođom, jer imate samo jednoga vođu: Mesiha. ¹¹ Ko je najveći među vama, neka vam bude sluga! ¹² Ko sebe uzdiže, bit će ponižen, a ko se ponizi, bit će uzvišen.

Teško vama

¹³ Teško vama, pismoznaci i farizeji! Licemjeri! Zatvarate pred ljudima ulaz u Nebesko carstvo. Sami ne ulazite u njega, a ne dopuštate da uđu ni oni koji bi htjeli.

¹⁵ Teško vama, pismoznaci i farizeji! Licemjeri! Putujete morem i kopnom da biste pridobili jednog sljedbenika, a kad vam postane sljedbenikom, učinite od njega sina paklenoga, dvostruko gorega nego što ste i sami!

¹⁶ Teško vama! Slijepe vođe! Tvrđite: Zakune li se ko Hramom, to ne vrijedi. A zakune li se hramskim zlatom, onda ga zakletva obavezuje. ¹⁷ Slijepe budale! Pa šta je veće – zlato ili Hram koji posvećuje zlato?

¹⁸ I još kažete: Zakune li se ko žrtvenikom, to ne vrijedi. A zakune li se darom koji je na njemu, zakletva ga obavezuje.

¹⁹ Slijepci! Šta je veće, žrtveni dar ili žrtvenik koji ga posvećuje? ²⁰ Ko se zakune žrtvenikom, kune se njime i svim što je na njemu. ²¹ A ko se zakune Hramom, kune se njime i Onim Koji u njemu prebiva. ²² Ko se zakune Nebom, kune se Božijim prijestoljem i Bogom Koji na njemu sjedi.

²³ Teško vama, pismoznaci i farizeji! Licemjeri! Jer dajete desetinu metvice, i kopra, i kima, a zanemarujete važnije u Zakonu: pravednost, milosrđe i vjeru. Ovo drugo je trebalo činiti, a ono prvo ne zanemariti. ²⁴ Slijepe vođe! Cijedite komarca, a devu proždirete!

²⁵ Teško vama, pismoznaci i farizeji! Licemjeri! Vi čistite čašu i zdjelu spolja, a iznutra je puna grabeža i pohlepe. ²⁶ Slijepi farizeju! Očisti najprije ono što je u čaši pa će i spolja biti čista.

²⁷ Teško vama, pismoznaci i farizeji! Vi ste poput okrećenih grobova. Spolja izgledaju lijepo, a iznutra su prepuni mrtvačkih kostiju i svakojake prljavštine! ²⁸ Tako se i vi ljudima izvana činite pravednima, a iznutra ste prepuni licemjerja i nepravde.

Indžil po Mateju

²⁹ Teško vama, pismoznaci i farizeji! Licemjeri! Vi vjerovjesnicima dižete spomenike i pravednicima kitite grobove,³⁰ i govorite: Da smo živjeli u doba svojih otaca, ne bismo sudjelovali u proljevanju vjerovjesničke krvi.³¹ Tako sami protiv sebe svjedočite da ste sinovi onih koji su ubijali vjerovjesnike.³² Dopunite, dakle, mjeru svojih otaca!

³³ Zmije! Leglo zmijsko! Kako ćete izbjegći osudi pakla?

³⁴ Šaljem vam, evo, vjerovjesnike, mudrace i pismoznance. Neke ćete ubiti i razapeti, druge bičevati po sinagogama i progoniti od grada do grada³⁵ tako da na vas padne sva pravedna krv prolivena na zemlji, od krvi pravednog Habila pa do Zekerije, sina Barahijina, kojeg ste ubili između Hrama i žrtvenika.³⁶ Zaista vam kažem, sva će ta krv pasti na ovaj naraštaj!"

Isa tuži nad Jerusalemom

³⁷ „Jerusaleme, Jerusaleme, ti koji ubijaš vjerovjesnike i kamenuješ one koji su ti poslani! Koliko sam puta htio okupiti tvoju djecu kao što kvočka skuplja piliće pod krila, ali vi niste htjeli!³⁸ A sada će ti, eto, kuća biti napuštena.³⁹ I kažem vam, nećete me više vidjeti sve dok ne uzviknete: *Blagoslovjen onaj koji dolazi u Božije ime!*"

Isa govori o posljednjim događajima 24 – 25

24

Razaranje Hrama

Kad je Isa izašao iz Hrama i pošao dalje, priđu mu učenici da mu pokažu hramsko zdanje.² A on im reče: „Vidite li sve to? Zaista vam kažem, neće od ovoga ostati ni kamen na kamenu. Sve će biti razvaljeno.”

Prvi znakovi svršetka svijeta

³ Kad je poslije sjedio na Maslinskoj gori, učenici mu priđu i nasamo kažu: „Reci nam kada će se to dogoditi. Koji će znak najaviti tvoj dolazak i svršetak svijeta?”

⁴ „Pazite da vas ko ne zavede!”, odgovori im Isa. ⁵ „Mnogi će doći pod mojim imenom i reći: Ja sam Mesih, i mnoge će zavesti. ⁶ Čut ćete za ratove i glasine o ratovima, ali ne uznemirujte se. Sve će se to dogoditi, ali kraj još neće doći. ⁷ Zaratit će narod protiv naroda i carstvo protiv carstva. Bit će potresa i gladi na mnogim mjestima. ⁸ Sve je to samo početak porođajnih bolova. ⁹ Tada će vas mučiti i ubijati. Svi će vas narodi zamrziti zbog mojega imena. ¹⁰ Mnogi će tada posrnuti u vjeri, izdavat će jedan drugoga i mrziti se. ¹¹ Pojavit će se brojni lažni vjerovjesnici i mnoge će zavesti. ¹² Bezakonje će uzeti velikog maha, a ljubav mnogih će se ohladiti. ¹³ Ali ko ustraje do kraja, bit će spašen. ¹⁴ Radosna vijest o Carstvu će se navijestiti po cijelome svijetu za svjedočanstvo svim narodima, a onda će doći kraj.

Strašna muka

¹⁵ Tako kada vidite grozotu uništenja, o kojoj je govorio vjerovjesnik Daniel, kako stoji na svetome mjestu (ko čita, neka shvati!), ¹⁶ neka oni u Judeji bježe u goru. ¹⁷ Ko bude na krovu, neka ne silazi u kuću što uzeti! ¹⁸ Ko bude u polju, neka se ne vraća po ogrtiću! ¹⁹ Teško trudnicama i dojiljama u te dane!

²⁰ Molite se da ne morate bježati zimi ili u subotu, ²¹ jer će to biti dani tako strašnih nevolja kakvih nije bilo od postanka svijeta, niti će ih ikad više biti. ²² I da se ne skrati to vrijeme stradanja, нико се не bi spasio. Ali to će vrijeme biti skraćeno radi izabranika.

²³ Kaže li vam tada ko: Evo Mesih! ili Eno ga tamol!, ne vjerujte, ²⁴ jer će ustati brojne lažne mesije i lažni vjerovjesnici te činiti velika čudesa ne bi li, bude li moguće, zaveli i izabranike. ²⁵ Eto, unaprijed sam vam rekao. ²⁶ Kaže li vam dakle ko: Eno ga, u pustinji je, ne idite tam. Kaže li: U tajnim je odajama, ne vjerujte. ²⁷ Jer dolazak Sina Čovječjeg bit će poput munje koja sijevne na istoku i obasja sve do zapada. ²⁸ Gdje bude strvina,

Indžil po Mateju

tamo će se okupljati orlovi. ²⁹ I ubrzo nakon strahote tih dana
Sunce će potamnjeti, a ni Mjesec neće sjati, zvijezde će s neba
padati i nebeske će se sile uzdrmati.

Dolazak Sina Čovječijega

³⁰ Tada će se na nebu pojavit znak Sina Čovječijega. *Proplakat će tada svi narodi na Zemlji ugledavši Sina Čovječijega kako dolazi na oblacima* s velikom moći i slavom. ³¹ On će poslati meleke da skupe njegove izabranike sa svih strana, od svih četiriju vjetrova, s jednog kraja Zemlje do drugog.

³² Naučite poredbu od smokvina stabla. Kad joj granje omeša i kad izlista lišće, znate da je ljeto blizu. ³³ Također, kad vidite da se zbiva sve ovo, znajte da je blizu, pred samim vratima. ³⁴ Kažem vam da ovaj naraštaj neće proći dok se sve to ne dogodi. ³⁵ Nebo i zemlja će proći, ali moje riječi neće nikada! ³⁶ Niko, međutim, ne zna toga dana ni časa. Ne znaju ni meleci na Nebu, pa čak ni Sin. Zna ga samo Otac.

³⁷ Za dolaska Sina Čovječijega bit će kao i u dane Nuhe. ³⁸ Kao što su u to vrijeme prije potopa ljudi jeli i pili, ženili se i udavalii sve do dana kada je Nuh ušao u lađu, ³⁹ i ništa nisu slutili dok nije došao potop i sve ih odnio, tako će biti i za dolaska Sina Čovječijega. ⁴⁰ Od dvojice koja budu u polju, jedan će se uzeti, a drugi ostaviti. ⁴¹ Od dviju žena koje budu skupa mljele u mlinu, jedna će se uzeti, a druga ostaviti.

⁴² Bdijte, dakle, jer ne znate kada će vaš Gospod doći!

⁴³ Zapamtite: kad bi vlasnik kuće znao kada će doći lopov, bdio bi i ne bi mu dopustio da provali u kuću. ⁴⁴ Budite zato spremni, jer će Sin Čovječiji doći kad i ne pomišljate.

Vjerni i zli sluga

⁴⁵ Ko je dakle taj vjerni i razumni sluga kojeg je gospodar postavio nad ostalim slugama da im daje hranu u određeno vrijeme? ⁴⁶ Blago onome sluzi kojega gospodar, kada dođe, nađe da tako radi! ⁴⁷ Zaista vam kažem, postavit će ga nad čitavim svojim imanjem. ⁴⁸ Ali ako zli sluga pomisli: Gospodar se još neće vratiti ⁴⁹ pa počne tući svoju

družinu, te jesti i piti s pijancima,⁵⁰ gospodar toga sluge će doći u dan kad mu se ne nada i u čas u koji neće ni slutiti.⁵¹ Strašno će ga kazniti i odrediti mu mjesto među licemjerima, gdje će biti plača i škrguta zuba.”

25

Poredba sa deset djevica

Tada će s Nebeskim carstvom biti kao kad je deset djevica uzelo lampe i pošlo ususret zaručniku.² Pet ih je bilo budalastih, a pet mudrih.³ Budalaste djevice ponesu lampe, ali ne i ulje.⁴ A mudre su uz svjetiljke ponijele i posude s uljem.⁵ Kako je zaručnik kasnio, sve one poliježu i zaspu.⁶ U ponoć se začula vika: Zaručnik stiže! Izadite pred njega!⁷ Sve djevice ustanu da upale lampe.⁸ Budalaste tada zamole mudre: Dajte nam od svojega ulja, jer nam lampe trnu.⁹ Ali one im odgovore: Zasigurno nema dovoljno i za vas i za nas. Podîte i kupite za sebe.¹⁰ Kad su otišle da kupe, eto zaručnika, te one koje su bile spremne odu s njim na svadbu i vrata se zatvore.¹¹ Poslije pristignu i one djevice te stanu dozivati: Gospodaru, Gospodaru, otvori nam!¹² Ali on im odgovori: Zaista vam kažem, ne poznajem vas!¹³ Stoga bdijte, jer ne znate dan ni čas!

Novac povjeren slugama

¹⁴ Tada će s Nebeskim carstvom biti kao s čovjekom koji je, polazeći na put, pozvao sluge i povjerio im svoj imetak.¹⁵ Jednome je dao pet talenata, drugome dva, a trećem jedan – svakome prema sposobnostima. Zatim je otputovao.¹⁶ Sluga koji je primio pet talenata odmah ode, počne s njima raditi i zaradi još pet.¹⁷ Sluga koji je dobio dva talenta također zaradi još dva.¹⁸ Sluga koji je dobio samo jedan, naprotiv, iskopa rupu i u nju sakrije gospodarev novac.¹⁹ Poslije dužeg vremena gospodar se vrati i zatraži od sluga da mu polože račun.²⁰ Onaj kojem je povjerio pet talenata donese i drugih pet. Gospodaru, dao si mi pet talenata. Zaradio sam, eto, još pet.²¹ Gospodar mu nato reče: Odlično, dobri i vjerni slugo! Bio si vjeran nad malim i zato će te

nad mnogim postaviti. Raduj se sa svojim gospodarom! ²² Zatim priđe sluga koji je primio dva talenta i reče: Gospodaru, meni si dao dva talenta. Zaradio sam još dva. ²³ Gospodar mu reče: Odlično, dobri i vjerni slugo! Bio si vjeran nad malim i zato će te unaprijediti. Dođi raduj se sa svojim gospodarom! ²⁴ Pridje zatim sluga koji je primio jedan talenat te reče: Gospodaru! Znao sam da si strog čovjek, da žanješ gdje nisi sijao i kupiš gdje nisi vijao. ²⁵ Zato sam se prestrašio i sakrio tvoj talenat u zemlju. Evo ti tvoje! ²⁶ Ali gospodar mu reče: Pokvareni i lijeni slugo! Znao si da žanjem gdje nisam sijao i kupim gdje nisam vijao. ²⁷ Trebao si onda barem uložiti moj novac u mjenjačnicu, tako bih poslijepovratka dobio kamate.

²⁸ Uzmite od njega talenat i dajte ga onome koji ih ima deset!

²⁹ Ko ima, dat će mu se još pa će još više imati, a onome ko nema oduzet će se i ono što ima. ³⁰ Bacite beskorisnog slугу van u tamu. Tamo će biti plača i škrđuta zuba.”

Posljednji sud

³¹ „Kad Sin Čovječiji dođe u slavi i sa svim svojim melecima, sjest će na prijestolje svoje slave. ³² Tada će se svi narodi okupiti pred njime, a on će odvojiti jedne od drugih, kao što pastir odvaja ovce od jaraca. ³³ Ovce će postaviti sebi zdesna, a jarce s lijeve strane.

³⁴ Tada će car reći onima koji mu budu zdesna: Vi, koje je Otac blagoslovio, dođite primiti u baštinu Carstvo pripremljeno za vas od postanka svijeta! ³⁵ Jer ste me nahranili kad sam bio gladan, napojili kad sam bio žedan, primili ste me kad sam bio došljak ³⁶ i obukli kad sam bio go; posjetili ste me kad sam bio bolestan i kad sam bio u tamnici. ³⁷ Pravednici će ga tada upitati: Gospode, kada smo te vidjeli gladna i nahranili, kada smo te vidjeli žedna i napojili? ³⁸ Kada smo te primili kao došljaka i obukli te kad si bio go? ³⁹ Kada smo te posjetili bolesna ili kad si bio u tamnici? ⁴⁰ A car će odgovoriti: Zaista vam kažem, sve što ste učinili jednōme od moje najmanje braće, meni ste učinili!

Indžil po Mateju

⁴¹ Zatim će reći onima slijeva: Odlazite od mene, prokleti, u vječni oganj pripremljen za Iblisa i njegove šejtane! ⁴² Jer bio sam gladan, a niste mi dali jesti; bio sam žedan, a niste mi dali piti; ⁴³ bio sam došljak, i niste me primili; bio sam go, i niste me obukli; bio sam bolestan i bio sam u tamnici, a niste me posjetili. ⁴⁴ Oni će pitati: Gospode, kad smo te to vidjeli gladna ili žedna, ili kao došljaka, ili gola, ili bolesna, ili u tamnici a nismo ti pomogli? ⁴⁵ A on će im odgovoriti: Zaista vam kažem, sve što niste učinili jednome od ovih najmanjih, meni niste učinili! ⁴⁶ Tako će oni otići u vječnu patnju, a pravednici u Vječni život."

Isaova smrt i oživljenje 26 – 28

26

Zavjera protiv Isaa

Kad je Isa sve to ispričao, reče učenicima: ² „Znate da je za dva dana Pasha i da će Sina Čovječijega predati da ga razapnu.“

³ Tada se svećenički poglavari i narodne starještine okupe u dvoru visokog svećenika po imenu Kaifa ⁴ te se dogovore da Isaa na prijevaru uhvate i ubiju. ⁵ „Nećemo u vrijeme praznika“, rekli su, „da se narod ne pobuni.“

Isaovo pomazanje u Betaniji

⁶ Dok je Isa bio u Betaniji za stolom u kući Simona gubavca, ⁷ dođe njemu neka žena s alabasternom posudom skupocjene masti i izlije mu je na glavu. ⁸ Videći ovo, učenici počnu negodovati: „Čemu to rasipanje! ⁹ Mogla se ta mast skupo prodati a novac dati sirotinji.“ ¹⁰ Isa to ču, pa im reče: „Zašto joj prigovarate? Učinila mi je dobro! ¹¹ Uvijek će biti siromaha, a ja neću uvijek biti s vama. ¹² Izlila je mast na mene da pripremi moje tijelo za ukop. ¹³ Zaista vam kažem, gdje god se bude najavljuvala Radosna vijest, spominjat će se i ovo njezino djelo, kao spomen na nju.“

Juda izdaje Isaa

¹⁴ Tada Juda Iskariotski, jedan od Dvanaesterice, ode svećeničkim poglavarima ¹⁵ te ih upita: „Koliko čete mi platiti da vam ga predam?” *Oni mu izbroje trideset srebrenjaka.* ¹⁶ Od tada Juda počne tražiti povoljnu priliku da ga izda.

Posljednja večera

¹⁷ Prvoga dana blagdana Beskvasnog hljeba dođu učenici i upitaju Isaa: „Gdje želiš da ti spremimo Pashu?” ¹⁸ „Idite u grad tom i tom čovjeku”, odgovori on, „pa mu recite: Naš učitelj poručuje: Moje se vrijeme bliži. Kod tebe ču blagovati Pashu sa svojim učenicima.” ¹⁹ Učenici postupe kako ih je Isa uputio, te pripreme pashalno jelo. ²⁰ Uvečer je Isa bio za stolom s Dvanaestericom.

²¹ Dok su večerali, on reče: „Zaista vam kažem, jedan od vas će me izdati.” ²² Ovi se strašno ožaloste, pa ga jedan za drugim počnu pitati: „Nisam valjda ja taj, Gospode?” ²³ On odgovori: „Izdat će me onaj koji je sa mnom umočio hljeb u istu zdjelu! ²⁴ Jer Sin Čovječiji će otići kao što je pisano o njemu. Ali teško onome koji izda Sina Čovječijega! Bilo bi mu bolje da se nije ni rodiol!” ²⁵ I izdajnik Juda ga upita: „Učitelju, da nisam ja taj” A Isa mu veli: „Sâm si rekao.”

²⁶ Dok su jeli, Isa uzme hljeb, zahvali i razlomi ga, te podijeli učenicima, pa reče: „Uzmite i jedite! To je moje tijelo.” ²⁷ Uzme zatim čašu, zahvali i za nju, pa im je pruži govoreći: „Svi pijte iz nje! ²⁸ To je moja krv, krv Saveza. Ona se prolijeva za mnoge, za oproštenje grijeha. ²⁹ I kažem vam: neću više piti od trsova roda do onoga dana kada ču ga piti s vama novog u Carstvu svojega Oca.”

Isa predskazuje da će se učenici sablazniti

³⁰ Otpjevaju zatim hvalospjeve i upute se prema Maslinskoj gori.

³¹ Tada Isa reče: „Noćas čete se svi zbog mene sablazniti. Jer je pisano: *Udarit ču pastira i ovce će se razbjježati.* ³² Ali kada oživim,

Indžil po Mateju

ići ču pred vama u Galileju.”³³ „Ako se i svi sablazne, ja se nikada neću!”, nato će Kefa.³⁴ „Zaista ti kažem”, reče mu Isa, „još ove noći, prije nego što se pijetao oglasi, triput ćeš me se odreći.”³⁵ Kefa odvrati: „Makar morao s tobom i umrijeti, neću te se odreći!” Tako su se zaklinjali i svi ostali.

Isa se moli u Getsemaniju

³⁶ Isa dođe s učenicima do mjesta zvanog Getsemani, pa im reče: „Sjednite ovdje dok odem i pomolim se!”³⁷ Povede sa sobom Kefu i obojicu Zebedejevih sinova. Obuzmu ga tjeskoba i tuga.³⁸ Tada im reče: „Duša mi je nasmrt slomljena tugom. Ostanite ovdje i bđijte sa mnom.”³⁹ Ode malo dalje i padne ničice moleći se: „Oče moj! Ako je moguće, neka me mimoide ova čaša! Ali ne kako ja hoću, već kako ti hoćeš.”⁴⁰ Zatim se vrati učenicima i nađe ih kako spavaju te reče Kefi: „Zar niste mogli ni jedan sat probdjeti sa mnom?⁴¹ Ostanite budni i molite se da ne upadnete u kušnju. Jer duh je spreman, ali je tijelo slabo.”⁴² Ode još jedanput i pomoli se: „Oče moj! Ako nije moguće da me ovo mimoide, neka bude po Tvojoj a ne po mojoj volji.”⁴³ I opet ih, vrativši se, nađe kako spavaju, jer im oči bijahu otežale.⁴⁴ Opet ih ostavi, te ode i treći put se pomoli istim riječima.⁴⁵ Zatim se vrati učenicima i reče: „Još spavate i odmarate se? Kucnuo je čas! Sin Čovječiji će biti predat grešnicima u ruke.⁴⁶ Ustanite! Hajdemo! Evo, moj izdajnik je već tu!”

Isaovo uhapšenje

⁴⁷ Dok je još govorio, stigne Juda, jedan od Dvanaesterice, a s njime i mnoštvo naoružanih mačevima i toljagama, koje su poslali svećenički poglavari i narodne starješine.⁴⁸ Izdajica im je dao znak: „Onaj je koga poljubim, njega uhvatite.”⁴⁹ On odmah priđe Isau i reče: „Zdravo, Učitelju!”, i poljubi ga.⁵⁰ „Prijatelju, čini ono radi čega si došao”, reče mu Isa. Tada pristupe te dignu ruke na Isaa i uhvate ga.⁵¹ Jedan od onih koji su bili s Isaom suprotstavi se, izvuče mač i njime odsiječe uho sluzi visokoga svećenika.

Indžil po Mateju

⁵² „Vrati mač u korice”, reče mu Isa, „jer ko se mača laća, od mača će i poginuti. ⁵³ Zar ne shvaćaš da mogu tražiti od Oca više od dvanaest legija anđela i da bi ih On odmah poslao? ⁵⁴ Ali da to učinim, kako bi se ispunilo Pismo da se ovo mora desiti?” ⁵⁵ Zatim reče mnoštvu: „Pošli ste na mene mačevima i toljagama kao na razbojnika! A svaki dan sam sjedio u Hramu i poučavao, pa me ipak niste uhvatili. ⁵⁶ Sve se ovo događa zato da bi se ispunila Pisma vjerovjesnika.” Nato ga svi učenici napuste i pobegnu.

Isa pred Velikim vijećem

⁵⁷ Isaa zatim uhvate i odvedu visokom svećeniku Kaifi, kod koga se bijahu okupili pismoznaci i starješine. ⁵⁸ Kefa je izdaleka pratio Isaa do dvorišta palače visokoga svećenika. Uđe u dvorište i sjedne sa stražarima da vidi šta će se desiti.

⁵⁹ Svećenički poglavari i cijelo Veliko vijeće tražili su protiv Isaa lažno svjedočanstvo da bi ga mogli smaknuti. ⁶⁰ Ali nisu ga mogli pronaći iako su se javili brojni lažni svjedoci. Napokon, dođu dvojica ⁶¹ te izjave: „Ovaj je rekao: Mogu razvaliti Božiji hram i za tri dana ga opet izgraditi.” ⁶² Visoki svećenik tada ustade i reče Isau: „Zar ništa ne odgovaraš na ove optužbe protiv tebe?” ⁶³ Isa je šutio. „Zakuni se živim Bogom i reci jesi li ti Mesih, Božiji sin”, reče visoki svećenik. „To ti kažeš”, odgovori Isa. „A ja vam kažem da čete od sada gledati *Sina Čovječjega kako sjedi zdesna Silnome i kako dolazi na oblacima nebeskim!*”⁶⁵ Nato visoki svećenik pocijepa svoju odjeću i reče: „Huli! Šta će nam još svjedoci? Čuli ste kako huli! ⁶⁶ Šta kažete?” Oni odgovore: „Zaslužio je smrt!”

⁶⁷ Zatim su Isau pljuvali u lice i tukli ga. Neki su ga šamarali ⁶⁸ rugajući se: „Objavi nam ko te je udario, Mesijo!”

Kefa se odriče Isaa

⁶⁹ Dok je Kefa sjedio u dvorištu, priđe mu neka sluškinja i reče: „I ti si bio s Isaom Galilejcem.” ⁷⁰ Kefa to pred svima poreče: „Ne znam o čemu govorиш.” ⁷¹ Kad je izašao u predvorje, spazi ga druga sluškinja i reče prisutnima: „Ovaj je bio s Isaom Nazarećaninom.”

Indžil po Mateju

⁷² On opet poreče zaklinjući se: „Ne poznajem toga čovjeka.” ⁷³ Ali ubrzo mu priđu ljudi koji su bili тамо. „Pa ti si doista jedan od njih! I tvoj naglasak te odaje.” ⁷⁴ Kefa se stane kleti i zaklinjati: „Ja ne poznajem toga čovjeka!” Utom se oglasi pijetao. ⁷⁵ Kefa se tada sjeti šta mu je Isa rekao: „Prije nego što se pijetao oglasi, triput ćeš me se odreći.” Stoga izade i gorko zaplaka.

27

Isaa predaju Pilatu

Rano ujutro sastanu se na vijećanje svi svećenički poglavari i narodne starještine da se dogovore kako da ubiju Isaa. ² Svežu ga i odvedu upravitelju Pilatu.

Judino samoubistvo

³ Kada je Juda, njegov izdajica, video da su Isaa osudili na smrt, pokaje se i odnese trideset srebrenjaka natrag svećeničkim poglavarima i starješinama ⁴ te im kaže: „Pogriješio sam! Izdao sam nedužnu krv!” „Šta se to nas tiče?”, odgovore mu oni. „To je tvoja stvar!” ⁵ Juda tada baci srebrenjake u Hram, a zatim ode i objesi se. ⁶ Svećenički poglavari pokupe srebrenjake. „Ne smijemo ih staviti u hramsku riznicu”, rekoše, „jer je to cijena krvi.” ⁷ Zato se dogovore i za njih kupe lončarevu njivu za ukop stranaca. ⁸ Otuda se ta njiva još zove „Krvava njiva”. ⁹ Tako se ispunilo što je rečeno po vjerovjesniku Jeremiji: *Uzeli su trideset srebrenjaka – na toliko su ga procijenili sinovi Izraelovi – ¹⁰ i kupili su lončarevu njivu, kako mi je Gospod naredio.*

Isa pred Pilatom

¹¹ Dovedu Isaa pred upravitelja. On ga upita: „Jesi li ti car Jevreja?” „To ti kažeš”, odgovori mu Isa. ¹² Svećenički poglavari i narodne starještine ga optuže, ali Isa ništa nije odgovarao. ¹³ Pilat ga stoga upita: „Zar ne čuješ kako te teško optužuju?” ¹⁴ Ali Isa ne odgovori ni riječi, što je Pilata veoma začudilo.

Indžil po Mateju

¹⁵ Bio je, međutim, običaj da upravitelj o blagdanu osloboди jednoga zatvorenika, onoga kojega narod zatraži. ¹⁶ U to vrijeme bijaše jedan zloglasni zatvorenik, zvani Baraba. ¹⁷ Kad se narod okupio, Pilat upita: „Koga hoćete da vam pustim? Barabu ili Isaa zvanog Mesih?” ¹⁸ Znao je, naime, da su ga predali sudu iz zavisti. ¹⁹ Dok je Pilat sjedio za sudijskim stolom, stigne mu poruka od njegove žene: „Okani se toga pravednika, jer sam se nočas u snu namučila zbog njega!”

²⁰ Svećenički poglavari i starješine, međutim, nagovore svjetinu da zatraži slobodu za Barabu, a smrt za Isaa. ²¹ I kad je upravitelj pitao: „Koga od njih dvojice želite da vam pustim?”, odgovore mu: „Barabu!” ²² „A što će onda s Isaom zvanim Mesih?”, upita. „Razapni ga!”, poviču. ²³ „Zbog čega? Kakvo je zlo učinio?”, upita Pilat. Ali narod je samo još glasnije vikao: „Razapni ga!” ²⁴ Kad je Pilat video da ništa ne pomaže i da nastaje metež, uzme vodu i pred svjetinom opere ruke govoreći: „Ja sam nevin od krvi ovoga čovjeka! To je vaša stvar!” ²⁵ Nato sva svjetina poviče: „Neka njegova krv padne na nas i na našu djecu!” ²⁶ Tako Pilat pusti Barabu, a Isaa dade izbičevati, pa razapeti.

Vojnici se rugaju Isau

²⁷ Upraviteljevi vojnici odvedu Isaa u palaču i sazovu oko njega cijelu četu. ²⁸ Svuku ga i ogrnu grimiznim plaštom. ²⁹ Spletu zatim krunu od trnja i metnu mu je na glavu, a u desnu ruku mu stave trsku. „Zdravo, care Jevreja!”, rugali su mu se i savijali pred njim koljena. ³⁰ Pljuvali su po njemu i udarali ga trskom po glavi. ³¹ Kad su mu se narugali, skinu s njega plašt, obuku ga u njegovu odjeću i odvedu da ga razapnu.

Isaa razapinju na krst

³² Vodeći ga, sretnu nekoga Simona iz Kirene te ga primoraju da Isau ponese krst. ³³ Dođu do mjesta zvanoga Golgota (što znači „lobanja”). ³⁴ Vojnici mu pruže vino pomiješano sa žuči, ali kad ga okusi, nije htio piti.

Indžil po Mateju

³⁵ Kad su ga razapeli, bace kocku, te tako razdijele među sobom njegovu odjeću. ³⁶ Zatim su tamo sjedili i čuvali ga.

³⁷ Iznad glave su mu postavili natpis o njegovoj krivici: „Ovo je Isa, car Jevreja.” ³⁸ S njim su razapeli i dvojicu razbojnika, jednoga njemu zdesna, a drugoga slijeva.

³⁹ Prolaznici su ga ružili i odmahivali glavom ⁴⁰ govoreći: „Ti koji rušiš Hram i sâm ga opet podižeš u tri dana, spasi sebe! Ako si Božiji sin, siđi s krsta!” ⁴¹ Slično su mu se rugali i svećenički poglavari, pismoznanci i starješine: ⁴² „Spasio je druge, a sebe ne može! Car Izraelov! Neka sada siđe s krsta pa ćemo povjerovati u njega! ⁴³ Uzdao se u Boga! Neka mu Bog sada pomogne ako mu je on uistinu po volji! Tvrđio je: Ja sam Božiji sin.” ⁴⁴ Vrijeđali su ga tako i razbojnici razapeti s njim.

Isaova smrt

⁴⁵ Od šestog sata po čitavoj zemlji nastane tama i potraje do devetog sata. ⁴⁶ Oko devetog sata Isa glasno poviće: „Eli, Eli, lama sabahani?”, što znači „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?” ⁴⁷ „Zove Il'jaša!”, rekoše neki od prisutnih kad su to čuli. ⁴⁸ Jedan od njih odmah pritrči, uzme spužvu, umoči je u sirće i natakne na trsku, te mu pruži da pije. ⁴⁹ „Čekaj da vidimo hoće li doći Il'jas da ga spasi”, povikaše ostali.

⁵⁰ Isa još jedanput glasno vikne i izdahne.

⁵¹ Nato se zastor u Hramu razdere i prepolovi odozgo nadolje. zemlja se potrese, i spilje se raspuštu, ⁵² grobovi se otvore, a tijela mnogih usnulih pravednika oživješe. ⁵³ Poslije Isaova oživljjenja, oni izađu iz grobova te odu u Sveti grad i pokažu se mnogima.

⁵⁴ Kad su kapetan i oni koji su s njime čuvali Isaa vidjeli potres i sve što se zbivalo, uplaše se i kažu: „Ovaj je zaista bio Božiji sin!” ⁵⁵ Posmatrale su to izdaleka i mnoge žene što su iz Galileje došle za Isaom služeći mu, ⁵⁶ među njima i Marija Magdalena, te Marija, majka Jakovljeva i Josipova, kao i majka Zebedejevih sinova.

Isaov ukop

⁵⁷ Uvečer dođe neki bogataš iz Arimateje, po imenu Josip, koji je i sâm bio Isaov učenik. ⁵⁸ On oda Pilatu i zatraži da mu predaju Isaovo tijelo. Pilat naredi da tako učine. ⁵⁹ Josip uzme tijelo, umota ga u čisto platno ⁶⁰ i položi u svoj novi grob isklesan u stjeni. Navalni na ulaz velik kamen i oda. ⁶¹ Bile su tamo Marija Magdalena i druga Marija i sjedile naspram groba.

⁶² Sutradan, poslije pripreme, okupiše se svećenički poglavari i farizeji kod Pilata ⁶³ te mu rekoše: „Gospodine, sjetili smo se da je onaj varalica za života rekao: Poslije tri dana ću oživjeti. ⁶⁴ Naredi zato da se grob čuva sve do trećega dana, da ne dođu njegovi učenici, ukradu tijelo i kažu narodu: Digao se iz mrtvih! Ova posljednja prevara bila bi još gora od prve.” ⁶⁵ Pilat im udovolji. „Imate stražu”, reče. „Idite i čuvajte grob kako znate.”

⁶⁶ Zatim odu i osiguraju grob – zapečate kamen i postave stražu.

28

Isaovo oživljenje

Poslije subote, rano ujutro, prvoga dana u sedmici, Marija Magdalena i druga Marija dođu da vide grob. ² Odjednom nastane jak potres: melek Božiji siđe s Neba, odvali kamen s ulaza u grob i sjedne na njega. ³ Lice mu je bilo poput munje, a odjeća bijela kao snijeg. ⁴ Stražari se pred njim počnu tresti od straha i postanu kao mrtvi. ⁵ Tada melek reče ženama: „Ne bojte se! Znam da tražite razapetoga Isaa. ⁶ Ali on nije ovdje! Oživio je kako je i rekao! Dođite vidjeti mjesto gdje je ležao ⁷ pa brzo idite i javite njegovim učenicima da je oživio. Evo, ide pred vama u Galileju. Tamo ćete ga vidjeti. Eto, rekao sam vam.”

⁸ Veoma uplašene, ali presretne, žene brzo krenu s groba i otrče da to jave njegovim učenicima. ⁹ Odjednom im ususret dođe Isa!

Indžil po Mateju

„Zdravo!”, reče im. One mu pritrče, obgrle mu noge i ničice mu se poklone. ¹⁰ „Ne bojte se”, reče im Isa. „Idite javiti mojoj braći da podu u Galileju. Tamo ćemo se vidjeti.”

¹¹ Dok su žene odlazile, neki od stražara dođu u grad i jave svećeničkim poglavarima sve što se dogodilo. ¹² Oni se sastanu sa starješinama na vijećanje, a zatim uzmu mnogo novca i dadu ga vojnicima. ¹³ „Recite: Noću, dok smo spavali, došli su njegovi učenici i ukrali ga. ¹⁴ Ako za to čuje upravitelj, mi ćemo ga već uvjeriti i pobrinuti se da nemate nevolja.” ¹⁵ Ovi uzmu novac i postupe kako su ih nagovorili. To pričanje se razglasilo među Jevrejima i zadržalo sve do danas.

Veliko poslanje

¹⁶ Jedanaesterica učenika odu u Galileju, na goru, kako im je naredio Isa. ¹⁷ Kad su Ga ugledali, padnu pred Njim ničice, ali neki su sumnjali. ¹⁸ Isa im priđe i reče: „Data Mi je sva vlast na Nebu i na Zemlji. ¹⁹ Idite zato i učinite sve narode Mojim učenicima, potapajući ih u ime Oca i Sina i Svetoga Duha. ²⁰ Učite ih da vrše sve što sam zapovjedio! I evo, Ja sam s vama sve vrijeme do svršetka svijeta.”

Indžil po Marku

Uvod 1:1 – 15

1

Jahja Potapatelj

Ovo je početak Radosne vijesti o Božijem Sinu, Mesihu Isau.² U Knjizi vjerovjesnika Jesajije zapisano je: *Evo, šaljem svojega glasnika pred licem tvojim da ti pripremi put.*³ *Glas koji viče u pustinji: Pripremite put Gospodnj! Poravnajte za njega staze!*

⁴ Pojavili se Jahja. Potapao je u pustinji i objavljivao potapanje kao znak obraćenja za oproštenje grijeha.⁵ Silan narod iz Jerusalema i iz cijele Judeje dolazio je njemu. Priznavali su svoje grijeha, a Jahja ih je potapao u vode rijeke Jordana.

⁶ Jahjina odjeća bila je od devine dlake, a bio je opasan kožnim pojasom. Hranio se skakavcima i divlјim medom.⁷ Govorio je: „Poslije mene dolazi jači od mene. Neko kome nisam dostojan ni sandale odvezati.⁸ Ja vas potapam u vodu, a on će vas potapati u Duha Svetoga.”

Isaovo potapanje i kušnje

⁹ U te dane dođe Isa iz Nazareta u Galileju i Jahja ga potopi u vodu rijeke Jordana.¹⁰ Čim Isa izađe iz vode, ugleda otvorena Nebesa i Duha kako u vidu goluba silazi na njega.¹¹ Začuje se glas s Neba: „*Ti si Moj voljeni Sin kojim sam zadovoljan!*”¹²

¹² Odmah poslije toga Duh ga natjera u pustinju.¹³ Tamo je ostao četrdeset dana i Iblis ga je kušao. Živio je među divlјim životinjama, a služili su mu meleci.

¹⁴ Budući da je Jahja bio zatvoren, Isa se vrati u Galileju da bi objavljivao Božiju Radosnu vijest.¹⁵ „Ispuniло se vrijeme”, govorio je, „blizu je Božije carstvo! Obratite se i povjerujte Radosnoj vijesti.”

Indžil po Marku

Početak Isaove službe 1:16 – 3

Prvi učenici

¹⁶ Prolazeći pored Galilejskog jezera, opazi Simona i njegovog brata Andriju kako bacaju mrežu u more, bili su ribari. ¹⁷ „Podite za mnom i učinit ću vas ribarima ljudi!”, reče im Isa. ¹⁸ Oni smjesta ostave svoje mreže i pođu za njim. ¹⁹ Malo dalje ugleda Zebedejeve sinove Jakova i Ivana kako u lađici krpe mreže. ²⁰ Pozove Isa i njih, a oni odmah ostave svojeg oca Zebedeja u lađi s nadničarima i pođu za njim.

Isa u Kafarnaumu

²¹ Stigoše u Kafarnaum. Odmah u subotu Isa ode u sinagogu gdje je poučavao. ²² Ljudi su bili zadirljeni njegovim učenjem, jer ih je poučavao kao onaj koji ima vlast, a ne kao pismoznanci.

²³ Upravo tada tu se našao čovjek opsjednut nečistim duhom. On stane vikati: ²⁴ „Šta ti imaš s nama, Isa Nazarećanine? Zar si nas došao uništiti? Znam ko si: ti si Svetac Božji!“ ²⁵ Isa mu strogo zaprijeti: „Umukni i izadi iz njega!“ ²⁶ Nato duh krikne jakim glasom, žestoko protrese čovjeka i izade iz njega. ²⁷ Svi se jako zaprepaste i počnu raspravlјati o tome. „Šta je ovo? Novo učenje sa vlašću! Čak se i nečisti duhovi pokoravaju njegovim zapovijedima!“ ²⁸ Vijest o njemu brzo se pronijela cijelom Galilejom.

Isa liječi Simonovu punicu i mnoge druge

²⁹ Nakon što izade iz sinagoge, Isa s Jakovom i Ivanom dođe u Simonovu i Andrijinu kuću. ³⁰ Tu je Simonova punica ležala u groznici. Odmah kazaše Isau. ³¹ On joj pride, uhvati je za ruku i podigne. Grozna odmah prestane i ona ih počne posluživati.

³² Uvečer, o zalasku sunca, dovedu mu sve bolesne i opsjednute.

³³ Sav se grad skupio pred vratima. ³⁴ Isa je izliječio mnoge bolesne od raznih bolesti i istjerao mnoge zloduhe. Ali nije dopustio zlodusima da govore, jer su znali ko je on.

Indžil po Marku

Odlazak iz Kafarnauma

³⁵ Rano ujutro, prije zore, povukao se na pusto mjesto i tamo se molio. ³⁶ Simon i ostali krenu da ga potraže. ³⁷ Našavši ga, rekoše mu: „Svi te traže.” ³⁸ On im odgovori: „Hajdemo u obližnja mjesta. Moram i tamo govoriti. Zbog toga sam došao.” ³⁹ Tako je proputovao cijelu Galileju, objavljajući po sinagogama i istjerujući zloduhe.

Isa liječi gubavca

⁴⁰ I dođe mu neki gubavac, klekne i zamoli ga: „Ako hoćeš, možeš me očistiti!” ⁴¹ Isa se sažali, ispruži ruku, dotače ga i reče: „Hoću! Budi čist!” ⁴² Gube odmah nestane i čovjek postane čist. ⁴³ Ispraćajući ga, Isa ga strogo upozori: ⁴⁴ „Nikome o ovom ne govorи, već idi pravo svećeniku te prinesi za svoje očišćenje što je Musa propisao, njima za svjedočanstvo.” ⁴⁵ Ali ovaj čim ode, počne svima govoriti šta mu se dogodilo; zbog toga Isa više nije mogao javno uči ni u jedan grad, već se morao zadržavati izvan njih, na usamljenim mjestima. A ljudi su stizali sa svih strana.

2

Isa liječi uzetog čovjeka

Nekoliko dana kasnije ponovo uđe u Kafarnaum. Pročuje se da je u kući.² I okupilo se toliko ljudi da više nije bilo mjesta ni pred vratima. A on im je objavljivao Riječ.³ Uto dodu četverica noseći uzetog čovjeka.⁴ Kako nisu mogli kroz masu doći do njega, naprave u krovu otvor nad mjestom gdje je bio Isa i spuste bolesnika na nosilima.⁵ Isa je vidio njihovu vjeru pa reče uzetom: „Sine, oprošteni su ti grijesi!”

⁶ Ali pismoznanci koji su tamo sjedili pomisliše u себи: ⁷ „Kako ovaj može tako govoriti! On huli! Ko može oprati grijehu osim jedinoga Bogal!” ⁸ Isa duhom prozre njihove misli pa im

Indžil po Marku

reče: „Zašto tako mislite u svojim srcima? ⁹ Šta je lakše reći uzetu čovjeku: Grijesi su ti oprošteni ili Ustani, uzmi svoja nosila i hodaj. ¹⁰ Ali da znate da Sin Čovječiji ima vlast na Zemlji oprati grijehu”, pa reče uzetom: ¹¹ „Zapovijedam ti! Ustani, uzmi nosila i idi kući!” ¹² Čovjek smjesta ustane, uzme nosila i izade naočigled svih. Svi su se divili i slavili Boga govoreći: „Tako nešto još nikad nismo vidjeli!”

Isa poziva Levija

¹³ Isa ponovo ode na obalu jezera. Sav narod je išao za njim, a on ga je poučavao. ¹⁴ Prolazeći, opazi Levija, Alfejeva sina, gdje sjedi u carinarnici te mu reče: „Podi sa mnom.” Levi ustane i podje za njim. ¹⁵ Kad je kasnije Isa bio za stolom u njegovoj kući, zajedno s njime i njegovim učenicima sjedilo je i mnogo poreznika i grešnika. Mnogo takvih je slijedilo Isaa. ¹⁶ Kad ga neki pismoznanci farizejske sljedbe spaziše kako jede s grešnicima i ubiračima poreza, kazaše njegovim učenicima: „Kako može jesti s poreznicima i grešnicima?” ¹⁷ Kad je Isa to čuo, reče im: „Liječnik ne treba zdravima, nego bolesnima! Nisam došao da pozovem na obraćenje pravednike, nego grešnike.”

Gosti na svadbenoj gozbi ne poste

¹⁸ Jahjini učenici i farizeji su postili. Neki dođu Isau i upitaju ga: „Zašto Jahjini učenici i farizeji poste, a tvoji učenici ne poste?” ¹⁹ Isa im odgovori: „Mogu li gosti postiti dok je mladoženja s njima? Dokle god je mladoženja s njima, ne mogu postiti. ²⁰ Ali jednog će im ga dana ugrabiti i tada će postiti.

²¹ Niko ne krpi staru odjeću novim platnom! Nova zakrpa bi se skupila, razvukla staru tkaninu i napravila još veću rupu.

²² Niko ne toči novo vino u stare mjehove, jer bi se raspuknuli. Vino bi se prolilo, a mjehovi uništili. Novo se vino sipa u nove mjehove.”

Gospodar subote

²³ Jedne je subote Isa prolazio poljem kroz usjeve. Njegovi učenici počnu putem trgati klasje. ²⁴ Tada farizeji rekoše Isau: „Gle! Zašto čine ono što nije dopušteno subotom?”²⁵ Ali Isa im odgovori: „Zar nikada niste čitali o tome što je Davud učinio kad su on i njegovi pratioci u nevolji ogladnjeli? ²⁶ Ušao je u Dom Božiji u doba visokog svećenika Ebijatara i jeo prineseni hljeb koji su mogli jesti samo svećenici. Jeli su ga i njegovi pratioci. ²⁷ Subota je radi čovjeka, a ne čovjek radi subote. ²⁸ Stoga je Sin Čovječiji gospodar i nad subotom.”

3

Da li je dopušteno liječiti subotom

Isa ponovo ode u sinagogu. Tamo je bio neki čovjek osušene ruke. ² Farizeji su pažljivo pratili hoće li ga izliječiti u subotu, kako bi ga mogli optužiti. ³ Isa reče čovjeku osušene ruke da stane pred njih. ⁴ Onda im reče: „Je li subotom dopušteno činiti dobro ili zlo – spasiti život ili ga upropastiti?” Šutjeli su. ⁵ Srdito ih pogleda, duboko razočaran njihovim tvrdim srcima, te reče čovjeku: „Ispruži ruku!” On ju ispruži, a ruka mu ozdravi. ⁶ Farizeji se smjesta odu dogovarati s herodovcima kako da ubiju Isaa.

Glas o Isau se širi

⁷ Isa i njegovi učenici odu na jezero. Za njima krene puno svijeta iz cijele Galileje, Judeje, ⁸ Jerusalema, Idumeje, s one strane Jordana, te iz okolice Tira i Sidona. Veliki je narod došao k njemu kad se čulo šta čini. ⁹ Isa reče učenicima da mu pripreme čamac, ako svijet previše navali oko njega. ¹⁰ Mnoge je izlječio, pa su na njega nahrupili mnogi bolesni da ga dodirnu. ¹¹ Kad bi ga vidjeli nečisti duhovi, pali bi pred njim ničice i vikali: „Ti si Božiji sin!” ¹² A on im je strogo prijetio da ga ne prokažu.

Dvanaest poslanika

¹³ Zatim ode u goru i prizva one koje je odabroao, te oni dođu njemu.

¹⁴ Od njih odabere Dvanaestericu, koje prozva poslanicima, da ga prate i da ih šalje objavljivati, ¹⁵ te da imaju vlast istjerivati zloduhe.

¹⁶ Evo Dvanaesterice što ih je izabrao: Simon, kojem je nadjenuo ime Kefa, ¹⁷ Jakov Zebedejev i Ivan, brat njegov, koje nazva Boanerges, što znači Sinovi groma, ¹⁸ Andrija, Filip, Bartolomej, Matej, Toma, Jakov (Alfejev sin), Tadej, Simon Kananaci ¹⁹ Juda Iskariotski, koji ga je izdao.

Isa i vladar zloduha

²⁰ Kad se vratio kući, opet je nagrnuo toliko svijeta da se nije moglo ni jesti. ²¹ Kad su za to čuli njegovi, dođu da ga odvedu, jer se govorilo da je van sebe. ²² Ali pismoznanci što su došli iz Jerusalema rekoše da ga je opsjeo Beelzebul, vladar zloduha, i da uz njegovu pomoć istjeruje zloduhe. ²³ Isa dozva ljude i počne im govoriti s poređenjem:

„Kako može Iblis izgoniti šejtana? ²⁴ Carstvo koje je podijeljeno ne može se održati. ²⁵ Dom koji je podijeljen ne može se nikako održati.

²⁶ Ako se, dakle, Iblis bori sâm protiv sebe i tako se podijeli, ne može opstati, nego mu je kraj. ²⁷ Ne možete ući u kuću snažnog čovjeka i opljačkati ga, a da ga najprije ne svežete. Tek mu tada možete oteti njegov imetak.

²⁸ Zaista vam kažem da će se sinovima ljudskim sve oprostiti, svi grijesi i svako huljenje. ²⁹ Ali onome ko pohuli na Svetoga Duha, nikada se ne može oprostiti. Kriv je za vječni grijeh.” ³⁰ To im reče, jer su govorili da je u njemu nečisti duh.

Prava Isaova porodica

³¹ Stigoše tamo njegova majka i braća. Ostanu napolju i poruče: mu da izađe. ³² Puno svijeta je sjedilo oko njega kad mu rekoše:

„Vani su ti majka i braća, i sestre tvoje. Traže te.” ³³ On odgovori: „Ko mi je majka? Ko su mi braća?” ³⁴ Pogleda ljude što su sjedili ukrug oko njega pa reče: „Ovo su mi majka i braća!

³⁵ Ko god vrši Božiju volju, taj mi je brat, sestra i majka.”

Indžil po Marku

Poređenja o Božijem carstvu 4:1 – 34

4

Sijač

Isa opet počne poučavati kraj jezera. K njemu nagrne toliko ljudi da je ušao u lađicu na jezeru i sjeo u nju, a sav je narod ostao na obali.² Zatim stane poredbama poučavati ljude:³ „Slušajte! Jedan je ratar sijao sjeme.⁴ Dok ga je sijao, nešto sjemena padne na put. Dođu ptice i pozobaju ga.⁵ Dio sjemena padne na kamenito tlo, gdje je zemlja bila plitka. Ono odmah nikne, jer nije bilo u dubokom tlu,⁶ ali ubrzo i usahne, kad je ugrijalo sunce, i osuši se, jer nije imalo korijena.⁷ Dio sjemena padne među trnje koje naraste i uguši ga, tako da nije donijelo roda.⁸ Ali dio sjemena padne i u plodnu zemlju, iznikne, izraste i doneše trideseterostruk, šezdeseterostruk i stostruk rod.⁹ Ko ima uši, neka čuje!”

Svrha poređenja

¹⁰ Kad je Isa poslije ostao sâm s Dvanaestericom i s drugima koji su ga slijedili, pitali su ga o značenju te poredbe.¹¹ On im odgovori: „Vama je dopušteno razumjeti tajnu o Božijem carstvu. A onima, koji su napolju, sve dolazi u poredbama:¹² Gledat će Moja djela, ali neće vidjeti. Slušat će Moje riječi, ali ih neće razumjeti. Da se ne obrate pa da im bude oprošteno.

Značenje poredbe sa sijačem

¹³ Ako ne možete razumjeti ovu poredbu, kako ćete uopće razumjeti poredbe?¹⁴ Sijač sije Riječ.¹⁵ Sjeme oko puta jesu oni koji čuju Riječ, ali odmah dođe Šejtan i odnese je.¹⁶ Kamenito tlo su oni koji čuju Riječ i radosno je prihvate,¹⁷ ali nemaju dubokoga korijena i nestalni su. Dođu li nevolje ili progonstvo zbog Riječi, odmah popuste.¹⁸ Trnovito tlo su oni koji čuju Riječ i prihvate je,¹⁹ ali teške brige ovoga svijeta, varljivo bogatstvo i požuda za

Indžil po Marku

svačim brzo uguše Riječ i ona ostane bez roda.²⁰ Dobro tlo su oni koji čuju Riječ, prime je i donose rod – trideseterostruk, šezdeseterostruk, stostruk.”

Pravilno slušanje Riječi

²¹ Zatim im reče: „Stavlјate li svjetiljku pod posudu, ili pod krevet? Nipošto! Stavlјate je na postolje.²² Ništa se neće sakriti a da se neće otkriti; sve što je tajno izaći će na javu.²³ Ko ima uši, neka čuje!²⁴ Pazite šta slušate! Mjerom kojom mjerite, mjerit će vam se. I nadodat će vam se.²⁵ Onome ko ima, dat će se, a onome ko nema oduzet će se i ono što ima.”

Sjeme koje niče

²⁶ Isa nastavi: „Božije carstvo je poput čovjeka koji baci sjeme u zemlju.²⁷ Lijegao je noću i ustajao danju, a sjeme je niknulo i izraslo a da on to nije ni znao.²⁸ Zemlja sama od sebe donese rod: najprije izraste stabljika, zatim klas, pa se on popuni zrelim zrnima.²⁹ Čim rod sazri, dođe ratar i požanje ga srpom u vrijeme žetve.”

Gorušicino sjeme

³⁰ Isa upita: „Kako da vam još opišem Božije carstvo? S čime da ga uporedim?³¹ Ono je poput gorušicina zrna, sitnjeg od svakog sjemena koje se sije u zemlju.³² Ali kad se posije, izraste veće od svakog povrća, s velikim granama u čijoj se sjeni mogu gnijezditi ptice nebeske.”³³ Mnogim takvim poredbama poučavao ih je Riječi, onako kako su mogli shvatiti.³⁴ Javno je poučavao samo upoređujući, a nasamo je svojim učenicima sve tumačio.

Veliko znamenje 4:35 – 5:43

Isa smiruje oluju

³⁵ Uvečer Isa reče učenicima: „Prijeđimo na drugu obalu.”³⁶ Oni pustiše narod i povezoše ga u lađici u kojoj je bio. Pratile su ih i druge lađice.³⁷ Odjednom se podiže jaka oluja. Valovi počnu

Indžil po Marku

zapljuskivati lađicu tako da su je gotovo napunili vodom.³⁸ Isa je spavao na krmi s glavom na jastuku. Probude ga vičući: „Učitelju! Zar ti uopće ne mariš što ćemo izginuti?”³⁹ Isa se probudi, zaprijeti vjetru i reče moru: „Utišaj se! Umukni!” Vjetar prestane i nastane velika tišina.⁴⁰ Zatim upita učenike: „Što ste kukavice? Kako još uvijek nemate vjere?”⁴¹ Oni bijahu jako uplašeni. Pitali su jedan drugoga: „Pa ko je on da mu se čak i vjetar i more pokoravaju?”

5

Isa u geraskom kraju

Doploviše na drugu obalu jezera, u geraski kraj.² Tek što je Isa izašao iz lađice, iskoči pred njega iz groblja neki čovjek opsjednut nečistim duhom.³ Stanovao je u grobnicama, i niko ga više nije mogao svezati, čak ni lancem.⁴ Često su ga okivali u gvožđe, ali on bi uvijek iskidao gvožđe i polomio okove. Niko ga nije mogao ukrotiti.⁵ Danju i noću je lutao po grobljima i gori, vrišteći i udarajući se kamenjem.⁶ Ugledavši Isaa još izdaleka, pritrči mu i padne ničice pred njim.⁷ Onda u sav glas vikne: „Šta hoćeš od mene, Isae, Sine Uzvišenoga Boga? Zaklinjem te Bogom, ne muči me!”⁸ Isa mu, naime, bijaše naredio: „Izlazi iz toga čovjeka, nečisti duše!”⁹ Zatim ga upita: „Kako se zoveš?” „Zovem se Legija”, odgovori on, „jer nas je mnogo.”¹⁰ Preklinjao ga je da ih ne potjera iz ovoga kraja.¹¹ Tu na obronku paslo je veliko krdo svinja.¹² „Pošalji nas onim svinjama da uđemo u njih”, zamole ga nečisti duhovi.¹³ On im to dopusti. Nečisti duhovi izađu i odu u svinje, te cijelo krdo svinja journe niz strmi obronak u jezero. I utopi se oko dvije hiljade svinja.¹⁴ Svinjari pobjegnu i razglase to po gradu i po selima, a ljudi pođu vidjeti šta se dogodilo.¹⁵ Dodu Isau i vide čovjeka koji bijaše opsjednut cijelom legijom kako sjedi obučen i pri zdravoj pameti, te se uplaše.¹⁶ A kad su očevici ispričali šta se dogodilo s opsjednutim i sa svinjama,¹⁷ ljudi počnu zaklinjati Isaa da ode iz njihovog kraja.¹⁸ On se vrati u lađicu, a čovjek koji je bio opsjednut zamoli ga da mu dopusti da ide s

njim. ¹⁹ Ali mu Isa to nije dopustio. „Ildi kući svojima”, reče mu on, „i ispričaj im šta ti je sve Gospod učinio i da je imao milosrđa prema tebi.”

²⁰ Čovjek se zaputi u Dekapolis, govoreći ljudima o svemu što mu je Isa učinio. I svi su se divili.

Isa oživljava Jairovu kćer i liječi ženu koja boluje od krvarenja

²¹ Kad je Isa doplovio na drugu stranu jezera, okupi se oko njega na obali mnoštvo ljudi. On je stajao uz vodu. ²² Pristupi mu jedan od nadstojnika sinagoge, zvao se Jair, te padne pred njim ničice, ²³ preklinjući ga: „Kćer mi je na samrti. Molim te, dođi i položi na nju ruke da ozdravi i da živi.” ²⁴ Isa pođe s njim, ali se oko njega tiskalo puno svijeta.

²⁵ Među ljudima bila je žena koja je već dvanaest godina bovala od krvarenja. ²⁶ Mnogo je propatila od brojnih liječnika i potrošila sve svoje imanje, i ništa nije koristilo. Naprotiv, bilo joj je još gore. ²⁷ Čula je za Isaa, zato mu se približila straga kroz gužvu i dotakla njegov ogrtac. ²⁸ Mislila je: „Dodirnem li samo njegovu odjeću, ozdravit će.” ²⁹ I zaista, krv joj smjesta prestane teći i ona osjeti da je oslobođena. ³⁰ Isa je odmah osjetio da je iz njega izašla sila, pa se okrenuo prema narodu i upita: „Ko mi je dotaknuo odjeću?” ³¹ Učenici mu rekoše: „Toliki se svijet tiska oko tebe, a ti pitaš ko te je dotaknuo!” ³² Ali Isa je pogledom tražio onu koja je to učinila. ³³ A žena, uplašena i dršćući, jer je znala šta joj se dogodilo, priđe mu i padne pred njim ničice te mu ispriča istinu. ³⁴ On joj kaza: „Kćeri, tvoja te je vjera spasila. Pođi u miru i budi zdrava, oslobođena si.”

³⁵ Dok je Isa još to govorio, stigoše ljudi iz nadstojnikova doma s viješću. „Kći ti je umrla”, kazaše, „nema smisla da više mučiš Učitelja.” ³⁶ Ali Isa se nije obazirao na to što su rekli, već se obrati Jairu: „Ne boj se! Samo vjeruj!” ³⁷ Isa nikom ne dopusti da ga prati osim Kefi, Jakovu i Ivanu, bratu Jakovljevu. ³⁸ Kad su stigli do kuće nadstojnika sinagoge, Isa vidje da ljudi viču, plaču i

Indžil po Marku

nariču u sav glas. ³⁹ On uđe i reče: „Šta toliko naričete i plačete? Dijete nije umrlo, nego spava!“ ⁴⁰ Ovi ga počnu ismijavati, ali on ih sve istjera van. Povede samo oca i majku bolesnog djeteta, te svoje pratioce, pa uđe tamo gdje je ležala djevojčica. ⁴¹ Uze je za ruku i reče: „Talitha kum!“ (što znači: „Ustani, djevojčice!“). ⁴² Djevojčica je imala dvanaest godina. Ona odmah ustane i počne hodati. Svi se veoma iznenade. ⁴³ Isa im strogo zaprijeti da nikome ne govore šta se dogodilo i reče im da je nahrane.

Isa u Galileji i okolici 6:1 – 8:26

6

Isa u Nazaretu

Isa ode odatle i vrati se s učenicima u svoj zavičaj. ² Naredne subote ode u sinagogu i počne poučavati. Mnogi ljudi su se divili i govorili: „Odakle mu ta mudrost i moć kojom čini takva čudesa? ³ Nije li on tesar, Merjemin sin, a Jakovljev, Josipov, Judin i Simonov brat? Nisu li mu sestre tu među nama?“ Tako on za njih postane kamenom spoticanja. ⁴ Isa im reče: „Ljudi jedino u zavičaju, među rođbinom i u kući ne iskazuju časti vjerovjesniku.“ ⁵ Zbog njihove nevjere nije tu mogao učiniti nikakva čuda, osim što je izlječio nekoliko bolesnih položivši na njih ruke. ⁶ Čudio se njihovoj nevjeri.

Isa šalje Dvanaestericu poslanika

Išao je po selima i poučavao. ⁷ Pozvao je k sebi Dvanaestericu poslanika. Po dvojicu ih stade slati dajući im vlast nad nečastivim duhovima. ⁸ Naredio im je da na put ne nose ništa osim štapa – ni hljeba, ni torbe, ni bakrena novca u pojasu, ⁹ samo da obiju sandale, i da ne nose duplu odjeću. ¹⁰ Rekao je: „Kad dođete u neko mjesto, stanujte u jednoj kući dok ne odete iz toga mjesta. ¹¹ Ako vas u nekom mjestu ne prihvate ili ne poslušaju, stresite i prašinu s nogu kad odlazite, njima za

Indžil po Marku

svjedočanstvo.”¹² Tako su učenici otišli i objavljivali obraćenje.¹³ Mnoge su zloduhe istjerivali i mnoge bolesne mazali uljem i liječili ih.

Smrt Jahje Potapatelja

¹⁴ Čuo je to i car Herod, jer je Isaovo ime svima postalo dobro poznato. Neki su govorili: „To je oživio Jahja, onaj što je potapao, pa sad u njemu djeluju čudesne sile.”¹⁵ Drugi su pak govorili da je to Il'jas. Treći su tvrdili da je on vjerovjesnik poput onih iz prošlosti.¹⁶ Herod nato reče: „To je Jahja kome sam ja odrubio glavu. Oživio je!”¹⁷ Herod je, naime, naredio da Jahju okuju u lance i bace u tamnicu zbog Herodijade, žene Herodova brata Filipa.¹⁸ Herod ju je uzeo za ženu, a Jahja ga je opominjao: „Nije ti dopušteno imati ženu svoga brata.”¹⁹ Herodijada je zato zamrzila Jahje i htjela ga je ubiti, ali to nije mogla učiniti²⁰ jer se Herod bojao Jahje. Znao je da je svet i pravedan čovjek i zato ga je štitio. Iako bi se uvijek uznemirio kad bi ga čuo, Herod ga je rado slušao.

²¹ Ali se ukaza povoljna prilika. Herodu je bio rođendan, te on priredi gozbu za svoje dvorane, starještine i najuglednije građane Galileje.²² Herodijadina kći je plesala za Heroda i njegove goste, i svima se svidjela. „Traži od mene šta ti drago i dat ču ti”, reče car djevojci.²³ „Pa bila to i polovica mojega carstva, dat ču ti što zatražiš”, zakle joj se.²⁴ Djevojka izađe i upita majku: „Šta da tražim?”, a ona odgovori: „Traži glavu Jahje Potapatelja!”²⁵ Djevojka požuri natrag caru, te mu reče: „Hoću da mi daš glavu Jahje Potapatelja na pladnju, i to odmah!”²⁶ Car se ožalosti, ali ne htjede je odbiti zbog zakletve izrečene pred gostima.²⁷ Odmah naredi krvniku da doneše Jahjinu glavu. On ode u tamnicu, odrubi Jahji glavu²⁸ te je na pladnju dade djevojci, a ona majci.²⁹ Kad su za to saznali Jahjini učenici, oni dođu, uzmu njegovo tijelo i polože ga u grob.

Indžil po Marku

Isa hrani pet hiljada ljudi

³⁰ Poslanici se vrate Isau i obavijeste ga o svemu što su radili i što su poučavali. ³¹ Isa im predloži: „Sklonimo se malo na osamu da se odmorimo.” Jer je dolazilo i odlazilo toliko ljudi da nisu imali vremena ni jesti. ³² Otisnu se tako lađom prema mirnijem mjestu. ³³ Ipak, ljudi su vidjeli kako odlaze, pa su iz mnogih mjesta potrčali obalom i stigli prije njih.

³⁴ Kad je Isa izašao iz lađe, vidje puno ljudi. Sažalio se nad njima, jer su bili kao ovce bez pastira, pa ih je dugo poučavao. ³⁵ Kad je dan odmakao, priđoše mu njegovi učenici i kazaše: „Ovo je pusto mjesto, a već je kasno. ³⁶ Pusti ljudi da mogu otići do okolnih sela i zaseoka da kupe sebi nešto za jelo.” ³⁷ „Vi ih nahranite!”, reče im Isa. „Da idemo i kupimo hljeba za dvjesta denara, i da im damo jesti?”, upitaju. ³⁸ „Idite i pogledajte koliko hljeba imate”, reče im Isa. Vrate se i kažu da imaju pet hljebova i dvije ribe. ³⁹ Isa im naredi da ih sve posjedaju u grupama po zelenoj travi. ⁴⁰ Posjedali su u grupama od stotinu i od pedeset ljudi. ⁴¹ Isa uzme pet hljebova i dvije ribe, pogleda u nebo i blagoslovni hranu, te razlomi hljebove. Dade ih zatim učenicima da podijele ljudima. Također podijeli i one dvije ribe. ⁴² Svi su jeli dok se nisu nasitili, ⁴³ i još pokupe, poslije, punih dvanaest košara preostalih komada, te ostatak ribe. ⁴⁴ A jelo je pet hiljada muškaraca.

Isa hoda po vodi

⁴⁵ Odmah nakon toga Isa natjera učenike da se vrate u lađicu i da se otisnu prema drugoj obali, ka Betsaidi, dok on otprati narod.

⁴⁶ Nakon što se rastao s ljudima, otiašao je u goru da se moli. ⁴⁷ Bila je noć, učenici su bili u lađici nasred jezera, a on sâm na kopnu.

⁴⁸ Opazi da jedva veslaju, boreći se s vjetrom iz suprotnog pravca, te oko četvrte noćne straže krene prema njima hodajući po vodi. Htio ih je mimoći, ⁴⁹ ali kad ga ugledaju kako hoda po vodi, poviču od straha misleći da je sablast. ⁵⁰ Svi su ga vidjeli i

Indžil po Marku

prestravili se. Ali on im odmah reče: „Samo hrabro! Ja sam! Ne bojte se!”⁵¹ Tada se popne u lađicu i vjetar prestane. Učenike je zaprepastilo to što su vidjeli.⁵² Još nisu shvaćali događaj s hljebovima, jer su im srca bila tvrda.

Bolesni ozdravljuju

⁵³ Preplove jezero i stignu u Genezaret, gdje pristanu.⁵⁴ Kad su izašli iz lađe, ljudi ga odmah prepoznaju⁵⁵ i rastrče se po cijelome kraju. Počnu mu donositi bolesne na nosilima gdje god bi čuli da se nalazi.⁵⁶ I u koji god bi grad, selo ili zaselak ušao, sputstali bi bolesne na trgove i ulice, i molili ga da im dopusti da dotaknu barem i njegov skut, i ozdraviše svi koji ga dotakoše.

7

Božije zapovijedi i narodne predaje

Jednom se okupe oko Isaa neki farizeji i pismoznaci koji su došli iz Jerusalema² te zapaze da neki od njegovih učenika jedu „nečistim”, odnosno neopranim rukama.³ Farizeji, ni svi Jevreji, nikada ne jedu a da prvo ne operu ruke, držeći se predaje starih.⁴ Kada dođu s pijace, uvijek se umiju prije nego što jedu. Ima još mnogo toga što iz predaje drže: pranje čaša, vrčeva i bakrenog posuđa.⁵ Zato ga farizeji i pismoznaci upitaju: „Zašto tvoji učenici ne slijede predaje starih, već jedu nečistim rukama?”⁶ Isa im odgovori:⁷ „Licemjeri! Dobro je o vama predskazao Jesaija. Kako je pisano: *Ovaj me narod poštuje usnama, ali srce mu je daleko od mene. Uzalud me poštiju, jer što naučavaju, ljudske su zapovijedi.*⁸ Vi zanemarujete Božije zapovijedi i držite narodne predaje.⁹ Lijepo! Odbacujete Božiju zapovijed da biste očuvali svoju predaju!¹⁰ Musa vam je rekao: *Poštuj oca i majku. Svaki onaj ko prokune svojeg oca ili svoju majku mora se kazniti smrću.*¹¹ Ali vi kažete: Ko rekne ocu ili majci: Ono na što imate pravo od mene kurban je, to jest žrtveni dar.¹² Takvome više ništa ne dopuštate da uradi za oca ili majku¹³ i kršite Božiju riječ predajom koju ste sami ustanovili. I činite još mnogo drugih sličnih stvari.”

Šta prlja čovjeka

¹⁴ Tada Isa pozove narod i reče mu: „Slušajte me svi i shvatite! ¹⁵ Ništa od onoga što ulazi u čovjeka ne može ga uprljati, ali prlja ga ono što iz njega izlazi. ¹⁶ Ko ima uši, neka čuje!” ¹⁷ Zatim se odvoji od naroda i ode u kuću, a učenici ga zamole da im objasni ovo poređenje. ¹⁸ „Zar ni vi ne razumijete?”, upita ih on. „Ne shvaćate li da čovjeka ne može uprljati ono što u njega uđe, ¹⁹ jer ne ide u srce, već u trbu, a zatim se izbacuje u zahod!” Time je svu hranu proglašio čistom. ²⁰ Zatim još reče: „Čovjeka prlja ono što izlazi iz njega. ²¹ Jer iz nutritne, iz ljudskoga srca, dolazi zla misao, blud, krađa, ubistvo, preljub, ²² pohlepa, zloba, prijevara, razvrat, zavist, kleveta, oholost i glupost. ²³ Sva ta zla izlaze iznutra, ona čovjeka čine nečistim.”

Vjera paganke

²⁴ Poslije toga Isa ode u tirske krajeve, gdje uđe u neku kuću ne želeći da iko sazna da je tu. Ali nije se mogao sakriti. ²⁵ Čim je čula za njega, odmah mu dođe neka žena čiju je kćer opsjeo nečisti duh, i padne ničice pred njim. ²⁶ Bila je paganka, rodom Sirofeničanka. Molila ga je da istjera nečistog duha iz njezine kćeri. ²⁷ Isa joj reče: „Pusti da se najprije nasite djeca. Nepravedno je uzeti hljeb djeci i baciti ga psima.” ²⁸ Ona odgovori: „Da, Gospode, ali i psi ispod stola jedu mrvice koje padnu djeci.” ²⁹ „Zbog ove riječi”, reče joj Isa, „možeš ići. Zli duh je izašao iz twoje kćeri.” ³⁰ Kad je žena stigla kući, našla je djevojčiku kako leži u postelji. Zli duh bijaše izašao.

Isa liječi gluhog čovjeka

³¹ Iz Tira ode Isa u Sidon, a zatim natrag do Galilejskog jezera, usred područja Dekapolisa. ³² Dovedu mu gluhonjemog čovjeka i zamole ga da na njega položi ruke. ³³ On ga izdvoji iz naroda, stavi prste u njegove uši, a zatim mu pljuvačkom dotakne jezik. ³⁴ Pogleda u nebo, uzdahnu i reče mu: „Effatha – otvor se!”

Indžil po Marku

³⁵ Sluh mu se odmah vrati, a jezik odriješi tako da je mogao jasno i razgovijetno govoriti. ³⁶ Isa zabrani ljudima da o tome pričaju, ali što im je on više branio to su oni više pričali. ³⁷ Mnogi su se neizmjerno divili i govorili: „On čini sve samo dobro – vraća sluh gluhim i čini da nijemi progovore!”

8

Isa hrani četiri hiljade ljudi

U to se vrijeme opet okupi puno svijeta, a nije se imalo šta jesti. Isa pozove učenike i rekne im: ² „Žao mi je tih ljudi. Već su tri dana ovdje sa mnom i nemaju više šta jesti. ³ Ako ih pošaljem gladne kućama, malaksat će na putu. Neki su došli izdaleka.” ⁴ „Pa kako da im u ovoj pustosi nabavimo hrane?”, pitaju učenici. „Koliko hljebova imate?”, upita ih Isa. „Sedam”, odgovore. ⁵ Nato on reče narodu da posjeda po zemlji. Zatim uzme sedam hljebova, zahvali, razlomi ih i dadne svojim učenicima da posluže. A učenici ih podijele narodu. ⁷ Nađe se i nekoliko ribica. Isa ih blagoslovi a zatim dade da i njih podijele. ⁸ Svi se nasitiše, a potom pokupiše sedam košara preostalih komadića. ⁹ Tu je bilo oko četiri hiljade ljudi. On ih pusti kući. ¹⁰ Odmah zatim uđe s učenicima u lađicu i doplovi u okolinu Dalmanute.

Farizeji traže znak

¹¹ I dođu farizeji da s njime raspravljaju. Tražili su od njega da im pokaže znak s neba da bi ga iskušali. ¹² Kad je to čuo, on uzdahnu i reče: „Zašto ovaj naraštaj traži znak? Zaista vam kažem, ovome se naraštaju neće dati znak.” ¹³ Zatim se vrati u lađicu, ostavi ih i otplovi na drugu obalu.

Isa kori učenike jer ne razumiju

¹⁴ Učenici su zaboravili ponijeti hljeba. U lađici su imali samo jedan hljeb. ¹⁵ Isa ih opomene: „Čuvajte se farizejskoga kvasca i kvasca Herodova.” ¹⁶ „Nemamo hljeba”, govorili su međusobno. ¹⁷ Isa je čuo o čemu govore. Zato reče: „Zašto govorite o tome da

Indžil po Marku

nemate hljeba? Zar još niste razumjeli, zar ne shvaćate? Zar su vam srca otvrdnula? ¹⁸ Imate oči, a ne vidite! Imate uši, a ne čujete! Zar se ne sjećate? ¹⁹ A onih pet hiljada ljudi koje sam nahrario razlomivši pet hljebova? Koliko ste punih košara ostataka skupili?” „Dvanaest”, odgovore. ²⁰ „A koliko je košara preostalo od sedam hljebova na četiri hiljade ljudi?” „Sedam”, rekoše. ²¹ „Pa zar još ne razumijete?”, upita ih.

Isa liječi slijepca u Betsaidi

²² Kad stigoše u Betsaidu, dovedoše mu slijepca i zamoliše ga da ga dotakne. ²³ Isa uzme slijepca za ruku i povede ga izvan sela, pljune mu u oči a onda na njih stavi ruke. „Vidiš li šta?”, upita ga. ²⁴ Čovjek podiže pogled. „Vidim ljudе”, reče, „ali nejasno, poput stabala koja hodaju!” ²⁵ Tada mu Isa ponovo stavi ruke na oči i čovjeku se potpuno vrati vid, tako da je video sasvim jasno. ²⁶ Isa ga pošalje kući. „Ne ulazi u selo”, reče mu.

Put u Jerusalem 8:27 – 10:52

Kefa priznaje Isaa za Mesiha

²⁷ Isa i njegovi učenici krenu u sela Filipove Cezareje. On ih putem upita: „Šta govore ljudi, ko sam ja?” ²⁸ „Neki misle da si Jahja Potapatelj”, odgovore učenici, „drugi kažu da si Il'jas, a neki da si jedan od vjerovjesnika.” ²⁹ On ih upita: „A za koga me vi smatrate?” Kefa odgovori: „Ti si Mesih – Pomazanik Božiji!” ³⁰ Isa im zabrani da ikome o njemu govore.

Isa predskazuje svoju smrt

³¹ Zatim im počne objašnjavati kako će Sin Čovječiji morati mnogo propatiti od starješina, svećeničkih poglavara i pismoznanaca, koji će ga odbaciti, te da će biti ubijen i poslije tri dana oživjeti. ³² Govorio im je o tome sasvim otvoreno. Kefa ga tada povede ustranu i stane od toga odvraćati. ³³ Isa se okrenu, pogleda učenike, pa strogo ukori Kefu: „Odstupi od mene, Iblise! Tvoje misli nisu Božije, nego razmišljaš kao čovjek!”

Indžil po Marku

Slijediti Isaa

³⁴ Tada pozove učenice i narod. „Ako ko od vas želi biti mojim sljedbenikom”, reče im, „mora se odreći samog sebe, uzeti svoj krst i slijediti me.” ³⁵ Nastojite li spasiti svoj život, izgubit ćete ga. A ko izgubi svoj život zbog mene i Radosne vijesti, spasit će ga. ³⁶ Kakva korist da čovjek stekne i sav svijet ako izgubi svoj život! ³⁷ Šta može čovjek dati u zamjenu za svoj život? ³⁸ Ko se postidi mene i mojih riječi pred ovim preljubničkim i grešnim svijetom, njega će se i Sin Čovječiji postidjeti kada dođe u slavi svojega Oca, sa svetim melećima.”

9

Još dodade: „Neki od vas ovdje prisutnih neće okusiti smrti dok ne vide Božje carstvo kako dolazi sa silom!”

Preobražaj

² Šest dana poslije Isa uzme Kefu, Jakova i Ivana, i povede ih na vrh planine, nasamo. Tu se pred njima preobrazи. ³ Haljine mu postanu toliko blještavo bijele da ih tako ne bi mogao izbijeliti nijedan bjelilac na zemlji. ⁴ Tada se pojave Il'jas i Musa, i stanu razgovarati s Isom. ⁵ „Učitelju, tako je dobro da smo ovdje!”, reče mu Kefa. „Napraviti ćemo tri sjenice: za tebe, Muse i Il'jasu.” ⁶ Nije znao šta da kaže, jer su svi bili prestrašeni. ⁷ I pojavi se oblak i zasjeni ih, a iz oblaka progovori glas: „Ovo je Moj voljeni Sin! Njega slušajte!” ⁸ Oni odmah pogledaju uokolo, ali nikoga nije bilo. Samo je Isa bio s njima. ⁹ Dok su silazili s planine, zabranio im je da ikome spominju šta su vidjeli sve dok Sin Čovječiji ne ustane iz mrtvih. ¹⁰ Zadržali su to za sebe, ali su međusobno raspravljali šta znači to njegovo „ustati iz mrtvih”.

Pitanje o Ilijii

¹¹ Upitaju ga: „Zašto pismoznanci tvrde da najprije mora doći Il'jas?” ¹² „Nesumnjivo, najprije će doći Il'jas”, reče on, „da sve

Indžil po Marku

obnovi. Kako onda stoji pisano da će Sin Čovječiji mnogo trpjeti, te da će biti prezren? ¹³ Ali ja vam kažem: Il'jas je već došao i oni učiniše s njim što su htjeli, kako je pisano za njega.”

Isa istjeruje nečistoga duha

¹⁴ Kad su se vratili ostalim učenicima, vide oko njih silan narod i pismoznance gdje se prepiru s njima. ¹⁵ Čim ga je sav taj narod spazio, iznenadio se, a onda mu potrčao ususret da ga pozdravi. ¹⁶ „Oko čega se prepirete s njima?”, upita ih. ¹⁷ Neki čovjek iz naroda mu reče: „Učitelju, doveo sam tebi svojega sina, jer je opsjednut nijemim duhom. ¹⁸ Kad ga uhvati, baci ga na zemlju, a on pjeni, škripi Zubima i koči se. Zato sam zamolio tvoje učenike da ga istjeraju, ali nisu mogli.” ¹⁹ „O nevjerni rode!”, reče Isa učenicima. „Dokle ču još morati biti s vama? Dokle vas moram trpjeti? Dovedite mi dječaka!” ²⁰ Dovedu ga. Kad je duh ugledao Isaa, silno potrese dječaka. On padne na tlo previjajući se, i počne pjeniti. ²¹ „Otkad mu je tako?”, upita Isa oca. „Još odmalehna”, odgovori. ²² „Često ga baci u vatru ili u vodu da ga ubije. Smiluj nam se i učni što ako možeš!” ²³ „Ako mogu?”, reče Isa. „Sve je moguće onome koji vjeruje!” ²⁴ Dječakov otac odmah poviše: „Vjerujem! Pomozi mojoj nevjeri!” ²⁵ Kad Isa opazi da im prilazi sve više ljudi, zaprijeti nečistome duhu: „Nijemi i gluhi duše! Zapovijedam ti da izadeš iz njega i da se više ne vraćaš!” ²⁶ Duh zaviče, jako zgrči dječaka, pa izade iz njega. Dječak ostane beživotno ležati. Mnogi rekoše: „Mrtav je!” ²⁷ Ali Isa ga uzme za ruku i podigne, a on ustane. ²⁸ Kad uđe u kuću i ostane nasamo s učenicima, oni ga upitaju: „Zašto ga mi nismo mogli istjerati?” ²⁹ Isa im reče: „Ta se vrsta može istjerati samo molitvom.”

Isa ponovo predskazuje svoju smrt

³⁰ Odlazeći iz toga kraja, prolazili su Galilejom. Isa nije htio da ljudi saznaju da su tu. ³¹ Poučavao je učenike. Govorio im je da će Sina Čovječijeg predati ljudima, da će Ga ubiti, ali da će on poslije tri dana oživjeti. ³² Oni to nisu razumjeli, ali su se bojali pitati ga.

Indžil po Marku

Ko je najveći u Carstvu

³³ Stignu tako u Kafarnaum. Kad su već bili u kući, Isa ih upita: „O čemu ste to putem raspravljali?” ³⁴ Ali oni su samo šutjeli, jer su se prepirali oko toga ko je od njih najveći. ³⁵ Isa sjedne, pozove ih bliže, i kaže: „Ko želi biti prvi, taj neka bude zadnji od svih i neka bude sluga svima!” ³⁶ Zatim uzme dijete, postavi ga između njih, zagrli ga, a onda reče: ³⁷ „Ko u moje ime primi ovakvo dijete, mene je primio. A ko prima mene, prima Onoga Koji me je poslao.”

Pozivanje na Isaovo ime

³⁸ Ivan mu reče: „Učitelju, vidjeli smo jednoga da tvojim imenom izgoni zle duhove; branili smo mu to, jer ne ide s nama.” ³⁹ „Ne branite mu!”, reče im Isa. „Jer nema toga ko bi mogao činiti čudesa u moje ime, a onda odmah govoriti zlo o meni. ⁴⁰ Ko nije protiv nas, uz nas je! ⁴¹ Zaista vam kažem, dade li vam ko čašu vode zato što ste Mesihovi, neće mu propasti nagrada.

Navođenje na grijeh

⁴² Ali navede li ko jednog od ovih najmanjih koji u mene vjeruju na grijeh, bolje bi mu bilo da su mu oko vrata svezali mlinski kamen i bacili ga u more. ⁴³ Navodi li te vlastita ruka na grijeh, odsijeci je. Bolje ti je sakatu ući u Život nego s objema rukama biti bačen u neugasivi oganj pakla. ⁴⁵ Navodi li te na grijeh vlastita noga, odsijeci je! Bolje ti je hromu ući u Život nego s objema nogama biti bačen u pakao! ⁴⁷ Navodi li te i vlastito oko na grijeh, iskopaj ga! Bolje ti je bez jednog oka ući u Carstvo Božije nego s oba oka biti bačen u pakao, ⁴⁸ gdje njihov crv ne umire i gdje se oganj ne gasi. ⁴⁹ Svaki će biti vatrom zasut kao što se žrtva solju posipa. ⁵⁰ So je dobra. Ali ako ona obljetavi, čime ćete je ponovo osoliti? Imajte u sebi so! Živite u miru jedni s drugima!”

10

O rastavi

Isa ode odatle i dođe u judejski kraj, s onu stranu Jordana. I opet nagrne njemu mnoštvo ljudi, te ih je po svojem običaju poučavao.² Dođu neki farizeji i upitaju ga, s nakanom da ga kušaju: „Je li dopušteno mužu otpustiti ženu?”³ „Šta vam je zapovjedio Musa?”, upita ih Isa.⁴ Oni mu odgovore: „Musa je dopustio da muž ženi napiše otpusnicu i otpusti je.”⁵ „Dopustio vam je to zbog okorjelosti vašeg srca!⁶ Jer Bog je još na početku stvorio muško i žensko.⁷ Čovjek će ostaviti oca i majku da bi se sjedinio sa svojom ženom, i njih će dvoje biti jedno tijelo.”⁸ Njih dvoje, prema tome, više nisu dva tijela, nego jedno.⁹ Nemojte, dakle, da čovjek rastavlja ono što je Bog sjedinio!¹⁰ Kad su bili u kući, učenici ga ponovo o tome upitaju.¹¹ On im reče: „Ko god otpusti svoju ženu i oženi se drugom, čini preljubu prema prvoj ženi.¹² Ostavi li žena svoga muža i preuda se, ona također čini preljubu.”

Isa blagoslovi djecu

¹³ Donosili su Isau djecu da ih dotakne, a učenici ih zaustavljuju.¹⁴ Kad je Isa to video, naljuti se i reče: „Pustite dječicu meni i ne branite im, jer takvima pripada Božije carstvo.¹⁵ Zaista vam kažem, ko Carstvo Božije ne prihvati poput djeteta, nikada neće u njega ući!”¹⁶ Tada izgrli djecu i blagoslovi ih polažeći na njih ruke.

Može li bogataš biti spašen

¹⁷ Dok je izlazio na put, pritrči mu neki čovjek, klekne i upita ga: „Dobri učitelju, šta moram učiniti da dobijem Vječni život?”¹⁸ „Zašto me zoveš dobrim?”, upita ga Isa. „Samo je Bog uistinu dobar.¹⁹ A zapovijedi znaš: *ne ubij, ne čini preljubu, ne ukradi, ne laži, ne varaj, poštuj oca i majku.*”²⁰ „Učitelju, tih se zapovijedi držim još od mladosti”, odgovori čovjek.²¹ Isa ga

Indžil po Marku

osmotri i dopade mu se. „Još jedno ti nedostaje”, reče mu, „idi i prodaj sve što imaš, a novac razdijeli sirotinji, pa ćeš steći blago na Nebu. A onda dođi i slijedi me!”²² Čovjek se na te riječi snuždi i ode žalostan, jer je bio veoma bogat.²³ Isa pogleda uokolo i reče učenicima: „Kako je teško bogatašima uči u Carstvo Božije!”²⁴ Oni se nato jako iznenade. A Isa nastavi: „Djeco, kako je teško uči u Carstvo Božije!²⁵ Lakše bi devi bilo provući se kroz iglenu ušicu nego bogatašu uči u Božije carstvo!”²⁶ Učenici se zaprepaste. „Pa ko se onda uopće može spasiti?”, pitali su.²⁷ Isa ih pogleda i reče: „Ljudima je to nemoguće, ali ne i Bogu. Jer Bogu je sve moguće!”

Buduća plaća učenika

²⁸ Kefa mu reče: „Mi smo se svega odrekli da bismo te slijedili.”

²⁹ Isa odgovori: „Zaista vam kažem, nema toga ko se zbog mene i Radosne vijesti odrekao kuće, braće, sestara, majke, oca, djece ili imanja,³⁰ a da uz progonstvo neće već na ovome svijetu dobiti stostruko više kuća, braće, sestara, majki, očeva, djece i imanja, a u budućem svijetu i Vječni život.³¹ Mnogi prvi će biti zadnji, a mnogi posljednji će biti prvi.”

Isa ponovo najavljuje svoju smrt

³² Bili su na putu prema Jerusalemu. Isa je išao pred zbumjenim učenicima, a oni su ga slijedili i bojali se. Isa povede Dvanaestericu nastranu i počne im opet govoriti o onome što će mu se dogoditi.³³ „Evo, stižemo u Jerusalem”, reče im. „Sina Čovječijega će predati svećeničkim glavarima i pismoznancima. Oni će ga osuditi na smrt i predati paganima.³⁴ Rugat će mu se, pljavati ga, bičevati i ubiti. Ali on će poslije tri dana oživjeti.”

Isa i Zebedejevi sinovi

³⁵ Tada mu priđu Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, te mu rekoše: „Učitelju, htjeli bismo da nam učiniš što te zamolimo.” ³⁶ „A šta hoćete da vam učinim?”, upita ih Isa. ³⁷ „Dopusti nam da u tvojoj slavi sjednemo do tebe, jedan s desne, a drugi s lijeve strane.” ³⁸ Ne znate šta tražite!”, odgovori im Isa. „Možete li piti iz čaše iz koje ja pijem? Ili biti potopljeni u muke u koje ja moram biti potopljen?” ³⁹ „Možemo!”, odgovore mu. A Isa im reče: „Da, pit ćete iz moje čaše i bit ćete potopljeni u muke kao i ja, ⁴⁰ ali nije na meni da određujem ko će sjediti zdesna ili slijeva do mene. Ta su mjestra za one kojima su određena.” ⁴¹ Kad su to čula ostala deseterica, naljute se na Jakova i Ivana. ⁴² Zato ih Isa pozove k sebi i kaže: „Vi znate da vladari svijeta gospodare narodom i da moćnici nad njim vladaju stegom. ⁴³ Ali neka među vama ne bude tako. Naprotiv, ko među vama želi biti velik, neka vam bude sluga. ⁴⁴ Ko želi biti prvi među vama, neka vam svima bude rob. ⁴⁵ Jer ni Sin Čovječiji nije došao da mu služe, već da on služi i dade svoj život kao otkupninu za mnoge!”

Isa vraća vid Bartimeju

⁴⁶ Stigli su tako u Jerihon. Kad je Isa izlazio iz Jerihona, u pratnji učenika i velikog mnoštva, pokraj puta je sjedio slijepi prosjak Bartimej, Timejev sin. ⁴⁷ Kad je čuo da dolazi Isa iz Nazareta, počeo je vikati: „Isae, Sine Davudov, smiluj mi se!” ⁴⁸ Mnogi su ga opominjali da ušuti, ali on stane još jače vikati: „Sine Davudov, smiluj mi se!” ⁴⁹ Isa se zaustavi i reče: „Pozovite ga!” Oni pozovu slijepca. „Samo hrabro!”, kazaše mu. „Zove tel!” ⁵⁰ Bartimej zbaci sa sebe ogrtić, skoči i pritrči Isau. ⁵¹ „Šta želiš da ti učinim?”, upita ga Isa. „Učitelju”, reče slijepac, „učini da progledam!” ⁵² „Hajde”, odgovori mu Isa. „Tvoja te vjera spasila.” On odmah progleda i putem krenu za Isaom.

Indžil po Marku

Isaovo djelovanje u Jerusalemu 11 – 12

11

Mesijanski ulazak u Jerusalem

Kad se približiše Jerusalemu, izađu na Maslinsku goru, te dođu do mjesta Betfage i Betanije. Isa pošalje dvojicu učenika. ² „Idite u selo što je pred vama”, reče im, „i čim uđete, vidjet ćete privezano magare koje još niko nije jahao. Odvežite ga i dovedite ovamo. ³ Upita li vas ko: Šta to radite?, recite samo: Treba Gospodu. Brzo će ga vratiti.” ⁴ Oni odu i nađu magare svezano na ulici, kraj vrata jedne kuće, te ga odvežu. ⁵ Neki, koji su stajali u blizini, upitaju: „Zašto ste odvezali magare?” ⁶ Oni im odgovore kako ih je Isa poslao, te ih ljudi ostave na miru. ⁷ Dovedu magare Isau, prebacе preko njega svoje ogrtače, te ga on uzjaše. ⁸ Mnogi prostru po drumu svoje ogrtače, a neki opet zeleno granje koje su nabrali u polju. ⁹ I pred njim i iza njega išlo je mnoštvo i klicalо: *Hosana! Blagoslovлен Onaj koji dolazi u Božije ime!* ¹⁰ *Blagoslovлено Carstvo koje dolazi, Carstvo našega oca Davuda! Hosana na visini!*

¹¹ Tako uđe u Jerusalem, u Hram. Pažljivo razgleda sve, pa kako je već bilo kasno, ode s Dvanaestericom u Betaniju.

Isa proklinje smokvu

¹² Sutradan krenu iz Betanije, a Isa ogladni. ¹³ Izdaleka ugleda razlistalu smokvu pa joj se primače da vidi ima li šta na njoj. Ali nije bilo ničega osim lišćа, jer još nije bilo vrijeme smokvama. ¹⁴ Isa reče stablu: „Nikada više niko s tebe roda ne jeo!” Čuli su to i učenici.

Indžil po Marku

Isa čisti Hram

¹⁵ Kad su stigli u Jerusalem, on ode u Hram i počne tjerati iz njega sve koji su prodavalici i kupovalici, prevrne stolove mjenjačima novca i klupe trgovcima golubova. ¹⁶ Nikome ne dopusti da išta pronese kroz Hram. ¹⁷ Pouči ih: „Pisano je: *Moj dom neka bude Dom molitve za sve narode*, a vi ste ga pretvorili u razbojničku pećinu.” ¹⁸ Kad su to čuli svećenički poglavari i pismoznaci, počnu smisljati kako da ga ubiju. Bojali su ga se, jer je narod bio oduševljen njegovim učenjem. ¹⁹ Uvečer bi izlazili iz grada.

Pouka o smokvi

²⁰ Prolazeći ujutro, opaze da se smokva iz korijena osušila. ²¹ Kefa se sjeti i uzvikne: „Učitelju, pogledaj! Smokva koju si prokleo osušila se!” ²² „Imajte vjeru u Boga!”, odgovori im Isa. ²³ „Zaista vam kažem, kada bi ko rekao ovoj planini: Digni se i skoči u more i pritom ne bi posumnjao u srcu, nego vjerovao da će se to i dogoditi, bilo bi mu tako. ²⁴ Zato vam kažem: šta god da u molitvi tražite, vjerujte da ste to već primili, pa ćete i dobiti. ²⁵ Ali kad god ustanete moliti, najprije oprostite ako šta imate protiv koga. Tada će i vama nebeski Otac oprostiti vaše grijehe.”

O Isaovoj vlasti

²⁷ Stignu opet u Jerusalem. Dok je Isa prolazio Hramom, pristupe mu svećenički poglavari, pismoznaci i starješine ²⁸ te ga upitaju: „Ko ti je dao pravo da to činiš? Ko te je ovlastio za to?” ²⁹ Isa im odgovori: „Reći ću vam ko mi je dao vlast, ako najprije vi meni odgovorite: ³⁰ Je li Jahjino potapanje bilo s Neba ili od ljudi? Odgovorite mi!” ³¹ Oni počnu umovati među sobom: „Ako kažemo da je s Neba, pitat će nas zašto mu onda nismo vjerovali. ³² A kažemo li da je od ljudi...?” Bojali su se, jer su Jahju svi smatrali za pravog vjerovjesnika. ³³ Zato Isau odgovore: „Ne znamo!” A Isa im reče: „Onda ni ja vama neću reći otkuda mi vlast da ovo činim!”

12

Poredba o vinogradarima

Tada im počne upoređivati: „Neki čovjek zasadi vinograd i ogradi ga, iskopa tjesak i izgradi kulu. Zatim ga iznajmi vinogradarima i otpituje.² Kad dođe vrijeme, pošalje slugu da od njih ubere njegov dio uroda.³ Ali vinogradari ga zgrabe, pretuku i pošalju natrag praznih ruku.⁴ On im zatim pošalje drugog slugu. Zakupci mu razbiju glavu i nagrde ga.⁵ Trećega kojeg im je poslao ubiju. Poslao im je i mnoge druge, ali oni ih sve premlate ili poubijaju.⁶ Napokon mu je preostao samo još jedan – njegov voljeni sin. Pošalje i njega, misleći: Prema mojem sinu sigurno će imati poštovanja.⁷ Ali vinogradari rekoše: Ovaj će naslijediti imanje. Ubijmo ga, pa ćemo se domoći imanja umjesto njega!⁸ Uhvate ga, ubiju i izbace iz vinograda.⁹ Šta će učiniti gospodar vinograda? Doći će i pobiti te vinogradare, a vinograd dati drugima.¹⁰ Ne sjećate li se onoga iz Pisma: *Kamen koji su graditelji odbacili postade ugaonim kamenom.*¹¹ *To je Božije djelo, čudesno u našim očima.*¹² I htjedoše ga uhvatiti, ali bojali su se naroda. Shvatili su, dakako, da je protiv njih ispričao tu poredbu. Zato ga ostave i odu.

O plaćanju poreza cezaru

¹³ Zatim mu pošalju neke farizeje i herodovce da ga uhvate u riječi.¹⁴ Oni dođu i kažu mu: „Učitelju, znamo da govorиш istinu i da ne gledaš ko je ko, nego prema istini poučavaš putu Božijem. Reci nam, je li dopušteno plaćati porez cezaru ili nije?”

¹⁵ Isa prozre njihovo lukavstvo pa reče: „Zašto me kušate? Dajte mi denar da ga vidim.”¹⁶ Donesu mu novčić, a on upita: „Čiji je ovo lik i natpis?” „Cezarev”, odgovore.¹⁷ „Onda dajte cezaru cezarevo, a Bogu Božije”, reče im. Bili su zadivljeni.

Indžil po Marku

O oživljenju

¹⁸ Tada mu dođu saduceji, koji su tvrdili da nema oživljenja, i upitaju ga: ¹⁹ „Učitelju, Musa nam je propisao: *Ako umre kome brat i ostavi ženu bez djece, taj neka uzme ženu i podigne potomstvo svome bratu.*” ²⁰ Bilo je sedmero braće. Najstariji se brat oženi i umre a da nije imao djece. ²¹ Drugi se brat oženi njegovom ženom, ali također umre a da nije ostavio potomstva. S trećim se dogodi isto. ²² Tako nijedan od sedmerice iza sebe ne ostavi potomstva. Naposljeku umre i žena. ²³ Čija će onda ona biti žena po oživljenju kad je bila udata za svu sedmericu?” ²⁴ Isa im odgovori: „Niste li vi u zabludi zato što ne poznajete ni Pisma ni sile Božije? ²⁵ Jer kad ljudi ožive, neće se ženiti ni udavati, već će biti poput meleka na Nebu. ²⁶ A što se tiče oživljenja, niste li pročitali u Knjizi Musaovoj događaj o gorućem grmu gdje je Bog rekao Musi: *Ja sam Bog Ibrahimov, Ishakov i Jakubljev.*” ²⁷ A Bog nije Bog mrtvih, već Bog živih! Vi ste, prema tome, u velikoj zabludi!”

Najveća zapovijed

²⁸ Tada pristupi pismoznanac koji je slušao njihovu raspravu. Uvidjevši da im je Isa dobro odgovorio upita ga: „Koja je prva od svih zapovijedi?” ²⁹ Isa odgovori: „Prva je: *Čuj, o Izraele! Naš Gospod Bog jeste jedini Bog.*” ³⁰ Voli Gospoda Boga svojega svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom pameti svojom i svom snagom svojom!

³¹ A druga je ova: *Voli svog bližnjeg kao samog sebe!* Nema zapovijedi koja bi bila veća od ovih.” ³² Pismoznanac odgovori: „Učitelju, pravo si rekao da je On jedini i da nema drugih osim Njega. ³³ Voljeti Ga svim srcem, svom pameti i svom snagom, a bližnjega voljeti kao samoga sebe, vrijedi više nego sve paljenice i ostale žrtve.” ³⁴ Videći da pametno govori, Isa mu reče: „Nisi daleko od Božijeg carstva.” I niko se više nije usudio ništa da ga pita.

Indžil po Marku

Davudov sin i Davudov Gospod

³⁵ Isa, dok poučava u Hramu, upita: „Kako pismoznanci mogu tvrditi da je Mesih Davudov sin? ³⁶ Pa sâm je Davud, nadahnut Svetim Duhom, rekao: *Reče Gospod mojem Gospodu: Sjedni Mi s desne strane dok Ti ne podmetnem pod noge Tvoje neprijatelje.* ³⁷ Sâm Ga je Davud nazvao Gospodom. Kako bi mu onda mogao biti sin?”

Čuvajte se pismoznanaca

Narod ga je oduševljeno slušao. ³⁸ Poučavajući dalje, Isa reče: „Čuvajte se pismoznanaca! Vole se šetati u dugim haljinama i hoće da ih pozdravljaju na trgovima. ³⁹ U sinagogama grabe prva mjestra, a na gozbama pročelja. ⁴⁰ Proždiru imetak udovica, pod izgovorom dugih molitava. Njima će biti još strože suđeno.”

Udovicin dar

⁴¹ Zatim sjede prekoputa riznice, te stade posmatrati narod kako ubacuje bakreni novac. Mnogi su bogataši ubacivali mnogo. ⁴² Dođe i neka sirota udovica te ubaci dvije lepte, odnosno jedan kvadrant. ⁴³ Isa dozva učenike i reče im: „Zaista vam kažem, ta je sirota udovica ubacila više nego svi ostali! ⁴⁴ Jer svi su oni dali od svojeg viška, a ona je, u svojoj oskudici, dala sve što je imala, sve što joj je bilo za život.”

Isa predskazuje buduće događaje 13

13

Razaranje Hrama

Kad je Isa izlazio iz Hrama, jedan od učenika mu reče: „Učitelju, pogledaj! Kakvog li kamenja! Silne li građevine!” ² „Vidiš li ovu veliku građevinu?”, odgovori mu Isa. „A bit će porušena tako da od nje neće ostati ni kamen na kamenu.”

O počecima nevolja

³ Dok je sjedio na Maslinskoj gori naspram Hrama, Kefa, Jakov, Ivan i Andrija nasamo ga upitaju: ⁴ „Kada će se sve to dogoditi? Kojim će se znakom najaviti ispunjenje svega toga?” ⁵ Isa im odgovori: „Pazite da vas ko ne prevari! ⁶ Mnogi će doći pod mojim imenom i reći Ja sam, i mnoge će zavesti. ⁷ Kad čujete za ratove i vijesti o ratovima, ne uznemirujte se. Sve se to mora dogoditi, ali kraj još neće doći. ⁸ Zaratit će narod sa narodom i carstvo protiv carstva. Bit će potresa u mnogim dijelovima svijeta i zavladat će glad. Sve je to samo početak trudova.

⁹ A vi budite na oprezu! Predavat će vas sudovima i bičevati u sinagogama. Izvodit će vas pred upravitelje i careve zbog mene, njima za svjedočanstvo. ¹⁰ Radosna vijest mora se najprije objaviti svim narodima.

¹¹ Kad vas uhvate i predaju sudu, ne brinite se unaprijed šta ćete govoriti, nego šta vam se u onaj čas dadne, to govorite. Jer nećete govoriti vi, nego Sveti Duh. ¹² Brat će na smrt predavati brata, a otac dijete. Djeca će ustajati na roditelje i ubijati ih. ¹³ I svi će vas mrziti zbog moga imena. Ali ko izdrži do kraja, spasit će se.

Strašna muka

¹⁴ Kad vidite da grozota pustoši stoji tamo gdje ne smije stajati (ko čita, neka shvati), oni iz Judeje neka bježe u gore. ¹⁵ Ko se zatekne na krovu, neka ne silazi u svoju kuću štouzeti! ¹⁶ Ko se zatekne u polju, neka se ne vraća natrag po svoj ogrtić! ¹⁷ Teško trudnicama i dojiljama u te dane! ¹⁸ Molite se da to ne bude zimi, ¹⁹ jer će to biti *dani takve nevolje kakve nije bilo otkako je Bog stvorio svijet, niti će je biti ikad poslije.* ²⁰ I kad Bog ne bi skratio to vrijeme, нико se ne bi spasio. Ali On je skratio te dane radi svojih izabranika. ²¹ Kaže li vam tada ko: Evo Mesija! ili Eno ga tamo!, ne vjerujte, ²² jer će ustati lažne mesije i lažni vjerovjesnici, te činiti čudesna, ne bi li, bude li moguće, zaveli i izabranike. ²³ Budite oprezni! Unaprijed sam vas upozorio!

Dolazak Sina Čovječijega

²⁴ *U te dane, kad prođu sve te nevolje, Sunce će potamnjeti i Mjesec neće sjati,* ²⁵ *zvijezde će s neba padati i nebeske će se sile uzdrmati.* ²⁶ Tada ćete vidjeti *Sina Čovječijega kako dolazi na oblacima* s velikom moći i slavom. ²⁷ On će poslati meleke i skupiti svoje izabranike sa četiri vjetra od kraja Zemlje do kraja Neba. ²⁸ Od smokve naučite poredbu. Kad joj granje omekša i kad olista, znajte da je ljeto blizu. ²⁹ Također, kad vidite da se događa sve ovo, znajte da je blizu, na samom pragu. ³⁰ Kažem vam da ovaj naraštaj neće proći dok se sve to ne dogodi. ³¹ Nebo i zemlja će proći, ali moje riječi nipošto neće proći! ³² Niko, međutim, ne zna dana ni časa kada će se to dogoditi. Ne znaju ni meleci na Nebu, pa čak ni Sin. Zna samo Otac. ³³ Bdijte, dakle, i budite oprezni, jer ne znate kada će se to zbiti! ³⁴ To je kao s čovjekom koji je, odlazeći na put, kuću ostavio na čuvanje slugama. Svakome je dao zadatak, a vrataru naredio da bdije. ³⁵ Zato bdijte, jer ne znate kada će se gospodar vratiti – uvečer, u ponoć, u ranu zoru kad pjevaju pijetli ili ujutro. ³⁶ Da ne dođe iznenada i nađe vas kako spavate. ³⁷ Šta kažem vama, kažem svima: Bdijte!”

Isaova smrt i oživljjenje 14 – 16

14

Dva dana uoči Pashe i blagdana Beskvasnih hljebova, svećenički poglavari i pismoznaci još su čekali priliku da Isaa na prijevaru uhvate i ubiju. ² „Nećemo na blagdan”, rekli su, „da se narod ne pobuni.”

Pomazanje u Betaniji

³ Dok je Isa bio u Betaniji, za stolom u kući Simona gubavca, uđe neka žena s alabasternom posudom skupocjene čiste nardove masti. Razbije posudu i izlije mast Isau na glavu. ⁴ Neki se zbog toga naljute: „Zašto tako trošiš tu mast?” ⁵ Mogla se prodati za više od tristo denara, pa novac podijeliti sirotinji!” I gundali su na

Indžil po Marku

ženu. ⁶Ali Isa im reče: „Ostavite ženu na miru! Zašto joj dosađujete? Učinila mi je dobro djelo. ⁷Siromaha će uvijek biti, da im pomažete kad god budete htjeli, a ja neću zauvijek ostati s vama. ⁸Ona je učinila što je mogla. Unaprijed je pomazala moje tijelo za ukop. ⁹Zaista vam kažem, gdje se god bude objavljivala Radosna vijest, spominjat će se i ovo njezino djelo, njoj na uspomenu.”

Juda pristaje izdati Isaa

¹⁰Tada Juda Iskariotski, jedan od Dvanaesterice, ode svećeničkim poglavarima da ga izda. ¹¹Oni se obraduju i obećaju mu novac. Tako Juda počne tražiti pogodnu priliku da izda Isaa.

Posljednja večera

¹²Na prvi dan blagdana Beskvasnih hljebova, kad se žrtvovalo pashalno janje, učenici upitaju Isaa: „Gdje želiš da ti pripremimo pashalno janje?” ¹³On pošalje dvojicu svojih učenika u Jerusalem: „Idite u grad. Tamo ćete naići na čovjeka koji nosi vodu u vrču. Podite za njim. ¹⁴Gdje on bude ušao, tamo potražite domaćina, pa mu recite: Učitelj pita u kojoj sobi može večerati pashalno jelo sa svojim učenicima. ¹⁵On će vas povesti u veliku sobu na spratu, sasvim spremnu. Tu pripremite večeru.” ¹⁶Učenici odu u grad i nađu sve kako im je Isa rekao, te tamo pripreme pashalno jelo.

¹⁷Uvečer Isa dođe s Dvanaestericom. ¹⁸Dok su jeli za stolom, reče im: „Zaista vam kažem, jedan od vas koji sa mnom jede izdat će me.” ¹⁹Ovi se ožaloste, i redom ga stanu pitati: „Nisam valjda ja taj?” ²⁰On odgovori: „To je jedan od vas Dvanaesterice, koji sa mnom umaće hljeb u istu zdjelu!” ²¹Jer Sin Čovječiji, dakle, odlazi kao što je o njemu pisano. Ali teško onome koji Sina Čovječijega izda! Bilo bi mu bolje da se nije ni rodio!”

²²Dok su jeli, Isa uzme hljeb, zahvali, razlomi ga i dade im govoreći: „Uzmite; ovo je moje tijelo!” ²³Zatim uzme čašu, zahvali i pruži im. I svi su iz nje pili. ²⁴On im reče: „Ovo je moja krv, krv Saveza, koja se prolijeva za mnoge. ²⁵Zaista vam kažem, neću više piti od trsova roda sve do onoga dana kad ga novo

Indžil po Marku

budem pio u Božijem carstvu.”²⁶ Zatim zapjevaju hvalospjeve, te odu na Maslinsku goru.

Isaovo predskazanje o Kefi

²⁷ „Svi ćete se pokolebiti”, reče im Isa, „jer je pisano: *Udarit će pastira i ovce će se razbježati.*²⁸ Ali nakon što ustanem iz mrtvih, ići ću pred vama u Galileju.”²⁹ Kefa mu reče: „Ako se i svi pokolebaju, ja ipak neću!”³⁰ „Zaista ti kažem”, reče mu Isa, „još noćas, prije nego što se pijetao drugi put oglasi, triput ćeš me se odreći.”³¹ Kefa ga stane uvjeravati: „Makar morao s tobom i umrijeti, neću te se odreći!” Tako su se zaklinjali i svi ostali.

Isa se moli u Getsemaniju

³² Dođu tako na mjesto zvano Getsemani, gdje Isa reče učenicima: „Sjednite tu dok se ja pomolim!”³³ Povede sa sobom Kefu, Jakova i Ivana. Obuzmu ga strah i tjeskoba.³⁴ Reče: „Duša mi je nasmrt žalosna. Ostanite tu i bđite.”³⁵ Ode malo dalje i padne ničice. Molio se da ga, ako je moguće, mimoide taj čas. „Abba, Oče!”, molio je. „Tebi je sve moguće. Otkloni od mene ovu čašu! Ipak, neka bude po Tvojoj, a ne po mojoj volji.”³⁶ Zatim se vrati i nađe one kako spavaju. „Simone!”, reče Kefi. „Zar spavaš? Nisi mogao ni jedan sat probdjeti?³⁷ Bđite i molite da ne padnete u kušnju. Jer duh je spremjan, ali je tijelo slabo.”

³⁸ Ode još jedanput i pomoli se istim riječima.³⁹ I opet ih po povratku nađe kako spavaju, jer im oči bijahu otežale. Nisu znali šta bi mu rekli.⁴⁰ Kad se treći put vratio, reče im: „Još spavate i ljenčarite? Dosta je bilo! Kucnuo je čas! Evo, Sin Čovječiji predaje se grešnicima u ruke.⁴¹ Ustanite! Hajdemo! Moj izdajnik je već tu!”

Isaovo uhapšenje

⁴² Još dok je govorio, stigne Juda, jedan od Dvanaesterice, a s njime i svjetina s mačevima i toljagama, te svećenički poglavari,

Indžil po Marku

pismoznaci i starješine.⁴⁴ Izdajnik im je rekao: „Onaj kojega poljubim, taj je. Uhvatite ga i odvedite pod stražom.”⁴⁵ Čim stignu, on pride Isau. „Učitelju!”, reče i poljubi ga.⁴⁶ Ovi digoše na njega ruke i uhvatiše ga.⁴⁷ Jedan od prisutnih naglo izvuče mač i njime odsiječe uho sluzi visokoga svećenika.⁴⁸ Isa reče: „Pošli ste na mene mačevima i toljagama kao na razbojnika!”⁴⁹ A svaki dan sam u Hramu poučavao pa me niste uhvatili. Ali neka se ispune Pisma.”⁵⁰ Nato ga svi ostave i pobegnu.⁵¹ Slijedio ga je samo neki mladić ognut plahtom po golom tijelu. Kad su ga pokušali uhvatiti,⁵² on ostavi plahtu i pobegne go.

Isa pred Velikim vijećem

⁵³ Isaa odvedu do visokog svećenika, gdje se okupe svi svećenički poglavari, pismoznaci i starješine.⁵⁴ Kefa ga je izdaleka slijedio do u dvor visokog svećenika. Sjeo je sa slugama kraj vatre da se ugrije.⁵⁵ Svećenički poglavari i Veliko vijeće tražili su svjedočanstvo protiv Isaa da bi ga mogli smaknuti. Ali nisu ga našli.⁵⁶ Mnogi su lažno svjedočili protiv njega, ali im se iskazi nisu podudarali.⁵⁷ Zatim su neki ustali i lažno o njemu posvjedočili:⁵⁸ „Čuli smo ga kad je rekao: Srušit ću ovaj Hram izgrađen ljudskom rukom i za tri dana ću podići drugi, koji neće biti sagrađen rukama!”⁵⁹ Ali ni tada im se svjedočanstvo nije podudaralo.

⁶⁰ Visoki svećenik zatim stane pred prisutne i upita Isaa: „Zar nećeš odgovoriti na ovo što govore protiv tebe?”⁶¹ Isa je šutio, ništa nije odgovorio. Tada ga visoki svećenik upita: „Jesi li ti Mesih, Sin Uzvišenoga?”⁶² Isa odgovori: „Jesam. I vidjet ćete Sina Čovječijega kako sjedi zdesna Silnome i kako dolazi na nebeskim oblacima.”⁶³ Visoki svećenik nato pocijepa haljine i reče: „Šta će nam više svjedoci? ”⁶⁴ Čuli ste ga kako huli! Šta kažete?” I svi ga osude na smrt.⁶⁵ Neki počnu pljuvati po njemu. Pokrili su mu oči i onda ga udarali šakama govoreći: „Daj objavu!” I sluge su ga udarale.

Kefa se odriče Isaa

⁶⁶ Dok je Kefa bio dolje u dvorištu, dođe jedna sluškinja visokog svećenika. ⁶⁷ Kad ugleda Kefu da se grijе, upre pogled u njega i reče: „I ti si bio s Isaom Nazarećaninom!“ ⁶⁸ Kefa odbi riječima: „Ne znam ga i ne razumijem o čemu govorиш.“ I izade u predvorje. Upravo tada zakukuriće pijetao. ⁶⁹ Sluškinja ga opet opazi, pa počne govoriti ostalima: „Ovaj je jedan od njih!“ ⁷⁰ Kefa ponovo zaniječe. Poslije i ostali prisutni počnu Kefi govoriti: „Pa ti si stvarno jedan od njih, a i Galilejac si!“ ⁷¹ Kefa se počne zaklinjati: „Ja i ne poznajem čovjeka o kojem vi govorite!“ ⁷² I pijetao se odmah drugi put oglasi. A Kefa se sjeti Isaovih riječi: „Prije nego što se pijetao drugi put oglasi, triput ćeš me se odreći.“ I brizne u plač.

15

Isa pred Pilatom

Već rano ujutro sastanu se svećenički poglavari, starješine i pismoznaci – cijelo Veliko vijeće – te svežu Isuu, odvedu ga i predaju Pilatu.

² Pilat ga upita: „Jesi li ti car Jevreja?“ „Sâm si rekao“, odgovori Isa. ³ Svećenički poglavari teško su ga optuživali. ⁴ Pilat ga ponovo upita: „Zar nemaš ništa na to reći? Slušaj kako te optužuju!“ ⁵ Isa mu više ništa ne odgovori, što je Pilata veoma začudilo.

⁶ A svakog blagdana bi pustio jednog zatvorenika, onoga kojeg narod zatraži. ⁷ Zajedno s ostalima, koji su u pobuni počinili ubistva, bio je tada i čovjek zvani Baraba. ⁸ Svjetina se počne okupljati pred Pilatom tražeći ono što je prema običaju činio.

⁹ „Hoćete li da oslobodim jevrejskoga cara?“, upita Pilat, ¹⁰ jer je shvatio da su mu ga svećenički poglavari predali iz zavisti.

¹¹ Ali svećenički poglavari podjare svjetinu da traži da im pusti Barabu. ¹² „A šta da učinim onda s ovim kojega nazivate carem Jevreja?“, upita Pilat. ¹³ „Razapni gal“, poviču oni. ¹⁴ „Zbog

Indžil po Marku

čega?”, upita Pilat. „Kakvo je zlo učinio?” Ali oni još glasnije zaviču: „Razapni ga!”¹⁵ I tako Pilat, želeći ugoditi svjetini, osloboди Barabu, a Isaa izbičuje i preda da ga razapnu.

Vojnici se izruguju Isau

¹⁶ Vojnici ga odvedu u palaču, u takozvani pretorij, i sazovu cijelu četu.¹⁷ Obuku ga u grimiz i ispletu krunu od trnja, te mu je stave na glavu.¹⁸ Pozdravljeni su ga: „Živio car Jevreja!”¹⁹ Udarali su ga trskom po glavi, pljuvali po njemu i padali na koljena da mu se klanjaju.²⁰ Kad su mu se izrugali, skinu s njega grimiz, obuku ga u njegovu odjeću i odvedu da ga razapnu.

Isaa razapinju na krst

²¹ Natjeraju jednog prolaznika, Simona iz Kirene, koji se vraćao iz polja, da ponese Isaov krst (Simon bijaše Aleksandrov i Rufov otac).²² Dovedu tako Isaa do mjesta zvanog Golgota (što znači „lobanja”).²³ Ponude mu vino pomiješano sa smirnom, ali on nije htio pitи.²⁴ Zatim ga razapnu i razdijele među sobom njegove haljine, odlučujući kockom šta će kome pripasti.²⁵ Razapeli su ga oko trećega sata.²⁶ Nad njim je stajao natpis o njegovoj krivici: „Car Jevreja”.²⁷ S njim razapnu i dvojicu razbojnika, jednoga slijeva, a drugoga zdesna.²⁸ Prolaznici su ga ružili i odmahivali glavom govoreći: „Možeš srušiti Hram i sâm ga opet izgraditi u tri dana, je li?²⁹ Spasi onda sebe i siđi s krsta!”³⁰ Slično su mu se rugali i svećenički poglavari i pismoznanci: „Spasio je druge, a sebe ne može!³¹ Mesih! Car Izraelov! Neka sada siđe s krsta, da vidimo, pa da vjerujemo!” Vrijeđali su ga i oni razapeti s njim.

Isaova smrt

³² Oko šestog sata po svoj zemlji nastade tama i potraje do devetog sata.³³ U deveti sat Isa izglosa poviće: „Eloi, Eloi, lama sabakthani?”, što znači „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?”³⁴ Neki od prisutnih, kad su to čuli, rekoše da zove Il'jasa.³⁵ A jedan čovjek otrča, uze spužvu, namoči je u sirće i

Indžil po Marku

pruži mu je na trski. „Da vidimo hoće li doći Il'jas i skinuti ga”, reče.³⁷ A Isa još jedanput glasno krikne i izdahne.

³⁸ Tada se zastor u Hramu razdere napola, odozgor prema dolje.

³⁹ Kad je kapetan, koji je stajao naspram Isaa, video kako je izdahnuo, reče: „Ovaj je čovjek zaista bio Božiji sin!”

⁴⁰ Bile su tu i žene koje su gledale izdaleka – Marija Magdalena, Marija, majka Jakova mlađega i Josipa, te Saloma,⁴¹ koje su ga pratile i služile mu dok je bio u Galileji. I mnoge druge koje su s njim došle u Jerusalem.

Isaov ukop

⁴² Bila je priprema, dan uoči subote. Kad je pala večer,⁴³ Josip iz Arimateje, ugledan vijećnik, koji je također iščekivao Božije carstvo, odvazi se te ode Pilatu i zatraži Isaovo tijelo.⁴⁴ Pilat se veoma začudi da je već umro, pa pozove kapetana da ga pita je li odavno mrtav.⁴⁵ Kad primi obavijest od kapetana, Pilat predade Josipu tijelo.⁴⁶ Josip kupi lanenog platna, skine tijelo, umota ga u platno i položi u grob isklesan u stijeni, te na ulaz u grob navali kamen.⁴⁷ Marija Magdalena i Marija, majka Josipova, gledale su gdje ga polažu.

16

Isaovo oživljenje

Kad prođe subota, Marija Magdalena, Saloma i Marija majka Jakovljeva odu kupiti mirisne masti da pomažu Isaovo tijelo.² I prvoga dana sedmice, veoma rano, još za izlaska sunca, dođu na grob.³ Među sobom su govorile: „Ko će nam odmaknuti kamen s ulaza u grob?”⁴ Ali kad su pogledale, vide da je kamen već odmaknut. Bio je to zaista velik kamen.⁵ Uđu u grob i zdesna ugledaju mladića u bijeloj haljini kako sjedi, i veoma se zaprepaste.⁶ On im reče: „Ne bojte se! Vi tražite razapetoga Isaa Nazarećanina. Nije ovdje, oživio je! Evo mjesta gdje su ga položili.⁷ Idite i recite njegovim učenicima i Kefi: Ide pred vama u Galileju. Tamo čete ga

Indžil po Marku

vidjeti, kako vam je i rekao.”⁸ Žene pobjegnu s groba drhteći od zaprepaštenja. Od straha nikome nisu ništa kazale.

⁹ Kad je oživio rano u prvi dan sedmice, najprije se ukazao Marijii Magdaleni, iz koje bijaše istjerao sedam zlih duhova.¹⁰ Ona ode javiti to njegovim sljedbenicima koji su tugovali i plakali.¹¹ Kad su čuli da je živ i da ga je ona vidjela, nisu vjerovali.¹² Nakon toga Isa se ukazao u drugom obličju dvojici od njih dok su išli na selo.¹³ Oni su to javili ostalima, ali ni njima nisu vjerovali.

Isa se ukazuje svojim najbližim

¹⁴ Zatim se ukaže Jedanaesterici učenika dok su bili za stolom. Prekori ih zbog nevjere i okorjelosti srca, jer nisu povjerivali onima koji su ga vidjeli da je oživio.¹⁵ Reče im ovo: „Idite po cijelome svijetu i svakome najavljujte Radosnu vijest.¹⁶ Ko povjeruje i bude potopljen, spasit će se. Ko ne bude vjerovao, bit će osuđen.¹⁷ One koji budu vjerivali pratit će ovi znaci: izgonit će zle duhove u Moje ime, govorit će novim jezicima,¹⁸ zmije će uzimati rukama, a popiju li šta smrtonosno, neće im nauditi; na bolesne će stavljati ruke i oni će ozdravljati!“

¹⁹ Kada im je Gospod Isa to rekao, bijaše uznesen na Nebo i sjede zdesna Bogu.²⁰ Učenici su otišli da to posvuda objavljuju, a Gospod je s njima djelovao i čudesnim znacima potvrđivao Riječ.

Indžil po Luki

Isaovo rođenje i djetinjstvo 1 – 2

1

Već su mnogi pokušali sastaviti izvještaj o događajima koji su se ispunili među nama,² prema kazivanjima onih koji su od početka bili očevici i sluge Riječi.³ Odlučio sam stoga i ja, vrli Teofile, tebi napisati sve po redu, budući da sam sve od početka potanko ispitao,⁴ da se tako uvjeriš u istinitost učenja koje si primio.

Najavljivanje rođenja Jahje Potapatelja

⁵ U vrijeme judejskoga cara Heroda bio je neki svećenik, zvani Zekerija, iz Abijina reda. Žena mu je bila iz Harunova roda. Zvala se Elizabeta.⁶ Oboje su bili pravedni pred Bogom, jer su besprijekorno bili poslušni svim Božijim zapovijedima i odredbama.⁷ Nisu imali djece, jer je Elizabeta bila nerotkinja, a oboje su već bili u poodmaklim godinama.

⁸ Jednoga je dana Zekerija vršio svećeničku službu pred Bogom, jer je na dužnosti bio njegov red.⁹ Prema svećeničkome običaju žrijebom ga zapadne da uđe u Hram Božiji i da prinese kâd.¹⁰ Za vrijeme kađenja veliki se narod vani molio.¹¹ A Zekeriji se ukaže Božiji melek. Stajao je s desne strane kationog žrtvenika.¹² Kad

ga je spazio, Zekerija se veoma prepadne i obuzme ga strah.¹³ Ali melek mu reče: „Ne boj se, Zekerija! Jer uslišana ti je molitva: tvoja će ti žena Elizabeta roditi sina. Nadjenut ćeš mu ime Jahja.¹⁴

¹⁴ Bit će ti radost i veselje, i mnogi će se radovati njegovu rođenju.¹⁵ Bit će on doista velik u Božijim očima. Neće piti vina ni drugoga opojnog pića. Bit će ispunjen Svetim Duhom još od majčine utrobe.¹⁶ Mnoge sinove Izraelove okrenut će Gospodu, Bogu njihovom.¹⁷ Ići će pred njim u duhu i sili Ilijinoj. *Okrenut će srca otaca k sinovima*, a nepokorne ka mudrosti pravednika.

Pripremit će narod za dolazak Gospodnji.” ¹⁸ Zekerija reče meleku: „Po čemu ču ja to znati? Već sam star, a i žena mi je u poodmaklim godinama.” ¹⁹ Melek mu odgovori: „Ja sam Džibril, onaj koji stoji pred Bogom. Poslan sam da govorim s tobom i da ti objavim sve ovo. ²⁰ Evo, sada ćeš zanijemiti i nećeš moći govoriti do dana kada će se sve ovo dogoditi, zato što nisi povjerovao mojim riječima, koje će se ispuniti u svoje vrijeme.”

²¹ Ljudi su za to vrijeme čekali Zekeriju i čudili se što se on toliko zadržao u Hramu. ²² Kad je napokon izašao, nije im mogao ništa reći. Oni shvate da je u Hramu imao viđenje. Pokušao im je govoriti znacima, ali je ostao nijem.

²³ Kad su istekli dani njegove službe, vrati se kući. ²⁴ Ubrzo zatim njegova žena Elizabeta zanese. Pet mjeseci se krila. Govorila je: ²⁵ „Bog mi je to učinio u vrijeme kad mu se svidjelo skinuti s mene sramotu pred ljudima.”

Najavljivanje Isaovog rođenja

²⁶ Poslije šest mjeseci Bog pošalje meleka Džibrila u galilejski grad Nazaret ²⁷ djevici Merjemi, zaručenoj sa čovjekom zvanim Josip, iz Davudove loze. ²⁸ Melek njoj pride i reče: „Zdravo, milosti puna! Bog s tobom!” ²⁹ Nato se Merjema uznenmiri, te se počne domišljati šta bi taj pozdrav mogao značiti. ³⁰ „Ne boj se, Merjemino!”, reče joj melek. „Bog ti je odlučio iskazati milost. ³¹ Zanijet ćeš i roditi sina. Nadjenut ćeš mu ime Isa. ³² On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. Gospod Bog dat će mu prijestolje njegova oca Davuda. ³³ Vladatać će Domom Jakubljevim vječno; njegovu Carstvu neće biti kraja.” ³⁴ Merjema upita meleka: „Ali kako? Ja još ne znam za muško.” ³⁵ Melek joj odgovori: „Sveti Duh će se spustiti na tebe i sila Svevišnjega će te zasjeniti. Zato će dijete koje rodiš biti sveto, i zvat će se Božiji sin. ³⁶ Eto, tvoja rodica Elizabeta je u starosti zanijela sina. Zvali su je nerotkinjom, a trudna je već šest mjeseci. ³⁷ Jer Bogu ništa nije nemoguće! „ ³⁸ Merjema mu reče: „Evo, Božija sam sluškinja. Neka mi bude po riječi tvojoj! „ Melek tada ode.

Merjema posjećuje Elizabetu

³⁹ U te dane Merjema pozuri u gorski kraj, u grad Judin. ⁴⁰ Uđe u Zekerijinu kuću i pozdravi Elizabetu. ⁴¹ Na Merjemin pozdrav Elizabeti zaigra dijete u utrobi, a ona se napuni Svetim Duhom ⁴² te glasno poviće: „Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovjen plod tvoje utrobe! ⁴³ Odakle to da me posjeti majka mojega Gospoda? ⁴⁴ Jer ovog časa kad je tvoj pozdrav dopro do mojih ušiju, čedo u meni zaigralo je od radosti! ⁴⁵ Blago tebi, jer si povjerovala da će se ispuniti što ti je rekao Gospod!”

Merjemin hvalospjev

⁴⁶ Merjema tada reče: „Slavi duša moja Boga! ⁴⁷ Duh se moj raduje u Bogu, mojem Spasitelju! ⁴⁸ Sjetio se milostivo Svoje poslušne sluškinje! Svi će me naraštaji odsad smatrati blagoslovljenom. ⁴⁹ Jer mi je Svesilni, Čije je ime sveto, učinio velika djela. ⁵⁰ Njegova je milost, od koljena do koljena, nad onima koji Ga se boje. ⁵¹ Moćnom rukom čini velika djela, rastjerao je ohole u srcima. ⁵² Zbacio je s prijestolja vladare, a uzvisio ponizne. ⁵³ Gladne je nasitio dobrima, a bogataše ostavio praznih ruku. ⁵⁴ Priskočio je u pomoć Svojem sluzi Izraelu, sjećajući se milosti ⁵⁵ koju je obećao našim očevima Ibrahimu i njegovom potomstvu.”

⁵⁶ Merjema je s Elizabetom ostala oko tri mjeseca, a zatim se vratila svojoj kući.

Rođenje Jahje Potapatelja

⁵⁷ Elizabeti je došlo vrijeme da rodi, te ona rodi sina. ⁵⁸ Kad se među njezinim komšijama i rođbinom pročulo da joj je Bog iskazao veliku milost, veselili su se s njom.

⁵⁹ Kad je prošlo osam dana, okupe se da obrežu dijete. Htjeli su dječaka nazvati Zekerijom, po ocu, ⁶⁰ ali se Elizabeta usprotivi: „Nipošto! Mora se zvati Jahja! „ ⁶¹ „Pa u cijeloj se tvojoj porodici niko tako ne zove!“ ⁶² Zato znacima upitaju dječakova oca kako ga želi nazvati. ⁶³ On zatraži pločicu i napiše: „Ime mu je Jahja.“

Svi se začude,⁶⁴ a Zekeriji se odriješi jezik, te on smjesta progovori i počne slaviti Boga.

⁶⁵ Strah Božiji obuzme sve stanovnike tog kraja. Po cijelome judejskom gorju prepričavali su se ti događaji.⁶⁶ I ko god bi o njima čuo, čuvalo bi ih u srcu i pitao se: „Šta će biti od tog djeteta? Zaista je nad njim Božija ruka.”

⁶⁷ Tada njegova oca Zekeriju ispunili Sveti Duh, te on izrekne predskazanje:⁶⁸ „*Slava Gospodu Bogu Izraelovu, jer je pohodio Svoj narod i otkupio ga!*⁶⁹ *Podiže nam silnog Spasitelja iz doma Svojega služe Davuda,*⁷⁰ *kao što je od davnine obećao kroz riječi Svojih svetih vjerovjesnika:*⁷¹ *Spasiti nas od neprijatelja i od ruku svih koji nas mrze.*⁷² *Iskazati milosrđe našim očevima i sjetiti se Svojega svetoga Saveza,*⁷³ *zakletve kojom se zakle našem ocu Ibrahimu, da će nam dati da mu,*⁷⁴ *izbavljeni iz ruku neprijatelja, možemo služiti bez straha*⁷⁵ *u svetosti i pravednosti pred Njim u sve svoje dane.*⁷⁶ A ti ćeš se, sine moj, zvati poslanikom Svevišnjega, jer ćeš ići ispred Gospoda da pripremiš put.⁷⁷ Poučit ćeš Njegov narod kako da spozna spasenje kroz oproštenje svojih grijeha,⁷⁸ po milosrdnom srcu našega Boga po Kajem će nas pohoditi sunce s visine⁷⁹ da obasja one koji sjede u tami i u smrtnoj sjeni, te da naše korake povede putem mira.”⁸⁰ Dječak je rastao i duhovno jačao. Kad je odrastao, živio je u pustinji sve do dana objavljenja pred Izraelom.

2

Isaovo rođenje

U to vrijeme cezar August zapovjedi da se u cijeloj zemlji provede popis.² Bio je to prvi popis proveden za Kvirinijeva upravljanja Sirijom.³ Svako je putovao u svoj grad da se upiše.⁴ Tako je i Josip iz gradića Nazareta u Galileji, budući da je bio iz Davudove loze i doma, pošao u Davudov grad, zvani Betlehem,⁵ da se upiše zajedno sa svojom ženom Merjemom, koja je već bila trudna.⁶ Dok su tamо boravili, dođe joj vrijeme da rodi.⁷ Ona rodi sina,

svoje prvorodenče. Povila ga je i položila u jasle, jer u svratištu nije za njih bilo mjesta.

⁸ U tome su kraju boravili pastiri. Noću su pod vedrim nebom čuvali svoja stada. ⁹ Odjednom im pristupi melek Božiji i obasja ih Gospodnja slava. Oni se jako prestraše, ¹⁰ ali melek im reče: „Ne bojte se! Donosim vam, evo, radosnu vijest, na veliko veselje za sav narod! ¹¹ Spasitelj, koji je Mesih i Gospod, rodio vam se danas u Davudovom gradu! ¹² Neka vam ovo bude znak: naći ćete povijeno novorođenče što leži u jaslama.”

¹³ Meleku se odjednom pridruži silna nebeska vojska slaveći Boga ovim riječima: ¹⁴ „Slava Bogu na visini, a na Zemlji mir ljudima, koje On voli.”

¹⁵ Čim su se meleci vratili na Nebo, pastiri stanu nagovarati jedni druge: „Hajdemo u Betlehem! Hajdemo da vidimo taj događaj koji nam je Gospod obznanio!” ¹⁶ I pohite, te tamo pronađu Merjemu i Josipa s novorođenčetom koje je ležalo u jaslama. ¹⁷ Kad su ga vidjeli, ispričaju što im je rečeno o djetetu. ¹⁸ A svi koji su pastire slušali, divili su se. ¹⁹ Merjema je pomno pamtila sve te događaje i razmišljala o tome u svom srcu. ²⁰ Pastiri se zatim vrate slaveći i hvaleći Boga za sve što su čuli, i vidjeli onako kako im je bilo rečeno.

Isaa prikazuju u Hramu

²¹ Osam dana poslije, kad je dječaka trebalo obrezati, nadjenuli su mu ime Isa, kako ga je prozvao melek još prije začeća.

²² Kad je prošlo vrijeme njihovog očišćenja, prema Musaovom zakonu, donijeli su ga u Jerusalem da ga prikažu Bogu, ²³ kako piše u Zakonu Božijem: „Svako muško prvorodenče neka se posveti Gospodu”, ²⁴ i da prinesu žrtvu prema onome što je rečeno u Zakonu Božijem: *dvije grlice ili dva golubića*.

Simon i Ana susreću Isaa

²⁵ Živio je tada u Jerusalemu čovjek po imenu Simon. Bio je veoma pravedan i pobožan; Sveti Duh je bio na njemu, te je iščekivao utjehu Izraelovu. ²⁶ Sveti Duh mu je otkrio da neće

umrijeti dok ne vidi Božijeg Pomazanika. ²⁷ Potaknut Duhom, on ode u Hram. Kad su roditelji unijeli Isaa da obave običaj propisan Zakonom, ²⁸ uzme ga u naručje, te stane slaviti Boga: ²⁹ „*Sada možeš pustiti Svoga slugu, Gospode, da ode u miru, kao što si mi rekao.*” ³⁰ Jer oči su mi vidjеле Tvoje spasenje ³¹ koje si pripremio pred licem svih naroda ³² svjetlo otkrovenja za pagane, slavu Tvojega izraelskog naroda.”

³³ Isaovi roditelji divili su se riječima izgovorenim o njemu. ³⁴ Simon ih zatim blagoslovi i reče Merjemi: „*Određen je za propast i uzdignuće mnogima u Izraelu, za znak kojem će se protiviti. A tebi samoj će mač probosti dušu da se razotkriju misli mnogih srca!*”

³⁵ Tu se nalazila i neka vjerovjesnica Ana, Penuelova kći iz Ašerova plemena, veoma stara žena. Poslije djevojaštva živjela je u braku sedam godina, ³⁷ a zatim sama, kao udovica, do osamdeset četvrte godine. Nije napuštala Hram, već je postom i molitvom danonoćno služila Bogu. ³⁸ Ona baš tada nađe te počne zahvaljivati Bogu i govoriti o djetetu svima koji su iščekivali otkupljenje Jerusalema.

Kad obaviše sve po Zakonu Božijem, vrate se u svoj grad Nazaret, u Galileju. ⁴⁰ Dijete je raslo i jačalo, puneći se mudrošću. Božija milost je bila s njim.

Isa razgovara s učiteljima

⁴¹ Isaovi roditelji su svake godine o blagdanu Pashe išli u Jeruzalem. ⁴² Kad mu je bilo dvanaest godina, pošli su prema blagdanskom običaju. ⁴³ Poslije tih dana vraćali su se kući, a dječak Isa ostao je u Jerusalemu bez znanja roditelja. ⁴⁴ Mislili su da je sa ostalim svijetom. Odmaknuli su tako dan hoda, a onda ga počeli tražiti među rodbinom i poznanicima, ⁴⁵ ali ga nisu našli. Vrate se stoga u Jerusalem da ga тамо potraže. ⁴⁶ Poslije tri dana pronađu ga u Hramu među učiteljima kako ih sluša i postavlja im pitanja. ⁴⁷ Svi koji su ga slušali, divili su se njegovoj oštoumnosti i odgovorima. ⁴⁸ Kad ga roditelji opaze, veoma se začude. „Sinel”, reče mu majka.

„Zašto si nam to učinio? Tvoj otac i ja sa strahom smo te tražili.”

⁴⁹ „Zašto ste me tražili?”, upita on. „Zar niste znali da ja moram biti u onome što je mojega Oca?” ⁵⁰ Ali oni nisu razumjeli šta im je htio reći. ⁵¹ Vratio se zatim s njima u Nazaret i bio im je poslušan, a njegova majka je sve to brižno čuvala u svojem srcu. ⁵² A Isa je napredovao u mudrosti, rastu i milosti kod Boga i ljudi.

Isa se priprema za službu 3:1 – 4:13

3

Jahja Potapatelj

Bila je petnaesta godina vladavine cezara Tiberija. Poncije Pilat bio je upravitelj Judeje, Herod tetrarh Galileje, njegov brat Filip tetrarh Itureje i Trahonitide, a Lizaniye tetrarh Abilene. ² Visoki svećenici bili su Ana i Kaifa. Bog tada progovori Jahji, sinu Zekerijinu, u pustinji. ³ On obiđe svu jordansku okolinu objavljajući potapanje i obraćenje za oproštenje grijeha. ⁴ Kao što je pisano u Knjizi vjerovjesnika Jesaije:

„*Glas koji viče u pustinji: Pripremite put Gospodnji! Poravnajte za Njega staze!* ⁵ *Neka se svaka dolina popuni, a svaka gora i brije neka se slegne! Neka se krivi putevi isprave, a neravni izglađe!*

⁶ *Tada će svi ljudi vidjeti Božije spasenje!*”

⁷ Jahja je govorio narodu koji je dolazio da se potopi: „Zmijski rode! Ko li vas je samo upozorio da pobegnete gnjevu koji stiže?

⁸ Donesite rod dostojan obraćenja. Ne usuđujte se govoriti u sebi: Naš otac je Ibrahim!, jer vam kažem da Bog može i od ovoga kamenja Ibrahimu podići djecu! ⁹ Sjekira je već spuštena na korijen drvetu. Svako stablo koje ne daje dobar rod siječe se i baca u vatru.”

¹⁰ Narod ga nato počne pitati: „Šta nam valja činiti?” ¹¹ „Ko ima dvije haljine, neka podijeli s onim ko nema nijednu. A ko ima hrane, neka učini isto tako”, reče Jahja. ¹² Došli su potopiti se i ubirači poreza i upitali: „Učitelju, šta mi moramo činiti?” ¹³ „Ne uzimajte više”, odgovori im, „nego što vam određuje vlast.”

¹⁴ „A šta treba mi da činimo?”, pitali su ga vojnici. „Ne uzimajte novac silom ni od koga”, odgovori on, „i nikoga lažno ne prijavljujte, i budite zadovoljni svojom plaćom.”

¹⁵ Narod je iščekivao Mesiha i svi su se u srcu pitali nije li možda Jahja taj. ¹⁶ Zato Jahja svima im reče: „Ja vas potapam u vodu, no dolazi jači od mene, kome ja nisam dostojan ni sandale odvezati. On će vas potapati u Svetoga Duha i vatru. ¹⁷ U ruci su mu vile da očisti svoje gumno; pšenicu će spremiti u svoju žitnicu, a pljevu sažeći neugasivim ognjem.” ¹⁸ Mnoge je takve opomene Jahja izrekao objavljujući Ijudima Radosnu vijest. ¹⁹ A Heroda tetrarha Jahja je prekorio zbog Herodijade, žene njegovog brata, te zbog svih njegovih zlodjela. ²⁰ Herod tome pridoda još i ovo: baci Jahju u tamnicu.

Isaovo potapanje

²¹ Dok se potapao sav narod, bio je potopljen i Isa. Kad se molio, Nebo se otvori, ²² a Sveti Duh se u tjelesnom obliku, u vidu goluba, spusti na njega. S Neba se začu glas: „*Ti si Moj voljeni Sin! U tebi mi je zadovoljstvo!*”

Isaovo rodoslovje

²³ Kad je započeo službu, Isau je bilo oko trideset godina. Bio je – smatralo se – sin Josipov, Elijev, ²⁴ Matatov, Levijev, Malkijev, Janajev, Josipov, ²⁵ Matatijin, Amosov, Naumov, Hesljev, Nagajev, ²⁶ Mahatov, Matatijin, Šimijev, Josehov, Jodin, ²⁷ Johananov, Resin, Zerubabelov, Šealtielov, Nerijev, ²⁸ Malkijev, Adijev, Kosamov, Elmadamov, Erov, ²⁹ Jošuin, Eliezerov, Jorimov, Matatov, Levijev, ³⁰ Simonov, Judin, Josipov, Jonamov, Elijakimov, ³¹ Melejin, Menin, Matatin, Natanov, Davudov, ³² Jišajev, Obedov, Boazov, Salin, Nahšonov, ³³ Aminadabov, Adminov, Arnijev, Hesronov, Peresov, Judin, ³⁴ Jakubljev, Ishakov, Ibrahimov, Terahov, Nahorov, ³⁵ Serugov, Reuov, Pelegov, Eberov, Šelahov, ³⁶ Kenanov, Arpakšadov, Šemov, Noin, Lamekov, ³⁷ Metušalahov, Henokov, Jeredov, Mahalalelov, Kenanov, ³⁸ Enošev, Šetov, Ademov, Božiji.

4

Isaove kušnje

Isa je pun Svetoga Duha otišao s Jordana. Duh ga odvede u pustinju,² gdje ga je četrdeset dana kušao Iblis. Sve te dane nije ništa jeo, pa je po njihovom isteku bio veoma gladan.³ Iblis mu reče: „Ako si Božiji sin, reci ovom kamenju da postane hljebom.”⁴ Ali Isa mu odgovori: „Pisano je: *Ne živi čovjek samo o hljebu.*”

⁵ Iblis ga zatim povede visoko, te mu odjednom pokaže sva carstva ovoga svijeta.⁶ Reče mu: „Dat ћu ti vlast nad njima i njihovu slavu, jer su meni data i mogu ih dati kome hoću.⁷ Pokloni se pred mnom i sve je tvoje!”⁸ Isa mu odgovori: „Pisano je: *Klanjam se samo Gospodu Bogu svome i Njemu jedinome služil!*”

⁹ Tada ga odvede u Jerusalem, postavi ga navrh Hrama i reče: „Ako si Božiji sin, baci se dolje!”¹⁰ Jer pisano je: *On naredi svojim melecima da te čuvaju*¹¹ *i oni će te svojim rukama nositi da ni nogom o kamen ne udariš.*¹² Isa mu odgovori: „Rečeno je: *Ne kušaj Gospoda Boga svojega!*”

¹³ Nakon što je Iblis iscrpio sve kušnje, udalji se od njega do druge prilike.

Isaova služba u Galileji 4:14 – 9:50

Isa počinje službu

¹⁴ Isa se zatim vrati u Galileju u snazi Duha. Glas o njemu puče po cijelom kraju.¹⁵ Poučavao je u tamošnjim sinagogama i svi su ga slavili.

Nazaret odbacuje Isaa

¹⁶ Dođe i u Nazaret, u kojem je odrastao. U subotu kao i obično ode u sinagogu i ustane da čita.¹⁷ Pruže mu Knjigu vjerovjesnika Jesajije, a on je odmota, te pronađe mjesto gdje piše: ¹⁸ *Duh Božiji je na meni,*

jer me pomazao i poslao da donesem Radosnu vijest siromasima, da objavim oslobođenje sužnjima, vraćanje vida slijepima, da oslobodim potlačene;¹⁹ da najavim godinu milosti Gospodnje.

²⁰ Smota zatim knjigu, vrati je poslužitelju i sjedne. Oči svih u sinagogi bile su uprte u njega. ²¹ On im reče: „Ovo Pismo se na vaše oči danas obistinilo!”

²² Svi su mu odobravali. Divili su se milini riječi koje su tekle s njegovih usana. „Nije li on Josipov sin?”, pitali su. ²³ A on im veli: „Zacijelo ćete mi navesti onu uzrečicu: Liječniče, izlijeći samoga sebe!, i kazati: Učini ovdje, u svojem zavičaju, ono što smo čuli da si učinio u Kafarnaumu.” ²⁴ Ali uistinu, nijedan vjerovjesnik nije prihvaćen u svojem zavičaju. ²⁵ Zaista vam kažem, u Ilijino doba, kad je nebo ostalo zatvoreno tri godine i šest mjeseci i kad je po svoj zemlji zavladala velika glad, u Izraelu je bilo mnogo udovica. ²⁶ Ali Il'jas nije poslan nijednoj od njih, već nekoj udovici u Sarfati, u sidonskome kraju. ²⁷ U doba vjerovjesnika Elizeja u Izraelu je bilo mnogo gubavaca, ali od gube nije očišćen nijedan od njih, već Sirijac Naaman.”

²⁸ Na te se riječi svi u sinagogi razgnjeve, ²⁹ ustanu i istjeraju ga iz grada, te ga odvedu na liticu brijege na kojem je grad bio podignut, s namjerom da ga bace niz nju. ³⁰ Ali on samo prođe kroz masu i ode.

Isa u sinagogi u Kafarnaumu

³¹ Ode zatim u galilejski grad Kafarnaum, te je tamo subotom poučavao. ³² Ljudi su bili zadivljeni njegovim učenjem, jer mu je riječ bila moćna.

³³ U sinagogi se zatekao čovjek opsjednut nečistim duhom, koji počne izglosa vikati. ³⁴ „Zašto nas uznemiruješ, Isa Nazarećanine? Zar si nas došao uništiti? Znam ko si: ti si Svetac Božiji!” ³⁵ Isa mu zaprijeti: „Umukni i izadi iz njega!” Tada zloduh obori čovjeka pred svima, ali zatim izade iz njega i ne naudi mu više. ³⁶ Svi se zaprepaste i počnu jedan drugom govoriti: „Kakve li riječi! S takvom vlašću i silom zapovijeda nečistim duhovima, i oni izlaze!” ³⁷ I pukne glas o njemu po svoj okolini, u svim mjestima.

Isa liječi Simonovu punicu i mnoge druge

³⁸ Iz sinagoge Isa ode u Simonovu kuću. A Simonova punica se tresla od groznice, te ga zamole za nju. ³⁹ Isa se nagne nad nju, zaprijeti groznici, i ova nestane. Žena odmah ustane i počne ih posluživati.

⁴⁰ O zalasku sunca, svi koji su imali bolesne što su patili od raznih bolesti doveli su ih njemu. On je na sve polagao ruke i liječio ih.

⁴¹ Iz mnogih opsjednutih izlazili su zlodusi i vikali: „Ti si Božiji sin!“ Korio ih je i zabranjivao im da govore, jer su znali da je on Mesih.

Odlazak iz Kafarnauma

⁴² Kad osvane jutro, Isa ode na usamljeno mjesto, a narod ga poče tražiti. Kad su došli do njega, nisu ga htjeli pustiti da ode od njih, ⁴³ ali on im reče: „Moram i drugim gradovima objaviti Radosnu vijest o Božjem carstvu, jer sam poslan da to činim.“ ⁴⁴ I govorio je tako po judejskim sinagogama.

5

Isa poziva Kefu i druge

Dok je stajao jednom na obali Genezaretskoga jezera, a narod bio nagnuo njemu da sluša Božiju riječ, ² ugleda Isa dvije lađice koje su ribari ostavili uz obalu, jer su ispirali mreže. ³ Uđe u jednu lađicu Simonovu, pa ga zamoli da je malo odgurne od obale. Zatim sjedne i počne iz lađice poučavati narod. ⁴ Kad je završio, reče Simonu: „Isplovi natrag na pučinu pa baci mreže za lov!“ ⁵ „Gospode“, reče mu Simon, „cijelu noć smo teško radili i ništa nismo uhvatili, ali na tvoru riječ bacit će mreže.“ ⁶ Kad to učine, uhvati se toliko riba da su mreže gotovo pucale. ⁷ Ribari dadnu znak svojim drugovima u drugoj lađici da im priskoče u pomoć. Oni dođu, pa obje lađice napune toliko da su gotovo tonule.

⁸ Kad je to video Simon Kefa, padne na koljena pred Isaom i reče: „Gospode, odmakni se od mene jer sam čovjek grešan!“ ⁹ Veliki ulov riba zaprepastio je Simona i sve koji su bili s njime, ¹⁰ pa i njegove

Indžil po Luki

drugove Jakova i Ivana, Zebedejeve sinove. Isa odgovori Simonu: „Ne boj se! Od sada ćeš loviti ljude!”¹¹ Oni izvuku lađice na kopno, sve ostave i podu za njim.

Isa liječi gubavca

¹² U jednom mjestu gdje je Isa boravio pojavi se iznenada čovjek pun gube. Čim spazi Isaa, baci se pred njega ničice i zamoli ga: „Gospode, ako hoćeš, možeš me očistiti!”¹³ Isa pruži ruku i dotakne ga. „Hoću!”, reče. „Budi čist!” I gube odmah nestane.

¹⁴ Isa mu naredi: „Nikome o ovom ne govori, već idi i pokaži se svećeniku, te prinesi žrtveni dar za svoje očišćenje, prema Musaovom zakonu, njima za svjedočanstvo.”

¹⁵ Ali on je još više pronio glas o Isau, pa je golemo mnoštvo naroda nahrupilo da ga čuje i da se izliječi od bolesti.¹⁶ A on je odlazio moliti se na usamljenim mjestima.

Isa liječi uzetog čovjeka

¹⁷ Jednoga dana, dok je Isa poučavao, tu su sjedili farizeji i učitelji Zakona koji su došli iz svih galilejskih i judejskih sela i iz Jerusalema, a njega je sila Božija poticala da liječi.¹⁸ Neki ljudi donijeli su uzetog čovjeka na nosilima. Htjeli su ga unijeti unutra i položiti pred Isaa,¹⁹ ali nisu se kroz narod uspjeli probiti do njega. Zato se popnu na krov, načine otvor među crepovima, te ga na nosilima spuste usred mase pred Isaa.²⁰ Videći njihovu vjeru, Isa reče: „Čovječe, grijesi su ti oprošteni!”

²¹ Pismoznaci i farizeji odmah počnu raspravljati: „Ko je ovaj da tako huli? Ko može oprštati grijehu osim jedinoga Boga!”²² Isa prozre njihove misli pa ih upita: „Zašto raspravljate u srcima svojim?²³ Šta je lakše reći: Grijesi su ti oprošteni ili Ustani i hodaj.

²⁴ Ali da znate da Sin Čovječiji ima vlast na zemlji oprštati grijehu.” Okrenu se zatim prema uzetome i reče: „Kažem ti: ustani, uzmi nosila i idi kući!”²⁵ Čovjek odmah ustane, naočigled svih uzme nosila i ode svojoj kući slaveći Boga.

²⁶ Tada sve prisutne obuzme zanos, pa su slavili Boga i veoma uplašeni govorili: „Danas smo vidjeli velike stvari!”

Isa poziva Levija

²⁷ Izlazeći nakon toga, Isa ugleda ubirača poreza, zvao se Levi, kako sjedi u svojem uredu. „Podi za mnom!”, reče mu Isa. ²⁸ Levi nato ustane, ostavi sve, te pođe za njim.

²⁹ Levi poslije u svojemu domu priredi veliku gozbu u čast Isau. S njima je za stolom sjedilo mnogo ubirača poreza i drugih gostiju.

³⁰ A farizeji i pismoznanci negodovali su i govorili učenicima: „Zašto jedete i pijete s ubiračima poreza i grešnicima?” ³¹ Isa im odgovori: „Liječnik ne treba zdravima, već bolesnima. ³² Došao sam grešnike pozvati na obraćenje, a ne pravednike.”

Gosti na svadbenoj gozbi ne poste

³³ Oni mu tada prigovore: „Jahjini i farizejski učenici često poste i mole se, a tvoji jedu i piju!” ³⁴ Isa im reče: „Ne mogu svatovi postiti dok je mladoženja s njima. ³⁵ Ali doći će dan kad će im ugrabiti mladoženju. Tada će postiti.”

³⁶ Zatim im Isa ispriča poredbu: „Niko neće rupu na starome odijelu krpiti tkaninom s novoga, jer tako bi poderao i novo odijelo, a starome zakrpa s novoga ionako ne bi pristajala. ³⁷ I niko ne toči novo vino u stare mjehove, jer bi se od njega raspuknuli. Tako bi se i vino prolilo i mjehovi uništili. ³⁸ Novo vino mora se sipati u nove mješine. ³⁹ I niko pijući staro vino ne poželi pitи novo. Staro je bolje, kažu.”

6

Gospodar subote

Jedne su subote, dok je Isa prolazio zasijanim poljem, učenici počeli otkidati klasje, trti ga rukama i jesti. ² A neki farizeji rekoše: „Zašto činite ono što subotom nije dopušteno?” ³ Isa im odgovori: „Niste li u Pismu čitali šta je učinio Davud kad su on i njegovi pratioci ogladnjeli? ⁴ Ušao je u Dom Božiji i jeo prineseni hljeb koji je samo svećenicima dopušteno jesti, pa ga je dao i svojim pratiocima.” ⁵ Još im reče: „Sin Čovječiji gospodar je subote.”

Da li je dozvoljeno liječiti subotom?

⁶ Druge subote Isa uđe u sinagogu i počne poučavati. Tu je bio jedan čovjek osušene desne ruke. ⁷ Pismoznaci i farizeji pažljivo su motrili hoće li Isa u subotu liječiti, kako bi ga mogli optužiti. ⁸ Ali Isa je znao njihove misli pa reče čovjeku suhe ruke: „Ustani i dođi ovamo na sredinu!“ Čovjek se digne i stane ispred svih. ⁹ Tada Isa reče: „Pitam vas: Šta je subotom dopušteno činiti, dobro ili zlo? Spasiti život ili ga upropastiti?“ ¹⁰ Pogleda ih sve uokolo pa reče čovjeku: „Ispruži ruku!“ Čovjek je ispruži i ruka mu ozdravi. ¹¹ Oni se razgnjeve, te se počnu dogovarati šta da poduzmu protiv njega.

Dvanaest poslanika

¹² Nedugo zatim ode Isa u goru da se moli. Cijelu noć se molio Bogu. ¹³ Kad se razdanilo, pozove učenike te od njih izabere Dvanaestericu i nazva ih poslanicima⁸: ¹⁴ Simona kojega prozva Kefa, Andriju (Simonova brata), Jakova, Ivana, Filipa, Bartolomeja, ¹⁵ Mateja, Tomu, Jakova sina Alfejeva, Simona zvanog Revnitelj, ¹⁶ Judu sina Jakovljeva i Judu Iskariotskog, koji ga je poslje izdao. ¹⁷ Isa s njima siđe s gore i zaustavi se na nekoj visoravni. Puno njegovih učenika, te silno mnoštvo naroda iz cijele Judeje, Jerusalema, te sa tirskog i sidonskog primorja, ¹⁸ nagrnulo je da ga sluša i da se izlijeći od bolesti. Ozdravljeni su i ljudi koje su mučili nečisti duhovi. ¹⁹ Svi su ga pokušavali dotaknuti, jer je iz njega izlazila sila, a on je sve liječio.

Blagoslovi

²⁰ Isa se okrenuo prema učenicima i reče: „Blago vama, siromasi, jer vaše je Carstvo Božije! ²¹ Blago vama koji ste sada gladni, jer ćete se nasititi! Blago vama koji sada plačete, jer ćete se smijati! ²² Blago vama kad vas ljudi zamrze, kad vas odbace i naruže i prezru vaše ime kao zločinačko, zbog Sina Čovječijega! ²³ Kad se to dogodi, radujte se, jer je velika vaša nagrada na Nebu. Jer su i prema vjerovjesnicima tako postupali njihovi očevi!

Teško bogatašima!

²⁴ Teško vama, bogataši, jer ste već primili svoju utjehu.
²⁵ Teško vama koji ste sada siti, jer ćete gladovati. Teško vama koji se sada smijete, jer ćete tugovati i plakati. ²⁶ Teško vama kad vas svi budu hvalili, jer su tako i lažne vjerovjesnike hvalili njihovi očevi."

Volite svoje neprijatelje

²⁷ „Vama koji me služate, kažem: Volite svoje neprijatelje! Činite dobro onima koji vas mrze. ²⁸ Blagoslovite one koji vas proklinju i molite se za one koji vas zlostavljaju. ²⁹ Udari li vas ko po obrazu, pružite mu i drugi. Uzme li vam ko ogrtač, dajte mu i košulju! ³⁰ Ko god vam šta traži, dajte mu, a od onoga ko vam otima ne tražite da vam vrati! ³¹ Postupajte prema drugima onako kako želite da drugi postupaju prema vama. ³² Kakvo dobro činite ako volite samo one koji vas vole? Ta i grešnici vole one koji njih vole. ³³ I ako dobro činite onima koji vama čine dobro, šta posebno činite? To čine i grešnici. ³⁴ Ako posuđujete samo onima od kojih očekujete uzvrat, kakva vam korist od toga? I grešnici posuđuju grešnicima da jednako prime natrag. ³⁵ Ali vi volite svoje neprijatelje. Činite dobro i posuđujte, ne nadajući se ničemu zauzvrat. Tako će vam nagrada biti velika i bit ćete djeca Svevišnjega, Koji je milostiv i prema nezahvalnicima i opakima. ³⁶ Budite milosrdni kao što je milosrdan vaš Otac.

Ne sudite

³⁷ Ne osuđujte, i nećete biti osuđeni. Ne sudite drugima, pa se ni vama neće suditi. Oprštajte, pa će vam se oprštati. ³⁸ Dajte, pa će vam se dati. Dobra mjera, i to zbijena, protresena i preobilna, istrest će vam se u krilo. Jer kakvom mjerom dajete, takvom će se i vama davati.”
³⁹ Zatim im Isa ispriča: „Može li slijepac slijepca voditi? Obojica će upasti u jamu. ⁴⁰ Učenik nije veći od učitelja, ali ko je sve naučio, ravan je svojem učitelju. ⁴¹ Što imaš gledati trun u oku brata

Indžil po Luki

svojega kad u vlastitome oku ni brvna ne opažaš? ⁴² Kako ti koji u vlastitome oku ne vidiš ni brvna, možeš reći bratu: Daj da ti izvadim trun iz oka. Licemjeru! Izvadi najprije brvno iz svog oka, pa ćeš onda dobro vidjeti kako da izvadiš trun iz oka bratova!"

Stablo i rod

⁴³ „Dobro stablo ne može rođiti loš rod niti loše stablo može urođiti dobrom rodom. ⁴⁴ Svako se stablo po rodu poznaće. Ne beru se s trnja smokve niti s gloga grožđe. ⁴⁵ Dobar čovjek iz svojega srca iznosi dobro, a zao iz svojega zlog srca zlo. Čovjek na usta iznosi ono čime mu je ispunjeno srce.”

Dva graditelja

⁴⁶ „Zašto me zovete Gospode, Gospode, a ne činite što vam kažem?”
⁴⁷ Reći ću vam kakav je svaki koji dolazi meni te sluša šta govorim i čini tako: ⁴⁸ on je poput čovjeka koji gradi kuću, te iskopa dubok temelj i izgradi kuću na stijeni. Kad dođe poplava i navale bujice, ona ostane, jer je dobro izgrađena. ⁴⁹ A onaj ko sluša riječi ali ne čini tako, sličan je čovjeku koji kuću izgradi na tlu, bez temelja. Kad na nju navalii bujica, ona se brzo razvali i od nje ostane samo ruševina.”

7

Isa i kapetan iz Kafarnauma

Kad je završio s govorom, ode Isa u Kafarnaum. ² Tu je nekom kapetanu bio nasmrt bolestan sluga kojeg je veoma cijenio.

³ Kad je kapetan čuo za Isaa, pošalje k njemu jevrejske starještine s molbom da mu dođe izlijечiti slugu. ⁴ Ovi lijepo zamole Isaa: „On zaslužuje da mu to učiniš ⁵ jer voli naš narod. Čak nam je i sinagogu izgradio.”

⁶ Isa tako pođe s njima. Kad su već stigli blizu kuće, kapetan pošalje prijatelje s porukom: „Gospode, ne muči se. Nisam dostojan da uđeš u moju kuću. ⁷ Nisam dostojan ni da dođem tebi, nego samo reci riječi i moj sluga će ozdraviti. ⁸ Jer i ja sam čovjek pod vlašću te pod sobom imam vojnike, i jednomo

kažem: Idi! i on ode te drugome: Dođi! i ovaj dođe; a sluzi kažem: Učini to! i on učini.”⁹ Kad je to čuo, Isa se zadivi. Okrenu se mnoštvu koje je išlo za njim i reče: „Kažem vam, ovolike vjere nisam našao ni u Izraelu.”¹⁰ Kad su se glasnici vratili kući, našli su slugu posve zdrava.

Isa oživljava udovicina sina

¹¹ Sutradan Isa ode u gradić zvani Nain. Pratili su ga učenici i veliko mnoštvu naroda.¹² Kad su se približili gradskim vratima, naiđe pogrebna povorka. Nosili su sina jedinca majke udovice. Majku je pratilo mnogo ljudi iz grada.¹³ Kad ju je Gospod opazio, sažali se nad njom i reče: „Ne plači!”¹⁴ Priđe zatim nosilima i dotakne ih. Oni što su nosili umrloga zastanu, a Isa reče: „Mladiću, tebi govorim, ustani!”¹⁵ Mladić ustane i progovori, a Isa ga prepusti majci.¹⁶ Sve prisutne obuzme silan strah, te su slavili Boga govoreći: „Veliki je vjerovjesnik ustao među nama. Bog pohodi svoj narod!”¹⁷ I glas o tome Isaovu djelu pronese se svom Judejom i okolinom.

Isa i Jahja Potapatelj

¹⁸ Učenici Jahjini javili su Jahji o Isaovim djelima. Jahja pozove dvojicu svojih učenika¹⁹ i pošalje ih Gospodu da ga upitaju: „Jesi li ti zaista onaj koji treba doći ili da čekamo drugoga?”²⁰ Oni dođu Isau i kažu. „Jahja Potapatelj nas je poslao da te upitamo: Jesi li ti zaista onaj koji treba doći ili da čekamo drugoga?”²¹ Upravo tada Isa mnoge izlijeći od bolesti, osloboди od zloduha i mnogim slijepcima vrati vid.

²² Zatim odgovori Jahjinim učenicima: „Idite Jahji i ispričajte što ste čuli i vidjeli: slijepcima se vraća vid, hromi hodaju, gubavci se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju i Radosna vijest se objavljuje siromasima.

²³ Recite mu i ovo: Blago onome ko se zbog mene ne sablazni!”

²⁴ Kad su Jahjini glasnici otišli, Isa počne govoriti narodu o Jahji. „Kad ste otišli u pustinju, šta ste išli gledati? Samo trsku kako se povija na vjetru?²⁵ Ili ste išli vidjeti čovjeka odjevena u mehku odjeću? Ali oni koji su raskošno odjeveni i koji imaju svega i svačega, žive u carskim

palačama. ²⁶ Ili ste došli vidjeti vjerovjesnika? Da, on je i više od vjerovjesnika. ²⁷ Jer Jahja je čovjek o kojem je pisano: *Evo, šaljem svojega glasnika pred licem tvojim da pred tobom pripremi put tvoj.* ²⁸ Zaista vam kažem, među onima koji su rođeni od žene nije bilo većega od Jahje. Pa ipak, i najmanji u Carstvu Božijem veći je od njega! ²⁹ Sav narod koji ga je slušao, i ubirači poreza, uvide tada Božiju pravednost, i Jahja ih potopi. ³⁰ Farizeji i poznavaoči Zakona, naprotiv, ne dopuste da ih Jahja potopi, te tako odbace Božiju nakanu koju je imao s njima.

³¹ „S kime da uporedim ovaj naraštaj današnji? ³² On je poput djece koja sjede na pijaci, pa jedna drugoj dovikuju: Zasvirali smo vam u frulu, ali niste zaigrali. Onda smo vam zapjevali tužbalice, ali ni plakali niste.

³³ Došao je Jahja Potapatelj. Niti je jeo hljeba niti pio vina, a govorilo se: Ima zloduha. ³⁴ Onda je došao Sin Čovječiji. Jede i piye, pa sada govore: Izjelica je i pijanac, prijatelj je grešnicima i ubiračima poreza!

³⁵ Ali se Mudrost opravda svom svojom djecom.”

Grešnica pomazuje Isaa

³⁶ Neki farizej pozove Isaa na ručak, te Isa dođe i zauzme mjesto za stolom. ³⁷ Uto dođe neka žena koja je bila grešnica. Doznala je da je Isa u gradu, pa je donijela alabasternu posudu mirisnog ulja.

³⁸ Plaćući, klekne do njegovih nogu. Suze su joj kapale po Isaovim nogama, pa ih je brisala svojom kosom. Zatim mu je cjalivala noge i mazala ih mirisnim uljem.

³⁹ Kad je Isaov domaćin farizej to video, pomisli: „Da je on zaista vjerovjesnik, znao bi da je žena koja ga dotiče grešnica.”

⁴⁰ Simone, imam ti nešto reći”, nato će Isa. „Reci, učitelju”, odgovori on. ⁴¹ „Neki je zajmodavac imao dvojicu dužnika. Jedan mu je dugovao petsto, a drugi pedeset denara. ⁴² Nisu mu imali odakle vratiti dug, pa ga on obojici oprosti. Šta misliš, koji će ga od njih dvojice zato više voljeti?” ⁴³ „Vjerovatno onaj kojem je više oprostio”, odgovori Simon. „Dobro si zaključio”, veli mu Isa.

⁴⁴ Okrenuo se zatim prema ženi i reče mu: „Pogledaj ovu ženu! Kad

sam ti ušao u kuću, ti mi nisi vodom polio noge, a ona mi ih je oprala suzama i otrla svojom kosom. ⁴⁵ Ti me nisi ni pozdravio poljupcem, a ona mi ne prestaje cjeливati noge otkad je došla.

⁴⁶ Nisi mi ni glavu pomazao uljem, a ona mi je mirisnim uljem pomazala noge. ⁴⁷ Ako mi iskazuje mnogo ljubavi, to je zato što su joj oprošteni mnogi grijesi; kome je malo oprošteno, iskazuje malo ljubavi.” ⁴⁸ Zatim reče ženi: „Grijesi su ti oprošteni.”

⁴⁹ Ljudi za stolom počnu međusobno govoriti: „Ko je ovaj da i grijeha opraća?” ⁵⁰ A Isa reče ženi: „Spasila te tvoja vjera. Idi u miru.”

8

Isaove sljedbenice

Nedugo zatim počne Isa obilaziti gradove i sela i objavljuvati Radosnu vijest o Božijem carstvu. S njim su išla Dvanaesterica učenika ² i neke žene koje je oslobođio zloduhu i izlječio od bolesti: Marija zvana Magdalena, iz koje je istjerao sedam zlih duhova, ³ zatim Ivana, žena Herodovog upravitelja Kuza, te Suzana i još mnoge. One su služile svojim dobrima.

Sijač

⁴ Jednom kad je nagrnuo silan narod iz svih gradova, on ispriča poredbu: ⁵ „Neki je ratar sijao sjeme. Dok je sijao, nešto sjemena padne na stazu, pa ga pogaze. Dođu i ptice nebeske, te ga pozoblju. ⁶ Malo sjemena padne na kamenito tlo, i tek što je niknulo, osuši se, jer nije imalo vlage. ⁷ Malo sjemena padne među trnje, te ovo poraste i uguši ga. ⁸ Nešto ga, napokon, padne u dobru zemlju, te donese stostruk rod.” Kad je to rekao, povije: „Ko ima uši, neka čuje!”

⁹ Učenici ga upitaju za značenje te poredbe. ¹⁰ On im reče: „Vama je dopušteno razumjeti tajnu o Božijem carstvu. A ostalima pričam poredbe *Da gledajući ne vide i slušajući ne razumiju.*”

Značenje poređenja o sijaču

¹¹ Evo značenja poredbe: Sjeme je Božija riječ. ¹² Sjeme oko puta su oni koji čuju, ali zatim dolazi šeitan i odnosi Riječ iz njihovih srca, te oni ne povjeruju i ne spase se. ¹³ Kamenito tlo su oni koji čuju Riječ i radosno je prihvate, ali nemaju korijena. Neko vrijeme vjeruju, ali kada dođe kušnja, otpadnu. ¹⁴ U trnje zasijano sjeme su oni koji čuju Riječ, ali je uguše životne brige, bogatstvo i uživanje, te zato ne donesu zrelog roda. ¹⁵ Dobro tlo su plemenita i dobra srca koja slušaju Riječ, trajno je čuvaju i ustrajno donose rod.”

Pravilno slušanje

¹⁶ „Niko ne pali svjetiljku da je pokrije posudom ili metne pod postelju, već zato da je stavi na postolje kako bi svi koji uđu vidjeli svjetlost. ¹⁷ Sve što je sada skriveno i što je u potaji učinjeno, jednom će izaći na vidjelo. ¹⁸ Zato pazite kako slušate. Onome ko ima, dat će se, a onome koji nema uzet će se i ono što misli da ima.”

Prava Isaova porodica

¹⁹ Dođoše Isau njegova majka i braća, ali nisu mogli do njega od mnoštva naroda. ²⁰ Neko mu je javio: „Vani su ti majka i braća, žele te vidjeti.” ²¹ Isa odgovori: „Moja majka i moja braća su oni koji slušaju Božiju riječ i vrše je.”

Isa smiruje oluju

²² Jednog su dana Isa i učenici ušli u lađicu. Isa im reče: „Prijedimo na drugu stranu jezera.” I otisnu se od obale. ²³ Dok su plovili, Isa je zaspao. Na jezeru se podigne oluja. Voda stade zapljuskivati lađicu. Bili su u nevolji. ²⁴ Učenici probude Isaa vičući: „Učitelju! Učitelju, izginut ćemo!” Isa se probudi, te zaprijeti vjetru i uzburkanim valovima. Oni se umire i nastane tišina. ²⁵ „Gdje vam je vjera?”, upita. A prestrašeni i začuđeni učenici su govorili među sobom: „Ko je on da zapovijeda vjetrovima i vodi i da mu se oni pokoravaju?”

Isa u geraskom kraju

²⁶ Doplove tako u geraski kraj, nasuprot Galileji. ²⁷ Tek što je Isa izašao na kopno, dove mu iz grada ususret neki čovjek opsjednut zlodusima. Već dugo nije nosio odjeću ni stanovao u kući, nego po grobnicama.

²⁸ Čim je ugledao Isaa, on zakuka, baci se ničice pred njega i izglosa poviše: „Šta hoćeš od mene, Isae, Sine Uzvišenoga Boga? Molim te, ne muči me!“ ²⁹ Jer Isa je naredio nečistom duhu da izađe iz čovjeka, kojeg je već dugo držao u vlasti. Čak i kad su ga vezali lancima i okovima, čovjek ih je raskinuo, jer ga je zloduh gonio u pustinju. ³⁰ „Kako se zoveš?“, upita ga Isa. „Legija“, odgovori on, jer su u njega ušli mnogi zlodusi. ³¹ Zaklinjali su Isaa da im ne zapovjedi da odu u Bezdan.

³² A tamo u gori paslo je veliko krdo svinja. Zlodusi zamole Isaa da im dopusti da uđu u svinje. On im dopusti. ³³ Zlodusi izađu iz čovjeka i uđu u svinje. Nato cijelo krdo journe niz obronak u jezero i podavi se. ³⁴ Kad su svinjari vidjeli šta se zbilo, pobegnu i razglase to po gradu i selima ³⁵ te ljudi dođu da vide šta se dogodilo. Kad su došli Isau, nađu čovjeka iz kojeg su izašli zlodusi kako obučen i zdrave pameti sjedi do Isaovih nogu, te se prestraše. ³⁶ Očevici im ispričaju kako je opsjednuti spašen. ³⁷ Sav narod iz geraskoga kraja obuzme veliki strah. Stoga zamole Isaa da ode od njih.

Isa uđe u lađicu i pode natrag. ³⁸ Čovjek iz kojeg su izašli zlodusi molio ga je da mu dopusti ostati s njim, ali Isa mu reče: ³⁹ „Vrati se kući i reci svima šta ti je Bog učinio.“ Čovjek ode i po čitavom gradu razglasiti šta mu je Isa učinio.

Isa oživljava Jairovu kćer i liječi ženu koja boluje od krvarenja

⁴⁰ Kad se Isa vratio na drugu stranu jezera, narod ga je dočekao.

⁴¹ Dode tada neki čovjek, zvao se Jair, predstojnik sinagoge, te se baci Isau pred noge i zamoli ga da pode njegovoj kući.

⁴² Dvanaestogodišnja kćи jedinica bila mu je na samrti. Isa podje za njim dok se narod tiskao oko njega. ⁴³ Tu je bila i neka žena koja je već dvanaest godina bolovala od krvarenja. Sve što je imala potrošila je na liječnike, ali je niko nije mogao izliječiti. ⁴⁴ Ona priđe Isau s ledja i dotakne skut njegova ogrtača. Krvarenje joj odmah prestane. ⁴⁵ „Ko me je dotaknuo?”, upita Isa. Svi su to odricali, a Kefa reče: „Učitelju, pa toliki se svijet gura oko tebe.” ⁴⁶ Isa odgovori: „Ne, neko me je dotaknuo. Osjetio sam kako sila izlazi iz mene.” ⁴⁷ Videći da se ne može skriti, žena mu sva uplašena priđe, padne ničice i pred svima ispriča zašto ga je dotaknula i kako je smjesta ozdravila. ⁴⁸ On joj reče: „Kćeri, twoja te vjera spasila. Idi u miru.”

⁴⁹ Dok je to još govorio, stigli su Jairu iz doma s viješću: „Kći ti je umrla. Nema smisla da mučiš dalje Učitelja.” ⁵⁰ Isa to ču pa reče Jairu: „Ne boj se! Samo vjeruj i ona će se spasiti.” ⁵¹ Kad je došao u kuću, ne dopusti nikome da uđe s njim osim Kefi, Ivanu i Jakovu, te djetetovom ocu i majci. ⁵² Svi su unutra plakali i naricali za djevočicom. Isa im reče: „Ne plačite! Nije umrla, nego spava.” ⁵³ Ali oni su ga ismijavali, znajući da je umrla. ⁵⁴ Isa je uhvati za ruku i poviće: „Ustani, djevojčice!” ⁵⁵ U nju se odmah vrati njezin duh, te ustane. Isa zapovjedi da joj daju jesti. ⁵⁶ Roditelji se zaprepaste. A Isa im naredi da nikome ne govore o tome što se dogodilo.

9

Isa šalje Dvanaestericu poslanika

Isa pozove Dvanaestericu učenika te im dade vlast i moć nad svim zlodusima i moć da liječe bolesti. ² Pošalje ih zatim da objavljuju Božije carstvo i da liječe bolesne. ³ „Ništa ne nosite sa sobom na put”, reče im. „Ni štap, ni torbu, ni hljeb, ni novac, ni duple haljine. ⁴ Kad dođete u neku kuću, stanujte u njoj, te iz nje idite dalje. ⁵ Ako vas u nekom mjestu ne prime, otiđite iz njega, a na odlasku stresite prašinu s nogu. To će biti svjedočanstvo protiv njih.” ⁶ I učenici pođu. Obilazili su sela objavljajući Radosnu vijest i liječeći bolesne.

Herodova strepnja

⁷ Kad je Herod tetrarh čuo o svemu što se događalo, zbumio se, jer su neki govorili: „To je Jahja oživio.” ⁸ Drugi su rekli: „Pojavio se Il'jas”, a treći: „Ustao je neki od starih vjerovjesnika.” ⁹ „Jahji sam ja odrubio glavu”, reče Herod. „Ko je onda ovaj o kojem toliko pričaju?” I tražio je priliku da ga vidi.

Isa hrani pet hiljada ljudi

¹⁰ Kad su se poslanici vratili, ispričaju Isau sve što su učinili. Isa ih povede sa sobom i povuče se s njima u osamu, u grad zvani Betsaida. ¹¹ Ali narod je to saznao i krenuo za njima. Isa ih je primio. Poučavao ih je o Božijem carstvu i liječio sve koji su trebali izlječenje. ¹² Kasno poslije podne prišla su mu Dvanaesterica učenika. „Pusti ljude”, rekli su. „Neka odu u okolna sela i zaseoke da pronađu smještaj i jelo, jer smo ovdje u pustoši.” ¹³ Ali Isa im reče: „Vi ih nahranite.” „Imamo samo pet hljebova i dvije ribe”, odvrate oni. „Osim da mi odemo i kupimo hranu za sav ovaj narod?” ¹⁴ A tu je bilo otprilike pet hiljada muškaraca. „Recite im da posjedaju u grupe po pedesetero”, odgovori Isa. ¹⁵ I svi posjedaju. ¹⁶ A Isa uzme pet hljebova i dvije ribe, te pogleda u nebo, blagoslovi hranu i razlomi. Davao je hranu učenicima, a oni su je dijelili narodu. ¹⁷ Svi su se nasitili i još su dvanaest košara napunili ostacima.

Kefa priznaje Isaa i Isa najavljuje svoju smrt

¹⁸ Dok se Isa jednom u osami molio, s njim su bili samo učenici. On ih upita: „Šta kažu ljudi, ko sam ja?” ¹⁹ Oni odgovore: „Neki misle da si Jahja Potapatelj, drugi da si Il'jas, a treći da si neki stari vjerovjesnik koji je ustao iz mrtvih.” ²⁰ „A šta vi velite, ko sam?”, upita ih. „Ti si Mesih, Pomazanik Božiji”, reče Kefa.

²¹ Isa ih strogo upozori da o tome nikom ne govore. ²² I reče: „Sin Čovječiji mora mnogo pretrpjeti. Starješine, svećenički poglavari i pismoznaci će Ga odbaciti. Ubit će Ga, a On će treći dan oživjeti.”

Slijediti Isaa

²³ Zatim reče svima: „Ako neko želi biti moj sljedbenik, nek se odrekne samoga sebe, neka svakodnevno uzima svoj krst i neka ide za mnom. ²⁴ Ko želi spasiti svoj život, izgubit će ga. Ali ko radi mene izgubi svoj život, taj će ga spasiti. ²⁵ A kakva je korist čovjeku ako dobije cijeli svijet, a izgubi samoga sebe ili sebi nauđi? ²⁶ Zastidi li se ko mene i mojih riječi, njega će se Sin Čovječiji postidjeti kada dođe u svojoj i Očevoj slavi i u slavi svetih meleka. ²⁷ Kažem vam, neki od vas ovdje neće okusiti smrti dok ne vide Božije carstvo.”

Preobrazba

²⁸ Otpriklike osam dana poslije toga podje Isa s Kefom, Ivanom i Jakovom u goru da se moli. ²⁹ Dok se molio, lice mu se ozari a odjeća zablista bijelim sjajem. ³⁰ Uto se pojave dvojica ljudi i počnu s njim razgovarati. Bili su to Musa i Il'jas. ³¹ Pojavili su se u slavi i razgovarali su s njim o smrti koja se treba ispuniti u Jerusalemu. ³² Kefu i njegove drugove savladao je san. Kad su se probudili, ugledali su Isaua u sjaju i dvojicu ljudi kako stoje s njim. ³³ Dok su ta dvojica odlazili, Kefa, i ne znajući šta govori, reče Isau: „Učitelju, dobro nam je ovdje. Napravimo tri sjenice: jednu tebi, jednu Musi i jednu Iliju.” ³⁴ Još dok je govorio, pojavi se oblak i prekrije ih. Kad su se našli u oblaku, jako se prestraše. ³⁵ Iz oblaka se začuje glas: „*Ovo je Moj ljubljeni Sin kojega sam izabrao! Njega slušajte!*” ³⁶ Baš kad je glas utihnuo, Isa ostane sâm. Učenici su šutjeli i tada još nikome nisu ništa govorili o tom što su vidjeli.

Isa istjeruje zloduha iz dječaka

³⁷ Kad su sutradan sišli s gore, Isau dođe ususret masa svijeta. ³⁸ Neki čovjek iz mase poviče: „Učitelju, molim te, pogledaj mi sina! Jedinac mi je! ³⁹ Opsjeda ga duh, pa odjednom počne vrištati, bacati se i pjena mu ide na usta. Jedva ga ostavi kad ga čitava izmrcvari. ⁴⁰ Molio sam tvoje učenike da ga istjeraju,

ali nisu mogli.”⁴¹ „Nevjerni i opaki naraštajul”, reče Isa. „Koliko dugo još moram biti s vama? Dokle vas moram podnositi? Dovedi sina!”⁴² Dok je dječak prilazio, zloduh ga baci na tlo i počne ga grčiti. A Isa zaprijeti duhu, izlijeći dječaka i preda ga njegovu ocu.⁴³ Svi su bili zadivljeni Božijim veličanstvom.

Isa ponovo predskazuje svoju smrt

Dok su se divili svemu što je učinio, Isa reče učenicima:
⁴⁴ „Zapamtite dobro šta vam gorovim: Sin Čovječiji bit će predat ljudima u ruke.”⁴⁵ Ali oni nisu razumjeli šta im kazuje, jer im je to bilo sakriveno, tako da ne mogu shvatiti, a bojali su se da ga pitaju za značenje tih riječi.

Ko je najveći u Carstvu

⁴⁶ Učenici počnu razmišljati o tome ko bi od njih mogao biti najveći.⁴⁷ Znajući što im je na srcu, Isa uzme dijete, primakne ga k sebi⁴⁸ i kaže: „Ko prihvati ovo malo dijete radi mene, prihvaca mene. A ko prihvaca mene, prihvaca Onoga Koji me je poslao. Ko je najmanji među vama, taj je najveći.”

Pozivanje na Isaovo ime

⁴⁹ Ivan mu reče: „Učitelju, vidjeli smo jednoga kako tvojim imenom izgoni zle duhove; rekli smo mu da to ne čini, jer ne ide sa nama.”⁵⁰ „Ne branite mu!”, reče im Isa. „Ko nije protiv vas, uz vas je!”

Isa na putu u Jerusalem 9:51 – 19:27

Negostoljubivi Samarićani

⁵¹ Kad se primaklo vrijeme njegovog uznesenja, Isa odlučno krene u Jerusalem⁵² i pošalje glasnike. Oni odu u neko samarijsko selo da mu pripreme smještaj.⁵³ Ali tamo ga ljudi nisu htjeli primiti, jer je putovao u Jerusalem.⁵⁴ Kad su to vidjeli učenici Jakov i Ivan, upitaju Isaa: „Gospode, hoćeš li da zazovemo oganj s neba da ih spali?”⁵⁵ Ali on se okrenu i prekori ih.⁵⁶ Zatim odu u drugo selo.

Slijedi me

⁵⁷ Dok su išli putem, neki čovjek reče Isau: „Slijedit će te kamo god ti pošao!“ ⁵⁸ Ali Isa mu odgovori: „Lisice imaju Jame i ptice imaju gnezda, a Sin Čovječiji nema gdje ni glavu nasloniti.“ ⁵⁹ Jednome reče: „Slijedi me!“ Čovjek odgovori: „Gospode, dopusti mi da najprije odem da ukopam oca.“ ⁶⁰ Ali Isa mu odgovori: „Pusti da mrtvi pokopavaju svoje mrtvace, a ti idi objavljuj Božije carstvo!“ ⁶¹ Još neko reče: „Gospode, slijedit će te, ali mi najprije dopusti da se oprostim sa svojim ukućanima.“ ⁶² Ali Isa mu odgovori: „Ko stavi ruku na plug, a zatim se okreće natrag, nije pogodan za Božije carstvo.“

10

Isa šalje sedamdeset dvojicu učenika

Gospod poslije toga izabere još sedamdeset dvojicu učenika i pošalje ih po dvojicu da idu pred njim u svaki grad i mjesto kamo je kanio ići.² Govorio im je: „Žetva je velika, ali je radnika malo. Molite zato gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetvu.³ Idite! Šaljem vas, evo, kao janjad među vukove.⁴ Ne nosite sa sobom ni novac, ni torbu, ni obuću. Putem ne pozdravljajte nikoga.⁵ Kad uđete u neku kuću, najprije kažite: Mir ovoj kući!⁶ Bude li tamo ko dostojan mira, vaš će se mir spustiti na njega. U protivnom, vaš će se mir vratiti vama.⁷ Kad dođete u neku kuću, ne prelazite više iz jedne u drugu. Ostanite na jednome mjestu, te jedite i pijte što vam daju, jer radnik zaslužuje plaću.⁸ Kad uđete u neki grad i tamo vas prime, jedite što vam ponude.⁹ Liječite bolesne i kazujte im: Približilo vam se Božije carstvo!¹⁰ Ali kad uđete u neki grad pa vas ne prime, izadite na ulicu pa recite:¹¹ Čak i prašinu što nam se uhvatila za noge otresamo sa sebe. Ali znajte da je Božije carstvo blizu!¹² Kažem vam da će i Sodomu na Sudnjem danu biti lakše nego tome gradu.

¹³ Teško tebi, Horozaine! Teško tebi, Betsaido! Jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila čudesa koja su se zbila u vama, tamo bi se ljudi već odavna obratili, te sjedili u kostrijeti i pepelu. ¹⁴ Ali Tiru i Sidonu bit će lakše na Sudu nego vama. ¹⁵ A ti, Kafarnaume, zar se *misliš do Neba uzdignuti? Strovalit ćeš se u podzemlje.*"

¹⁶ Zatim reče učenicima: „Ko vas sluša, mene sluša, a ko vas odbaci, mene je odbacio. Ko odbacuje mene, odbacuje Onoga Koji me je poslao.”

Učenici se vraćaju

¹⁷ Kad se sedamdeset dvojica učenika vratiše, radosno kazaše: „Gospode, čak nam se i zlodusi pokoravaju u tvoje ime.” ¹⁸ „Da”, reče im on, „vidio sam Iblisa kako kao grom pada s Neba. ¹⁹ Dao sam vam, eto, vlast nad svakom neprijateljskom silom, da gazite zmije i škorpije. Ništa vam neće moći nauditi. ²⁰ Ali nemojte se radovati tome što vam se zlodusi pokoravaju. Radujte se što su vaša imena zapisana na Nebesima.”

Isa zahvaljuje Ocu

²¹ Isaa zatim ispunil je radost u Svetome Duhu i on reče: „Slavim Te, Oče, Gospodaru Neba i Zemlje, što si to skrio od mudrih i umnih, a objavio onima koji su poput djece. Da, Oče, Tebi se tako svidjelo učiniti. ²² Otac mi je sve predao u ruke. Niko, zapravo, ne zna ko je Sin osim Oca, i niko ne zna ko je Otac osim Sina i onih kojima to Sin objavi.” ²³ Okrenu se zatim prema učenicima te im nasamo reče: „Blago očima koje gledaju ono što vi gledate. ²⁴ Kažem vam, mnogi su vjerovjesnici i carevi željeli vidjeti šta vi gledate, ali nisu vidjeli; željeli su čuti šta vi čujete, ali nisu čuli.”

Milosrdni Samarićanin

²⁵ Jednom neki poznavalac Zakona ustane i upita Isaa s namjerom da ga kuša: „Učitelju, šta mi valja činiti da baštinim Vječni život?”
²⁶ „Šta piše u Zakonu? Šta tamo čitaš?”, upita ga Isa. „Voli Gospoda Boga svojega svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom i svom pameti svojom, a svojega bližnjega kao samoga sebe.” odgovori čovjek. ²⁸ „Tako je”, reče Isa. „Čini tako, pa ćeš živjeti.”

²⁹ Ali želeći se opravdati, on upita Isaa: „A ko mi je bližnji?” ³⁰ Isa mu odgovori pored bom: „Nekog su čovjeka koji je putovao iz Jerusalema u Jerihon napali razbojnici, te ga svukli, pretukli i ostavili polumrtva. ³¹ Tuda je slučajno prolazio svećenik. Kad vidi polumrvog čovjeka, zaobiđe ga i ode. ³² Naide zatim i levit. Kad ga vidi, također ga zaobiđe i ode. ³³ Zatim pristigne i Samarićanin, koji je tuda putovao. Kad ugleda čovjeka, sažali se nad njim. ³⁴ Pridge mu, očisti mu rane uljem i vinom te ih previje. Podigne ga zatim na magarca i prebací do svratišta, pa ga je tamo njegovao. ³⁵ Sutradan dade domaćinu svratišta dva denara i kaže: Brini se o njemu. Potrošiš li više, platit ćeš ti na povratku.

³⁶ Šta kažeš, koji je od te trojice bio bližnji čovjeku kojeg su napali razbojnici?” ³⁷ „Onaj koji mu se smilovao i pomogao mu”, reče čovjek. Isa mu nato veli: „Iди, i ti čini tako.”

Marta i Marija

³⁸ Putujući dalje, Isa i učenici uđu u neko selo. Tu ga neka žena, po imenu Marta, primi u svoj dom. ³⁹ Njezina sestra Marija sjedila je do Gospodovih nogu i slušala šta govori. ⁴⁰ A Marta je bila toliko zauzeta pripremanjem i posluživanjem da mu se došla požaliti: „Gospode, zar ti uopće ne mariš što me je sestra ostavila da sama poslužujem? Reci joj da mi pomogne!” ⁴¹ Ali Gospod joj odgovori: „Marta, Marta! Brineš se i uznemiruješ oko mnogih stvari. ⁴² A jedno je neophodno. Marija je izabrala bolje i to joj se neće oduzeti.”

11

Pouka o molitvi

Jedanput kad je Isa završio s molitvom, priđe mu jedan od učenika i reče: „Gospode, nauči nas da se molimo kao što je i Jahja naučio svoje učenike.”² Isa reče: „Kad se molite, recite: *Oče naš na Nebu, neka se poštuje Tvoje ime. Neka dođe Tvoje Carstvo.*³ *Hljeb naš svakodnevni daj nam svaki dan*⁴ *i oprosti nam naše grijeha, kao što i mi opraštamo našim dužnicima. I ne uvedi nas u kušnju.*”

⁵ Reče im zatim: „Zamislite da u ponoć odete svom komšiji, želeteći posuditi tri hljeba, i kažete mu: ⁶ Stigao mi je u goste priatelj, a nemam mu šta dati za jelo.⁷ On bi vam iznutra doviknuo: Ne uznemiruj me! Vrata su već zaključana i djeca su sa mnom u postelji. Ne mogu sada ustajati da ti to dadem.⁸ Ali kažem vam, ne učini li to zbog prijateljstva, učinit će to zbog dosađivanja. Ustat će i dat će mu koliko god treba.

⁹ Kažem vam: Molite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorite će vam se!¹⁰ Jer ko god moli, dobija. Ko traži, nalazi. Ko kuca, otvara mu se.¹¹ Ko bi od vas kao otac svojem sinu, kad bi mu zatražio ribu, dao zmiju?¹² I bi li mu ko dao škorpiju kad bi zatražio jaje?¹³ Pa ako vi, premda ste zli, znate davati dobre darove svojoj djeci, koliko će tek vaš nebeski Otac darovati Svetoga Duha onima koji Ga traže.”

Isa i zloduh

¹⁴ Jednom je Isa izgonio nijemog zloduha iz nekog nijemog čovjeka. Kad je zloduh izašao, nijemi čovjek progovori. Narod se divio.¹⁵ Ali neki rekoše: „Taj zloduhe izgoni uz pomoć Beelzebula, vladara zloduha.”¹⁶ A drugi su ga iskušavali tražeći da im dade kakav znak s neba.¹⁷ Znajući šta misle, Isa im reče: „Svako podijeljeno carstvo propada. Razjedinjen dom također se raspada.¹⁸ Kažete da ja pomoći Iblisa izgonim zloduhe. Ako je

Iblis u sebi razjedinjen, kako će onda opstati njegovo carstvo?

¹⁹ Ako ja zaista izgonim zloduhe uz pomoć Iblisa, s čijom ih pomoći izgone vaši sinovi? Zato će vam oni biti sudije. ²⁰ Ali ako ja zloduhe izgonim Božijim prstom, onda je vama stiglo Božje carstvo. ²¹ Dok snažni i dobro naoružani čuva svoj dom, njegov je posjed osiguran. ²² Ali kada dođe jači od njega, savlada ga i otme mu sve oružje u koje se uzdao, te podijeli plijen.

²³ Ko nije sa mnom, taj je protiv mene; i svaki koji sa mnom ne skuplja, rasipa.

Povratak zloduha

²⁴ Kad nečisti duh izade iz čovjeka, luta bezvodnim mjestima tražeći odmora, ali ga ne nalazi. Tada kaže: Vratit ću se u kuću iz koje sam izašao. ²⁵ Vrati se i svoj stari dom zatekne pometen i čist. ²⁶ Zatim ode pronaći drugih sedam duhova, još gorih od sebe, te svi oni uđu u čovjeka i u njemu se nastane. Tako čovjeku na kraju bude i gore nego prije.”

Blagoslovjen i blagoslovljeniji

²⁷ Dok je još govorio, neka žena iz mase poviče: „Blagoslovljena utroba koja te je nosila i prsa koja si dojio!” ²⁸ „Još su blagoslovljeniji oni koji slušaju Božiju riječ i drže je”, odgovori joj Isa.

Junuzov znak

²⁹ Kad je narod nagruuo Isau, on reče: „Zao je ovaj današnji naraštaj. Traži znak, ali neće mu se dati drugi osim onog vjerovjesnika Junuza. ³⁰ Kao što je Junuz bio Ninivljanim znak, tako će i Sin Čovječiji biti znak ovome naraštaju. ³¹ Carica Juga će na Sudu ustati protiv ovoga naraštaja i osuditi ga, jer je izdaleka došla čuti Sulejmanovu mudrost, a s vama je ovdje i veći od Sulejmana. ³² Stanovnici Ninive na Sudu će ustati protiv ovoga naraštaja i osuditi ga, jer su se oni obratili na Junuzovu poruku. A s vama je ovdje i veći od Junuza!

Oko je svjetiljka tijelu

³³ Svjetiljku ne palite da je skrijete, niti da je postavite pod posudu, već je stavljate na postolje da je vide svi koji ulaze u kuću. ³⁴ Oko je svjetiljka tijelu. Kad ti je oko zdravo, cijelo tvoje tijelo je obasjano svjetlošću. A kad ti je oko bolesno, sav ćeš biti u tami. ³⁵ Pazite dakle da se svjetlost koja je u vama ne zamraći. ³⁶ Ako čitavo vaše tijelo bude svjetlo bez djeliča tame, cijelo će biti obasjano kao da ga je osvijetlila svjetiljka.”

Isa opominje vjerske poglavare

³⁷ Dok je Isa još govorio, neki ga farizej pozove na ručak. Isa uđe i zauzme mjesto za stolom. ³⁸ Kad je farizej to vidio, začudi se što se Isa prije jela nije oprao. ³⁹ A Gospod mu reče: „Vi farizeji čistite svoju čašu i zdjelu spolja, a napunili ste ih svojim grabežom i pakošću. ⁴⁰ Bezumnici! Nije li Onaj Koji je stvorio vanjštinu, stvorio i nutrinu? ⁴¹ Dajte zato nutrinu kao sadaku, pa čete cijeli biti čisti.

⁴² Teško vama, farizeji! Jer dajete desetinu metvice, rutvice i svake vrste povrća, a ne marite za Božiju pravednost i ljubav. Ovo je trebalo činiti, a ono prvo ne propuštaš.

⁴³ Teško vama, farizeji! Volite sjediti na počasnome mjestu u sinagogama i volite pozdrave na trgovima. ⁴⁴ Teško vama! Vi ste poput grobova po kojima ljudi hodaju ne opažajući ih.” ⁴⁵ „Učitelju, vrijedaš nas govoreći tako!”, reče neki poznavalac Zakona.

⁴⁶ Isa mu odgovori: „Jao i vama, zakonoznaci! Tlačite ljudе teškim teretom, a sami ni prstom ne dotičete taj teret.

⁴⁷ Teško vama! Gradite spomenike vjerovjesnicima, a poubijali su ih vaši vlastiti očevi. ⁴⁸ To potvrđujete i odobravate njihova djela. Oni ih ubiše, a vi im gradite spomenike. ⁴⁹ Evo šta Božija mudrost kaže o vama: Poslat ću im vjerovjesnike i poslanike, a oni će neke od njih ubiti, a druge protjerati. ⁵⁰ Od ovog će se naraštaja tražiti krv svih vjerovjesnika, prolivena od postanka svijeta, ⁵¹ od Habilove krvi do krvi Zekerije, koji je ubijen između žrtvenika i

svetišta. Kažem vam, od ovog će se naraštaja tražiti ta krv.
⁵² Teško vama, zakonoznaci! Sahrili ste ključ znanja od naroda. Niti sami ulazite u Carstvo, niti drugima dopuštate da uđu.”
⁵³ Kad je Isa odatle izlazio, pismoznaci i farizeji počnu ljutito na njega navaljivati i postavljati mu kojekakva pitanja ⁵⁴ da bi ga uhvatili u riječi.

12

Isa upozorava na licemjerstvo

Kad se sakupilo na hiljade ljudi, tako da su već gazili jedni po drugima, Isa najprije počne govoriti svojim učenicima: „Čuvajte se kvasca farizejskog, to jest licemjerja.² Jer nema ničega što je skriveno a da neće biti otkriveno; sve što je tajno objelodanit će se.³ Šta ste god rekli u tami, čut će se na svjetlosti, i šta ste šaptali u zatvorenim sobama, razglasit će se s krovova!

Hrabro priznanje Isaa

⁴ Prijatelji moji, kažem vam, ne bojte se onih koji mogu ubiti tijelo, jer vam ne mogu više ništa učiniti!⁵ Ali reći ću vam koga se treba bojati. Bojte se onoga koji ima vlast ubiti a zatim baciti u pakao. Njega se bojte!⁶ Ne prodaje li se pet vrapčića za dva novčića? A Bog ipak ne zaboravi nijednoga od njih.⁷ Vama su izbrojene i sve vlasti na glavi. Stoga se ne bojte! Vi ste mu važniji od mnoštva vrabaca.

⁸ Kažem vam, ko pred ljudima prizna mene i Sin Čovječiji će pred melecima Božnjim prznati njega.⁹ Ali onoga koji se mene odrekne pred ljudima, odreći ću se i ja pred Božnjim melecima.

¹⁰ Onome koji kaže šta protiv Sina Čovječijega, oprostit će se. Ali onome ko huli na Svetoga Duha, nikada se neće oprostiti.

¹¹ A kad vas budu dovodili pred sud u sinagogama, pred poglavare i vlasti, ne brinite se šta ćete reći sebi u odbranu,
¹² jer će vas Sveti Duh tada naučiti šta da kažete.”

Život se ne može izgraditi na imanju

¹³ Neko iz mase poviće: „Učitelju, molim te, reci mojem bratu da podijeli sa mnom naslijedstvo.” ¹⁴ Isa mu odgovori: „Čovječe, ko je mene postavio da sudim i dijelim između vas? ¹⁵ Klonite se svake pohlepe. Jer život nije osiguran onim što posjedujete.” ¹⁶ Ispriča im zatim poredbu: „Nekom je bogatašu zemlja donijela tako bogatu žetvu ¹⁷ da se pitao: Šta da radim? Nemam u šta skupiti ovoliku ljetinu. ¹⁸ Znam! Srušit ću stare žitnice i izgraditi veće, pa ću u njih zgrnuti i žito i sva svoja dobra. ¹⁹ Onda ću svojoj duši reći: Evo, imaš zalihe za još mnogo godina. Dušo moja, uživaj, jedi, pij i veseli se! ²⁰ Ali Bog mu reče: Luđače! Još noćas zatražit će ti se duša. Kome će onda pripasti sve što si skupio? ²¹ Tako biva s onim ko zgrće za sebe, a ne skuplja bogatstvo koje je pred Bogom vrijedno.”

Božija briga

²² Zatim Isa reče učenicima: „Ne strahujte za svoj život, šta ćete jesti ili piti, ni u šta ćete obući svoje tijelo! ²³ Pa život je vredniji od hrane, a tijelo od odjeće. ²⁴ Pogledajte gavrane! Niti siju, niti žanju, niti imaju spremišta i žitnice, a Bog ih ipak hrani. A vi ste toliko vredniji od ptica! ²⁵ Može li ko od vas brigom produžiti život barem i za jedan lakat? ²⁶ Pa ako ni to malo ne možete, zašto ste u strahu za ostalo? ²⁷ Pogledajte samo cvjetove na livadi, kako rastu! Niti se muče niti predu. A kažem vam da se ni car Sulejman u svoj svojoj raskoši nije odjenuo kao jedan od njih. ²⁸ Pa ako Bog tako odijeva poljsku travu koja danas jest, a već sutra se baca u peć, zar se neće još i više brinuti za vas, malovjerni? ²⁹ Ne strahujte i ne brinite se šta ćete jesti i piti. ³⁰ Sve to traže narodi ovoga svijeta. Vaš Otac zna da vam je sve to potrebno! ³¹ Stoga tražite Božije carstvo, pa će vam se ovo drugo nadodati.

³² Ne boj se, malo stado. Vašem Ocu se svidjelo da vam dade Carstvo. ³³ Prodajte sve što imate, pa dajte novac siromašnima! Tako ćete sebi spremiti blago na Nebesima, kamo lopovi ne dolaze i gdje ga moljci neće pojesti. ³⁴ Jer gdje vam je blago, tamo će vam biti i srce.”

Sluge koje čekaju Gospodnji dolazak

³⁵ „Neka vam bokovi budu opasani i neka vam svjetiljka gori
³⁶ kao da čekate povratak svojega gospodara sa svadbene gozbe, da mu otvorite vrata čim stigne i pokuca. ³⁷ Blago onim slugama koje gospodar na povratku nađe da ga čekaju. Zaista vam kažem, on će privezati pregaču, reći im da sjednu za sto, i sâm će ih poslužiti da jedu. ³⁸ Možda će doći o drugoj ili o trećoj noćnoj straži. Blago onima koje nađe da čekaju. ³⁹ Znajte: kad bi vlasnik kuće znao kada će doći lopov, ne bi mu dopustio da u nju provali. ⁴⁰ Budite i vi uvijek spremni, jer će Sin Čovječiji doći kad i ne mislite.”

⁴¹ „Gospode, jesli li tu poredbu ispričao samo nama ili svima?”, upita Kefa. ⁴² Isa mu reče: „Ko je dakle onaj vjerni i razumni upravitelj kojeg će gospodar postaviti da upravlja ukućanima i da im daje hranu u određeno vrijeme? ⁴³ Blago onome koga gospodar, kada dođe, nađe da tako čini! ⁴⁴ Zaista vam kažem, povjerit će mu da upravlja čitavim njegovim imanjem. ⁴⁵ Ali ako taj sluga u svom srcu pomisli: Gospodar se još neće vratiti, pa počne tući ostale sluge i sluškinje, te jesti, piti i opijati se, ⁴⁶ gospodar će doći kad mu se ne nada, u čas u koji neće ni slutiti. Nemilosrdno će ga kazniti i baciti među nevjernike.

⁴⁷ Onaj koji je znao volju svojeg gospodara, ali nije tako činio i nije čekao, dobit će mnogo udaraca. ⁴⁸ Ali onaj koji nije znao, a činio je stvari za koje zaslужuje batine, manje će ih primiti. Kome je mnogo dato, od njega će se mnogo i tražiti. Od onoga kojem je mnogo povjerenio, više će se tražiti.”

⁴⁹ „Došao sam baciti oganj na zemlju. Kako bih želio da je već planuo! ⁵⁰ Ali moram biti potopljen i tako mi je teško dok se to ne završi! ⁵¹ Mislite li da sam na zemlju došao donijeti mir? Nipošto. Došao sam donijeti razdor. ⁵² Jer odsad će nastajati razdori, i u kući gdje je petero ljudi: troje će biti protiv dvoje i dvoje protiv troje. ⁵³ Otac će biti protiv sina i sin protiv oca, majka protiv kćeri i kći protiv majke, svekrva protiv snahe i snaha protiv svekrve.”

Kako protumačiti ovo vrijeme

⁵⁴ Reče zatim mnoštvu: „Kad opazite da se na zapadu gomilaju oblaci, znate reći: Kiša će! I bude tako.⁵⁵ A kad puhne južnjak, kažete: Bit će vruće! I bude vrućina.⁵⁶ Licemjeri! Izgled zemlje i neba znate protumačiti. Kako onda ne znate protumačiti ovo vrijeme?⁵⁷ Zašto sami ne prosudite šta je pravo?

⁵⁸ Kad s protivnikom ideš k poglavarstvu, pokušaj se s njim nagoditi da te ne preda sudiji, jer te sudija može predati izvršitelju da te baci u tamnicu.⁵⁹ A onda, kažem ti, nećeš otud izaći dok ne isplatiš sve do posljednjeg novčića.”

13

Vi ćete propasti ako se ne obratite!

Tada neki obavijeste Isaa šta se desilo Galilejcima čiju je krv Pilat pomiješao s krvlju njihovih žrtava.² A Isa reče: „Mislite li da su ti poubijani Galilejci bili veći grešnici od ostalih Galilejaca?³ Nipošto! Kažem vam, i vi ćete tako propasti ako se ne obratite!⁴ A ona osamnaesterica na koje se srušila kula u Siloamu i ubila ih? Jesu li oni bili grešniji od ostalih stanovnika Jerusalema?⁵ Nipošto. Kažem vam, svi ćete tako propasti ako se ne obratite.”

Poredba o nerodnoj smokvi

⁶ Ispriča im zatim poredbu: „Imao neki čovjek u vinogradu zasađenu smokvu. Dolazio je vidjeti je li rodila, ali nije na njoj našao roda.⁷ Reče zato vinogradaru: Već tri godine tražim roda na ovoj smokvi, ali ga ne nalazim. Posijeci je. Zašto da iscrpljuje zemlju!⁸ Vinogradar odgovori: Gospodaru, ostavi je još ove godine, a ja ću je okopati i pognojiti.⁹ Možda će dogodine ipak rodit. Ako ne, posjeći ćeš je.”

Isa liječi u subotu

¹⁰ Dok je Isa u subotu poučavao u sinagogi,¹¹ nalazila se tu žena koja je osamnaest godina bila zgrbljena i nije se mogla uspraviti,

jer je imala duha uzročnika bolesti.¹² Kad je Isa ugleda, pozove je i rekne: „Ženo, oslobođena si od svoje bolesti!”,¹³ te položi na nju ruke. Žena se odmah uspravi i počne slaviti Boga.

¹⁴ Ali nadstojnik sinagoge, ljut što ju je Isa izlijeo u subotu, reče narodu: „Šest dana u sedmici valja raditi. U te se dane, dakle, dolazite liječiti, a ne subotom!”

¹⁵ Isa mu odgovori: „Licemjeri! Ne odveže li subotom svako od vas svojega vola ili magarca od jasala i ne odvede li ga na vodu?

¹⁶ Nije li onda trebalo, iako je subota, oslobođiti ovu kćer Ibrahimovu spona kojima ju je šejtan držao vezanu osamnaest godina?”¹⁷ Tada se njegovi neprijatelji postide, a sav se narod radovao čudesima koja je Isa učinio.

Gorušicino sjeme i kvasac

¹⁸ „Kako da vam još opišem Božije carstvo? S čime da ga uporedim?”, reče Isa.¹⁹ „S njim je kao s gorušicinim sjemenom koje čovjek baci u svoj vrt. Ono izraste i razvije se u stablo, te se ptice nebeske dolaze gnijezditi u njegovim granama.”

²⁰ Upita opet: „Kako da vam još opišem Božije carstvo?²¹ Ono je poput kvasca koji žena umijesi u tri mjere brašna, a on ipak sve ukiseli.”

Uska vrata

²² Putujući u Jerusalem, prolazio je Isa gradovima i selima i putem poučavao.²³ Neko ga upita: „Gospode, je li malo onih koji se spašavaju?” Isa im reče:²⁴ „Trudite se da uđete na usku vrata, jer će mnogi željeti ući, ali neće moći.²⁵ Kad gospodar kuće zaključa vrata, bit će prekasno. Tada ćete stajati vani i kucati dozivajući: Gospode, otvori nam!, ali on će odgovoriti: Ne poznajem vas.

²⁶ Onda ćete početi govoriti: Ali mi smo s tobom jeli i pili, poučavao si po našim ulicama!²⁷ A on će vam odgovoriti: Kažem vam da vas ne poznajem. Odlazite od mene svi, zlotvori!²⁸ Bit će plača i škruguta zuba kad ugledate Ibrahima, Ishaka i Jakuba i sve vjerovjesnike u Carstvu Božjem, a vi ćete biti izbačeni van.

²⁹ Tada će odasvud, s istoka i zapada, sa sjevera i juga, mnogi doći

i sjesti za sto u Božjem carstvu. ³⁰Mnogi zadnji bit će prvi, a mnogi prvi bit će zadnji.”

Farizeji upozoravaju Isaa

³¹Odmah zatim neki mu farizeji dođu i kažu: „Otiđi odavde, jer te Herod hoće ubiti!” ³²On im reče: „Idite i recite toj lisici: Evo, izgonim zloduhe i liječim danas i sutra, a trećega ču dana završiti što imam. ³³Danas, sutra i prekosutra valja mi nastaviti put, jer ne priliči da vjerovjesnik bude ubijen van Jerusalema.

³⁴Jerusaleme, Jerusaleme, koji ubijaš vjerovjesnike i kamenuješ one što su ti poslani! Koliko sam puta htio okupiti tvoju djecu kao što kvočka skuplja piliće pod krila, ali nisu htjela! ³⁵A sada će ti, eto, kuća biti napuštena. I kažem vam, nećete me više vidjeti sve dok ne uzviknete: *Blagoslovjen onaj koji dolazi u Božije ime!*”

14

Isa liječi u subotu

Jedne je subote Isa bio na objedu kod nekog farizejskog vođe. Budno su pratili što će učiniti, ²jer je tu bio čovjek koji je imao vodenu bolest. ³„Je li dopušteno liječiti subotom ili nije?”, upita Isa poznavaoce Zakona i farizeje. ⁴Šutjeli su. On dotakne bolesnog, izliječi ga i pusti ga da ode. ⁵A njima reče: „Ako vam sin ili vo padne u bunar, nećete li ga odmah izvaditi iako je subota?” ⁶Nisu nato imali šta odgovoriti.

Isa poučava o poniznosti

⁷Vidjevši da gosti biraju počasna mjesta za stolom, reče im: ⁸„Kada te pozovu na svadbu, ne zauzimaj odmah počasno mjesto za stolom. Šta ako je pozvan neko ugledniji od tebe? ⁹Domaćin će ti tada reći: Ustupi mjesto ovome gostu! Tada ćeš, postiđen, morati zauzeti posljednje mjesto za stolom. ¹⁰Nego, kada te ko pozove, zauzmi posljednje mjesto za stolom. Kad te domaćin vidi, priči će ti i reći: Prijatelju, dođi na bolje mjesto. Tako ćeš biti počašćen pred svim gostima. ¹¹Ko sebe uzdiže, bit će ponižen, a

ko se ponizi, bit će užvišen.” ¹² Zatim se okrenu domaćinu i reče mu: „Kad priređuješ gozbu ili večeru, ne pozivaj svoje prijatelje, braću, rodbinu ni bogate komšije. Jer oni će ti se odužiti uzvraćajući poziv. ¹³ Nego, kad praviš gozbu pozovi siromahe, bogalje, hrome i slijepu. ¹⁴ Tako ćeš biti blagoslovljen, jer oni ti nemaju čime uzvratiti. Uzvratit će ti se po oživljenu pravednika.”

Poredba o velikoj gozbi

¹⁵ Kad je to čuo jedan od ljudi za stolom, uzvikne: „Blago onome koji bude blagovao u Carstvu Božijem!” ¹⁶ Isa mu odgovori pored bom: „Neki je čovjek priredio veliku gozbu i pozvao mnogo ljudi. ¹⁷ Kad je večera bila spremna, pošalje slugu i gostima poruči: Sve je spremno. Dođite! ¹⁸ Ali se svi stanu izgavarati. Jedan reče: Kupio sam njivu, moram je pogledati. Molim te, neka mi oprosti. ¹⁹ Drugi reče: Kupio sam, upravo, pet jarmova volova, moram ih oprobati. Molim te, neka mi oprosti. ²⁰ Treći reče: Upravo sam se oženio pa ne mogu doći. ²¹ Sluga se vrati i ispriča gospodaru šta su mu rekli. Domačin se tada naljuti pa rekne sluzi: Idi na gradske ulice i trgove, i dovedi prosjake, bogalje, hrome i slijepu.

²² Kad je tako učinio, sluga javi: Gospodaru, doveo sam ih, ali ima još mesta. ²³ Idi po puteljcima i oko ograda, te ih natjeraj da dođu da mi se napuni kuća, reče mu gospodar, ²⁴ jer vam kažem da nijedan od onih prvih koje sam pozvao neće okusiti ničega s moje trpeze.”

Zahtjevi učeništva

²⁵ S Isom je putovalo mnoštvo ljudi. ²⁶ Isa im reče: „Ako neko dođe meni, a više voli svojega oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre, i vlastiti život, taj ne može biti mojim učenikom. ²⁷ Ko ne uzme svoj krst i ne pođe za mnom, ne može biti mojim učenikom.

²⁸ Niko od vas ne bi počeo graditi kulu a da prije toga ne sjedne i ne izračuna može li je dovršiti. ²⁹ Inače bi mu se moglo dogoditi da izgradi samo temelj, a onda bi mu se svi koji to vide podsmjehivali:

³⁰ Ovaj je počeo graditi, a ne može dovršiti!

³¹ Ili, koji bi car krenuo ratovati s drugim carem a da najprije ne sjedne i ne promisli može li se sa svojih deset hiljada suprotstaviti

onome koji na njega dolazi s dvadeset hiljada? ³² Ako ne može, poslat će izaslanstvo da zaište mir dok je neprijatelj još daleko.

³³ Zato niko ne može postati mojim učenikom, a da se nije svega odrekao.

³⁴ So je dobra. Ali ako so obljutavi, čime će se ona zasoliti? ³⁵ Nije dobra za zemlju ni za gnojivo, nego se baca. Ko ima uši, neka čuje!"

15

Poredba sa izgubljenom ovcom i izgubljenim novčićem

Oko Isaa su se okupljali svi ubirači poreza i ostali grešnici, da ga slušaju. ² Zato su farizeji i pismoznaci prigovarali: „Druži se sa grešnicima i s njima jede!” ³ Isa im stoga ispriča poredbu: ⁴ „Ko od vas ne bi, da ima sto ovaca i da jednu izgubi, ostavivši onih devedeset devet u pustinji, otisao da traži tu jednu dok je ne nađe? ⁵ A onda bi je, sav sretan, na ramenima donio kući ⁶ te pozvao prijatelje i komšije da im kaže: Radujte se sa mnom! Našao sam izgubljenu ovcu! ⁷ Kažem vam da će na Nebu biti veća radost zbog jednog grešnika koji se obrati nego zbog devedeset devet pravednika kojima obraćenje ne treba.”

⁸ „Koja to žena, da ima deset drahmi i jednu izgubi, ne bi zapalila svjetiljku te pomela kuću i pažljivo pretražila da je pronađe? ⁹ A kad je nađe, pozvala bi prijateljice i komšije i rekla: Radujte se sa mnom! Našla sam izgubljenu drahmu! ¹⁰ Kažem vam da je radost među melecima Božijim zbog jednog grešnika koji se obrati.”

Izgubljeni sin i njegov brat

¹¹ Isa nastavi: „Neki je čovjek imao dvojicu sinova. ¹² Mlađi mu reče: Oče, daj mi sada dio imetka koji mi pripada. I otac podijeli imanje.

¹³ Poslije nekoliko dana mlađi sin pokupi sve, otputuje u daleku zemlju i tamo stane da rasipa novac, živeći raspušteno. ¹⁴ Kad je

potrošio sav novac, a u toj zemlji zavladala velika glad, on počne oskudijevati.¹⁵ Zaposli se kao najamnik, kod nekog čovjeka u toj zemlji, a ovaj ga pošalje u polje da čuva svinje.¹⁶ Mladić je čeznuo da se najede i ljušaka od mahuna što su ih jele svinje, ali niko mu nije davao.¹⁷ Kad je napokon došao sebi, reče: U moga oca i najamnici imaju hrane napretek, a ja ovdje umirem od gladi!¹⁸ Idem kući i reći ču ocu: Oče, zgrijeo sam i tebi i Bogu.¹⁹ Ne zaslužujem više zvati se tvojim sinom. Molim te, primi me da radim kao najamnik.²⁰ I vrti se kući.

Dok je još bio daleko, otac ga ugleda i pun milosrđa i sa suzama padne mu oko vrata i izljubi ga.²¹ Oče! Zgrijeo sam i tebi i Bogu! Ne zaslužujem više zvati se tvojim sinom, reče sin.²² Ali otac reče slugama: Brzo donesite haljinu, onu najljepšu, i obucite ga! Stavite mu prsten na ruku, obujte mu sandale!²³ I zakoljite ono ugojeno tele da se počastimo i radujemo²⁴ što mi je sin bio mrtav, a sada je živ, bio izgubljen, a sada nađen! I započne veselje.

²⁵ Stariji je sin radio u polju. Kad se na povratku približio kući, začuje da se unutra svira i igra.²⁶ Dozva nekog slугу да ga upita šta se događa.²⁷ Ovaj mu reče: Vratio ti se brat, pa je otac zaklao ugojeno tele da proslavi što mu se sin vratio živ i zdrav.²⁸ Stariji se brat nato rasrdi i nije htio ući. Otac ga je molio da uđe.²⁹ A on odgovori ocu: Ja ti tolike godine služim i nikada nisam odbio učiniti što mi kažeš, ali meni nikad nisi ni jare dao da se proveselim s prijateljima.³⁰ Ovaj je s bludnicama rasipao imanje, a ti mu zakolješ najbolje ugojeno tele!³¹ Sinko, reče otac, pa ti si stalno sa mnom. Sve što imam pripada tebi.³² Ali trebalo je proslaviti i radovati se, jer tvoj je brat bio mrtav, a sada je živ, bio izgubljen, a sada je nađen.”

16

Rasipni upravitelj

Isa ispriča učenicima ovu pripovijest: „Imao neki bogataš upravitelja kojeg su optužili da mu rasipa imanje.² Bogataš ga

pozove i rekne mu: Šta to čujem o tebi? Položi račun o svojem upravljanju, jer više ne možeš biti upraviteljem.³ Upravitelj nato pomisli: Šta da radim kad me gospodar otpusti? Da kopam? Nisam dovoljno snažan za to. Da prosjačim? Bilo bi me stid.⁴ Znam šta će! Budem li tako uradio, primit će me ljudi u svoje domove, kad mi oduzme upraviteljstvo.

⁵ Pozove zatim jednoga po jednoga gospodarova dužnika. Prvoga upita: Koliko duguješ mojem gospodaru?⁶ Sto bata ulja, odgovori on. Uzmi brzo račun i sjedi pa upiši pedeset, reče upravitelj.⁷ I drugoga upita: Koliko duguješ? Sto kora pšenice, odgovori. Uzmi svoj račun i napiši osamdeset, reče mu upravitelj.⁸ I gospodar pohvali dovitljivost nepoštenoga upravitelja, jer sinovi ovoga svijeta mudriji su prema svojima od sinova svjetlosti.

⁹ Kažem vam, stecite sebi prijatelje lažnim bogatstvom, pa će vas, kad ga ponestane, primiti u Vječni dom.

Lažno i pravo bogatstvo

¹⁰ Ko je vjeran u malom, bit će vjeran i u velikom, a ko je nepošten u malom, bit će nepošten i u velikom.¹¹ Ako, dakle, niste vjerni u lažnom bogatstvu, ko će vam povjeriti istinsko blago?¹² Ako niste bili vjerni s tuđim, ko će vam dati vaše vlastito?

¹³ Nijedan sluga ne može služiti dvojicu gospodara. Ili će jednoga mrziti a drugoga voljeti, ili će jednome biti odan a drugoga prezirati. Ne možete služiti i Boga i bogatstvo."

¹⁴ Farizeji, koji su voljeli novac, sve su to slušali i rugali se.

¹⁵ Isa im reče: „Vi se pred ljudima pretvarate da ste pravedni, ali Bog poznaće vaša srca. Jer što ljudi uzvisuju, Bogu je gnusno.“

Zakon i Božije carstvo

¹⁶ Zakon i Vjerovjesnici bili su do Jahje, a od tada se najavljuje Božije carstvo, i svako u njega hrli. ¹⁷ Lakše će propasti nebo i zemlja nego ijedan potez pera u Zakonu.

¹⁸ Ko otpusti ženu, pa se oženi drugom, čini preljubu. I ko se oženi otpuštenom ženom, čini preljubu.

Bogataš i Lazar

¹⁹ Bio neki bogataš koji se odijevao u grimiz i tanki lan, i koji se svakoga dana obilno gostio. ²⁰ Pred njegovim je vratima sav u čirevima ležao siromah Lazar, ²¹ čeznući da se najede ostataka sa bogataševa stola. Psi su dolazili i lizali mu čireve. ²² Siromah najzad umre, i meleci ga odnesu u Ibrahimovo naručje. Umre zatim i bogataš, te ga ukopaju.

²³ Dok je bio na teškim mukama u podzemlju, vidi u daljini Lazara u naručju Ibrahimovom. ²⁴ Oče Ibrahimel, zavapi on, smiluj mi se i pošalji Lazara da umoči vršak prsta u vodu da mi rashladi jezik, jer se mučim u ovome plamenu. ²⁵ Sinko moj, odgovori mu Ibrahim, sjeti se da si ti za života primio svoja dobra, a Lazar zla. Sada se on ovdje tješi, a ti se mučiš. ²⁶ Osim toga, između nas je golema provalija, tako da ni oni koji bi htjeli prijeći vama, ne mogu to učiniti, a ni s vaše strane nema prijelaza ovamo. ²⁷ Bogataš nato reče: Molim te, oče, pošalji onda Lazara u dom mojega oca. ²⁸ Imam petericu braće. Neka ih opomene da i oni ne dospiju u ovo mjesto muka. ²⁹ Ali Ibrahim reče: Imaju Muse i vjerovjesnike. Neka njih poslušaju. ³⁰ Neće, oče Ibrahim! Ali ako im dođe ko od mrtvih, odvratit će se od grijeha, reče bogataš. ³¹ Ali Ibrahim reče: Ako ne slušaju Muse i vjerovjesnike, neće vjerovati ni onom ko ustane iz mrtvih.”

17

O praštanju i vjeri

Isa reče učenicima: „Nemoguće je da nema sablazni, ali teško čovjeku kroz kojega dolazi sablazan.² Takvome bi bilo bolje da se baci u more s mlinskim kamenom oko vrata nego da navede na grijeh jednoga od ovih malenih.³ Pazite na se!

Ako ti brat zgriješi, ukori ga, pa mu oprosti ako se pokaje.⁴ Pa ako se i sedam puta na dan ogriješi o tebe i sedam puta ti kaže: Kajem se, oprosti mi!”⁵ „Dodaj nam vjere”, kazaše poslanici Gospodu.⁶ „Da imate vjere koliko je gorušicino zrno, rekli biste ovom dudu: Iščupaj se s korijenom i presadi se u more!, i poslušao bi vas.

Šta se zahtijeva od sluge

⁷ Ko od vas kad mu sluga uđe u kuću, nakon što je orao ili čuvaо ovce, kaže odmah da sjedne i jede?⁸ Neće li mu reći: Pripremi mi jelo i opaši se da mi služiš dok jedem i pijem, a poslije ti možeš jesti i piti.⁹ Zasigurno nema zahvalnosti prema sluzi, jer je izvršio samo ono što mu je naređeno.¹⁰ Tako i vi, kad izvršite što vam je naređeno, recite: Samo smo sluge ništavne koje obavljaju svoju dužnost.”

Isa liječi desetericu gubavaca

¹¹ Putujući dalje prema Jerusalemu, Isa je išao granicom između Samarije i Galileje.¹² Dok je ulazio u neko selo, dođu mu ususret deseterica gubavaca. Zaustave se podalje¹³ i počnu vikati: „Isau, Gospodaru, smiluj nam se!”¹⁴ Kad ih spazi, Isa im reče: „Idite i pokažite se svećenicima!” Oni krenu i putem se očiste od gube.

¹⁵ Videći da je ozdravio, jedan od njih vrati se slaveći Boga na sav glas.¹⁶ Padne ničice na zemlju, Isau pred noge, zahvaljujući mu. Bio je to neki Samaričanin.¹⁷ Isa upita: „Zar nisu deseterica

ozdravila? Gdje su ona deveterica? ¹⁸ Zar se nijedan od njih nije vratio da dade slavu Bogu osim ovoga stranca?” ¹⁹ Čovjeku zatim reče: „Ustani i idi. Tvoja te je vjera spasila.”

Kada će doći Božije carstvo

²⁰ Farizeji upitaju Isaa: „Kada će doći Božije carstvo?” On im odgovori: „Ono ne dolazi tako da se to može vidjeti. ²¹ Neće se moći reći: Gle, ovdje je, ili gle, tamo je! Božije carstvo je u vama.”

Dan Sina Čovječijega

²² A kad je razgovarao s učenicima, reče im: „Dolazi vrijeme kada ćete zaželjeti vidjeti jedan dan od dana Sina Čovječijega, ali nećete moći. ²³ Tada će vam govoriti: Eno ga tamo! i evo, ovdje jel, ali ne idite tamo i nikud ne jurite tražeći me. ²⁴ Jer dolazak Sina Čovječijega bit će poput munje koja sijevne na jednom kraju obzorja i obasja sve do drugog kraja. ²⁵ Ali najprije mora mnogo pretrpjeti, jer će Ga ovaj naraštaj odbaciti.

²⁶ Kada bude dolazio Sin Čovječiji bit će kao i u vrijeme Nuhe.

²⁷ Ljudi su jeli i pili, ženili se i udavali sve do dana kada je Nuh ušao u barku. A tada je došao potop i sve uništilo. ²⁸ Bit će slično kao i u Lutovo doba: jeli su i pili, kupovali i prodavalici, obrađivali zemlju i gradili ²⁹ sve do dana kada je Lut otišao iz Sodome. A tada je s neba zapljuštalo oganj i sumpor i sve ih uništilo. ³⁰ Isto tako će biti u dan kad će se objaviti Sin Čovječiji.

³¹ Ko se tog dana nađe na krovu, a stvari mu u kući, neka ne ulazi da ih uzme. Ko bude u polju, neka se ne okreće za onim što je ostavio! ³² Sjetite se Lutove žene! ³³ Ko bude nastojao sačuvati svoj život, izgubit će ga, a ko ga izgubi, sačuvat će ga.

³⁴ Kažem vam da će se i od dvoje koji te noći budu u istoj postelji jedno uzeti, a drugo ostaviti. ³⁵ Od dvije žene koje budu zajedno mljele u mlinu jedna će se uzeti, a druga ostaviti.” ³⁷ „A gdje to, Gospode?”, upitaju učenici. Isa odgovori: „Gdje bude strvina, skupljat će se orlovi.”

18

Udovica i nepravedni sudija

Isa ispriča učenicima poredbu kako se uvijek treba moliti i nikada ne odustajati:

² „Bio u nekome gradu sudija. Niti se bojao Boga, niti je mario za ljude. ³ A u tome gradu bila i neka udovica koja je stalno dolazila njemu i molila ga: Dodijeli mi pravdu u mojoj parnici! ⁴ Sudija dugo nije htio, ali napokon odluči: Iako se ne bojim Boga i ne marim za ljude, ⁵ dodijelit ću pravdu toj udovici što mi stalno dodijava, da me vječno ne gnjavi!

⁶ Jeste li čuli šta je rekao nepravedni sudija?”, upita Gospod.

⁷ „Neće li onda Bog dodijeliti pravdu svojim izabranicima koji mu danonoćno vase? Hoće li odgađati da im pomogne? ⁸ Kažem vam, brzo će im dodijeliti pravdu. Ali kad se Sin Čovječiji vrati, hoće li naći vjere na Zemlji?”

Farizej i ubirač poreza

⁹ Ispriča zatim poredbu o nekima koji su bili uvjereni u svoju pravednost, a druge su prezirali: ¹⁰ „Dva su čovjeka došla pomoliti se u Hramu. Jedan je bio farizej, a drugi ubirač poreza. ¹¹ Farizej je u sebi govorio: Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi: grabežljiv, nepravedan, preljubnik ili kao ovaj ubirač poreza. ¹² Dvaput u sedmici postim i dajem desetinu od sveg svojeg prihoda. ¹³ A ubirač poreza ostao je daleko i nije se usudio čak ni pogledati u nebo dok je molio. Udarao se u prsa i govorio: Bože, smiluj se meni grešniku! ¹⁴ Kažem vam: on je otisao kući opravdan, a ne onaj prvi! Jer ko sebe uzdiže, bit će ponižen, a ko se ponizi, bit će uzvišen.”

Isa blagoslovi djecu

¹⁵ Donosili su Isau i veoma malu djecu da ih dotakne. Kad su to opazili, učenici su zabranjivali da to čine. ¹⁶ Ali Isa ih dozva i reče: „Pustite dječicu meni, ne sprečavajte ih, jer takvima

pripada Božije carstvo. ¹⁷ Zaista vam kažem, ko ne prihvati Carstvo Božije poput djeteta, nikada neće u njega ući!”

Isa i bogataš

¹⁸ Neki uglednik upita Isaa: „Dobri učitelju, šta moram učiniti da baštinim Vječni život?” ¹⁹ „Zašto me zoveš dobrim?”, upita ga Isa. „Dobar je samo Bog i niko drugi. ²⁰ A zapovijedi znaš: *ne čini preljubu, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoči lažno, poštuj oca i majku!*” ²¹ „Svih tih zapovijedi držim se još od mladosti”, odgovori čovjek. ²² „Još jedno ti nedostaje”, reče mu nato Isa. „Idi i prodaj sve što imaš, a novac podijeli sirotinji, pa ćeš steći blago na Nebu. Onda dođi i slijedi me!” ²³ Kad je ovo čuo, čovjek se ožalostio, jer je bio veoma bogat.

²⁴ Videći to, Isa se jako razočara i reče: „Kako je teško bogatašima ući u Carstvo Božije! ²⁵ Lakše bi devi bilo provući se kroz iglenu ušicu nego bogatašu ući u Božije carstvo!” ²⁶ Oni koji su to čuli, pitali su: „Pa ko se onda može spasiti?” ²⁷ „Ljudima je to nemoguće, ali Bogu je moguće”, odgovori im Isa.

Buduća plaća učenika

²⁸ Kefa reče: „Mi smo ostavili sve svoje i pošli za tobom.” ²⁹ Isa odgovori: „Zaista vam kažem, nema toga ko je ostavio kuću, ili ženu, ili braću, ili roditelje, ili djecu radi Božijega carstva ³⁰ a da neće već na ovome svijetu dobiti mnogo više, a u budućem svijetu i Vječni život.”

Isa ponovo najavljuje svoju smrt

³¹ Isa okupi Dvanaestericu i reče im: „Evo, idemo u Jerusalem. Tamo će se na Sinu Čovječijem ispuniti sve što su napisali vjerovjesnici. ³² Predat će Ga paganima, izrugivat će Mu se, zlostavljati Ga i popljuvati. ³³ Izbičevat će Ga i ubiti, a On će treći dan oživjeti.” ³⁴ Ali ovi nisu ništa od toga razumjeli. Te su im riječi bile tajnovite, pa nisu mogli pojmiti o čemu govori.

Isa vraća vid slijepcu

³⁵ Kad se Isa približio Jerihonu, pokraj puta sjedio je neki slijepac i prosio. ³⁶ Čuo je mnoštvo koje je prolazilo, pa se raspitao šta je to. ³⁷ „Prolazi Isa Nazarećanin”, kazaše mu. ³⁸ On nato poviče: „Isae, Sine Davudov, smiluj mi se!” ³⁹ Ljudi iz mnoštva koje je išlo pred Isaom ušutkivali su ga, ali on je još jače vikao: „Sine Davudov, smiluj mi se!” ⁴⁰ Isa se zaustavi i naredi da ga dovedu. Kad se približio, upita ga: ⁴¹ „Šta želiš da ti učinim?” „Da progledam, Gospode!”, zamoli on. ⁴² A Isa mu reče: „Progledaj! Tvoja te je vjera izlječila.” ⁴³ Slijepac odmah progleda i krene za Isaom slaveći Boga. I sav narod koji je to video zahvali Bogu.

19

Isa i Zakej

Uđe Isa u Jerihon. Dok je prolazio gradom, ² pojavi se čovjek po imenu Zakej, porezni upravitelj i bogataš. ³ Želio je vidjeti Isaa, ali je bio suviše nizak rastom da bi ga mogao vidjeti preko mnoštva. ⁴ On zato potrči naprijed i popne se na smokvu da bi video Isaa, jer je tuda morao proći.

⁵ Kad je Isa stigao do njega, pogleda gore i reče mu: „Zakeju, brzo siđi! Danas moram ostati u tvojoj kući.” ⁶ Zakej brzo siđe i primi ga sav radostan. ⁷ Ali narod koji je to posmatrao počne prigovorati: „Otišao je takvom grešniku u gostel!” ⁸ A Zakej ustane i kaže Gospodu: „Gospode, polovicu svojeg imanja dat ću sirotinji, a svakome koga sam prevario, četverostruko ću vratiti.” ⁹ Isa reče: „Danas je u ovu kuću došlo spasenje, jer je i ovaj čovjek Ibrahimov sin! ¹⁰ Sin Čovječiji došao je tražiti i spasiti izgubljene.”

Novac povjeren slugama

¹¹ Narod je sve to slušao. Kako je već bio nadomak Jerusalemu, mislili su da će se Carstvo Božije odmah pojavit. Isa im zato ispriča poredbu: ¹² „Neki ugledan čovjek morao otputovati u daleku zemlju da tamо primi carstvo, a zatim se

vratiti. ¹³ Pozove zato desetericu svojih sluga, dade im deset mina, te im rekne: Trgujte time dok ne dođem. ¹⁴ Ali njegovi građani su ga mrzili i poslali za njim glasnike s porukom: Ne želimo da on vlada nad nama.

¹⁵ Kad se vratio primivši carstvo, zapovjedi da mu pozovu sluge kojima je dao novac. Htio je znati koliko je koji zaradio. ¹⁶ Prvi sluga dođe i reče: Gospodaru, tvoja mina doneše deset mina.

¹⁷ Odlično, dobri slugo, reče mu on. Zato što si bio vjeran u malom, dajem ti da vladaš nad deset gradova. ¹⁸ Drugi sluga dođe i reče: Tvoja mina doneše pet mina, gospodaru. ¹⁹ Vladaj nad pet gradova, reče i njemu. ²⁰ Ali treći sluga dođe i reče: Gospodaru, evo ti tvoje mine. Držao sam je skriveno u rupcu.

²¹ Strepio sam zato što si strog čovjek. Uzimaš što nisi založio i žanješ što nisi posijao.

²² Zli slugo!, odgovori mu gospodar. Sudit ću ti prema tvojim riječima. Znao si da sam strog, da uzimam što nisam založio i da žanjem što nisam posijao. ²³ Zašto onda nisi moj novac uložio u mjenjačnicu? Tako bih barem dobio kamate. ²⁴ Zatim reče onima pored njega: Oduzmite mu minu i dajte je onome koji ih ima deset. ²⁵ Ali, gospodaru, pa on već ima deset mina!, kazali su. ²⁶ Velim vam, odgovori im car, onome ko ima dat će se još, a onome ko nema oduzet će se i ono što ima. ²⁷ A moje neprijatelje, koji nisu htjeli da nad njima vladam, dovedite ovamo i smaknite ih pred mnom.”

Isaovo djelovanje u Jerusalemu 19:28 – 21:4

Mesijanski ulazak u Jerusalem

²⁸ Nakon što je to ispričao, krene Isa dalje prema Jerusalemu.

²⁹ Kad se približio Betfagi i Betaniji, mjestima na Maslinskoj gori, pošalje naprijed dvojicu učenika. ³⁰ „Idite u ono selo što je pred vama”, reče im, „i čim uđete, vidjet ćete privezano magare, koje još niko nije jahao. Odvezite ga i dovedite ovamo. ³¹ Upita li vas ko: Zašto ga odvezujete?, recite samo: Treba Gospodu.”

³² Oni odu i nađu magare kako im je rekao. ³³ Dok su ga odvezivali, vlasnici ih upitaju: „Zašto odvezujete magare?” ³⁴ „Gospodu treba”, odgovore oni. ³⁵ Dovedu magare Isau, prebace preko njega svoje ogrtače, te posade Isaa na nj. ³⁶ Narod je pred Isaom prostirao svoje ogrtače po putu. ³⁷ Kad se već približio obronku Maslinske gore, mnoštvo njegovih sljedbenika počne na sav glas radosno slaviti Boga za sva čudesa što su vidjeli:

³⁸ „*Blagoslovjen car, onaj koji dolazi u Božje ime! Mir na Nebu i slava na visini!*” ³⁹ Ali neki farizeji među njima kazaše: „Učitelju, ukori svoje učenike.” ⁴⁰ „Kažem vam”, reče im Isa, „ako oni ušute, klicat će kamenje.”

Isa tuži nad Jerusalemom

⁴¹ Kad se približi gradu i ugleda ga, Isa zaplaka nad njim: ⁴² „Kako bih volio da si danas pronašao put mira! Ali skriven je od tebe. ⁴³ Doći će dani kada će neprijatelj podići nasip, opkoliti te i pritisnuti sa svih strana. ⁴⁴ Sravnit će sa zemljom i tebe i tvoju djecu u tebi. Neće od tebe ostati ni kamena na kamenu, jer nisi spoznao svoj dan pohođenja.”

Isa čisti Hram

⁴⁵ Kad je ušao u Hram, počne Isa iz njega tjerati trgovce. ⁴⁶ „Pisano je: *Moj dom će biti Dom molitve*, a vi ste ga pretvorili u razbojničku pećinu”, reče im. ⁴⁷ Isa je svakodnevno poučavao u Hramu, a svećenički poglavari i pismoznanci, zajedno s narodnim starješinama, smišljali su kako da ga ubiju, ⁴⁸ ali im to nije polazilo za rukom, jer je sav narod prianjao uz njega da ga sluša.

20

O Isaovoj vlasti

Dok je poučavao u Hramu i objavljivao Radosnu vijest, priđu mu svećenički poglavari, pismo- znanci i starješine ² i upitaju ga: „Reci nam, s kojom vlašću činiš sve ovo? Ko je taj koji ti je dao tu vlast?”

³ On im odgovori: „A recite vi meni ovo što će vas pitati: ⁴ je li Jahjino potapanje bilo s Neba ili od ljudi?” ⁵ Oni počnu mudrovati i međusobno raspravljati: „Ako kažemo da je s Neba, pitat će nas zašto mu onda nismo vjerovali. ⁶ A ako kažemo da je od ljudi, narod će nas kamenovati, jer svi vjeruju da je Jahja vjerovjesnik.” ⁷ Zato odgovore Isau da ne znaju odakle je. ⁸ A Isa im reče: „Onda ni ja vama neću reći s kojom vlašću ovo činim.”

Poredba o vinogradarima

⁹ Isa zatim ispriča narodu poredbu: „Neki je čovjek zasadio vinograd i iznajmio ga vinogradarima, a zatim oputovao na duže vrijeme.

¹⁰ Kad dođe berba, uputi slugu da uzme njegov dio uroda. Ali vinogradari ga pretuku i pošalju natrag praznih ruku. ¹¹ Uputi im zatim drugog slугу, ali oni i njega pretuku, izgrde i pošalju natrag praznih ruku. ¹² Uputi im i trećega, ali oni ga rane i otjeraju. ¹³ Šta da radim?, pitao se vlasnik vinograda. Poslat će im mog voljenog sina. Prema njemu će valjda imati poštovanja. ¹⁴ Ali kad vinogradari ugledaju njegovog sina, počnu razmišljati: Ovaj će naslijediti imanje! Ubijmo ga pa će baština biti naša! ¹⁵ Izbace ga iz vinograda i ubiju.

Šta mislite, kako će vlasnik vinograda postupiti s njima? ¹⁶ Doći će i pogubiti ih, te vinograd dati drugima.” Kad su to čuli, rekoše: „Nikad ne bilo tako!” ¹⁷ Ali Isa ih pažljivo osmotri i reče: „A zašto je onda pisano: *Kamen koji su graditelji odbacili postane ugaonim kamenom?* ¹⁸ Padne li ko na taj kamen, smrskat će se, i padne li kamen na koga, smrvit će ga.”

¹⁹ Pismoznaci i svećenički poglavari htjeli su ga istoga časa uhvatiti, jer su znali da je protiv njih to ispričao, ali bojali su se naroda.

O plaćanju poreza cezaru

²⁰ Vrebajući ga, pošalju mu uhode koje su se pretvarale da su pravedne, da ga uhvate u riječi, kako bi ga mogli predati vlasti upravitelja. ²¹ „Učitelju”, kazaše Isau, „znamo da govorиш istinu

i da si nepristrasan, jer ne gledaš ko je ko, nego pravedno poučavaš putu Božijem. ²² Reci nam, je li dopušteno plaćati porez cezaru ili nije?”

²³ Isa prozre njihovo lukavstvo pa reče: ²⁴ „Pokažite mi denar. Čiji je ovo lik i natpis na njemu?” „Cezarevi”, odgovore. ²⁵ „Onda dajte cezaru cezarevo, ali Bogu Božije”, reče im. ²⁶ Tako ga nisu uspjeli uhvatiti u riječi pred narodom, već su ušutjeli zadivljeni odgovorom.

O oživljenu

²⁷ Tada dođu njemu saduceji, koji tvrde da nema oživljaja, i upitaju ga: ²⁸ „Gospode, Musa nam je naložio: *umre li nekome oženjen brat, ne stekavši djecu, drugi se brat mora oženiti njegovom udovicom i podići potomstvo svome bratu.*” ²⁹ Bilo je sedmero braće. Najstariji se brat oženi i umre a da nije imao djece. ³⁰ Drugi također. ³¹ Uzme je i treći i zatim sva ostala braća. Tako nijedan od sedmerice ne ostavi potomstva, a svi pomriješe. ³² Na kraju umre i žena. ³³ Čija će onda ona biti žena po oživljenu kad je bila udata za svu sedmericu?”

³⁴ „Ljudi ovoga svijeta žene se i udaju”, odgovori im Isa, ³⁵ „a oni koji budu dostojni postati dionicima onoga svijeta i oživljaja, neće se ženiti ni udavati. ³⁶ Neće više moći ni umrijeti: bit će poput meleka. Oni su Božiji sinovi, jer su sinovi oživljaja. ³⁷ A da mrtvi oživljavaju, čak je i Musa potvrdio u ulomku o grmu, gdje Gospoda naziva *Bogom Ibrahimovim, Ishakovim i Jakubljevim.* ³⁸ A Bog nije Bog mrtvih, već živih! Svi su oni za Boga živi.” ³⁹ „Dobro si rekao, Učitelju!”, kazaše neki pismoznaci. ⁴⁰ I više se nisu usuđivali išta ga upitati.

Davudov sin i Davudov Gospod

⁴¹ Tada Isa upita njih: „Kako mogu tvrditi da je Mesih Davudov sin? ⁴² Pa sâm je Davud u Zeburu kazao: *Gospod je rekao mojem Gospodu: Sjedni Mi s desne strane*” ⁴³ *dok Ti ne bacim pod noge Twoje neprijatelje.* ⁴⁴ Sâm Ga je Davud nazvao svojim Gospodom. Kako bi mu onda mogao biti sin?”

Čuvajte se pismoznanaca

⁴⁵ Zatim pred cijelim narodom reče učenicima: ⁴⁶ „Čuvajte se pismoznanaca! Vole se šetati u dugim haljinama i hoće da ih ljudi pozdravljaju na trgovima. U sinagogama sjede u prvim redovima, a na gozbama grabe počasna mjesta. ⁴⁷ Pustoše kuće udovica, a pokrívaju se dugačkim molitvama. Oni će biti najstrože kažnjeni.”

21

Udovicin dar

Isa je posmatrao bogataše kako ubacuju darove u blagajnu. ² Ugleda tako i neku udovicu kako ubacuje samo dvije lepte. ³ „Zaista vam kažem, ta sirota udovica je ubacila više nego svi ostali! ⁴ Jer svi su oni dali od svojeg viška, a ona je, u svojoj oskudici, dala sve što je imala.”

Isa predskazuje buduće događaje 21:5 – 38

Razaranje Hrama

⁵ Dok su neki učenici razgovarali o tome kako je Hram ukrašen lijepim kamenjem i zavjetnim darovima, Isa reče: ⁶ „Doći će vrijeme kada od ovog što gledate neće ostati ni kamen na kamenu. Sve će biti razvaljeno.”

Prvi znakovi svršetka

⁷ Upitaju ga: „Učitelju, kada će se sve to dogoditi? Koji će biti znak da će se sve to dogoditi?” ⁸ „Pazite da vas ko ne zavede!”, odgovori im on. „Mnogi će, zaista, doći pod mojim imenom i reći: Ja sam i približilo se vrijeme! Ne idite za takvima.

⁹ Kad čujete za ratove i pobune, nemojte se bojati. Sve će se to dogoditi, ali svršetak još neće doći.” ¹⁰ Reče još: „Narod će zaratiti protiv naroda i carstvo protiv carstva. ¹¹ Bit će velikih potresa, bit će gladi i pomora na raznim mjestima. Bit će strahota i velikih

znakova s neba. ¹² Ali prije svega toga podići će na vas ruke i progoniti vas, predavat će vas u sinagoge i tamnice, vući će vas pred careve i upravitelje zbog mojega imena. ¹³ To će za vas biti prilika da budete svjedočanstvo. ¹⁴ Zato upamtitite u srcima: ne morate se pripremati za odbranu. ¹⁵ Ja ću vam dati rječitost i takvu mudrost kakvoj neće moći proturječiti ni oduprijeti se nijedan vaš protivnik. ¹⁶ Izdavat će vas čak i vlastiti roditelji, braća, rođaci i prijatelji. Neke od vas će i ubiti.

¹⁷ Svi će vas mrziti zbog mojega imena. ¹⁸ Ali neće vam pasti ni dlaka s glave. ¹⁹ Duše će vam se spasiti zbog vaše postojanosti.

Pustošenje Jerusalema

²⁰ Kad vidite da vojska opkoljuje Jerusalem, znajte da će on ubrzo biti opustošen. ²¹ Ko se tada zatekne u Judeji, neka bježi u goru. Ko bude u gradu, neka bježi iz njega, a oni koji se zadesu u polju, neka se ne vraćaju u grad. ²² Jer to će biti dani kazne, tada će se ispuniti sve što je pisano. ²³ Teško trudnicama i dojiljama u to vrijeme, jer će ovu zemlju pritisnuti velika nevolja i silan će se gnjev izliti na ovaj narod. ²⁴ Padat će od oštice mača i odvoditi će ih u ropstvo po svim narodima. A Jerusalem će gaziti pagani sve dok ne istekne vrijeme pagana.

²⁵ Pojavit će se znaci na Suncu, Mjesecu i zvijezdama, a na Zemlji će narode pritiskati muka od huke morskih valova.

²⁶ Ljudi će umirati od straha i iščekivanja sudbe ovoga svijeta, jer će se i *sile nebeske uzdrmati*. ²⁷ Svi će tada vidjeti *Sina Čovječijega kako dolazi na oblacima* s velikom silom i slavom.

²⁸ Kad se sve to počne zbivati, uspravite se i podignite glavu, jer će vaše oslobođenje biti blizu.”

²⁹ Zatim ispriča poredbu: „Pogledajte smokvu ili bilo koje stablo. ³⁰ Kad propupa, i sami znate da je ljeto blizu. ³¹ Isto tako, kad vidite da se sve to događa, znajte da je blizu Božije carstvo. ³² Zaista vam kažem, ovaj naraštaj neće proći dok se sve to ne dogodi. ³³ Nebo i zemlja će proći, ali moje riječi neće nikada!

Bdijte

³⁴ Pazite da vam srca ne otvrdu u razuzdanosti i pjanstvu, ili u životnim brigama, te da vas taj Dan ne iznenadi ³⁵ kao zamka. Jer on će snaći sve ljude na Zemlji. ³⁶ Bdijte, dakle, i stalno se molite da umaknete svemu što će se događati, i da stanete pred Sina Čovječijega.”

³⁷ Isa je danju poučavao u Hramu, a noći je provodio na Maslinskoj gori. ³⁸ Sav je narod već od ranog jutra hrlio njemu u Hram da ga sluša.

Isaova smrt i oživljenje 22 – 24

22

Juda izdaje Isaa

Bližila se Pasha, blagdan Beskvasnih hljebova. ² Svećenički poglavari i pismoznaci tražili su priliku kako da ubiju Isaa, ali su se bojali naroda.

³ Tada šeitan uđe u Judu Iskariotskog, jednog od Dvanaesterice.

⁴ Ode Juda i dogovori se sa svećeničkim poglavarima i sa zapovjednicima hramske straže kako će im izdati Isaa. ⁵ Oni se obraduju i obećaju mu novac. ⁶ Juda pristane. Od tada je vrebao priliku da izda Isaa kad mnoštva ne bude s njim.

Priprema pashe

⁷ Prvoga dana blagdana Beskvasnih hljebova, kad je trebalo žrtvovati pashalno janje, ⁸ Isa pošalje Kefu i Ivana: „Idite i pripremite pashu da zajedno jedemo.” ⁹ „Gdje želiš da je pripremimo?”, upitaju. ¹⁰ „Čim uđete u grad”, reče im, „srest ćete čovjeka koji nosi u vrču vodu. Podite za njim u kuću u koju uđe, i ¹¹ recite domaćinu: Učitelj pita u kojoj sobi može jesti pashu sa svojim učenicima. ¹² On će vam pokazati veliku sobu na spratu, posve pripremljenu. Tamo nam pripremite večeru.” ¹³ Učenici odu i nađu sve kako im je Isa rekao, te pripreme pashu.

Posljednja večera

¹⁴ Kad je došlo vrijeme za to, sjedne Isa za sto s Poslanicima.

¹⁵ „Čeznuo sam, svom dušom, da jedem s vama ovu pashu prije svoje muke. ¹⁶ Jer je više, kažem vam, neću večerati dok se ona ne ispunи u Carstvu Božijem.” ¹⁷ Podigne čašu, pa zahvali i rekne: „Uzmite i razdijelite među sobom. ¹⁸ Kažem vam, odsada više neću piti od trsova roda dok ne dođe Božije carstvo.”

¹⁹ Uzme zatim hljeb, pa zahvali, razlomi ga i dadne govoreći: „Ovo je moje tijelo, ono se za vas predaje. Ovo činite meni na spomen.” ²⁰ Kad su završili s jelom, uze čašu i reče: „Ova je čaša Novi savez u mojoj krvi, koja se prolijeva za vas.

²¹ Evo, ruka moga izdajnika je do mene na stolu. ²² Sin Čovječiji odlazi kako je određeno, ali teško njegovom izdajniku!”

²³ Učenici se tada stanu međusobno pitati ko bi od njih mogao tako nešto učiniti.

Najveći je onaj koji služi

²⁴ Počnu se zatim prepirati oko toga ko bi od njih bio najveći.

²⁵ Isa im reče: „Carevi ovoga svijeta vladaju narodima i, provodeći vlast nad njima, nazivaju se dobrotvorima. ²⁶ Ali vi nemojte tako! Naprotiv, onaj koji među vama bude veći, neka bude kao najmanji, a starješina neka bude poslužitelj. ²⁷ Jer ko je veći, onaj koji sjedi za stolom ili onaj koji ga poslužuje? Onaj za stolom, zar ne? A ja, evo, poslužujem vas.

²⁸ Ostali ste mi vjerni u mojim kušnjama. ²⁹ Zato vam ostavljam vlast kao što je moj Otac meni predao Carstvo, ³⁰ da jedete i pijete za mojim stolom u mojem Carstvu, te da sjedite na prijestoljima i sudite nad dvanaest Izraelovih plemena.”

Isaovo predskazanje o Kefi

³¹ „Simone, Simone, šejtan je zatražio da vas može rešetati kao pšenicu. ³² Ali molio sam se za tebe da ti vjera ne oslabi. Zato, kad se ponovo vratiš meni, učvrsti svoju braću!” ³³ „Gospode”,

Indžil po Luki

reče mu Kefa, „spreman sam s tobom poći i u tamnicu i u smrt.”

³⁴ „Kažem ti, Kefo”, reče Isa, „prije nego što se pred jutro oglasi pijetao, triput ćeš prešutjeti da me poznaješ.”

Dva mača

³⁵ „Kad sam vas poslao na put bez novca, bez torbe i sandala, je li vam šta nedostajalo?”, upita ih Isa. „Nije”, odgovore. ³⁶ „Ali sada”, reče, „ko ima novca, neka ga ponese! Torbu također. Mač ko nema, neka proda odjeću i kupi ga za sebe ³⁷ jer se, kažem vam, mora ispuniti ono što je o meni pisano: *Ubrojen je među zločince*. Sve što se odnosi na mene, ide svome kraju.”

³⁸ „Gospode”, rekoše, „ovdje imamo dva mača!” „Dosta je”, odgovori Isa.

Isa se moli u Getsemaniju

³⁹ Zatim ode odatle te se, po običaju, zaputi do Maslinske gore. Učenici pođu s njim. ⁴⁰ Kad su stigli, reče im: „Molite se da ne upadnete u kušnju!” ⁴¹ Udalji se zatim od njih koliko se može baciti kamen, te padne na koljena i pomoli se: ⁴² „Oče, neka me mimoide ova čaša ako može. Ali neka bude po Tvojoj, a ne po mojoj volji.”

⁴³ Tada mu se s Neba ukaže melek, da ga ohrabri. ⁴⁴ Sve jače je molio, u smrtnoj muci, a znoj mu postane poput kapljii krvi što su padale na zemlju. ⁴⁵ Najzad ustane, priđe učenicima i nađe ih kako spavaju iscrpljeni od žalosti. ⁴⁶ „Zašto spavate?”, upita. „Ustanite i molite se da ne upadnete u kušnju!”

Isaovo uhapšenje

⁴⁷ Dok je još govorio, stigne svjetina, a pred njom Juda, jedan od Dvanaesterice. Približi se Isau i poljubi ga. ⁴⁸ „Juda, zar poljupcem izdaješ Sina Čovječijega?”, reče Isa.

⁴⁹ Kad su ostali učenici vidjeli što se zbiva, upitaju: „Gospode, da udarimo mačem?” ⁵⁰ Jedan od njih napadne slugu visokog svećenika i odsječe mu desno uho. ⁵¹ Ali Isa reče: „Pustite! Ne opirite

se više!” Dotakne zatim uho sluzi i izlječi ga.⁵² Potom veli ljudima koji su pošli na njega, svećeničkim poglavarima, zapovjednicima hramskih straže i starješinama: „Krenuli ste na mene s mačevima i toljagama kao na razbojnika!⁵³ Zašto me niste u Hramu uhvatili? Svaki dan sam bio tamo s vama. Ali ovo je vaš čas, jer vlasta tama.”

Kefa se odriče Isaa

⁵⁴ Uhvate Isaa i odvedu ga u dom visokog svećenika. Kefa ga je izdaleka pratio.⁵⁵ Nasred dvorišta stražari bijahu naložili vatru i grijali se oko nje. Kefa sjedne među njih.⁵⁶ Neka sluškinja ga ugleda kako sjedi pokraj vatre, oštro ga pogleda i reče: „I ovaj je bio s Isaom!”⁵⁷ Kefa odbi: „Pa ja ga ne poznam, ženo!”⁵⁸ Nedugo zatim još neko ga opazi i reče: „Ti si jedan od njih!” „Nisam, čovječe!”, odgovori Kefa.⁵⁹ Nakon otprilike jednog sata, opet neko reče: „Ovaj je zaista bio s njim! Pa Galilejac je!”⁶⁰ „Ne znam o čemu zboriš, čovječe！”, reče Kefa. Istoga časa, dok je još govorio, oglasi se pijetao.⁶¹ Tada se Gospod okreće i pogleda Kefu, a Kefa se sjeti kako mu je rekao: „Prije nego što se pred jutro oglasi pijetao, triput ćeš odreći da me poznaćeš.”⁶² Izađe iz dvorišta i gorko zaplaka.

Isaa izruguju

⁶³ Čuvari počnu Isaa tući i rugati mu se.⁶⁴ Pokrili su mu oči i zapitkivali ga: „Pogodi ko te je udario!”⁶⁵ I zasipali su ga svakakvim uvredama.

Isa pred Velikim vijećem

⁶⁶ U osvit dana okupe se starješine, svećenički poglavari i pismoznaci te izvedu Isaa pred Veliko vijeće. „Ako si ti Mesih, reci nam to!”, kazali su mu. „Ako vam kažem, nećete mi vjerovati,⁶⁷ a upitam li vas šta, nećete odgovoriti”, reče im Isa.⁶⁸ „Ali odsad će Sin Čovječiji sjediti s desne strane sile Božje.”⁷⁰ „Ti, znači, tvrdiš da si Božji sin!”, poviču svi. „Vi kažete da jesam”, odgovori im.⁷¹ „Šta će nam više svjedoci?”, rekoše. „Sami smo čuli, iz njegovih usta!”

23

Isa pred Pilatom

Svi ustanu, odvedu Isaa Pilatu² i optuže ga: „Uhvatili smo ga kako obmanjuje narod i nagovara ga da ne plaća porez cezaru, a za sebe tvrdi da je Mesih, car.”³ „Jesi li ti car Jevreja?”, upita ga Pilat. „Sâm si rekao”, odgovori Isa.⁴ Pilat tada reče svećeničkim poglavarima i svjetini: „Ja ne nalazim da je kriv.”⁵ Ali oni počnu još jače navaljivati: „Podjaruje narod na pobunu! Poučava po svoj Judeji, od Galileje do Jerusalema!”

⁶ „Pa zar je on Galilejac?”, upita Pilat.⁷ Kad je saznao da spada pod nadležnost Heroda, pošalje Isaa njemu, jer se ovaj tada upravo nalazio u Jerusalemu.

Isa pred Herodom

⁸ Kad je Herod ugledao Isaa, mnogo se obradovao, jer je o njemu dugo slušao i odavno ga je želio vidjeti, nadajući se da će on pred njim učiniti i kakvo čudo.⁹ Postavljao je Isau pitanje za pitanjem, ali Isa ni na jedno nije odgovarao.

¹⁰ Svećenički poglavari i pismoznanci stajali su tamo i vikali žestoko ga optužujući.¹¹ Herod i njegovi vojnici prezru Isaa i ismiju: obuku ga u blistavu haljinu i pošalju natrag Pilatu.¹² Herod i Pilat, među kojima je do tada vladalo neprijateljstvo, tog se dana sprijatelje.

Pilatova presuda

¹³ Pilat sazva svećeničke poglavare, vijećnike i narod¹⁴ i reče: „Doveli ste mi ovoga čovjeka optužujući ga da podjaruje narod na bunu. Ispitao sam ga pred vama, ali nisam utvrđio krivicu za koju ga optužujete.¹⁵ Nije je utvrđio ni Herod, jer ga je poslao natrag nama. Ovaj čovjek nije učinio ništa čime bi zaslužio smrtnu kaznu.¹⁶ Išibat će ga, a zatim pustiti.¹⁷ Svakoga blagdana morao je pustiti jednog zatvorenika.¹⁸ Tada svi uglas poviču: „Njega

smakni, a pusti nam Barabu!”¹⁹ Baraba je bio u tamnici zbog ubistva i zbog prevratničke pobune u Jerusalemu.

²⁰ Pilat im se ponovo obrati, jer je želio pustiti Isaa. ²¹ Oni su, međutim, vikali: „Razapni ga! Razapni ga!”²² „Ali kakav je zločin počinio?”, upita Pilat i treći put. „Nisam utvrđio njegovu krivicu zbog koje bi zasluživao smrtnu kaznu. Išibat će ga, dakle, i pustiti.”²³ Ali svjetina je vikala navaljujući da se Isa razapne. Vika je postajala sve glasnija. ²⁴ Pilat presudi tako da im udovolji ²⁵ te pusti čovjeka utamničenog zbog pobune i ubistva, onoga kojeg su tražili, a Isaa predra njima na volju.

Isaa razapinju na krst

²⁶ Dok su odvodili Isaa, uhvate nekoga Simona iz Kirene, koji se vraćao s polja, te na njega stave krst da ga nosi za Isaom. ²⁷ Za njim je išao silni narod i mnoge žene koje su plakale i naricale.

²⁸ Ali Isa se okrenuo prema ženama i reče: „Kćeri jerusalemske, ne plačite nuda mnom, nego nad sobom plačite i nad svojom djecom. ²⁹ Jer stižu dani kad će se govoriti: Blago nerotkinjama, blago utrobama koje nisu rodile i prsimu koja nisu dojila! ³⁰ Tada će ljudi govoriti gorama: Padnite na nas!, i brdima: Zatrpanjte nas!

³¹ Ako se ovako postupa sa zelenim stablom, šta će tek biti sa suhim?”

Isa na krstu

³² S Isaom su na smaknuće vodili i dvojicu zločinaca. ³³ Kad su došli do mjesta zvanog Lobanja, razapnu ga, a s njim i zločince: jednoga zdesna, a drugog slijeva. ³⁴ „Oprosti im, Oče, jer ne znaju šta rade!”, reče Isa.

A ovi bace kocku i tako podijele među sobom njegovu odjeću.

³⁵ Narod je stajao i posmatrao, a svećenički poglavari se rugali: „Spasio je druge, neka spasi sada sebe, ako je zaista Mesih, Božiji izabranik!”

Indžil po Luki

³⁶ Rugali su mu se i vojnici. Prilazili mu i nudili sirće, ³⁷ govoreći: „Spasi sebe ako si car Jevreja!” ³⁸ Iznad njega je stajao natpis: „Ovo je car Jevreja”. ³⁹ Jedan od razapetih zločinaca vrijedao ga je: „Ti si Mesih, je li? Spasi onda i sebe i nas!” ⁴⁰ Ali drugi ga ukori: „Zar se ne bojiš Boga? Trpiš istu kaznu kao i on.” ⁴¹ Ali pravedno je da mi trpimo, jer je to zaslužena kazna za naša djela. A ovaj nije učinio nikakvo zlo.” ⁴² Reče zatim: „Iса, sjeti me se kada dođeš u svoje Carstvo!” ⁴³ „Zaista ti kažem”, odgovori mu Isa, „danas ćeš biti sa mnom u raju.”

Isaova smrt

⁴⁴ Kad je već bilo oko šestog sata, po cijeloj zemlji nastane tama i potraje do devetog sata. ⁴⁵ Sunce se pomrači, a hramski zastor se razdere po sredini. ⁴⁶ „Oče, predajem svoj duh u Tvoje ruke!”, poviče Isa jakim glasom i izdahne.

⁴⁷ Kad je kapetan video šta se zbilo, počne slaviti Boga. „Ovaj čovjek je zaista bio pravednik”, reče. ⁴⁸ A čitavo mnoštvo koje se tu okupilo, kada je vidjelo šta se zbiva, vratilo se kući udarajući se u prsa.

⁴⁹ Ali svi Isaovi znanci i žene koje su za njim došle iz Galileje stajali su podalje i posmatrali.

Isaov ukop

⁵⁰ Bio je neki Josip, vijećnik, dobar i pravedan čovjek ⁵¹ iz Arimateje, grada u Judeji. Nije se slagao s odlukom i postupcima drugih, već je iščekivao Božije carstvo.

⁵² On ode Pilatu i zatraži Isaovo tijelo. ⁵³ Zatim ga skine, umota u platno i položi u grob isklesan u stijeni, u koji još нико nije bio položen. ⁵⁴ Bijaše to na dan pripreme, i subota je osvitala.

⁵⁵ Žene koje su došle s Isaom iz Galileje vidjele su kako su njegovo tijelo položili u grob. ⁵⁶ Vrate se kući, te pripreme miomirise i masti. U subotu su mirovale prema propisu.

24

Isaovo ozivljenje

Prvog dana sedmice, veoma rano, dođu na grob s miomirisima što su ih pripremile ² i nađu odmaknut kamen s ulaza u grob. ³ Uđu u grob, ali tijela Gospoda Isaa nije bilo. ⁴ Dok su tako zbungjene stajale, uz njih se pojave dva čovjeka u blistavoj odjeći. ⁵ Žene se prestraše i pognu lica prema zemlji. „Zašto tražite živoga među mrtvima?”, upitaju ih ovi. ⁶ „Nije ovdje, oživio je! Sjetite se šta vam je govorio još u Galileji: ⁷ Sina Čovječjega predat će u ruke grešnicima i razapet će ga, ali on će treći dan oživjeti.” ⁸ One se sjete njegovih riječi.

⁹ Vrate se s groba i sve to jave Jedanaesterici učenika i ostalima. ¹⁰ Bile su to Marija Magdalena, Ivana i Marija majka Jakovljeva, te još neke žene. One sve ispričaše Poslanicima, ¹¹ ali njima se činilo da je sve to izmišljotina. I nisu im vjerovali.

¹² Ipak, Kefa potrči do groba. Kad je stigao, proviri unutra i vidi samo platnene povoje. Vrati se zatim čudeći se onome što se dogodilo.

Isa se ukazuje učenicima na putu

¹³ Tog su dana dvojica učenika putovala u selo Emaus, udaljeno od Jerusalema šezdeset stadija. ¹⁴ Putem su razgovarali o svemu što se dogodilo. ¹⁵ Dok su tako raspravljali, pristupi im Isa i podje s njima. ¹⁶ Ali njihovim je očima bilo uskraćeno da ga prepoznaaju.

¹⁷ „O čemu to raspravljate putujući?”, upita ih. Oni zastanu, u očima im se vidjela tuga. ¹⁸ Jedan od njih, po imenu Kleofa, odgovori mu: „Ti si, čini se, jedini stranac u Jerusalemu koji ne zna šta se dogodilo ovih dana.” ¹⁹ „Šta se dogodilo?”, upita Isa. „Pa to s Isaom Nazarećaninom”, rekli su. „On je bio vjerovjesnik, jak i na riječi i na djelima, pred Bogom i pred cijelim narodom.

²⁰ Ali su ga naši svećenički poglavari i narodne starješine predali da bude osuđen na smrt, te su ga razapeli. ²¹ A mi smo se nadali

da je on Otkupitelj Koji će spasiti Izrael. Osim toga, već je treći dan otkako se to dogodilo.²² Još su nas i neke žene, koje su ga s nama slijedile, iznenadile: veoma rano otišle na grob,²³ ali tamo nisu našle njegovo tijelo. Došle su i rekле da su im se ukazali meleci i kazali im da je živ.²⁴ Neki od nas su pojurili na grob i našli sve kao što su žene ispričale, ali njega nisu vidjeli.”²⁵ „O, bezumni ljudi!”, reče im tada Isa, „Spora srca da povjerujete u sve što su vjerovjesnici navijestili.²⁶ Nije li Mesih morao sve to pretrpjeti prije nego što uđe u svoju slavu?”²⁷ Zatim im, započevši od Muse, pa preko svih vjerovjesnika, protumači sve što je pisano o njemu.

²⁸ Približili su se već selu kamo su išli, a Isa se napravi kao da će nastaviti put.²⁹ Ali oni su ga nagovarali: „Ostani s nama! Već je večer; dan je na izmaku!” On ostane i uđe s njima u kuću.³⁰ Dok je sjedio s njima za stolom, Isa uzme hljeb, blagoslovi ga i razlomi, a zatim im ga dade.³¹ Uto se njima otvore oči i prepoznaju ga, a on nestane pred njihovim očima.³² „Nije li nam srce gorjelo kad nam je putem govorio i tumačio Pisma?”, upitaju oni jedan drugoga.

³³ Odmah se spreme i vrati u Jerusalem. Tamo nađu na okupu Jedanaestericu i ostale s njima.³⁴ „Gospod je zaista oživio!”, kazaše im. „Ukazao se Simonu!”

Isa se pojavljuje pred učenicima

³⁵ Isiprovijedaju im zatim o susretu s Gospodom na putu, te kako su ga prepoznali kad je razlomio hljeb.³⁶ Dok su oni o tome razgovarali, Isa odjednom stane među njih. „Mir vama!”, reče im.³⁷ Zbunjeni i prestrašeni, mislili su da vide duha.³⁸ Ali Isa im reče: „Zašto se bojite? Zašto vam se sumnja rađa u srcu?³⁹ Pogledajte mi ruke i noge! To sam ja! Opipajte me i uvjerite se! Duhovi nemaju kostiju i mesa kao što vidite da ja imam!”⁴⁰ Pokaže im ruke i noge.⁴¹ Od divljenja i radosti nisu mogli vjerovati. On upita: „Imate li šta za jelo?”⁴² Pruže mu komad pečene ribe,⁴³ a on ga uzme i pojede pred njima.

Ispunjene Pisma

⁴⁴ Reče zatim: „O ovome sam vam govorio dok sam prije bio s vama: Trebalo se ispuniti sve što u Musaovom zakonu, Knjigama vjerovjesnika i Zeburu piše o Meni.” ⁴⁵ Prosvijetli im zatim um da razumiju Pismo ⁴⁶ i reče: „Pisano je da će Mesih trpjeti i treći dan ustati iz mrtvih, ⁴⁷ da će se u Njegovo ime objavljivati obraćenje i oproštenje grijeha svim narodima, počevši od Jerusalema. ⁴⁸ Vi ste svjedoci toga.

⁴⁹ A Ja vam šaljem obećanje Moga Oca. Ostanite u gradu dok se ne odjenete silom odozgor!”

Isaovo uznesenje u Nebo

⁵⁰ Isa ih zatim povede u blizinu Betanije. Tu podigne ruke i blagoslovi ih. ⁵¹ Tako se, kad ih je blagoslovio i rastao od njih: uznesen je u Nebo. ⁵² Oni Mu se ničice poklone, zatim se s velikim veseljem vrate u Jerusalem. ⁵³ Tamo su u Hramu neprestano slavili Boga.

Indžil po Ivanu

1

Riječ je postala čovjekom

U početku je bila Riječ. Riječ bijaše s Bogom i Riječ je bila Bog.² U početku je bila kod Boga.³ Po njoj postade sve što postoji. Ne postoji ništa što nije po njoj stvoreno.⁴ U njoj bijaše Život i taj je Život svjetlo ljudima. To svjetlo svijetli u tami i tama ga ne obuze.

⁵ Bog je poslao čovjeka po imenu Jahja⁷ da svima svjedoči o svjetlu kako bi svako mogao povjerovati na temelju njegovog svjedočanstva.⁸ On nije bio svjetlo; došao je da svjedoči za svjetlo.

⁹ Istinsko svjetlo što prosvjetljuje svakog čovjeka došlo je na svijet.¹⁰ Bilo je na svijetu, svijet po njemu postade a svijet ga nije prepoznao.¹¹ Došao je svojima, ali ga ovi nisu primili.¹² A svima onima koji su ga primili, dao je pravo da postanu Božjom djecom, onima koji su vjerovali u njegovo ime.¹³ Oni nisu rođeni od volje tjelesne ili muževlje, već su rođeni od Boga.¹⁴ Tako Riječ postade tijelom i nastani se među nama. Bio je pun milosti i istine. A mi smo vidjeli njegovu slavu, slavu Očevog Jedinca.

¹⁵ Jahja je za njega svjedočio vičući: „To je onaj za kojeg sam vam govorio: Onaj koji dolazi za mnom preda mnom je, jer bijaše prije mene.”¹⁶ Svi smo primali od njegove punine, milost za milošću.

¹⁷ Musa je donio Zakon, dok su po Mesihu Isaa došle istina i milost.¹⁸ Boga nikо nikad nije video: Jedinac, koji sâm jeste Bog, i koji je bio u Očevom krilu, on Ga je objavio.

Svjedočanstvo Jahje Potapatelja

¹⁹ Ovo je Jahjino svjedočanstvo: Jevreji poslaše svećenike i levite iz Jerusalema da ga upitaju ko je on.²⁰ On je otvoreno priznao: „Ja nisam Mesih.”²¹ „A ko si onda?”, pitali su ga. „Jesi li Il'jas?”

Indžil po Ivanu

„Nisam”, odgovori on. „Jesi li vjerovjesnik?” „Nisam.” ²² „Pa ko si onda? Reci nam da možemo odgovoriti onima koji su nas poslali. Šta imаш reći o sebi?” ²³ On im odgovori: „Ja sam glas koji viče u pustinji: Pripremite put Gospodnjil!, kako je rekao vjerovjesnik Jesajija.” ²⁴ A izaslanici bijahu farizeji. ²⁵ Upitaju ga: „Ako nisi Mesih, ni Il'jas, ni vjerovjesnik, zašto potapaš?” ²⁶ „Ja potapam u vodu”, rekao im je Jahja, „ali ovdje među vama nalazi se neko koga još niste upoznali.” ²⁷ On je taj koji dolazi poslije mene, a ja mu nisam dostojan ni sandale odvezati.” ²⁸ To se dogodilo u Betaniji, s one strane Jordana, na kom je Jahja potapao.

Isa, Jaganjac Božiji

²⁹ Sutradan Jahja ugleda Isaa kako mu prilazi pa reče: „Evo Jaganjca Božijega koji odnosi grijeh svijeta! ³⁰ Ovo je taj za kojeg sam rekao: Za mnom dolazi onaj koji je pred mnom, jer bijaše i prije mene. ³¹ Nisam ga prepoznao, ali ovdje sam i potapam u vodu da se on očituje Izraelu.”

³² Zatim Jahja posvjedoči: „Vidio sam Duha kako silazi u vidu goluba i ostaje na njemu.” ³³ Nisam ga prepoznao, ali Onaj Koji me poslao da potapam u vodu, rekao mi je: Na koga vidiš da silazi Duh i ostaje na njemu – to je taj koji potapa u Svetoga Duha.

³⁴ Vidio sam to i zato svjedočim da je on Božiji sin.”

Prvi Isaovi učenici

³⁵ Sutradan je Jahja stajao sa dvojicom svojih učenika, ³⁶ a Isa je tuda prolazio. Jahja ga ugleda i reče: „Evo Jaganjca Božijega!”

³⁷ Kad su to čula dvojica njegovih učenika, pođu za Isaom. ³⁸ Isa se okrenuo i spazi ih kako ga slijede. „Šta tražite?”, upita ih. A oni mu odgovore: „Rabbi (to znači: Učitelju), gdje stanuješ?” ³⁹ „Dođite i vidjet ćete”, reče im. I tako pođu s njim do mjesta gdje je stanovao i tamo ostanu taj dan. Bilo je to oko desetog sata.

⁴⁰ Jedan od dvojice koji su, čuvši šta je Jahja rekao, pošli za Isaom bio je Andrija, brat Simona Kefe. ⁴¹ On najprije ode potražiti brata Simona i kaza mu: „Našli smo Mesiha (to znači: Pomazanika)!”

Indžil po Ivanu

⁴² I dovede ga Isau. Isa ga pogleda i reče: „Ti si Simon, Ivanov sin, ali zvat ćeš se Kefa (to znači: Petar – kamen)!“

⁴³ Sutradan Isa odluči da ode u Galileju. Susretne Filipa i rekne mu: „Podi za mnom!“⁴⁴ Filip bijaše iz Betsaide, iz Kefina i Andrijina grada. ⁴⁵ Filip potraži Natanaela i reče mu: „Našli smo Mesihu, onoga o kojem su pisali Musa i vjerovjesnici. To je Isa, Josipov sin, iz Nazareta.“ ⁴⁶ „Iz Nazareta!“, poviće Natanael. „Može li otuda stići šta dobro?“ „Samo dođi i vidi“, reče mu Filip.

⁴⁷ Dok su se približavali, ugleda Isa Natanaela i reče: „Evo pravog Izraelca, u kome nema lukavstva.“ ⁴⁸ „Otkud me poznaješ?“, upita Natanael. Isa mu odgovori: „Vidio sam te pod smokvom prije nego te je Filip pozvao.“ ⁴⁹ Nato mu Natanael veli: „Učitelju, ti si Božiji sin! Ti si car Izraela!“ ⁵⁰ „Vjeruješ zato što sam kazao da sam te video pod smokvom“, reče mu Isa. „Vidjet ćeš još i veće stvari.

⁵¹ Zaista, zaista vam kažem, gledat ćete kako se otvara Nebo i kako meleci Božiji uzlaze i silaze nad Sinom Čovječijim.“

2

Svadba u Kani

Treći dan poslije bila je svadba u Kani Galilejskoj, a tu bijaše i Isaova majka.² Isa i njegovi učenici također su bili pozvani na svadbu.³ Kad ponesta vina, majka reče Isau: „Nemaju vina.“⁴ Ženo, šta ja imam s tobom?“, odgovori joj Isa. „Moje vrijeme još nije došlo.“⁵ Njegova majka reče slugama: „Učinite sve što vam kaže.“

⁶ Bilo je tu šest kamenih posuda. Njih su Jevreji koristili za pranje, a u svaku je moglo stati dvije do tri mjere.⁷ Isa reče slugama da napune posude vodom. I oni ih do vrha napune.⁸ Tad im reče: „Sada zahvatite i odnesite glavnom poslužitelju.“ I oni odnesu vino.⁹ Poslužitelj nije znao odakle je vino, ali sluge jesu. On okusi vodu pretvorenu u vino i pozove mlađoženju,¹⁰ te mu reče: „Domaćin obično najprije nudi najbolje vino, a poslije, kad se svi napiju, daje slabije. Ali ti si čuvaо najbolje vino za kraj.“

Indžil po Ivanu

¹¹ To čudo u Kani Galilejskoj bilo je prvo Isaovo čudo. Tako on objavi svoju slavu. I njegovi učenici povjeruju u njega. ¹² Poslje svadbe Isa ode na nekoliko dana u Kafarnaum, sa svojom majkom, braćom i učenicima. ¹³ Približila se jevrejska Pasha pa Isa ode u Jerusalem.

Isa tjera trgovce iz Hrama

¹⁴ U Hramu zatekne trgovce kako prodaju volove, ovce i golubove, te mjenjače novca kako sjede. ¹⁵ Isa osuće uže u bič i sve ih potjera iz Hrama, istjera ovce i volove, mjenjačima prospe sav novac po podu, a stolove im prevrne. ¹⁶ Prodavcima golubova reče: „Nosite to odavde! Ne pravite sajmište od kuće mojega Oca!” ¹⁷ Njegovi se učenici tada prisjetete da je pisano: „Izjeda me revnost za Tvoj dom.”

¹⁸ Jevreji su ga pitali: „Kakav znak nam možeš pokazati, pa da sve ovo radiš?” ¹⁹ Isa im odgovori: „Srušite ovo Svetište, a ja će ga za tri dana podići.” ²⁰ Oni mu odvrate: „Ovaj se Hram gradio četrdeset šest godina, a ti ćeš ga podići u tri dana?” ²¹ Ali Isa je govorio o hramu svojeg tijela. ²² Kad je oživio, njegovi su se učenici sjetili da je o tome govorio, pa su vjerovali Pismu i riječi koju im Isa kaza.

²³ Mnogi su povjerivali u njega, jer su vidjeli čuda koja je učinio u Jerusalemu u vrijeme Pashe. ²⁴ Ali Isa u njih nije imao povjerenja, zato što ih je dobro poznavao. ²⁵ Niko mu nije trebao svjedočiti o ljudima, jer je dobro znao šta je u svakom od njih.

3

Isa i Nikodim

Bio je тамо jedan човјек по имену Никодим, фаризеј и јеврејски старјешина. ² Он дође Isau ноћу. „Rabbi”, реће, „знамо да си од Бога дошао као учителј,jer нико не може чинити чудеса која ти чиниш ако Бог nije s njim.”

³ Isa mu odgovori: „Заиста, заиста ти kažem – ко се поново не rodi, taj ne može vidjeti Božijega carstva.”

Indžil po Ivanu

⁴ „Pa kako se čovjek može ponovo roditi kad je već star? Ne može se po drugi put vratiti u majčinu utrobu i još jednom se roditi!”, reče mu Nikodim. ⁵ Isa odgovori: „Zaista, zaista ti kažem: ne rodi li se čovjek iz vode i Duha, ne može ući u Božije carstvo. ⁶ Što je od tijela rođeno, tijelo je. Što je od Duha rođeno, duh je. ⁷ Nemoj se zato čuditi što ti kažem da se morate ponovo roditi. ⁸ Vjetar puše gdje hoće. Kao što čuješ šum vjetra, a ne znaš odakle dolazi ni kamo ide, tako je sa svakim ko je rođen od Duha.”

⁹ „Kako je to moguće?”, upita Nikodim. ¹⁰ Isa mu odgovori: „Pa ti si učitelj u Izraelu, a to ne razumiješ! ¹¹ Zaista, zaista ti kažem: mi govorimo ono što znamo i svjedočimo o onome što smo vidjeli, a vi ne primate našeg svjedočanstva. ¹² Ako mi ne vjerujete kad vam govorim zemaljsko, kako ćete mi vjerovati budem li vam govorio nebesko?

¹³ Jer niko nije bio na Nebu osim Sina Čovječijeg, Koji je s Neba sišao. ¹⁴ I kao što je Musa u pustinji podigao zmiju od mjedi, tako Sin Čovječiji mora biti uzdignut ¹⁵ da svako ko povjeruje u Njega ima Vječni život.

¹⁶ Bog toliko voli svijet da je dao Svojeg Sina jedinstvenog da nijedan ko u Njega vjeruje ne propadne, nego da ima Vječni život.

¹⁷ Jer Bog nije poslao Sina na Zemlju da osudi svijet, nego da se svijet po Njemu spasi. ¹⁸ Ko vjeruje u Njega, neće biti osuđen. Ali oni koji u Njega ne vjeruju, već su osuđeni, jer nisu vjerovali u ime jedinoga Božnjaka Sina. ¹⁹ Ovo je taj sud: svjetlo je došlo na svijet, ali su ljudi više voljeli tamu nego svjetlo, jer su im djela bila zla. ²⁰ Ko god čini зло, mrzi svjetlost i ne izlazi na svjetlo da se ne razotkriju njegova djela. ²¹ Ali oni koji vole istinu dolaze svjetlu da se očituje kako su djela njihova u Bogu učinjena.”

Jahja Potapatelj i Isa

²² Nakon toga Isa sa svojim učenicima ode u Judeju. Tu se s njima zadržao i potapao. ²³ A Jahja je potapao u Enonu, blizu Salima, jer tamo bijaše mnogo vode, a ljudi su dolazili njemu da ih potopi.

²⁴ Jahja još nije bio bačen u tamnicu. ²⁵ Neki se Jevrej počne s Jahjinim učenicima prepirati oko očišćenja. ²⁶ Oni zato dođoše

Indžil po Ivanu

Jahji i rekoše: „Učitelju, onaj koji je bio s tobom na drugoj strani Jordana – za kojega si ti posvjedočio – također potapa, te svi odlaze tamo.”²⁷ Jahja odgovori: „Niko ne može ništa prisvojiti ako mu to s Neba nije dato.”²⁸ Vi ste svjedoci da sam vam rekao kako ja nisam Mesih, već sam posлан pred njim.²⁹ Ko ima zaručnicu, taj je zaručnik. A zaručnikov prijatelj, koji stoji i sluša ga, od srca se veseli njegovom glasu. Moja je radost upravo postala potpunom.³⁰ On treba rasti, a ja se umanjivati.

³¹ Ko dolazi odozgo, nad svima je. Ko je sa Zemlje, zemaljski je i zemaljski govori. A ko dolazi s Neba, on je iznad svih!³² On svjedoči o onome što je video i čuo a niko ne prima njegova svjedočanstva.³³ A onaj koji je povjerovao njegovom svjedočanstvu, potvrđuje da je Bog istinit.³⁴ Onaj što ga je Bog poslao, govori Božije riječi, jer Bog daje Duha bez mjere.³⁵ Otac voli Svojeg Sina i predao mu je sve u ruke.³⁶ Ko vjeruje u Sina, ima Vječni život, a ko je neposlušan Sinu, neće vidjeti života, srdžba Božija ostaje na njemu.”

4

Isa i Samarićanka

Kad je Isa saznao da su farizeji čuli kako on okuplja i potapa više učenika nego Jahja,² iako ih nije on sâm potapao već njegovi učenici,³ ode iz Judeje i vrati se u Galileju.⁴ Na putu je morao proći kroz Samariju.

⁵ Došao je do samarijskoga grada Sihara, blizu zemljista koje je Jakub dao svojem sinu Jusufu.⁶ Tu se nalazio Jakubljev bunar. Umoran od puta, Isa je tako sjedio pokraj bunara. Bilo je to oko šestog sata.

⁷ I dođe po vodu neka Samarićanka. Isa je zamoli: „Daj mi da se napijem.”⁸ Njegovi učenici bijahu otišli u grad da kupe hrane.⁹ Ti si Jevrej, a ja Samarićanka. Kako to da od mene tražiš vode?”, upita žena. Jevreji se, naime, nisu družili sa Samarićanima.

Indžil po Ivanu

¹⁰ Isa odgovori: „Kad bi ti samo znala za Božiji dar i ko je ovaj što ti govori Daj mi da pijem, tražila bi od njega živu vodu i on bi ti dao.”

¹¹ „Gospode, pa ti nemaš čime zahvatiti”, reče mu ona, „a bunar je veoma dubok. Odakle živa voda? ¹² Osim toga, zar si veći od našeg praoca Jakuba, koji nam je dao ovaj bunar iz kojeg su pili on i njegovi sinovi i stoka njegova?”

¹³ Isa odgovori: „Ko god pije tu vodu, opet će ožednjeti. ¹⁴ A ko pije vodu koju će mu ja dati, nikada više neće ožednjeti. Štaviše, ta će voda u njemu postati izvorom vode što struji u Vječni život.”

¹⁵ „Gospode, molim te”, reče žena, „daj mi te vode da nikad ne ožednjim i da ne moram ovamo dolaziti po vodu.” ¹⁶ „Idi i uzmi svoga muža, pa se vrati ovamo!”, reče joj Isa. ¹⁷ „Ali ja nemam muža”, odgovori žena. „Dobro si kazala: nemaš muža!”, reče Isa.

¹⁸ „Jer si imala pet muževa, a ni ovaj s kojim si sada nije ti muž. Istinu si rekla.” ¹⁹ „Gospode”, reče žena, „vidim da si vjerovjesnik.

²⁰ Zašto vi tvrdite da se Bogu treba klanjati jedino u Jerusalemu, kad su mu se naši preci klanjali na ovoj gori?”

²¹ Isa joj odgovori: „Vjeruj mi, ženo, dolazi vrijeme kad se Otac više neće poštovati ni na ovoj planini, ni u Jerusalemu. ²² Vi ne znate Onoga Kojem se klanjate, a mi Ga znamo, jer spasenje dolazi od Jevreja. ²³ Dolazi vrijeme – već je stiglo – kad će se pravi poštovaoci klanjati Ocu u duhu i istini. Bog želi takve poštovaoce.

²⁴ Bog je Duh i oni koji Mu se klanjaju moraju Mu se klanjati u duhu i istini.” ²⁵ „Znam da će jednoga dana doći Mesih – Pomazanik, reče žena. „Kada on dođe, sve će nam objaviti.”

²⁶ Tada joj Isa reče: „Ja sam taj, ja koji s tobom govorim.”

²⁷ Nato stignu njegovi učenici. Začude se što razgovara sa ženom, ali ga niko ne upita zašto s njom razgovara i o čemu zbori. ²⁸ Žena tada ostavi svoju posudu pa ode u grad i svima reče: ²⁹ „Dođite da vidite čovjeka koji mi je kazao sve što sam dosad činila. Da to nije Mesih?” ³⁰ I ljudi su dolazili iz grada da ga vide.

Indžil po Ivanu

³¹ Učenici su ga nudili: „Rabbi, jedi!” ³² A on im je odgovarao: „Ja imam hranu za koju vi i ne znate.” ³³ „Zar mu je neko već donio jelo?”, pitali su učenici jedan drugoga.

³⁴ Isa im tada objasni: „Moja je hrana ispunjenje volje Onoga Koji me poslao da dovršim Njegovo djelo.” ³⁵ Vi kažete: Još četiri mjeseca i evo žetve. No pogledajte oko sebe! Prostrana polja bjelasaju se svuda i već su spremna za žetvu. ³⁶ Žetelac prima plaću, sabire rod za Život vječni da se zajedno raduju sijač i žetelac. ³⁷ Istinita je izreka da jedan sije, a drugi žanje. ³⁸ Ja sam vas poslao da žanjete tamo gdje se niste trudili – drugi su naporno radili, a vi ste došli na njihov trud.”

³⁹ Mnogi Samarićani iz tog grada povjerovali su u njega zbog ženina svjedočanstva: „Kazao mi je sve što sam ikad činila!” ⁴⁰ Kad su Samarićani došli do Isaa, zamolili su ga da ostane kod njih. I ostao je tu dva dana. ⁴¹ Mnogi su povjerovali u njega kad su ga čuli kako govori. ⁴² A ženi su kazali: „Sada vjerujemo jer smo ga i sami čuli, a ne zbog onoga što si nam ti ispričala. Znamo da je On zaista Spasitelj svijeta!”

Isa liječi činovnikovog sina

⁴³ Dva dana poslije toga ode odatle u Galileju. ⁴⁴ Sâm Isa bijaše rekao da vjerovjesnik nema časti u vlastitom zavičaju. ⁴⁵ Ali Galilejci su ga lijepo primili, jer su za svetkovanja Pashe bili u Jerusalemu i vidjeli sva djela koja je činio.

⁴⁶ I tako ponovo dođe u Kanu Galilejsku, gdje bijaše pretvorio vodu u vino. Bio je tamo neki carski činovnik. Njegov je sin u Kafarnaumu bio veoma bolestan. ⁴⁷ Kad je čuo da je Isa došao iz Judeje u Galileju, ode njemu te ga zamoli da dođe i da mu izliječi sina na samrti. ⁴⁸ Isa reče: „Vi zaista nećete vjerovati ne vidite li znakove i čudesa.” ⁴⁹ Carski činovnik ga je preklinjao: „Gospode, dođi dok mi dijete nije umrlo!” ⁵⁰ „Idi kući”, reče mu Isa, „sin ti je živ.” Čovjek povjeruje Isaovo riječi i uputi se kući. ⁵¹ Dok je još bio na putu, susretne svoje sluge. Oni mu rekoše da mu je dijete ozdravilo. ⁵² Upita ih kada se dječak počeo osjećati bolje, a oni

mu odgovoriše: „Jučer oko sedmog sata groznica ga je ostavila.”

⁵³ Otac shvati da je to bilo upravo onda kad mu je Isa rekao: „Sin ti je živ.” Činovnik i svi njegovi ukućani povjeruju u Isaa. ⁵⁴ Bilo je to drugo čudo koje je Isa učinio kad se vratio iz Judeje u Galileju.

5

Isa liječi čovjeka na bazenu Bethezda

Nakon toga Isa se vrati u Jerusalem, na jevrejski blagdan. ² U gradu se, blizu Ovcijih vrata, nalazio bazen sa pet trijemova. On se na jevrejskom zvao Bethezda. ³ Tamo je ležalo mnogo bolesnih – sakatih, slijepih i uzetih – čekajući da se uzburka voda, jer je ⁴ melek Božiji silazio s vremena na vrijeme i gibao vodu, a onaj ko bi nakon toga prvi ušao u nju, ozdravio bi ma od čega bolovao. ⁵ Tu je ležao neki bogalj, bolestan već trideset osam godina. ⁶ Kad ga Isa spazi i dozna kako dugo boluje, upita ga: „Želiš li ozdraviti?” ⁷ „Gospode”, reče čovjek, „nemam nikoga da mi pomogne ući u bazen kad se voda uzburka. Dok ja pokušavam sići do njega, uvijek me neko pretekne.” ⁸ Isa mu reče: „Ustani, uzmi svoj ležaj i hodaj!” ⁹ Čovjek tog trenutka ozdravi. Uzme svoj ležaj i počne hodati. Tog je dana bila subota.

¹⁰ Jevreji stoga prigovoriše izlječenom čovjeku: „Ne smiješ nositi ležaj u subotu!” ¹¹ „Onaj koji me izlječi reče mi: Uzmi svoj ležaj i hodaj!”, odgovori čovjek. ¹² „Ko je taj koji ti je to rekao?”, pitali su. ¹³ Izlječeni čovjek to nije znao. Isa je nestao u gužvi, jer je tu bilo mnogo svijeta.

¹⁴ Kasnije ga Isa pronađe u Hramu i reče mu: „Ozdravio si; ne grijesi više da te ne bi šta gore snašlo!” ¹⁵ Čovjek tada ode i reče Jevrejima da je Isa taj koji ga je izlječio. ¹⁶ Nakon toga Jevreji počeše navaljivati na Isaa zato što je to uradio u subotu. ¹⁷ Isa im odgovori: „Moj Otac uvijek radi, pa i ja radim.” ¹⁸ Od tada su ga Jevreji još više nastojali smaknuti, jer ne samo da je kršio subotu nego je Boga nazivao svojim Ocem, izjednačujući se tako s Bogom.

Vlast Sina

¹⁹ Isa im reče: „Zaista, zaista vam kažem: Sin sâm od sebe ne može učiniti ništa, već samo ono što vidi da radi i Otac. Što vidi da On čini, na isti način čini i Sin. ²⁰ Jer Otac voli Sina i pokazuje mu sve što sâm čini. Pokazat će mu i veća djela od ovih; čudom ćete se čuditi. ²¹ Iz mrtvih će podići one koje zaželi, upravo kao što i Otac oživljava mrtve. ²² A Otac ne sudi nikome, već sav sud prepušta Sinu. ²³ Tako će svi slaviti Sina, baš kao što slave i Oca. Ko ne časti Sina, ne časti ni Oca Koji ga posla.

²⁴ Zaista, zaista vam kažem, svako ko sluša moju riječ i ko vjeruje u Onoga Koji me poslao, ima Vječni život. On ne dolazi na sud, već je prešao iz smrti u Život.

²⁵ I zaista, zaista vam kažem da dolazi čas, zapravo je već tu, kad će mrtvi čuti glas Božijega sina, i oni koji Ga poslušaju, živjet će.

²⁶ Otac ima u sebi Život i Svojem je Sinu dao da ima u sebi Život.

²⁷ Dao Mu je i vlast da sudi, jer je on Sin Čovječiji. ²⁸ Ne čudite se tome! Jer dolazi čas kad će svi u grobovima čuti Njegov glas i izaći. ²⁹ Oni koji su činili dobro, oživjet će, a koji su činili zlo, ići će na sud.

Svjedoci vlasti Sina

³⁰ Ja ne mogu ništa činiti sâm od sebe. Sudim kako čujem i moj je sud pravedan, jer ne slijedim svoju volju, nego volju Onoga Koji me je poslao.”

³¹ „Kad bih ja sâm za sebe svjedočio, moje svjedočanstvo ne bi bilo istinito. ³² Ima drugi koji svjedoči za mene i znam da je svjedočanstvo koje On o meni kaže istinito. ³³ Poslali ste izaslanike Jahji i on posvjedoči istinito. ³⁴ Ja ne primam svjedočanstva od čovjeka, već govorim ovo da se vi spasite. ³⁵ On je bio svjetiljka koja je gorjela i svijetlila, a vi ste htjeli neko vrijeme uživati u njegovoј svjetlosti. ³⁶ Ja, međutim, imam veće svjedočanstvo od Jahjinog: djela koja mi je Otac dao da ih dovršim. Djela koja činim svjedoče o meni da me je Otac poslao.

³⁷ Sâm Otac Koji me je poslao, svjedoči za mene. Vi nikada niste

Indžil po Ivanu

čuli Njegov glas ni vidjeli Njegov lik. ³⁸ Njegova riječ ne živi u vama, jer ne vjerujete onome koga je On poslao.

³⁹ Vi proučavate Pisma, jer mislite da čete u njima imati Vječni život. Ona svjedoče za mene. ⁴⁰ A vi ipak nećete doći meni da biste imali Život. ⁴¹ Ne primam slave od ljudi, ⁴² jer spoznao sam da u sebi nemate Božije ljubavi. ⁴³ Ja sam vam došao u Očevo ime, a vi me ne primate, premda prihvataće one koji dolaze u svoje ime. ⁴⁴ Kako biste i mogli vjerovati kad tražite slavu jedni od drugih, a ne tražite slave od jedinoga Boga? ⁴⁵ Neću ja biti taj koji će vas optužiti pred Ocem. Optužit će vas Musa, u koga se uzdate. ⁴⁶ Jer kad biste vjerovali Musi, koji je pisao o meni, vjerovali biste i meni. ⁴⁷ A kako ne vjerujete onome što je on napisao, gdje ćete vjerovati mojim riječima?”

6

Isa hrani pet hiljada ljudi

Nakon toga Isa prijeđe na drugu stranu Galilejskog, Tiberijadskog jezera. ² Mnoštvo ljudi ga je slijedilo, jer su gledali čuda koja je činio na bolesnima. ³ Isa se popne na goru i sjedne sa svojim učenicima. ⁴ Bližio se jevrejski blagdan Pashe.

⁵ Podigavši pogled, Isa ugleda veliko mnoštvo kako dolazi prema njemu. On upita Filipa: „Gdje da kupimo hljeba da nahranimo toliki narod?” ⁶ To je rekao da bi ga kušao, jer on je već znao šta će učiniti. ⁷ Filip mu odgovori: „Za dvjesto denara ne bi bilo dovoljno hljeba da svako dobije samo malo hrane.” ⁸ Tada Andrija, brat Simona Kefe i jedan od učenika, reče: ⁹ „Ovdje je jedan dječak s pet ječmenih hljebova i dvije ribice. Ali šta je to za toliki narod?” ¹⁰ „Neka ljudi sjednu!”, naredi Isa. A bilo je tamo mnogo trave. I posjedaše muškarci, njih oko pet hiljada. ¹¹ Zatim Isa uzme hljebove, zahvali, pa ih razdijeli ljudima koji su sjedili, a isto tako i ribe, koliko god su htjeli. ¹² Kad su se nasitili, Isa reče učenicima: „A sad pokupite ostatke tako da ništa ne propadne.” ¹³ Dvanaest košara su napunili ostacima preostalim mnoštvu koje se nahranilo s pet ječmenih hljebova. ¹⁴ Kad su ljudi shvatili kakvo

Indžil po Ivanu

je veliko čudo Isa učinio, povikali su: „On je zaista vjerovjesnik kojeg očekujemo!“ ¹⁵ Kad Isa vidje da su spremni odvesti ga i učiniti svojim carem, ode ponovo u goru, sasvim sâm.

Isa hada po vodi

¹⁶ Uvečer siđu njegovi učenici na obalu. ¹⁷ No kako je već pao mrak, a Isa se još nije vratio, ukrcaju se u lađu i upute na drugu stranu jezera, prema Kafarnaumu. ¹⁸ Voda je bila uzburkana jakim vjetrom. ¹⁹ Kad su otplovili nekih dvadeset pet do trideset stadija od obale, iznenada ugledaju Isaa kako hoda po vodi, prema lađi. Prestraše se, ²⁰ no on im reče: „Ne bojte se! Ja sam!“ ²¹ Htjeli su ga uzeti na lađu, ali lađa se odmah nađe na obali prema kojoj su plovili.

Hljeb života

²² Drugoga jutra narod koji je ostao na obali s druge strane jezera zapazi da je tamо bila samo jedna lađica, te da se Isa nije ukrcao s učenicima u lađu i da su oni isplovili bez njega. ²³ U blizinu onog mjesta na kojem su jeli hljeb, nakon što je Isa zahvalio Bogu, pristigne nekoliko lađica iz Tiberijade. ²⁴ Kad su ljudi vidjeli da tamо nema ni Isaa ni njegovih učenika, ukrcali su se u lađe i otplovili na drugu stranu jezera, u Kafarnaum, ne bi li pronašli Isaa. ²⁵ Kad su stigli tamо, našli su ga i upitali: „Učitelju, kad si došao ovamo?“

²⁶ Isa im odgovori: „Zaista, zaista vam kažem, tražite me jer ste se nasitili onih hljebova, a ne zato što ste vidjeli čuda. ²⁷ Ne pribavljajte sebi kvarljivu hranu, već hranu koja ostaje za Vječni život, što će vam ga dati Sin Čovječiji. Jer Ga je Bog Otac za to ovlastio.“

²⁸ „Šta da radimo da bismo činili Božija djela?“, pitali su. ²⁹ „Ovo je djelo Božije: da vjerujete u onoga koga je On poslao“, odgovori im Isa. ³⁰ „Kakav ćeš čudesni znak dati“, pitali su, „da bismo Ga vidjeli i povjerovali ti? Šta ćeš učiniti? ³¹ Naši su očevi jeli manu u pustinji, kako je i pisano: *Dao im je za jelo hljeb s Neba.*“ ³² Isa im reče: „Zaista, zaista vam kažem, nije vam Musa dao hljeb s Neba,

Indžil po Ivanu

nego vam moj Otac daje istinski hljeb s Neba.³³ Jer Božiji hljeb je onaj koji je sišao s Neba i koji svjetu daje Život.”³⁴ „Gospode”, kazaše mu oni, „daj nam uvijek tog hljeba.”

³⁵ Isa im odgovori: „Ja sam hljeb života. Ko dolazi meni, neće nikad ogladnjeti. Ko vjeruje u mene, nikad neće ožednjeti.³⁶ Ali, kao što vam rekoh, gledali ste me, a ipak ne vjerujete.³⁷ No svi oni koje mi je Otac dao, doći će meni, a takve nikada neću izbaciti.³⁸ Jer ja sam sišao s Neba da ispunim volju Onoga Koji me poslao, a ne svoju volju.³⁹ A Njegova je volja da ne izgubim nijednoga od onih koje mi je On dao, nego da ih u posljednji dan oživim.⁴⁰ Volja mojeg Oca je da svako ko vidi Sina i ko vjeruje u Njega ima Vječni život, te da ga ja oživim u posljednji dan.”

⁴¹ Jevreji su počeli gundjati protiv njega zato što je o sebi rekao: „Ja sam hljeb koji je sišao s Neba.”⁴² „Pa to je Isa, Josipov sin”, govorili su. „Znamo mu i oca i majku. Kako sad može reći: Sišao sam s Neba.”

⁴³ Isa im odgovori: „Ne gundjajte međusobno!⁴⁴ Niko ne može doći meni ako ga ne privuče Otac Koji me je poslao, a ja ću ga oživjeti u posljednji dan.⁴⁵ Kao što je pisano: *Svi će biti učenici Božiji*. Koji god slušaju Oca i koji se nauče, doći će meni.⁴⁶ To ne znači da je neko video Oca. Samo onaj koji dolazi od Boga, video je Oca.⁴⁷ Zaista, zaista vam kažem, ko vjeruje, ima Vječni život.⁴⁸ Ja sam hljeb života.⁴⁹ Vaši su očevi jeli manu u pustinji, ali svi su poumirali.⁵⁰ Ovaj hljeb s Neba dolazi, i ko ga jede, ne umire.⁵¹ Ja sam živi hljeb koji je sišao s Neba. Jede li ko ovaj hljeb, živjet će zauvijek. Hljeb koji ću ja dati jeste moje tijelo što ću ga predati za Život svijeta.”

⁵² Tada se Jevreji počnu međusobno prepirati govoreći: „Kako nam ovaj može svoje tijelo dati za jelo?”⁵³ Isa im zato ponovo reče: „Zaista, zaista vam kažem, ne jedete li tijela Sina Čovječijega i ne pijete li njegove krvi, ne možete imati u sebi Život.⁵⁴ Ali ko god jede moje tijelo i piye moju krv, ima Vječni život i ja ću ga oživjeti u posljednji dan.⁵⁵ Jer je moje tijelo prava hrana, a moja krv pravo piće.⁵⁶ Ko jede moje tijelo i ko piye moju krv, ostaje u meni i ja u njemu.⁵⁷ Kao što me je poslao živi Otac i kao što ja

Indžil po Ivanu

živim zbog Oca, tako će i oni koji mene jedu živjeti zbog mene.

⁵⁸ Ovo je hljeb koji je sišao s Neba, a ne onakav kakav su jeli vaši očevi i pomrli. Ko jede ovaj hljeb, živjet će zauvijek.” ⁵⁹ To je rekao dok je poučavao u sinagogi u Kafarnaumu.

Mnogi napuštaju Isaa

⁶⁰ Mnogi njegovi učenici kazaše: „Teška je ovo riječ. Ko to može slušati?” ⁶¹ Isa je znao da njegovi učenici gunđaju o tome. Zato im reče: „Zar vas to sablažnjava? ⁶² A šta ako vidite Sina Čovječijega kako se vraća tamo gdje je bio? ⁶³ Duh je taj koji oživljuje. Tijelo ne koristi ništa. A riječi koje sam vam rekao jesu Duh i Život.”

⁶⁴ Pa ipak, neki od vas ne vjeruju.”

Jer Isa je od početka znao ko u njega ne vjeruje i ko je onaj koji će ga izdati. ⁶⁵ I još reče: „O tome sam govorio kad sam vam kazao da niko ne može doći meni ako mu nije dato od Oca.”

⁶⁶ Mnogi se učenici tada povuku i nisu ga više slijedili. ⁶⁷ Tada se Isa okrene Dvanaesterici i upita ih: „Hoćete li i vi otići?” ⁶⁸ Simon Kefa mu odgovori: „Gospode, kome da odemo? Ti imaš riječi vječnoga života, ⁶⁹ a mi vjerujemo i znamo da si ti od Boga Sveti.”

⁷⁰ Potom im Isa reče: „Sâm izabrah vas Dvanaestericu, a jedan od vas je šeđtan.” ⁷¹ Govorio je o Judi, sinu Simona Iskariotskog, jednome od Dvanaesterice, koji ga je poslje izdao.

7

Isa i njegova braća

Nakon toga je Isa obilazio Galileju. Htio je izbjegići Judeju, gdje su ga Jevreji kanili ubiti. ² Približavao se jevrejski Blagdan sjenica, ³ pa su ga njegova braća nagovarala: „Otiđi odavde u Judeju da tvoji učenici mogu vidjeti djela koja činiš. ⁴ Ko želi biti javno poznat, ne djeluje skriveno. Ako činiš takva djela, pokaži se svijetu!” ⁵ Jer mu ni njegova braća nisu vjerovala. „Moje vrijeme još nije došlo”, odgovori im Isa, „ali za vas je vrijeme uvijek pogodno. ⁷ Svijet vas ne mrzi, a mene mrzi, jer svjedočim o njemu da su mu djela zla. ⁸ Samo vi idite na blagdan. Ja ne idem, jer se

još nije ispunilo moje vrijeme.”⁹ Tako im reče i ostade u Galileji.

¹⁰ Ali kad su njegova braća otišla na proslavu, pođe i on, samo potajno, ne javno.¹¹ Jevreji su ga tražili na proslavi govoreći: „Gdje je taj čovjek?”¹² O njemu se u narodu mnogo raspravljaljao. Jedni su govorili: „On je dobar!”, drugi su tvrdili: „Nije – obmanjuje narod.”¹³ Ali niko nije otvoreno o njemu govorio, jer su se bojali Jevreja.

¹⁴ Isa usred proslave ode u Hram i počne poučavati.¹⁵ Jevreji se iznenade. „Kako on poznaje Pisma kad ih nije učio?”, pitali su se.

¹⁶ Nato im Isa reče: „Moja pouka nije od mene, nego od Onoga Koji me je poslao.¹⁷ Želi li ko činiti Njegovu volju, znat će je li ovo učenje od Boga ili govorim od sebe.¹⁸ Ko sâm od sebe govoriti, traži slavu za sebe, ali ko traži slavu za Onoga Koji ga je poslao, taj je istinit i u njega nema nepravednosti.¹⁹ Nije li vam Musa dao Zakon? I niko od vas ne vrši Zakon.

Zašto hoćete da me ubijete?”²⁰ „Opsjeo te zloduh!”, odgovori mu svjetina. „Ko bi te to htio ubiti?”²¹ Isa im odvrati: „Učinio sam jedno djelo i svi se čudite.²² Vama je Musa dao obrezanje. No, ono i nije od Muse, nego od otaca. I vi u subotu obrezujete djecu.²³ Ako se obrezivanje vrši u subotu, da se ne prekrši Musaov zakon, zašto se onda ljutite na mene što sam u subotu posve izlijječio onoga čovjeka?²⁴ Ne sudite prema onome što vidite, već pravedno prosuđujte.”

Je li Isa Mesih

²⁵ Neki su Jerusalemci međusobno govorili: „Nije li to onaj kojega žele ubiti?²⁶ A evo, ovdje javno govoriti i ništa mu ne kažu. Možda su naši poglavari ipak spoznali da je on Mesih?²⁷ Ali, za ovoga znamo odakle je, a kad se pojavi Mesih, niko neće znati otkuda dolazi.”²⁸ Nato Isa, dok je poučavao u Hramu, poviše: „Vi me, dakle, poznajete i znate odakle dolazim? Nisam ja došao sâm od sebe, nego od Istinitoga Koji me je poslao. Njega vi ne poznajete.”

²⁹ Ja Ga poznajem, jer sam od Njega i On me je poslao.”

³⁰ Od tada su vrebali da ga uhvate, ali ga ipak niko nije ni taknuo, jer još ne bijaše došlo njegovo vrijeme.³¹ Mnogi u Hramu

Indžil po Ivanu

povjerovali su u njega. „Kada dođe Mesih, hoće li činiti više čudesa nego što ih je ovaj već učinio?”, pitali su se.³² Kad su farizeji čuli šta svijet govori o njemu, oni i svećenički poglavari pošalju stražare da uhvate Isaa.³³ Ali Isa im reče: „Još ču neko vrijeme biti s vama, a onda ču se vratiti Onome Koji me je poslao.³⁴ Tražit ćete me, ali me nećete naći. I nećete moći tamo gdje ču ja biti.”³⁵ Nato Jevreji među sobom rekoše: „Kamo ovaj kani otići, a da ga mi nećemo naći? Možda misli otići među rasute Jevreje i poučavati Grke?³⁶ Šta znači to kad kaže: Tražit ćete me, a nećete me naći, i: Nećete moći tamo gdje ču ja biti.”

³⁷ Posljednjeg dana, velikog blagdanskog dana, Isa je stajao i vikao: „Ako je ko žedan, neka dođe meni, i neka piće ko vjeruje u mene!³⁸ Jer Pismo kaže: Iz njegove će utrobe poteći rijeke žive vode.”³⁹ Govorio je o Duhu, Koji će biti dat svima koji vjeruju u njega. Ali Duh još nije bio dat, jer Isa još nije bio proslavljen.

⁴⁰ Kad je narod to čuo, neki su kazali: „Ovaj je čovjek sigurno vjerovjesnik.”⁴¹ Drugi su rekli: „On je zaista Mesih.” A bilo ih je koji su mislili: „Zar će Mesih doći iz Galileje?”⁴² Zar Pismo ne govori da će Mesih doći od Davudovog roda iz Betlehema, gdje je i Davud bio?”⁴³ Tako u narodu zbog njega nasta podjela.

⁴⁴ Neki su ga pokušali uhvatiti, ali ga нико nije ni dirnuo.

⁴⁵ Stražari dođu svećeničkim poglavarima i farizejima, a oni ih upitaju: „Zašto ga niste doveli?”⁴⁶ „Još niko tako nije govorio”, odgovore im oni.⁴⁷ „Pa nije valjda i vas zaveo?”, uzvrate farizeji.⁴⁸ „Vjeruje li ijedan od nas poglavara ili farizeja u njega?”⁴⁹ A svjetina koja ne poznaje Zakon je prokleta.”⁵⁰ Tada im progovori Nikodim, jedan od njih, što je ranije došao Isau.

⁵¹ „Dopušta li Zakon osuditi čovjeka prije nego što se sasluša i utvrdi šta je učinio?”, upita on.⁵² „Zar si i ti iz Galileje? Istraži i uvidi da iz Galileje ne dolazi nikakav vjerovjesnik!”, odgovore mu.⁵³ Tada su se svi razišli kućama.

8

Preljubnica

Isa ode na Maslinsku goru,² no rano ujutro opet dođe u Hram. Narod se okupi oko njega, a on sjedne i počne poučavati.
³ Pismoznaci i farizeji dovedu mu neku ženu uhvaćenu u preljubi. Postave je ispred svih. ⁴ „Učitelju”, rekoše Isau, „ova je žena zatećena u sâmom činu preljube. ⁵ Musaov zakon nam nalaže da je kamenujemo. Šta ti kažeš?” ⁶ Ovo su pitali da bi ga iskušali i da bi ga mogli optužiti, ali Isa se samo sagnuo i počeo pisati prstom po zemlji. ⁷ Kako su i dalje zahtijevali da im odgovori, on se uspravi i reče: „Ko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju!” ⁸ Zatim se ponovo sagne i nastavi pisati po zemlji. ⁹ Kad su to čuli, razidu se jedan po jedan, počevši od najstarijega. Isa ostane sâm sa ženom u sredini. ¹⁰ Opet se uspravi i reče joj: „Gdje su, ženo? Zar te niko nije osudio?” ¹¹ „Nijedan, Gospode”, odgovori žena. A Isa joj reče: „Ni ja te ne osuđujem. Idi i odsada ne grieveš više!”

Svjetlo svijeta

¹² Isa ponovo reče narodu: „Ja sam svjetlo svijeta. Ko me slijedi, neće hodati u tami, već će imati svjetlo koje vodi u Život.”
¹³ Farizeji mu odgovore: „Ti svjedočiš sâm za se. Tvoje svjedočanstvo nije istinito!”
¹⁴ Isa reče: „Moje svjedočanstvo je istinito, iako svjedočim sâm o sebi, jer znam odakle sam došao i kamo idem. A vi ne znate odakle sam došao i kamo idem. ¹⁵ Vi sudite po tijelu, a ja nikoga ne osuđujem. ¹⁶ No, ako i sudim, sud je moj istinit, jer nisam sâm – uza me je Otac Koji me poslao. ¹⁷ Čak je i u vašem Zakonu pisano da je svjedočanstvo dvojice istinito. ¹⁸ Ja svjedočim za sebe, a za mene svjedoči i Otac Koji me je poslao.” ¹⁹ „Gdje ti je Otac?”, upitaju ga. Isa im odgovori: „Ne poznajete mene, pa ne

Indžil po Ivanu

znate ni moga Oca. Kad biste mene poznavali, znali biste i Njega.”

²⁰ Isa je sve to rekao u riznici dok je poučavao u Hramu. Pa ipak, nisu ga uhvatili, jer još ne bijaše došlo njegovo vrijeme.

„Ja odlazim „

²¹ Poslije im Isa ponovo reče: „Ja odlazim, a vi ćete me tražiti i umrijet ćete u svom grijehu. Kamo ja idem, vi ne možete doći.”

²² Jevreji se nato stanu pitati: „Da se možda ne kani ubiti? Jer rekao je: Kamo ja idem, vi ne možete doći.”

²³ On im tada veli: „Vi ste odozdol, a ja sam odozgor. Vi ste od ovoga svijeta, a ja nisam od ovoga svijeta. ²⁴ Eto, zato sam rekao da ćete umrijeti u svojim grijesima. Jer ne povjerujete li da Ja jesam, umrijet ćete u svojim grijesima.” ²⁵ Oni ga stoga upitaju: „Reci nam: ko si?” On odgovori: „Zašto ja uopće s vama i govorim. ²⁶ Imao bih mnogo toga za kazati i suditi vam, ali Onaj Koji me poslao je Istinit i ja govorim svijetu ono što sam od Njega čuo.” ²⁷ Oni, međutim, nisu znali da im govorи o Ocu.

²⁸ Stoga Isa reče: „Kad podignite Sina Čovječijega, znat ćete da Ja jesam i da od sebe ne činim ništa, nego govorim samo ono što me je Otac naučio. ²⁹ Onaj Koji me je poslao sa mnom je. Nije me ostavio samoga zato što uvijek činim ono što je Njemu drago.”

³⁰ Dok je to govorio, mnogi povjeruju u njega.

Ibrahimovi potomci

³¹ Tada Isa reče Jevrejima koji su mu povjerivali: „Uistinu ste moji učenici ako ustrajete u mojoj riječi. ³² Upoznat ćete istinu, a istina će vas osloboditi.”

³³ „Ali mi smo Ibrahimovi potomci”, kazaše oni. „Nikad nismo nikome robovali. Kako onda govorиш – bit ćete slobodni?”

³⁴ Isa im odgovori: „Zaista, zaista vam kažem: ko god čini grijeh, rob je grijeha. ³⁵ Rob ne ostaje u kući trajno, a sin ostaje zauvijek.

³⁶ Ako vas, dakle, Sin oslobodi, zaista ćete biti slobodni. ³⁷ Znam da ste Ibrahimovi potomci, ali me ipak želite ubiti, jer moja riječ ne nalazi mjesta u vašim srcima.

Indžil po Ivanu

³⁸ Govorim vam ono što sam video kod Oca. A vi slijedite savjet svojega oca."

³⁹ „Naš je otac Ibrahim”, odgovore oni. „Da ste Ibrahimova djeca”, reče im Isa, „činili biste njegova djela. ⁴⁰ Ali sada, pokušavate me ubiti, jer sam vam govorio istinu koju sam čuo od Boga. Ibrahim tako nije činio! ⁴¹ Vi činite djela svojeg oca.” Oni mu odgovore: „Nismo mi rođeni iz preljube – mi imamo jednog Oca – Boga.”

⁴² Isa im reče: „Da je Bog vaš otac, voljeli biste i mene, jer sam od Boga izašao i došao. Nisam sâm došao, nego me je On poslao.

⁴³ Zašto ne možete shvatiti šta vam govorim? Zato što niste kadri slušati moju riječ. ⁴⁴ Jer vam je otac Iblis, pa volite činiti volju svoga oca. On je od početka ubica i nije stajao u istini, jer u njemu nema istine. Kad laže, govori što je njegovo, jer je lažac i otac laži. ⁴⁵ Zato meni ne vjerujete, jer vam govorim istinu. ⁴⁶ Koji mi od vas može dokazati grijeh? Ako vam govorim istinu, zašto mi ne vjerujete? ⁴⁷ Ko je od Boga, sluša Božije riječi. Vi ih ne slušate zato što niste od Boga.”

Isa i Ibrahim

⁴⁸ „Nismo li mi dobro rekli da si Samarićanin i da si opsjednut zloduhom?”, odgovore mu Jevreji.

⁴⁹ Isa reče: „Nisam ja opsjednut zloduhom, već častim svojeg Oca, a vi me prezirete. ⁵⁰ Ali ja ne tražim svoje slave. Imo ko je traži i ko sudi. ⁵¹ Zaista, zaista vam kažem, ko vrši moje riječi, nikada neće vidjeti smrti.”

⁵² „Sada znamo da te opsjeo zloduh”, rekoše mu Jevreji. „Ibrahim je umro, kao i vjerovjesnici, a ti pak tvrdiš da onaj koji slijedi tvoje riječi neće nikad okusiti smrti. ⁵³ Zar si ti veći od našeg oca Ibrahima, koji je umro? I od vjerovjesnika koji su pomrli? Za koga se ti praviš?”

⁵⁴ Isa im tada reče: „Slavim li sâm sebe, ta slava je ništa – no mene proslavlja moj Otac. Za Njega vi tvrdite da je vaš Bog, ⁵⁵ a ne poznajete Ga. Ali ja Ga poznajem. Kad bih rekao da Ga ne

Indžil po Ivanu

poznajem, bio bih lažac kao i vi. No ja Ga poznajem i vršim Njegovu riječ.⁵⁶ Vaš se otac Ibrahim radovao što može vidjeti moj dan. Vidio ga je i veselio se.”

⁵⁷ Jevreji mu rekoše: „Nemaš još ni pedeset godina, a video si Ibrahima!”⁵⁸ Isa im odvrati: „Zaista, zaista vam kažem, Ja jesam, još i prije nego što je Ibrahim postao.”⁵⁹ Nato zgrabe kamenje da ga ubiju, ali Isa se sakri i izađe iz Hrama.

9

Isa vraća vid čovjeku slijepom od rođenja

Prolazeći tuda, ugleda čovjeka slijepa od rođenja.² Učenici ga zapitaju: „Učitelju, zašto se ovaj čovjek rodio slijep? Je li on griješio ili njegovi roditelji?”³ „Nisu griješili ni on ni njegovi roditelji”, odgovori Isa, „već zato da se na njemu pokažu Božija djela.⁴ Moram za dana činiti djela koja mi je dao Onaj Koji me poslao. Bliži se noć kada nikо ne može raditi.⁵ Ali dok sam na svijetu, svjetlo sam svijeta.”

⁶ Zatim pljune na zemlju, od pljuvačke načini blato, premaže njime slijepčeve oči i kaže:⁷ „Idi i operi se u bazenu Siloamu.” (Siloam znači „Poslan”.) On ode, umije se i vrati se gledajući.

⁸ Komšije i svi oni koji su ga ranije poznavali kao prosjaka pitali su jedni druge: „Nije li ovaj prije sjedio i prosio?”⁹ Jedni su govorili: „To je on”, a drugi opet: „Nije, ali neobično mu je sličan.” A ovaj je tvrdio: „Ja sam taj.”¹⁰ Nato ga zapitaše: „Kako si progledao?”¹¹ „Neki je čovjek, po imenu Isa, načinio blato, premazao mi njime oči i rekao da odem do Siloama i umijem se. Otišao sam i umio se, i sad vidim!”, ispriča im on.¹² „Gdje je sada taj čovjek?”, priupitaju ga. „Ne znam”, odgovori.

¹³ Tada odvedu bivšeg slijepca farizejima.¹⁴ Tog je dana, kad je Isa napravio blato i vratio mu vid, bila subota.¹⁵ Farizeji ga također upitaju kako je progledao. On i njima reče: „Premazao mi je oči blatom, a onda sam se umio i progledao!”¹⁶ Neki farizeji kazaše: „Taj čovjek nije od Boga, jer ne drži subotu.” Drugi su pak rekli: „Ali kako bi čovjek grešnik mogao činiti takva čuda?” I tako među

Indžil po Ivanu

njima nastane razdor. ¹⁷ Nakon toga farizeji opet upitaju nekadašnjeg slijepca: „Šta ti kažeš o tom čovjeku koji ti je vratio vid?“ „On je vjerovjesnik“, odgovori čovjek.

¹⁸ Jevreji nisu vjerovali da je on zaista bio slijep i da je progledao sve dok nisu dozvali njegove roditelje, koji su sve vidjeli, ¹⁹ i zapitali ih: „Je li ovo vaš sin za kojega tvrdite da se slijep rodio? Kako to da sada vidi?“ ²⁰ Roditelji odgovore: „Znamo da je ovo naš sin i da se rodio slijep. ²¹ Ali ne znamo kako je progledao ni ko mu je otvorio oči. Odrastao je i neka sâm govori. Njega upitajte!“ ²² Njegovi roditelji su tako rekli zbog straha od Jevreja koji su objavili da će svako ko ga prizna za Mesihu biti izbačen iz sinagoge. ²³ Zato odgovore: „Odrastao je. Njega upitajte!“

²⁴ Farizeji tada drugi put pozovu bivšega slijepca: „Odaj slavu Bogu, znamo da je taj čovjek grešnik.“ ²⁵ „Je li grešnik, ne znam“, odgovori čovjek, „ali jedno znam: bio sam slijep, a sada vidim.“ ²⁶ „Ali šta ti je učinio?“, upitaju ga. „Kako ti je vratio vid?“ ²⁷ „Već sam vam rekao, ali me niste slušali. Zašto želite opet čuti? Zar i vi kanite postati njegovim učenicima?“

²⁸ Tada ga počnu vrijedati: „Ti si njegov učenik, a mi smo Musaovi učenici. ²⁹ Znamo da je Bog govorio Musi, a za ovoga ne znamo ni odakle je!“ ³⁰ „U tome i jeste stvar“, odgovori čovjek. „Vratio mi je vid, a vi ne znate ni odakle je. ³¹ Znamo da Bog ne sluša grešnike, ali sluša one koji Ga se boje i ispunjavaju Njegovu volju. ³² Nikada se još nije čulo da je ko vratio vid slijepcu od rođenja. ³³ Da taj čovjek nije od Boga, ne bi mogao ništa učiniti.“ ³⁴ „Zar ćeš nas ti učiti, ti koji si rođen u potpunom grijehu?,“ poviču oni i izbacice ga.

³⁵ Kad je Isa čuo da su ga izbacili, pronađe ga i veli mu: „Vjeruješ li u Sina Čovječijega?“ ³⁶ Čovjek odgovori: „A ko je On, Gospode, da u Njega vjerujem?“ ³⁷ „Vidio si Ga već“, kaže mu Isa. „To je ovaj koji s tobom govorи.“ ³⁸ A čovjek reče: „Da, Gospode, vjerujem!“, i padne ničice pred Isaom. ³⁹ Isa tada veli: „Došao sam na osudu svijetu: da progledaju oni koji ne vide, te da oslijepi oni koji vide.“ ⁴⁰ Farizeji koji su tu stajali zapitaju ga: „Jesmo li to mi slijepi?“ ⁴¹ „Da ste slijepi, ne biste imali grijeha“, odgovori im Isa. „Ali vaš grijeh ostaje, jer tvrdite da vidite.“

10

Dobri pastir

Zaista, zaista vam kažem, svako ko u ovčiji tor ne ulazi na vrata, nego uskače drugim putem, sigurno je lopov i razbojnik.² Onaj koji ulazi na vrata, pastir je ovcama.³ Njemu vratar otvara vratnice, a ovce slušaju njegov glas. On svoje ovce zove imenom te ih izvodi.⁴ Kad ih izvede, ide pred njima, a one ga slijede, jer mu znaju glas.⁵ Za nepoznatim neće poći, već će od njega ustuknuti, jer mu glasa ne poznaju.”⁶ Oni koji su čuli ovo Isaovo poređenje nisu shvatili što je njime htio reći.

⁷ Zato im pojasni: „Zaista, zaista vam kažem, ja sam kapija ovcama.

⁸ Svi koji su došli prije mene bili su lopovi i razbojnici. Ali ih ovce nisu poslušale.

⁹ Ja sam kapija. Ko podje kroz mene, bit će spašen, ulazit će i izlaziti, te nalaziti pašu.¹⁰ Lopov dolazi samo da ukrade, zakolje i uništi. Ja sam došao da ovce imaju život, i to da ga imaju u izobilju.¹¹ Ja sam dobri pastir. Dobri pastir daje život svoj za ovce.¹² Najamnik će napustiti ovce i pobjeći kad vidi da dolazi vuk, jer nisu njegove i on nije njihov pastir. Vuk ih onda grabi i razgoni.¹³ Jer najamnik i ne mari za njih.

¹⁴ Ja sam dobri pastir. Poznajem svoje i moji znaju mene,¹⁵ kao što Otac poznaje mene i kao što ja znam Oca. Tako i ja dajem svoj život za ovce.

¹⁶ Imam i drugih ovaca, koje nisu iz ovog tora. I njih mi valja dovesti. One će čuti moj glas, pa će tako biti jedno stado s jednim pastirom.

¹⁷ Otac me voli jer život svoj dajem da bih ga opet mogao imati.

¹⁸ Niko mi ga ne može oduzeti – ja ga svojevoljno dajem. Imam vlast dati ga i uzeti ga natrag. Tu mi je zapovijed Otac izrekao.”

¹⁹ Zbog tih riječi, Jevreji se opet podijele.²⁰ Mnogi su govorili: „Opsjednut je zloduhom i luduje. Zašto slušati takvog čovjeka?”²¹ „Ne zbori baš kao da je opsjednut”, govorili su drugi. „I zar bi zloduh mogao slijepcu vratiti vid?”

Jevreji napadaju Isaa

²² Bila je zima. U Jerusalemu se slavio blagdan Posvete Hrama.

²³ Isa je prolazio Sulejmanovim trijemom u Hramu. ²⁴ Opkole ga Jevreji i upitaju: „Dokle ćeš nas držati u nedoumici? Ako si ti Mesih, otvoreno nam to reci.”

²⁵ „Već sam vam rekao, ali mi niste vjerovali”, odgovori im Isa. „Za mene svjedoče djela koja činim u ime svojeg Oca. ²⁶ Ali vi mi ne vjerujete, jer niste od mojega stada. ²⁷ Moje ovce slušaju moj glas, ja ih poznajem i one me slijede. ²⁸ Dajem im Vječni život. Zato neće nikad propasti. Niko ih neće oteti iz mojih ruku ²⁹ jer mi ih je dao Otac, a On je veći od svih. Niko ih ne može ugrabiti iz Očevih ruku. ³⁰ Otac i ja jedno smo!”

³¹ Tada Jevreji opet zgrabe kamenje da ga kamenuju. ³² Isa im reče: „Pokazao sam vam mnoga dobra djela Očeva. Za koje me želite kamenovati?” ³³ „Ne kamenujemo te zbog dobrih djela”, odgovore oni, „već zbog bogohuljenja. Običan si čovjek, a praviš se Bogom.”

³⁴ „Ne piše li u vašem Zakonu: Ja rekoh, vi ste bogovi!”, odgovori on. ³⁵ „Ako, dakle, Pismo, koje se ne može promijeniti, bogovima naziva one kojima je upućena Božija riječ, ³⁶ zašto meni, koga je Otac poslao u svijet i posvetio, govorite da hulim zato što kažem: Sin sam Božiji? ³⁷ Nemojte mi vjerovati ako ne činim djela svojega Oca. ³⁸ Ali ako ih činim, vjerujte barem tim djelima kad već meni ne vjerujete. Da biste znali da je Otac u meni i ja u Njemu.”

³⁹ Tada ga opet pokušaju uhvatiti, no on im umakne. ⁴⁰ Prijedje na drugu stranu Jordana, tamo gdje je prije Jahja potapao, i tu ostane. ⁴¹ Mnogi dođu njemu. „Jahja nije činio čudesa”, govorili su ljudi među sobom, „ali sve što je rekao za ovog čovjeka istina je.” ⁴² I mnogi tu povjeruju u njega.

11

Isa oživljava Lazara

Neki se Lazar, iz sela Betanije, razbolio. Živio je sa sestrama Marijom i Martom. ² Bila je to ona Marija što je pomazala Gospoda pomašcu i što mu je otrla noge svojom kosom. Kako im je brat Lazar bio bolestan, ³ sestre pošalju Isau poruku: „Gospode, onaj koga voliš bolestan je.“ ⁴ Kad je Isa to čuo, reče: „Njegova bolest nije na smrt, nego na Božiju slavu – da se proslavi Božiji sin.“

⁵ Isa je volio Martu, Mariju i Lazara. ⁶ Kad je čuo da je ovaj bolestan, ostao je još dva dana u mjestu u kojem se nalazio. ⁷ Nakon toga rekne učenicima: „Hajdemo natrag u Judeju!“ ⁸ Ali učenici mu rekoše: „Učitelju, zar te nisu Jevreji u Judeji htjeli kamenovati? A ti opet hoćeš tamo.“ ⁹ Isa odgovori: „Dvanaest sati traje dan i onaj koji danju hoda neće se spotaknuti. On ima svjetlo ovoga svijeta. ¹⁰ Ko noću hoda, spotiče se, jer u sebi nema svjetla.“

¹¹ Zatim veli: „Naš prijatelj Lazar spava, ali idem da ga probudim!“

¹² Učenici rekoše: „Gospode, ako spava, ozdravit će!“ ¹³ Mislili su da Isa želi reći kako Lazar zaista spava, ali Isa je govorio o njegovoj smrti. ¹⁴ Tada im otvoreno kaza: „Lazar je umro. ¹⁵ Radi vas se radujem što nisam bio тамо, да се оснаžите у вјери. Hajdemo njemu!“ ¹⁶ Nato Toma, zvani Blizanac, kaže ostalim učenicima: „Idemo i mi umrijeti s njime!“

¹⁷ Kad je Isa došao u Betaniju, rekoše mu da Lazar već četiri dana leži u grobu. ¹⁸ Betanija je od Jerusalema bila udaljena oko petnaest stadija. ¹⁹ Mnogo je Jevreja došlo utješiti Martu i Mariju zbog gubitka brata. ²⁰ Kad je Marta čula da Isa stiže, podje mu ususret, a Marija ostane u kući. ²¹ Marta reče Isau: „Gospode, da si ti bio ovdje, moj brat ne bi umro. ²² Ali ipak znam da će ti Bog dati sve što od Njega zatražiš.“ ²³ „Tvoj će brat oživjeti!,“ veli joj Isa. ²⁴ „Znam da će oživjeti“, reče Marta, „o oživljenu u posljednji dan.“

Indžil po Ivanu

²⁵ „Ja sam oživljenje⁹ i Život”, reče joj Isa. „Ko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će. ²⁶ Ko god je živ i vjeruje u mene, nikada neće umrijeti. Vjeruješ li u to?” ²⁷ „Da, Gospode”, odgovori ona, „ja vjerujem da si ti Mesih, Božiji sin koji je došao na svijet.”

²⁸ Zatim ode natrag Mariji i nasamo joj reče: „Stigao je Učitelj i zove te.” ²⁹ Kad je to čula, brzo ustane i odmah pođe njemu.

³⁰ Isa još nije ušao u selo, već bijaše na mjestu gdje ga je susrela Marta. ³¹ Kada su Jevreji, koji su bili u Marijinoj kući, i tješteli je, vidjeli kako brzo odlazi, pođu za njom. Mislili su, naime, da ide na grob da plače. ³² Kad je Marija stigla Isau, padne pred njim ničice i kaže: „Gospode, da si ti bio ovdje, moj brat ne bi umro!” ³³ Kad Isa vidje nju i Jevreje kako plaču, bi duboko dirnut i potresen. ³⁴ „Gdje ste ga položili?”, upita ih. „Dođi i pogledaj”, kažu mu.

³⁵ Isa zaplaka. ³⁶ Jevreji su nato govorili: „Gledajte kako ga je volio!” ³⁷ Neki rekoše: „Zar taj koji je slijepcu vratio vid nije mogao sprječiti smrt ovoga čovjeka?” ³⁸ Isa se opet duboko ožalosti. Uto stignu do groba. Bila je to pećina s kamenom navaljenim na otvor. ³⁹ „Odmaknite kamen!”, naredi Isa. Ali Marta, sestra preminuloga, rekne: „Gospode, već zaudara, prošlo je četiri dana otkako je umro.” ⁴⁰ „Nisam li ti kazao da ćeš, budeš li vjerovala, vidjeti Božiju slavu?”, upita je Isa. ⁴¹ I tako odmaknu kamen s groba.

Isa pogleda u nebo i reče: „Hvala Ti, Oče, što si me uslišio.

⁴² Znam da me Ti uvijek uslišavaš, ali to sam kazao zbog ovih ljudi, kako bi vjerovali da si me Ti poslao.” ⁴³ Zatim glasno vikne: „Lazare, izađi!” ⁴⁴ I on izađe sav u povojima i lica zamotana u platno. Isa reče prisutnima: „Odvežite ga i pustite da ide!”

Zavjera protiv Isaa

⁴⁵ Kad brojni Jevreji što su bili s Marijom vide šta se dogodilo, povjeruju u njega. ⁴⁶ Ali neki odu i jave farizejima što je Isa učinio.

⁴⁷ Stoga svećenički glavari i farizeji sazovu Veliko vijeće. „Šta da

Indžil po Ivanu

radimo?”, pitali su jedan drugoga. „Jer ovaj čovjek zaista čini čudesa.⁴⁸ Ako ga ostavimo na miru, svi će povjerovati u njega, a onda će doći Rimljani te nam oduzeti hram i narod.”

⁴⁹ A jedan od njih, Kaifa, koji je te godine bio visoki svećenik, reče: „Ništa vi ne znate!⁵⁰ Ne razumijete da je za vas bolje da jedan čovjek umre umjesto naroda, nego da cijeli narod propadne!”⁵¹ Kaifa to nije kazao od sebe. On je te godine bio visoki svećenik. Tako je prorekao da će Isa umrijeti za sav narod,⁵² i ne samo za narod, već da bi okupio svu Božiju djecu rasutu po svijetu.

⁵³ Tog dana odluče da ubiju Isaa.⁵⁴ Zbog toga se Isa više nije javno kretao među Jevrejima, već ode u blizinu pustinje, u grad Efraim, i tu ostane s učenicima.

⁵⁵ Bližila se jevrejska Pasha pa su mnogi sa sela dolazili u Jerusalem prije Pashe kako bi se očistili.⁵⁶ Tražili su Isa. Razgovarajući u Hramu, pitali su jedni druge: „Šta mislite, hoće li doći na Pashu?”⁵⁷ A poglavari svećenički i farizeji naredili su da svako ko dozna gdje je Isa, mora to odmah prijaviti, kako bi ga uhvatili.

12

Isaovo pomazanje u Betaniji

Isa je šest dana prije Pashe stigao u Betaniju, gdje je živio onaj Lazar što ga je digao iz mrtvih.² Prirede mu večeru. Marta je posluživala, a Lazar je sjedio s njim za stolom.³ Tada Marija uzme posudu skupocjene nardove masti, pomaže Isau noge i otre ih svojom kosom. Sva se kuća ispuni mirisom masti.

⁴ Ali Juda Iskariotski – jedan od Isaovih učenika, koji ga je poslje izdao, reče:⁵ „Trebalo je mast prodati za trista denara, te novac podijeliti sirotinji.”⁶ Nije to rekao zato što je mario za siromaha, nego zato što bijaše kradljivac koji je držao kesu i uzimao što se u nju stavljalo.⁷ Isa mu odgovori: „Pusti je! To je učinila da me pripremi za ukop.⁸ Siromaha će uvijek biti među vama, a ja neću zauvijek s vama ostati.”⁹ Mnogi Jevreji, kad su čuli da je Isa tu,

Indžil po Ivanu

dođu da bi vidjeli ne samo njega nego i Lazara kojeg je Isa digao iz mrtvih.¹⁰ Tada svećenički glavari odluče da ubiju i Lazara,¹¹ jer su zbog njega mnogi Jevreji odlazili od njih i vjerovali u Isaa.

Isa ulazi u Jerusalem

¹² Sutradan se pročulo da Isa odlazi u Jerusalem pa veliko mnoštvo, okupljeno zbog Pashe,¹³ uzme palmine grane i podje mu ususret kličući:

Hosana! Blagoslovjen koji dolazi u ime Gospodnje! Car Izraelov!

¹⁴ Isa pronađe mlado magare i sjedne na njega, kao što je pisano: ¹⁵*Ne boj se, kćeri zionska! Evo, dolazi tvoj car jašući na magaretu.* ¹⁶ Njegovi učenici tada još nisu to shvatali. Ali kada se Isa proslavio, sjetili su se da je to bilo o njemu pisano i da su mu baš to uradili.

¹⁷ Ljudi koji su vidjeli kako je Isa pozvao Lazara iz groba, i kako ga je digao iz mrtvih, svjedočili su o tome drugima. ¹⁸ Ususret mu izađe silno mnoštvo ljudi, jer su čuli za to čudo. ¹⁹ Tada farizeji rekoše: „Ništa nismo uradili! Pogledajte, svi odlaze za njim!”

Isa predskazuje svoju smrt

²⁰ Neki Grci koji su došli na svetkovinu Pashe²¹ priđu Filipu, koji je bio iz Betsaide u Galileji, pa mu rekoše: „Gospodine, htjeli bismo vidjeti Isaa.” ²² Filip je to prenio Andriji, a onda su skupa otišli da kažu Isau.

²³ Isa reče: „Došlo je vrijeme da se proslavi Sin Čovječiji.

²⁴ Zaista, zaista vam kažem, ukoliko pšenično zrno koje padne u tlo ne umre, ostaje samo. Umre li, naprotiv, donijet će mnogo roda.²⁵ Ko voli svoj život, izgubit će ga, a ko prezre život na ovome svijetu, sačuvat će ga za Vječni život.²⁶ Ko hoće služiti meni, mora doći i slijediti me, jer moje sluge treba da budu tamo gdje sam ja. A ko mi služi, moj će ga Otac poštivati.²⁷ Sad mi je duša potresena. No, zar da Oca molim: Oče, spasi me od ovoga časa. A zbog toga sam i došao!²⁸ Oče, proslavi Svoje ime!”

Indžil po Ivanu

Tada se začuje glas s Neba: „Već sam Ga proslavio, i opet ču Ga proslaviti!”

²⁹ Kad je to čuo narod, neki kažu da je zagrmjelo, dok su drugi tvrdili da je Isau progovorio melek. ³⁰ Tada im Isa reče: „Glas je došao radi vas, a ne radi mene. ³¹ Sada dolazi sud ovome svijetu! Sad će vladar ovoga svijeta biti izbačen! ³² A kad ja budem uzdignut sa Zemlje, sve ču ljudе privući sebi.” ³³ To je rekao da istakne kakvom će smrću umrijeti. ³⁴ Narod se zaprepastio. „Iz Zakona smo saznali da će Mesih zauvijek živjeti. Zašto govorиш da Sin Čovječiji mora biti uzdignut? Ko je taj Sin Čovječiji?”

³⁵ Isa im odgovori: „Još malo je svjetlo s vama. Hodajte dok još imate svjetlo, da vas ne obuzme tama. Ko u tami hoda, ne vidi kamo ide. ³⁶ Vjerujte u svjetlo, dok ga još imate, da budete djecom svjetla!”

Nakon toga Isa ode i sakrije se od njih.

Nevjera ljudi

³⁷ Pa ipak, unatoč svim čudima koja je pred njima učinio, ovi nisu vjerovali u njega, ³⁸ da bi se ispunila riječ vjerovjesnika Jesajije, koja kaže: *Gospode, ko je povjerovala našim riječima? Kome se objavila snaga Božja?* ³⁹ Nisu mogli vjerovati, jer je Jesajia također rekao: ⁴⁰ *On im je zasljepio oči i skamenio srca tako da očima ne vide, srcem ne razumiju, da se ne obrate i da ih izlječim.*

⁴¹ To je rekao Jesajija, koji je vidio njegovu slavu i o njemu govorio.

⁴² Ipak su i mnogi poglavari vjerovali u Isaa, ali to nisu priznавали da ih farizeji ne isključe iz sinagoge. ⁴³ Ljudska im je slava bila draža od Božje slave.

⁴⁴ Isa poviće: „Ko vjeruje u mene, ne vjeruje toliko u mene, nego u Onoga Koji me poslao. ⁴⁵ Ko vidi mene, vidi Onoga Koji me je poslao. ⁴⁶ Ja, svjetlo, došao sam na svijet da svi koji u mene vjeruju ne ostanu više u tami. ⁴⁷ Čuje li ko moje riječi, a ne posluša ih, neću mu ja suditi – jer sam došao spasiti svijet, a ne osuditi ga. ⁴⁸ Ko me odbaci i ne primi moje riječi, imat će svojeg sudiju. U posljednji će mu dan suditi riječ koju sam objavljavao.

⁴⁹ Jer ja nisam govorio sâm od sebe, nego vam kazivah ono što mi je zapovjedio Otac Koji me poslao. ⁵⁰ Znam da je Njegova zapovijed Vječni život, i kad vam govorim, govorim vam ono što je meni rekao Otac."

13

Isa pere noge učenicima

Uoči Pashe, znajući da je došao trenutak da ode sa Zemlje svojem Ocu i voleći svoje koji su na svijetu, Isa je iskazao učenicima ljubav do kraja.

² Za vrijeme večere šejtan je već stavio u srce Judi Iskariotskom, Simonovu sinu, ideju da izda Isa. ³ A Isa, svjestan da mu je Otac predao sve u ruke, da je od Boga došao i da se Njemu vraća, ⁴ ustane s večere, skine gornju odjeću, opaše se ručnikom, ⁵ nalije vode, te počne učenicima prati noge i brisati ih ručnikom kojim se opasao.

⁶ Kad je došao do Simona Kefe, on mu reče: „Učitelju, zar ćeš ti meni prati noge!“ ⁷ Isa mu odgovori: „Sada još ne razumiješ ovo što radim, ali poslije svega ćeš shvatiti.“ ⁸ A Kefa dodade: „Nikad ti nećeš meni prati noge!“ „Ali ako te ne operem, nećeš imati dijela sa mnom“, pojasni mu Isa. ⁹ Simon Kefa nato kaže: „Gospode, operi mi onda i ruke i glavu, a ne samo noge!“ ¹⁰ Isa odgovori: „Ko je sav okupan, ne treba mu prati drugo osim nogu da bude posve čist. Sada ste čisti, ali ipak ne svi.“ ¹¹ Isa je, naime, znao ko će ga izdati. Zato je i rekao: „Niste svi čisti.“

¹² Kad im opere noge, ponovo se obuče, sjedne i upita: „Razumijete li šta sam vam učinio? ¹³ Vi me zovete Učiteljem i Gospodom. Dobro kažete! To i jesam. ¹⁴ I zato, ako sam ja, Gospod i Učitelj, vama oprao noge, trebate i vi prati noge jedni drugima. ¹⁵ Dao sam vam primjer, činite kao što sam i ja vama učinio. ¹⁶ Zaista, zaista vam kažem, nije sluga veći od svojega gospodara niti je poslanik veći od onoga koji ga šalje. ¹⁷ To znate, a blago vama budete li se toga i pridržavali!“

Isa predskazuje da će ga izdati

¹⁸ „Ne govorim o svima vama, jer znam koje sam odabrao. Nego da se ispuni Pismo: *Onaj koji je sa mnom jeo, podiže svoju petu na me.*

¹⁹ Velim vam ovo već sada, prije nego što se dogodi, da kad se dogodi, vjerujete da Ja jesam. ²⁰ Zaista, zaista vam kažem, ko primi onoga koga ja šaljem, prima mene. A primi li ko mene, prima Onoga Koji je mene poslao.”

²¹ Rekavši to, potresen u duhu, Isa im otvoreno veli: „Zaista, zaista vam kažem, jedan će me od vas izdati!” ²² Učenici pogledaju jedan drugoga, pitajući se o kome govori. ²³ Jedan od učenika, onaj kojega je Isa osobito volio, sjedio je odmah uz Isaa. ²⁴ Simon Kefa mu dade znak da upita Učitelja o kome govori. ²⁵ On se nasloni Isau na prsa i upita ga: „Ko je taj, Gospode?” ²⁶ Isa odgovori: „Onaj kome dâm umočen hljeb.” Umoči zatim hljeb i dade ga Judi, sinu Simona Iskariotskog. ²⁷ Čim Juda uze hljeb, u njega uđe šeđtan. Tada mu Isa reče: „Brzo čini to što kaniš učiniti!” ²⁸ Niko za stolom nije razumio zašto je Isa to rekao. ²⁹ Kako je Juda čuvao kesu s novcem, neki pomisle da ga Isa šalje da kupi hrane za blagdan ili da podijeli novac siromašnima. ³⁰ Kad je pojeo hljeb, Judaizađe u noć.

Nova zapovijed

³¹ Kad je Juda izašao, Isa reče: „Sada je Sin Čovječiji proslavljen i Bog je proslavljen u njemu. ³² Ako je Bog proslavljen u njemu, i Bog će njega proslaviti u Sebi, i to odmah.

³³ Djeco, još malo ću biti s vama. Tražit ćete me, ali gdje ja idem, vi ne možete doći. Kao što sam rekao Jevrejima, kažem i vama.

³⁴ Dajem vam novu zapovijed: da volite jedni druge. Volite se međusobno onako kako sam ja volio vas. ³⁵ Budete li imali ljubavi jedni prema drugima, po tome će svi znati da ste moji učenici.”

³⁶ „Kamo ideš, Gospode?”, upita ga Simon Kefa. Isa mu odgovori: „Sada ne možeš poći sa mnom, ali poslije ćeš me slijediti.” ³⁷ Kefa upita: „Gospode, zašto sada ne mogu s tobom? Ja sam za tebe spremjan i umrijeti!” ³⁸ A Isa mu veli: „Umrijeti za mene? Zaista, zaista ti kažem, neće ni pijetao zapjevati a ti ćeš me se triput odreći.”

14

Put, istina i život

Neka se ne uznemiruje vaše srce! Uzdajte se u Boga i u mene!² U kući mojega Oca mnogo je stanova. Da nije tako, zar bih vam rekao: Idem vam pripremiti mjesto.³ Kad odem i pripremim vam mjesto, opet ću se vratiti da vas uzmem sebi da biste bili sa mnom.⁴ A vi znate put kojim idem.

⁵ „Ne znamo, Gospode, ni kamo ideš”, veli Toma. „Kako bismo onda znali put?”⁶ Isa mu reče: „Ja sam put, istina i život. Niko ne može doći Ocu osim kroz mene.⁷ Da mene poznajete, i moga Oca biste poznavali. Već sad Ga poznajete i vidjeli ste Ga.”

⁸ Filip mu reče: „Gospode, pokaži nam Oca i to je dovoljno!”⁹ Isa odgovori: „Ti me, Filipe, još nisi upoznao, a toliko sam vremena s vama. Ko je video mene, video je i Oca. Zašto onda govorиш: Pokaži nam Oca.¹⁰ Zar ne vjeruješ da sam ja u Ocu i Otac u meni? Riječi koje izgovaram nisu moje, već Otac Koji živi u meni čini Svoja djela.¹¹ Vjerujte mi da sam ja u Ocu i da je Otac u meni. Vjerujte barem zbog samih djela.

¹² Zaista, zaista vam kažem, ko vjeruje u mene, činit će djela kakva sam i ja činio, pa čak i veća, jer ja odlazim Ocu.¹³ Ma šta zamolili u moje ime, ja ću to učiniti da bi se Otac proslavio u Sinu.¹⁴ Ma šta zamolili u moje ime, ja ću to učiniti.

Isa obećava Svetoga Duha

¹⁵ Ako me volite, vršit ćete moje zapovijedi,¹⁶ a ja ću moliti Oca i poslat će vam drugog Pomagača, da bude s vama zauvijek;¹⁷ Duha istine, Koga svijet ne može primiti, jer Ga ne vidi i ne poznaje. No vi Ga poznajete, jer je sada uz vas i bit će u vama.

¹⁸ Neću vas ostaviti kao siročad. Opet ću vam doći.¹⁹ Još samo malo i svijet me više neće vidjeti, ali vi ćete me vidjeti, jer ja živim i vi ćete živjeti.²⁰ U taj ćete dan spoznati da sam ja u svom Ocu, da ste vi u meni i ja u vama.²¹ Ko sluša i vrši moje zapovijedi, taj me voli; i zato što me voli, moj će ga Otac voljeti, i ja ću ga voljeti i objaviti mu se.”

Indžil po Ivanu

²² „Gospode, zašto ćeš se objaviti samo nama, a ne svijetu?”, upita ga Juda (ne Iskariotski). ²³ Isa mu odgovori: „Ko mene voli, držat će moju riječ. Moj će ga Otac zato voljeti. Onda ćemo doći i nastaniti se kod njega. ²⁴ A ko me ne voli, taj ne drži moje riječi. A riječi koje vam kazujem nisu moje, nego od Oca Koji me je poslao. ²⁵ Govorio sam vam dok sam još bio s vama. ²⁶ A kad Otac u moje ime pošalje Pomagača, Svetoga Duha, On će vas naučiti i podsjetiti vas na sve što sam vam govorio.

²⁷ Ostavljam vam mir – i to svoj mir – ja vam dajem mir kakav svijet ne daje. Zato se ne uz nemirujte i ne plašite. ²⁸ Čuli ste šta sam vam rekao: Odlazim, ali ću opet doći. Ako me zaista volite, bit ćete sretni što idem Ocu, jer je On veći od mene. ²⁹ Rekao sam vam ovo prije nego se dogodi, da vjerujete kad se dogodi. ³⁰ Neću vam više mnogo govoriti, jer se približava vladar ovoga svijeta. On sa mnom nema ništa, ³¹ ali ja ću učiniti ono što mi je Otac zapovjedio kako bi svijet spoznao da ja volim Oca. Ustanite! Hajdemo odavde!”

15

Isa, pravi trs

Ja sam pravi trs, a moj je Otac vinogradar. ² On siječe svaku mladicu na meni koja ne rađa rodom. Pročišćuje mladice koje donose rod, kako bi dale još više. ³ Vi ste već očišćeni kroz riječ koju sam vam govorio. ⁴ Ostanite u meni i ja ću ostati u vama! Jer mladica ne može donijeti rod sama od sebe, već samo ako je na trsu. Tako ni vi, osim ako ostanete u meni.

⁵ Ja sam trs, a vi ste mladice. Ko ostane u meni i ja u njemu, donijet će veliki rod. Jer bez mene ne možete ništa učiniti. ⁶ Ne ostane li ko u meni, bit će izbačen kao mladica i osušit će se. A takve skupe i bace u oganj da izgore. ⁷ Ali ostanete li u meni i moje riječi ostanu li u vama, tražite šta god hoćete, i dat će vam se. ⁸ Moj će se Otac proslaviti time što ćete donijeti mnogo roda i što ćete biti moji učenici.

⁹ Kao što je Otac volio mene, tako sam i ja volio vas. Ostanite u mojoj ljubavi. ¹⁰ Držite li se mojih zapovijedi, ostajete u mojoj ljubavi, kao što

Indžil po Ivanu

sam se ja držao zapovijedi svojeg Oca i ostajem u Njegovoј ljubavi.

¹¹ To vam kažem da biste u sebi imali moju radost i da vaša radost bude potpuna.

¹² Moja je zapovijed da volite jedni druge kao što sam ja volio vas.

¹³ A veću ljubav niko ne može iskazati nego da život dade za svoje prijatelje. ¹⁴ Prijatelji ste mi ako činite što vam zapovijedam. ¹⁵ Ne zovem vas više slugama, jer sluga ne zna gospodarove nakane. Sada ste mi ashabi (prijatelji), jer sam vam prenio sve što mi je Otac rekao.

¹⁶ Niste vi mene izabrali. Ja sam izabrao vas! Odredio sam vas da idete i da urodite rodom i da vaš rod ostane, tako da vam moj Otac dade sve što zatražite u moje ime. ¹⁷ Zapovijedam vam da volite jedni druge!"

Mržnja svijeta

¹⁸ „Mrzi li vas svijet, znajte da je mene mrzio prije vas. ¹⁹ Kad biste bili od svijeta, svijet bi svoje volio, ali vi niste od svijeta, jer sam vas ja izabrao iz svijeta. Zato vas svijet mrzi. ²⁰ Sjećate li se šta sam vam rekao? Nije sluga veći od svojeg gospodara. Pa ako su mene progonili i vas će progoniti. Ako su držali moju riječ, držat će i vašu!

²¹ Sve će vam to činiti zbog mojeg imena, jer ne poznaju Onoga Koji me je poslao. ²² Da nisam došao i govorio im, oni ne bi imali grijeha, ali sada nemaju opravdanja za svoj grijeh. ²³ Ko mene mrzi, mrzi i mojeg Oca. ²⁴ Da nisam među njima činio djela koja niko drugi nije mogao učiniti, ne bi imali grijeha. Ali oni su sve to vidjeli, a ipak su zamrzili i mene i mojeg Oca. ²⁵ Time se ispunilo napisano u njihovom zakonu: *Mrzili su me bez razloga*.

²⁶ Ali kada dođe Pomagač, Duh istine, Kojeg ču vam poslati a Koji dolazi od Oca, svjedočit će o meni. ²⁷ I vi ćete svjedočiti, jer ste bili sa mnom od početka.

16

Ovo sam vam rekao da ne biste posrnuli u vjeri. ² Jer će vas izbacivati iz sinagoga i doći će vrijeme kad će svako ko vas bude ubijao misliti da služi Bogu. ³ A to će činiti zato što nisu upoznali ni Oca ni mene.

⁴ Ovo vam govorim sada da biste se, kad se to dogodi, sjetili kako sam vam rekao. Nisam vam ovo govorio od početka, jer sam bio s vama.”

Sveti Duh

⁵ „Ali sad odlazim Onome Koji me je poslao, a niko od vas više ne pita kamo idem. ⁶ Jer sam vam sve rekao, već se vaša srca tugom ispunio. ⁷ No za vas je uistinu bolje da ja odem, jer ako ja ne odem, neće vam doći Pomagač. Ako pak odem, poslat ću Ga vama. ⁸ Kada dođe, On će dokazati svijetu grijeh, pravednost i sud. ⁹ Grijeh, jer ne vjeruju u mene. ¹⁰ Pravednost, jer idem Ocu, i više me nećete vidjeti. ¹¹ Sud, jer je vladar ovoga svijeta osuđen. ¹² Toliko toga bih vam još imao reći, ali sada to ne biste mogli podnijeti. ¹³ Kada dođe on, Duh istine, uvest će vas u cjelokupnu istinu. On neće govoriti od sebe, nego će vam prenijeti ono što je čuo. Objavit će vam i ono što dolazi. ¹⁴ On će me proslaviti otkrivajući vam ono što primi od mene. ¹⁵ Sve što ima Otac, moje je. Zato kažem da će vam otkriti ono što primi od mene.”

Tuga će se pretvoriti u radost

¹⁶ „Još samo malo i više me nećete vidjeti. I još malo i ponovo ćete me vidjeti.” ¹⁷ Neki učenici su pitali jedni druge: „O čemu govorи kada kaže: Još malo i nećete me vidjeti, i još malo pa ćete me opet vidjeti. I: Jer odlazim Ocu. ¹⁸ Šta znači: Još malo? Ne razumijemo to.”

¹⁹ Isa je znao da ga žele to pitati pa rekne: „Pitate se među sobom o tome šta sam rekao: Još samo malo i više me nećete vidjeti. I još malo i vidjet ćete me ponovo. ²⁰ Zaista, zaista vam kažem, plakat ćete i tugovati, a svijet će se veseliti. Bit ćete ožalošćeni, ali vaša će se žalost pretvoriti u radost. ²¹ Žena je žalosna dok rađa, jer je došao njezin čas, ali kad se dijete rodi, radosna je što je donijela ljudsko biće na svijet i više se ne

sjeća muke.²² Tako je i s vama, sad se žalostite, ali ču vas opet vidjeti i radovat će se srca vaša; tu vam radost niko neće moći oduzeti.²³ Tog dana me ništa nećete pitati.

Zaista, zaista vam kažem, zamolite li šta Oca u moje ime, dat će vam.²⁴ Dosad niste ništa molili u moje ime. Molite i primit ćete, da vaša radost bude potpuna.

²⁵ O tome sam vam govorio u poredbama, ali dolazi vrijeme kad više neću upoređivati, nego ču vam otvoreno govoriti o Ocu.²⁶ Tada ćete moliti u moje ime. Ne kažem da ču ja moliti Oca za vas²⁷ jer vas sâm Otac voli, zato što ste vi mene voljeli i vjerovali da sam došao od Boga.²⁸ Izašao sam od Oca i došao na svijet, otići ču s ovoga svijeta i vratiti se Ocu.”

²⁹ „Sada otvoreno govorиш”, rekoše njegovi učenici, „i ne upoređuješ.³⁰ Sada shvaćamo da sve znaš i da ne treba da te ko pita. Zato vjerujemo da si izašao od Boga.”³¹ „Sada vjerujete!”, odgovori im Isa.³² „No dolazi vrijeme, i već je tu, kad ćete se razbježati svaki na svoju stranu, a mene ćete ostaviti samog. Ipak neću biti sâm, jer Otac je sa mnom.³³ Sve sam vam to rekao da u meni imate mir. Ovdje na zemlji imat ćete nevolje, ali ohrabrite se, ja sam pobijedio svijet!”

17

Isaova molitva

Nakon što je sve to Isa rekao, pogleda prema nebu i nastavi: „Oče, došao je čas! Proslavi svojeg Sina da on može proslaviti Tebe.² Jer Ti si mu dao vlast nad svakim tijelom i on daje Vječni život svakome koga si mu Ti doveo.³ A Vječni život znači spoznati Tebe, Jedinoga, Istinitoga Boga i Mesihu Isaa, Koga si Ti poslao.⁴ Proslavio sam Tebe na zemlji, dovršivši djelo koje si mi ostavio da učinim.⁵ A sada Ti mene, Oče, proslavi slavom koju sam imao kod Tebe prije postanka svijeta.

⁶ Ovim sam ljudima objavio Tvoje ime. Bili su u svijetu, ali Ti si mi ih dao. Bili su Tvoji, ali dao si ih meni i držali su Tvoju riječ.

Indžil po Ivanu

⁷ Sad su spoznali da je sve što si mi dao od Tebe, ⁸ jer sam im prenio riječi koje si mi Ti dao. Prihvatili su ih, pa tako pouzdano znaju da sam izašao od Tebe i vjeruju da si me Ti poslao. ⁹ Za njih molim i moja molitva nije za svijet, već za one koje si mi dao, jer su Tvoji. ¹⁰ Sve moje je Tvoje, i sve Tvoje je moje. U njima sam se proslavio.

¹¹ Sad odlazim s ovog svijeta, ostavljam ih i idem Tebi. Sveti Oče, sačuvaj sve one koje si mi dao u svojem imenu, da budu jedno baš kao i mi. ¹² Dok sam bio s njima, očuвао сам у Tvojem imenu sve one koje si mi dao. Čuвао sam ih i nijedan nije propao, osim sina propasti, da se ispuní Pismo. ¹³ A sada idem Tebi. Ovo govorim dok sam u svijetu kako bi oni u sebi imali moju radost u svoj punini.

¹⁴ Dao sam im Tvoju riječ, a svijet ih je zamrzio, jer nisu od svijeta, baš kao što ni ja nisam od ovoga svijeta. ¹⁵ Ne molim Te da ih uzmeš sa svijeta, već da ih očuvaš od zloga. ¹⁶ Nisu od ovoga svijeta, kao što ni ja nisam od svijeta. ¹⁷ Posveti ih istinom; Tvoja je riječ istina. ¹⁸ Kao što si mene poslao u svijet, tako i ja njih šaljem u svijet. ¹⁹ I ja sebe posvećujem za njih, da i oni budu posvećeni istinom.

²⁰ Ne molim Te samo za ove nego i za sve koji će povjerovati u mene po njihovim riječima, ²¹ da svi budu jedno. Kao što si, Oče, Ti u meni i ja u Tebi, neka tako i oni budu u nama, da svijet povjeruje da si me Ti poslao. ²² Ja sam im predao slavu koju si mi Ti dao; da budu jedno kao što smo i mi jedno – ja u njima, a Ti u meni, da budu savršeno jedno. Tako će svijet spoznati da si me Ti poslao i da ih voliš kao što voliš mene.

²⁴ Oče, želim da budu sa mnom – svi koje si mi dao – neka gledaju moju slavu koju si mi dao, jer si me volio još prije postanka svijeta! ²⁵ Pravedni Oče, svijet Te nije upoznao, ali ja Te poznam. I ovi su spoznali da si me Ti poslao. ²⁶ Njima sam objavio Tvoje ime, i dalje ću ga objavljivati, da ljubav kojom mene voliš bude u njima, i da ja budem u njima!"

18

Isaovo uhapšenje

Rekavši to, Isa sa svojim učenicima prijeđe na drugu stranu potoka Kedrona, te uđe s njima u bašču što bijaše tu.² A izdajnik Juda poznavao je to mjesto, jer je Isa često bio tamo sa svojim učenicima.³ Svećenički poglavari i farizeji dali su Judi četu vojnika i stražare i oni stignu sa bakljama, svjetilkama i oružjem.

⁴ Isa je znao šta ga sve čeka pa istupi pred njih i upita: „Koga tražite?”⁵ „Isaa iz Nazareta!”, odgovore oni. „Ja sam”, reče Isa. S njima je stajao i njegov izdajnik Juda.⁶ Kad im je rekao Ja sam, svi ustuknu i popadaju na zemlju.⁷ Ponovo ih upita: „Koga tražite?” Opet odgovore: „Isaa iz Nazareta!”⁸ „Rekao sam vam: ja sam”, kaže im Isa. „Ako mene tražite, pustite druge neka idu.”⁹ Kazao je to da bi se ispunila riječ koju je rekao: Nisam izgubio nijednoga od ovih koje si mi pružio.

¹⁰ Tada Simon Kefa potegne mač i odsječe desno uho sluzi visokog svećenika, koji se zvao Malko.¹¹ Ali Isa reče Kefi: „Vrati mač u korice! Zar da ne ispijem času koju mi je Otac dao?”

¹² Tako jevrejski stražari s četom vojnika i njihovim zapovjednikom uhvate Isaa i svežu ga.¹³ Odvedu ga najprije Ani, Kaifinom tastu, koji je te godine bio visoki svećenik.¹⁴ Kaifa je bio taj koji je savjetovao jevrejskim vođama: Bolje je da jedan čovjek umre za narod.

Kefa se prvi put odriče Isaa

¹⁵ Simon Kefa i još jedan učenik koji je poznavao visokog svećenika slijedili su ih izdaleka. I taj učenik zajedno s Isaom uđe u dvorište visokog svećenika,¹⁶ a Kefa je ostao vani, pred vratima. Tada drugi učenik, koji je bio poznat visokom svećeniku, porazgovara sa vrataricom, pa ona uvede i Kefu.¹⁷ Vratarica upita Kefu: „Nisi li i ti jedan od Isaovih učenika?” „Nisam”, odvrati Kefa.¹⁸ Stražari i služinčad stajali su pokraj vatre koju su naložili i grijali se, jer je bilo hladno. I Kefa je tu stajao s njima i grijao se.

Visoki svećenik ispituje Isaa

¹⁹ Visoki svećenik unutra počne ispitivati Isaa o njegovim učenicima i o onome što je poučavao. ²⁰ Isa odgovori: „Ja sam javno govorio svijetu. Uvijek sam poučavao u sinagogi i u Hramu, gdje se okupljaju svi Jevreji, i ništa nisam poučavao tajno. ²¹ Zašto to mene pitaš? Pitaj one koji su me slušali. Oni znaju šta sam govorio.” ²² Kad je to rekao, jedan od stražara udari Isaa i kaže mu: „Zar se tako odgovara visokom svećeniku?” ²³ „Ako sam pogrešno rekao, dokaži da je pogrešno”, odgovori Isa. „Ali ako sam rekao pravo, zašto me udaraš?”

²⁴ Tada Ana pošalje svezanoga Isaa visokome svećeniku Kaifi.

Kefa se drugi put odriče Isaa

²⁵ Dok se Simon Kefa grija kraj vatre, ponovo ga upitaju: „Da nisi i ti jedan od njegovih učenika?” „Nisam!”, odgovori on. ²⁶ Ali jedan od sluga visokoga svećenika, rođak onoga kojem je Kefa odsjekao uho, upita ga: „Zar te nisam vidio tamo u bašći skupa s Isaom?” ²⁷ Kefa opet poreče. A pijetao odmah zakukuriće.

Isa pred Pilatom

²⁸ Zatim odvedu Isaa u palaču rimskoga upravitelja. Bilo je to rano ujutro. Oni sâmi nisu tamo ulazili da se ne opogane, jer ne bi smjeli jesti Pashu. ²⁹ Zato Pilat dođe njima te ih upita: „Za šta optužujete ovoga čovjeka?” ³⁰ „Ne bismo ga predali tebi da nije zločinac!”, odgovore oni. ³¹ „Onda ga vodite i sami mu sudite po svojim zakonima”, reče im Pilat. „Ali nama nije dopušteno ubiti čovjeka!”, kazaše Jevreji. ³² Time se ispunila Isaova riječ o tome kakvom smrću treba umrijeti.

³³ Tada se Pilat vrati u palaču i naredi da mu dovedu Isaa. „Jesi li ti car Jevreja?”, upita ga. ³⁴ „Kažeš li to sâm od sebe ili su ti drugi govorili o meni?”, upita ga Isa. ³⁵ „Zar sam ja Jevrej?”, odgovori Pilat. „Tvoj vlastiti narod i svećenički poglavari predali su te meni. Šta si učinio?”

³⁶ Isa odgovori: „Moje Carstvo nije od ovoga svijeta. Kad bi ono bilo od ovoga svijeta, moji bi se podanici borili da ne budem predat Jevrejima. Ali moje Carstvo nije ovdašnje!”

³⁷ Pilat upita: „Ti dakle jesи car?” Isa mu odgovori: „Ti kažeš da sam ja car. Ja sam se i rodio i došao na svijet da bih svjedočio za istinu. Svaki onaj koji voli istinu poslušat će moj glas.” ³⁸ „A šta je istina?”, priupita Pilat.

Isa osuđen na smrt

Tada ponovo izade pred Jevreje i reče im: „Ja na njemu ne nalazim krivnje. ³⁹ A vi imate običaj tražiti da vam pustim nekoga za Pashu, pa ako hoćete, pustit ću vam jevrejskog cara.” ⁴⁰ Ali oni nato poviču: „Ne njega, nego Barabu!” A Baraba je bio razbojnik.

19

Pilat tada dade da Isaa izbičuju. ² Vojnici spletu krunu od trnja, stave mu je na glavu i odjenu ga u grimizni plašt. ³ Zatim su mu prilazili i govorili: „Živio car Jevreja!” I udarali su ga po licu.

⁴ Pilat ponovo izade i reče Jevrejima: „Evo, sad ću vam ga izvesti, ali znajte da ja na njemu ne nalazim krivnje.” ⁵ Isa izade noseći trnovu krunu i grimizni plašt, a Pilat reče narodu: „Evo čovjekal!”

⁶ Kada su ga svećenički poglavari i stražari ugledali, stanu vikati: „Razapni ga! Razapni ga!” „Razapnite ga sami!”, reče im Pilat. „Ja ne nalazim krivnje na njemu.” ⁷ Jevreji odgovore: „Prema našem Zakonu mora umrijeti, jer se pravio Božijim Sinom.”

⁸ Kad je to čuo, Pilat se još više uplaši. ⁹ Povede Isaa natrag u palaču i upita ga: „Odakle si?” Ali Isa mu nato ne odgovori.

¹⁰ „Nećeš mi odgovoriti?”, upita Pilat. „Zar ne znaš da imam vlast da te mogu oslobođiti ili razapeti?”

¹¹ Isa mu reče: „Nemaš ti nikakve vlasti nada mnom, osim one koju si dobio odozgor. Zato je veći grijeh onih koji su me tebi predali.”

¹² Pilat ga je otada nastojao oslobođiti, ali su mu Jevreji rekli: „Oslobodiš li tog čovjeka, neprijatelj si cezaru! Ko se god izdaje za

Indžil po Ivanu

cara, protivi se cezaru.”¹³ Na te im riječi Pilat opet izvede Isaa pa sjedne na sudačku stolicu na mjestu Lithostrotos, a jevrejski Gabbatha.¹⁴ Bilo je oko šestog sata, dan pripreme za Pashu. Pilat reče Jevrejima: „Evo vašega cara!”¹⁵, „Smakni ga!”, vikali su. „Smakni ga! Razapni ga!” „Da razapnem vašeg cara?!”, upita Pilat. „Mi nemamo drugog cara osim cezara!”, odvrate svećenički poglavari.¹⁶ Tada Pilat preda Isaa da se razapne.

Isaa razapinju na krst

¹⁷ Odvedu Isaa. Noseći krst, stigao je do mjesta zvanog Lobanja, jevrejski Golgota.¹⁸ Tu ga razapnu sa još dvojicom. Isa je bio u sredini, a ovi njemu s jedne i sa druge strane.¹⁹ Pilat dade postaviti iznad njega natpis: „Isa Nazarećanin, car Jevreja.”²⁰ Mnogi su Jevreji pročitali taj natpis, jer je mjesto na kojem je Isa razapet bilo blizu grada; natpis je bio na jevrejskom, latinskom i grčkom.²¹ Svećenički poglavari rekli su Pilatu: „Neka umjesto car Jevreja stoji: Za sebe je tvrdio: Ja sam car Jevreja.”²² „Šta sam napisao, napisao sam!”, odgovori im Pilat.

²³ Nakon što su vojnici razapeli Isaa, razdijele njegovu odjeću na četiri dijela, svakome po jedan. Uzmu mu i košulju. Kako nije imala šava, već je bila izatkana u jednome komadu,²⁴ kazaše jedan drugome: „Nemojmo je parati. Bacimo za nju kocku, pa kome dopadne.” Time se ispunilo Pismo, koje kaže: „Razdijeliše među sobom moju odjeću, a za haljinu bacise kocku.” Tako su i učinili.

²⁵ Nedaleko od krsta stajale su Isaova majka Merjema, sestra njegove majke Marija Kleofina i Marija Magdalena.²⁶ Kad ugleda Isa svoju majku gdje стоји pokraj učenika kojeg je naročito volio, reče joj: „Ženo, evo ti sina!”²⁷ A učeniku veli: „Evo ti majke.” I od tog časa uzme je taj učenik u svoj dom.

Isaova smrt

²⁸ Znajući da je sve svršeno, Isa reče: „Žedan sam”, da bi se ispunilo Pismo.²⁹ U sirće umoće spužvu, stave je na izopovu trsku

Indžil po Ivanu

i primaknu Isaovim ustima.³⁰ Kad Isa okusi sirće, reče: „Svršeno je!” Glava mu klone i on preda svoj duh.

³¹ Kako je bilo vrijeme pripreme, Jevreji nisu htjeli da tijela ostanu na krstu i tokom subote, jer je velik dan bila ta subota. Stoga zamole Pilata da im se prebiju noge, i da se skinu.³² Vojnici dođu i prebiju noge dvojici razapetih s Isaom.³³ Kad su došli do Isaa, vidjeli su da je već mrtav, pa mu nisu prebili noge,³⁴ nego mu jedan od vojnika kopljem probode bok, iz kojeg odmah poteku krv i voda.

³⁵ Onaj koji je ovo video svjedoči, i njegovo je svjedočanstvo istinito. On zna da govori istinu, da i vi možete vjerovati.³⁶ Sve se to dogodilo da bi se ispunilo što je pisano: „*Nijedna mu se kost neće slomiti*”,³⁷ i ono drugo što Pismo kaže: „*Gledat će onoga koga su proboli*.”

Isaov ukop

³⁸ Nakon toga Josip iz Arimateje, koji je bio Isaov učenik ali je to krio iz straha od Jevreja, zamoli Pilata da mu dopusti da uzme Isaovo tijelo. Pilat mu dopusti, pa Josip dođe i uzme njegovo tijelo.³⁹ Došao je i Nikodim, koji je prije posjetio Isaa noću, i donio smjesu od oko sto litara smirne i aloje.⁴⁰ Umotali su Isaovo tijelo u platno natopljeno mirisima, kako je već u Jevreja bio običaj pri ukopu.⁴¹ U blizini mjesta na kojem Isa bijaše razapet nalazila se bašča s posve novim grobom, u koji još нико nije bio položen.⁴² Kako je grob bio blizu, tu polože Isaa, zbog Jevrejske pripreme.

20

Marija Magdalena i učenici na grobu

Prvoga dana sedmice, rano ujutro, dok je još bio mrak, dođe na grob Marija Magdalena i vidi da je odvaljen kamen sa groba.² Pa otrči i dođe do Simona Kefe i još jednog učenika kog je Isa naročito volio, pa im reče: „Uzeli su Gospoda iz groba i ne znam gdje su ga ostavili!”

³ Ode zatim Kefa s drugim učenikom put groba.⁴ Trčali su zajedno,

Indžil po Ivanu

ali drugi učenik prestigne Kefu i stigne na grob prvi, ⁵ sagne se, zaviri unutra, te spazi povoje od lanena platna gdje leže, ali ne uđe. ⁶ Tada pristigne i Simon Kefa, pa uđe u grob. I on ugleda povoje gdje leže ⁷ i platno u koje je bila umotana Isaova glava kako presavijen leži sa strane, podalje od lanenog platna. ⁸ Tada uđe i drugi učenik, onaj što je prvi došao na grob, te vidje i povjerova – ⁹ jer sve do tada nisu znali da Pismo govori kako Isa treba oživjeti iz mrtvih. ¹⁰ Onda se učenici vrate kući.

Isa se pojavljuje pred Marijom Magdalrenom

¹¹ Marija je ostala vani uz grob, plačući. Onako uplakana sagne se i proviri u grob, ¹² te ugleda dva meleka u bijelom kako sjede, jedan do uzglavlja a drugi do podnožja, na mjestu gdje je ležalo Isaovo tijelo. ¹³ „Zašto plačeš, ženo?”, upitaju meleci. „Zato što su mi uzeli Gospoda”, odgovori ona, „a ne znam gdje su ga stavili.”

¹⁴ Obazre se i ugleda čovjeka gdje стоји iza nje, ali ona nije prepoznala da je to Isa. ¹⁵ „Zašto plačeš?”, upita je, „Koga tražiš?” Ona pomisli da je to bašćovan. „Gospodine”, reče, „ako si ga ti odnio, reci mi gdje si ga stavio, da odem tamo i uzmem ga.”

¹⁶ „Marijo!”, reče joj Isa. Ona se okrenu prema njemu i uzvikne na jevrejskom: „Rabbuni!”, što znači „Učitelju!” ¹⁷ „Nemoj me zadržavati”, reče joj Isa, „jer se još nisam uzdigao Ocu. Idi mojoj braći i javi im da se uzdižem svojem Ocu i vašem Ocu, svojem Bogu i vašem Bogu.”

¹⁸ Marija Magdalena ode i javi učenicima da je vidjela Gospoda i ispriča im sve što joj je rekao.

Isa se pojavljuje pred učenicima

¹⁹ Te večeri, prvoga dana u sedmici, učenici su bili iza zaključanih vrata, zbog straha od Jevreja, a među njih stade Isa i reče: „Mir vama!” ²⁰ Kad im je to rekao, pokazao im je svoje ruke i bok. Učenici se razvesele kad ugledaju Gospoda. ²¹ Isa im opet veli: „Mir vama! Kao što je mene poslao Otac, tako i ja šaljem vas.” ²² Zatim puhne u njih i reče: „Primite Svetoga Duha! ²³ Kojima

Indžil po Ivanu

oprostite grijeha, oprošteni su im. Kojima zadržite, zadržani su im.”

²⁴ Jedan od Dvanaesterice, Toma zvani Blizanac, nije bio s njima kada je došao Isa. ²⁵ „Vidjeli smo Gospoda”, kaže mu ostali učenici, a on odgovori: „Ne vjerujem sve dok ne vidim rane od klinova na njegovim rukama, dok u njih ne stavim prst i dok ne stavim ruku u ranu na njegovu boku.”

²⁶ Poslije osam dana učenici su ponovo bili skupa. Tada je s njima bio i Toma. Iako su vrata bila zatvorena, Isa stane među njih i kaže im: „Mir vama!” ²⁷ Zatim reče Tomi: „Daj ovamo prst; evo mojih ruku! Stavi ruku u moj bok. Ne budi više nevjernik. Vjeruj!” ²⁸ „Moj Gospod i moj Bog!”, uzvikne Toma. ²⁹ Isa mu veli: „Ti vjeruješ jer si me video. Ali blago onima koji će vjerovati a da me nisu ni vidjeli.”

Svrha ove knjige

³⁰ Isaovi učenici vidjeli su kako Isa čini i mnoga druga čuda. Ona nisu zapisana u ovoj knjizi. ³¹ Ova su zapisana da vjerujete da je Isa Mesih, Božiji sin, te da zbog vjere imate Život u njegovom imenu.

21

Isa se pojavljuje na Tiberijskom moru

Poslije se Isa opet javio učenicima uz Tiberijsko more. Evo kako se to dogodilo: ² Tamo su bili zajedno: Simon Kefa, Toma zvani Blizanac, Natanael iz Kane Galilejske, Zebedejevi sinovi, te još dvojica njegovih učenika. ³ „Idem loviti ribu”, reče Simon Kefa. „Idemo i mi s tobom”, kaže ostali i pođu.

Zatim isplove, ali cijele noći nisu ništa ulovili. ⁴ U zoru je Isa već bio tamo i stajao na obali, ali učenici ga ipak nisu prepoznali. ⁵ „Zar nemate ribe, djeco?”, dovikne im on. „Nemamo!”, odgovore. ⁶ On im reče: „Bacite mrežu s desne strane lađe i uhvatit ćete riba!”

Indžil po Ivanu

Oni je bace, i nisu je mogli izvući zbog mnoštva riba. ⁷ Učenik kojeg je Isa naročito volio reče Kefi: „To je Gospod!” Nato Simon Kefa, kad je čuo da je to Gospod, opaše gornju haljinu, jer je bio go, i skoči u more. ⁸ Drugi su došli lađom. Nisu bili daleko od obale, svega kojih dvjesto lakata. Vukli su mrežu s ribama. ⁹ Kad su izašli na obalu, ugledaše ribu na žaru i hljeb. ¹⁰ „Donesite malo riba koje ste uhvatili”, reče im Isa. ¹¹ Simon Kefa ode i izvuče na obalu mrežu punu krupnih riba: sto pedeset i tri krupne ribe. Iako ih je bilo mnogo, mreža se ipak nije pocijepala. ¹² „Dođite da doručkujete!”, reče im Isa. Niko se od učenika nije usuđivao pitati ga ko je on, jer su znali da je Gospod. ¹³ Isa uzme hljeb pa im ga dade. Isto učini i s ribom. ¹⁴ To je bilo već treći put da se Isa javio učenicima otkad je oživio od mrtvih.

Isa i Kefa

¹⁵ Poslije doručka Isa upita Simona Kefu: „Simone, Ivanov sine, voliš li me više nego ovi?” „Da, Gospode”, odgovori Kefa. „Ti znaš da te volim.” „Onda napasaj moje jaganjce”, reče mu Isa. ¹⁶ Ponovo ga upita: „Simone, Ivanov sine, voliš li me?” „Da, Gospode”, reče Kefa, „znaš da te volim.” „Onda napasaj moje ovce”, reče mu Isa. ¹⁷ I treći put ga upita: „Simone, Ivanov sine, voliš li me?” Kefa se ožalosti što ga Isa i treći put pita voli li ga. „Gospode, ti sve znaš; znaš da te volim”, reče. „Onda napasaj moje ovce”, reče mu Isa.

¹⁸ „Zaista, zaista ti kažem, kad si bio mlad, sâm si se opasivao i išao kamo si želio, ali kad ostariš, raširit ćeš ruke i drugi će te opasivati i voditi tamo kamo ne želiš ići.” ¹⁹ Isa mu je to rekao da bi naznačio kakvom će smrću proslaviti Boga. Zatim mu veli: „Slijedi me!”

Svjedok svega ovoga

²⁰ Kefa se okrenu i opazi da učenik kojeg je Isa naročito volio, onaj koji se pri večeri nagnuo Isau na grudi i upitao ga: „Gospode, koji će te od nas izdati?”, ide za njima. ²¹ Kad ga ugleda, Kefa upita Isaa: „A šta će biti s njim, Gospode?” ²² Isa mu odgovori: „Ako

Indžil po Ivanu

hoću da on ostane dok ja ne dođem, šta se to tebe tiče. Ti me slijedi!”²³ Tako se među braćom proširio glas da taj učenik neće umrijeti. Ali Isa nije rekao da on neće umrijeti, već samo: „Ako hoću da on ostane dok ja ne dođem, šta se to tebe tiče!”

²⁴ A ovo je taj učenik koji svjedoči o svemu i koji je to zapisao. I znamo da je njegovo svjedočanstvo istinito. ²⁵ Isa je učinio još mnogo toga i kad bi se sve redom zapisalo, mislim da sve te knjige ne bi stale ni u cijeli svijet!

Bilješke

KZ	grčki	trad.
¹ Mesija	Χριστός	Hrist
² vjerovjesnik	προφήτου	prorok
³ Potapatelj	βαπτιστής	krstitelj
⁴ potapam	βαπτίζω	krstim
⁵ Kefa	Πέτρον	Petar
⁶ predskazanje	προφητεία	proroštvo
⁷ oživio	ήγέρθη	uskrsnu
⁸ poslanicima	ἀποστόλων	apostolima
⁹ oživljenje	ἀνάστασις	uskrsnuće

Usporedna tabela imena i pojmove

Novi zavjet KZ Indžil KZ

Abraham	Ibrahim
Adam	Adem
anđeo	melek
anđeo Gospodnji	melek Božiji
Aron	Harun
dar	sadaka
David	Davud
Đavo	Iblis
đavo	šejtan
Eva	Hava

Evanđelje	Indžil
Ezekijel	Zulkifl
Gabrijel	Džibril
Ilija	Il'jas
Isak	Ishak
Isus	Isa
Ivan Potapatelj	Jahja Potapatelj
Jakov	Jakub (sin Ishaka)
Jona	Junuz
Josip	Jusuf (sin Jakubov)
knjiga Psalama	Zebur
Marija	Merjema
Mesija	Mesih
milostinja	sadaka
Mojsije	Musa
Noa	Nuh
Solomon	Sulejman

Zaključne napomene

Čitajući novozavjetne tekstove, mnogi čitaoci padaju u zamku poistovjećujući Džibrila (bibl. arhanđeo Gabriel) sa Duhom Svetim. Dva pomenuta entiteta se nikako ne smiju poistovjećivati zbog toga što Duh Sveti predstavlja esenciju Božijeg bića, udahnutog Merjemi (bibl. Marija) putem meleka Džibrila. Kroz tekst se također susrećemo sa pojedinim sektama koje nose naziv "farizeji" i "saduceji". Farizeji (grč. pharisaios - odvojeni) svoj naziv su dobili zbog svoje sudržanosti prema sudjelovanju u političkom životu, te usmjerenošći i maksimalnoj posvećenosti religijskim dužnostima. Farizejski se nauk zasniva na starozavjetnim tekstovima i učenjima sa primjesama jevrejske usmene tradicije, te određenim stepenom konzervativnosti prema neistomišljenicima. Unatoč pomenutoj konzervativnosti, u narodu su uživali veliki ugled i uticaj, upravo zbog svoje učenosti, predanosti vjeri, i uzornom ponašanju. Farizeji su zaslužni za ustrojavanje novih temelja judaizma (Talmud) koji traju do danas. Saduceji, za razliku od farizeja, su poprilično liberalniji i otvoreniji prema narodu, te uticajima tadašnje helenske kulture. Posao saduceja se svodio na održavanje jeruzalemskog hrama i pravilno vršenje obreda. Strogo su se pridržavali Tore i odbacivali su usmenu predaju kao i vjerovanja koja su se među Jevrejima razvila za vrijeme helenske kulture i rimske vlasti.
Pismoznaci, koji se pominju često u tekstovima, predstavljaju tadašnju pismenu elitu koji su bili stručnjaci po pitanju propisa i zakona Tore.

Husein Bajrektarević